

Alle ogen gericht
op zuiden Irak
PAGINA 5

Huizen vier procent
duurder in Limburg
PAGINA 15

Geen gebrek aan zware
jongens in Overmaze
PAGINA 18

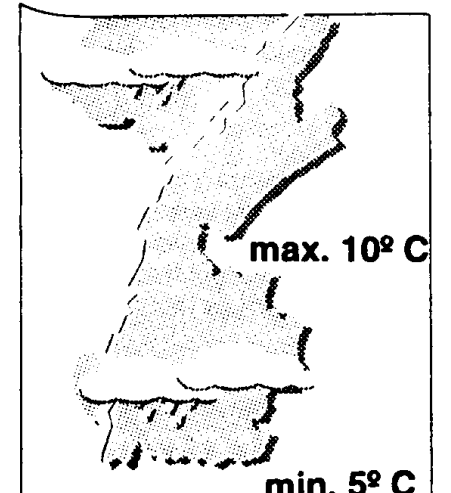
Onderzoek naar dood arrestant

Van onze verslaggever

VENLO/VENRAIJ - Op verzoek van de hoofdofficier van justitie onderzoekt de rijksrecherche of de dood van de 32-jarige Hoessein Kocal uit Venlo verband houdt met zijn arrestatie door de Venlose politie. De man van Turkse afkomst, die woensdagavond in allerijl op last van een arts vanuit een Venlose politiek werd overgebracht naar het ziekenhuis in Venray, bleek ernstig hersenletsel te hebben opgelopen. Of dit een gevolg is van het bij de arrestatie gebruikte geweld moet het onderzoek duidelijk maken.

Volgens een woordvoerder van het ziekenhuis is de man donderdag in coma geraakt en niet meer ontwaakt. Gistermiddag overleed de man. De Turkse gemeenschap in Venlo is geschokt en heeft de politie al bedreigd met wraakacties. Een woordvoerder van de diepgeschokte familie van het slachtoffer zei gisteren dat 'Hoessein een grote built op zijn hoofd vertoonde en zijn lichaam vol blauwe plekken zat'.

De verder pagina 15
**Venlo naar reed
dronken in auto**

VEEL WIND EN REGEN
Door een hogedrukgebied en wat opklaringen voor het afgelopen nacht nog een keer in onze provincie. Twee stormdepressies bij de Shetlands maken daar deze dagen een einde aan. De bewolgingszone van de eerste depressie passeert vandaag met veel bewolking en regen of motregen. Vannacht is er wat minder bewolking, minder wind en regen. De minimumtemperatuur wordt circa 5 graden Celsius. De tweede depressie zorgt morgen opnieuw voor veel bewolking en regen. Voor beide dagen wordt een vrij krachtige zuid-westenwind en een middagtemperatuur van 10 graden verwacht.

VANDAAG:
zon op: 08.45 onder: 16.44
maan op: 18.26 onder: 09.01
MORGEN:
zon op: 08.44 onder: 16.46
maan op: 19.53 onder: 09.29

Gevangenis
worden beter
bewaakt

Volleybalteam
mist kwalificatie
PAGINA 21

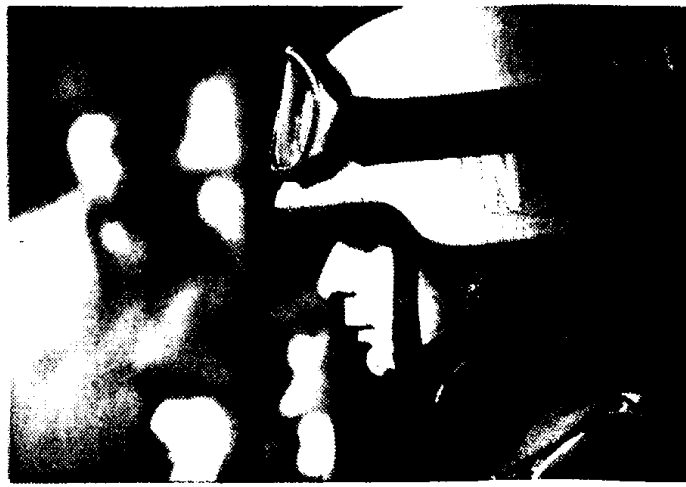
Adrie van der Poel
favoriet NK cross
PAGINA 22

Het nieuwe leven van
Ben van der Burg
PAGINA 23

Blauwhelmen klaar
voor de slag
PAGINA 25

De verdachte zit met
huid en haar aan je vast
PAGINA 27

Ziekenhuis in de frontlijn
PAGINA 29

De nieuwe kunststof blauwe helmen.

Die stoel is ook mama
PAGINA 31

Wetenschap
PAGINA 33

Een oorlogje voor
man en paard
PAGINA 36

Bij ontwerp flats met
wind rekening houden
PAGINA 43

Melrose Place ruigere
versie Beverly Hills
PAGINA 43

Programma's voor
het weekeinde
PAGINA 45 en 47

Akkoord over toekomstige taken en omvang van het leger Landmacht gehalveerd

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het kabinet is het eens geworden over de toekomstige taken en omvang van het leger. De opkomstplicht voor dienstplichtigen wordt geleidelijk aan afgeschaft. De landmacht wordt praktisch gehalveerd tot 35.000 man op vredessterkte. Al met al levert de verdere verkleining van de krijgsmacht een besparing op van bijna 11 miljard tot 2002.

De toekomstplannen voor het leger worden volgende week gepubliceerd door minister Ter Beek (Defensie) in de Prioriteitnota. De hoofdlijnen werden gisteravond bekend gemaakt door premier Lubbers na afloop van het kabinetsberaad. De inhoud ervan was grotendeels al voortijdig uitgelekt.

Het afschaffen van de dienstplicht is een 'behoedzaam proces', benadrukte de minister-president. 'We moeten de vinger aan de pols houden. Dat geldt ook voor een volgend kabinet. Want de veiligheidssituatie kan weer verslechteren', aldus Lubbers die voorspelde dat het laatste woord over de dienstplicht nog niet is gezegd. Voorafgaand aan de invoering van een leger met louter beroepssoldaten over vijf jaar wordt de lengte van de dienstdienst teruggebracht tot negen maanden.

'Minder mensen, minder maar beter materieel en dat alles in een kleinere financiële jas', zo vatte premier Lubbers de toekomstplannen voor het leger samen. De plannen hebben vooral grote gevolgen voor de landmacht. Het personeel wordt gehalveerd (ten opzichte van 1990) en het materieel (tanks, wapens en voertuigen) wordt met één derde teruggebracht.

Bataljons

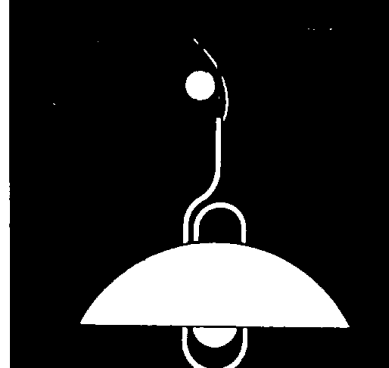
Het kabinet heeft lang stil gestaan bij de vraag hoe de nieuwe krijgsmacht een grotere bijdrage kan leveren aan VN-vredesoperaties zonder dat de verdediging van het eigen grondgebied in het slop raakt. Er worden zes bataljons (van elk 800 man) geschikt gemaakt voor VN-vredesoperaties. Dat betekent dat ons land aan twee omvangrijke vredesoperaties tegelijk mee kan doen gedurende een periode van drie jaar. Daarnaast is er de luchtmobiele brigade die geschikt is voor het zwaardere werk: het afdwingen van vrede.

De 'rode draad' in het kabinetsberaad werd gevormd door de gevolgen voor het Defensiepersoneel, aldus Lubbers die geen details bekend maakte. Maar uit een brief van de directeur-generaal personeelszaken van Defensie aan de vakbonden blijkt dat er 1500 gedwongen ontslagen dreigen. Dat aantal kan in de praktijk best meevallen schrijft de directeur-generaal, afhankelijk van de snelheid waarmee de reorganisatie zijn beslag krijgt.

Bovendien overleggen Defensie en de bonden weer intensief over een afvloeiingsregeling voor vijftig-plussers op basis van vrijwilligheid en met behoud van 80 procent van het salaris. De inzet van Ter Beek blijft om gedwongen ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen.

(ADVERTENTIE)

**Licht-Studio
2000**

Heerlen, Spoorwiel 1A
tel. 045-729735

Tranen voor familieleden

• Een Bosnische vrouw rouwt bij de graven van haar zoon en kleinzoon die eerder deze week bij een moslim-aanval op het stadje Bratunac zijn omgekomen. De Bosnische delegatie bij de Verenigde Naties heeft gisteren kort na de moord door Serviërs op de Bosnische vice-premier Hakija Turajlic om een spoedzitting van de Veiligheidsraad gevraagd. Gisteren werd ook bekend, dat de Servische president Slobodan Milosevic morgen niet deelneemt aan de vredesconferentie in Genève over Bosnië-Herzegovina. Diplomaten beschouwen de afzegging van Milosevic als een tegenvaller, omdat de Servische leider wordt beschouwd als de enige persoon die de Bosnische Serviërs tot concessies kan dwingen.

Foto: REUTERS

Karnaval!!!

Wij hebben de mooiste, grootste, gekste en goedkoopste karnavalscollectie

o.a. Clowns

kindermaten	vanaf	19.90
Clowns seniormaten	vanaf	29.75
Ninja's	vanaf	19.75
Gevechtspakjes	vanaf	27.50
seniormaten	vanaf	39.75

's zaterdags tot 18.00 uur geopend
's maandags v.a. 10.30 uur geopend

NIEMANS BETER, NIEMANS GOEDKOPER

**HENDRIKS
TEXTIEL**

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

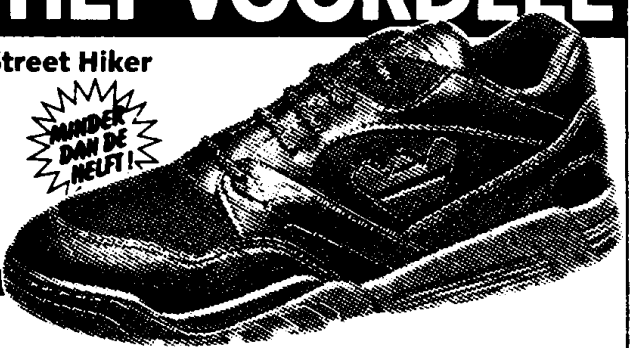
(ADVERTENTIE)

SPORTIEF VOORDEEL

Zwarte stoere Street Hiker

Maten 40 - 46
Normaal 59.95
Bristolprijs 39,-
alleen vandaag

**19:
BRISTOL**

Heerlen : Hogeweg 2-4
Rothen/Meerssen : 'Au Ciel' Kuitenstraat 75
Sittard : winkelcentrum ten Tempel
Kerkrade : Nulanderstraat 102

limburgs agblad

**U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?**

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging):

De betaling gebeurt: ☐ automatisch: ☐ via acceptgiro: (VEX)

☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand

☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:

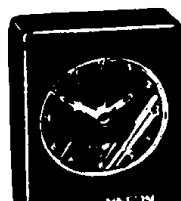
(Plaats hier uw handtekening.)

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren ☐ memokubus ☐ luxe handdoek ☐ wekkertje

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad
Antwoordnr. 46
6400 VS Heerlen

**BEI GRATIS
06-022 99 11**

8 710404 400017

Hedendaagse kunst op Euregionale in Hasselt

Jonge kunstenaars maken geen indruk

DOOR PIETER DEFESCHE

De zesde Euregionale wordt gehouden te Hasselt. Wie weet dat het hier om een jaarlijks evenement gaat weet ook dat de naam niet staat voor een fenomeen van Europese importatie als een Eurotop of om een politieke organisatie maar om een tentoonstelling van hedendaagse kunst. En dat Euregio staat voor het gebied tussen Maas en Rijn, dat vormen van samenwerking heeft ontwikkeld die de instelling van een bureau vereisen.

Het bureau zal wel ooit de samenwerking van vier musea in het gebied tot stand hebben gebracht en de formule hebben bedacht: ieder lokaal bij toerbeurt een tentoonstelling van kunstenaars uit de vier deelgebieden. De Limburgers aan beide zijden van de Maas, het Luikse en het Aken. Ieder betaalt tienhonderd gulden en het bureau zet daar een premie tot een zelfde bedrag bovenop. Verdere beleidslijnen schijnt de formule niet in te houden, ieder handelt naar eigen inzicht. De tentoonstelling in Hasselt is geheel een vinding van de directeur van het Begijnhof.

Wie het Begijnhof kent weet dat daar geen oude tradities meer het beeld bepalen. Hij herinnert zich dat hij bij de bezichtiging van de vorige Euregionale daar met uiterste behoedzaamheid de trap moest bestijgen door een waterval van glazen stutten.

Nu daar aangeland na een rit door een landschap dat drijft schijnt te veranderen onder invloed van de economische herstructurering, treft men in de hof van het Begijnhof een billboard aan dat nauwelijks namen bevat die men ooit eerder heeft gehoord. Twee uit Maastricht, nog enigszins vertrouwd, twee uit Luik, twee uit België-Limburg, een uit Troisdorf en een uit Aken.

Jong

De eerstgeborene is Malou Swinnen uit Hasselt. De overigen zijn van ruimschoots na 1950. Een keuze dus voor jonge kunstenaars, een sympathieke optie. In het voorwoord van de Gedeputeerde voor Cultuur in de catalogus vindt men nog meer overwegingen: de kunstenaars profile-

ren zich door een zeer eigenzinnige houding, thematiek of vormgeving.

Hun projecten zijn uitgesproken individualistisch. Verder is er nog sprake van pluriformiteit en latente onderstromingen. Daar komt het blijkbaar aan: voor de bepaling van kwaliteit zijn tenslotte in de hedendaagse kunst nauwelijks andere normen vast te stellen dan die van de prijslijst.

Een persoonlijk woordje van tentoonstellingsmaker Urbain Mulkers missen wij; wij raden maar dat hij vaart in het brede kielzog van zijn geruchtmakende collega Jan Hoet.

Een piepkleine Documenta. Met een vergelijkbaar ruimtebeslag: de eerste zaal is geheel gewijd aan de presentatie van tien groene afvalcontainers. Hun onthulling bij de opening door het langzaam rijzen van tien zwarte doeken is alleen nog op een videoscherm te zien. De gemeente Maastricht heeft ze aangeleverd voor het project van Paul Devens, waaraan verder tien waterpompijzen te pas komen. En, in ander verband, of zonder verband, twaalf elektronische tellers in een rode wandkast, die de traditionele stilte van het museum manipuleren met chaotisch getik.

Twee andere zalen op de benedenverdieping zijn ter beschikking van Daniel Dutrieux uit Luik. Hij klemmt acht glanzende steigerpalen tussen vloer en plafond vanuit een fraai rechthoekig bed van wat oogt als steen.

Boeken of series delen van beschilderde platen zijn de inspiratiebron van Delalleau. Hij assembleert ze tot een soort ijle sculpturen. Ze scharnieren en niemand kan nalaten om ze om te slaan. Behalve in zijn zaal beneden presenteert hij

zijn raadselachtige creaties ook elders in het gebouw.

Koemest

Zoals nabij de ingang van de meest ruimtelijke presentatie van allemaal: die van Gabriele Heider, die tweehonderdvijftig schilderijen toont in zes kaarsrechte rijen in de grote bovenzaal. 'Herdbuch' heet haar inzending, wat men als 'kuddeboek' moet vertalen. De schilderijen bestaan uit een met koemest betrokken ondergrond, waarop de stamboekpapieren van koeien en kalveren zijn geplakt, het geheel in githars geconserveerd en voorzien van verflokkers als brandmerken. De bijdrage van Heider intrigeert omdat zij zo uit een bestaan van veeafkister lijkt gegrepen en verder zwijgzaam is ten aanzien persoonlijk drijfveren en emoties.

Luc Piron vult zonder moeite de tegenoverliggende wand met potloodkrabbels van landschappen en acrylschilderijen. Het oorspronkelijk waargenomen landschap geeft zich niet bloot. „Wat Piron ons verschaft,” aldus de catalogus „is slechts de bestendiging van een anoniem gebleven herinnering die zich in haar absolute onrijpbaarheid alleen associatief laat benaderen.”

In meerdere zalen pakt Günther Beckers breed uit met een reeks tekeningen, aquarellen en acrylschilderijen op het thema 'wie man die Sehnsucht auf Hügeln begreift'. Sommige zo figuratief dat men een

adelaar boven de heuvels vermoedt, maar zo'n associatie is door een Duitse titel gauw gewekt. Een zaal toont schimmige portretten in de sfeer van Francis Bacon. Een wat theatraal effect had ons Beckers in de herinnering moeten brengen: hij is de veelzijdige lyricus die ook als schrijver van 'woordopera's' naam heeft. Zijn kunstenaarschap wordt in de catalogus aangeduid met een sprookje van eigen vinding.

Een object van Knapstein ontstuit door zijn gladde technische perfectie; de afstand van apparaat tot kunstobject is hier klein; een lichte ironie redt de situatie.

Een publieksprijs zou ongetwijfeld gaan naar Malou Swinnen die van vijftig mooie meisjes vijftig in zwarte lijsten gevatte portretfoto's toont. Ze zijn bekwaam gemaakt, hebben niets met psychologie van doen, ze hebben een wat sensuele uitstraling, met hier en daar een wat mal effect met touwen of een mes, en ze brengen te zeer soortgelijke prestaties op amateur-tentoonstellingen in de herinnering om niet opnieuw vragen op te werpen naar de grenzen van kunst en ambacht, van amateurisme en professie. Misschien had dit alles wel in het schemergebied daartussen moeten blijven.

Vraag

Bij een zesde Euregionale past wel iets van een terugblik. Ook wel de

• Luc Piron toont op de Euregionale grafiekttekeningen.

k

verder

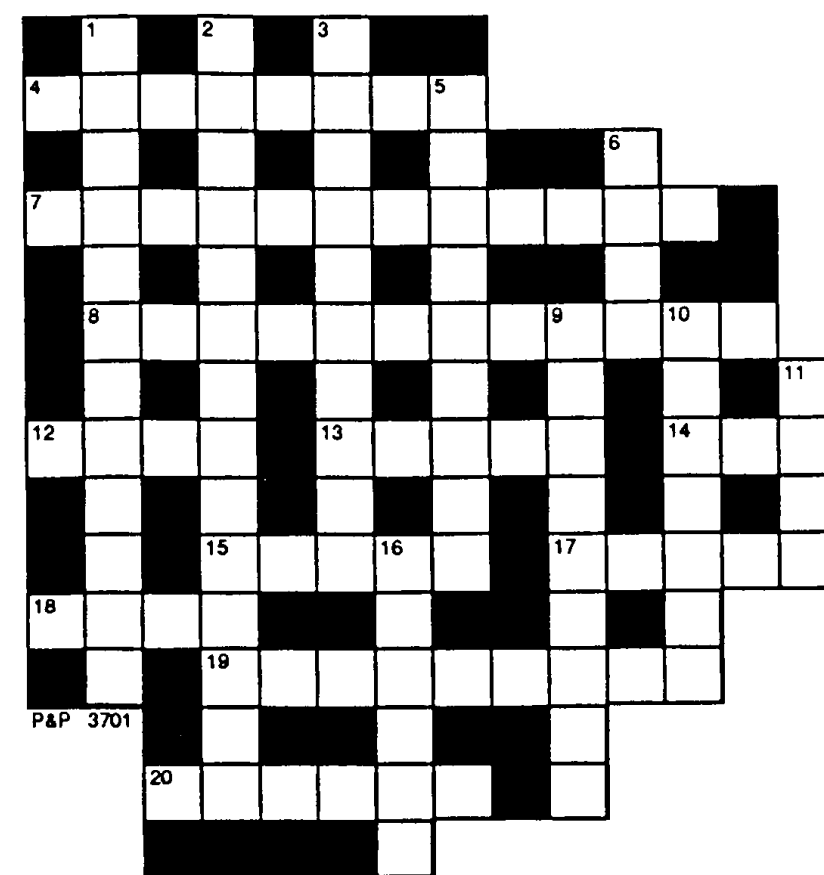
... is er in Kasteel Hoensbroek, Klinkerstraat 118 tot en met 31 januari, de vijftiende internationale Kartoonexpositie te zien. Het kasteel is dagelijks geopend van 10-12 uur en van 13.30-17 uur. Deze tentoonstelling heeft dit jaar als thema 'licht'. Honderd tekeningen uit onder andere Brazilië, Iran, Indonesië, China en België zijn te bezichtigen.

• Een schilderij van Ria Meyers.

Oplossing van gisteren

adelaar . k l u n g e l
l . d e n . e . a . k a r
k r a s . a g e n t . r a a
m o m . e l i . e e n . s a
a s . t . m e r e l . l . m
a . e r a . m o l . k e i
r a t i n e . m . l e i d e
a . a . d r a a i e r . o
a a n l e g . n . t e k o r
l . g e r . a c h . l e l . o
g e . g . s t e e g . g . o
e r f . k o t . e e n . p o
b a a r . l e e r s . s a g
r . t a s . n . d . o p a
a n a l i s t . e m b a r g

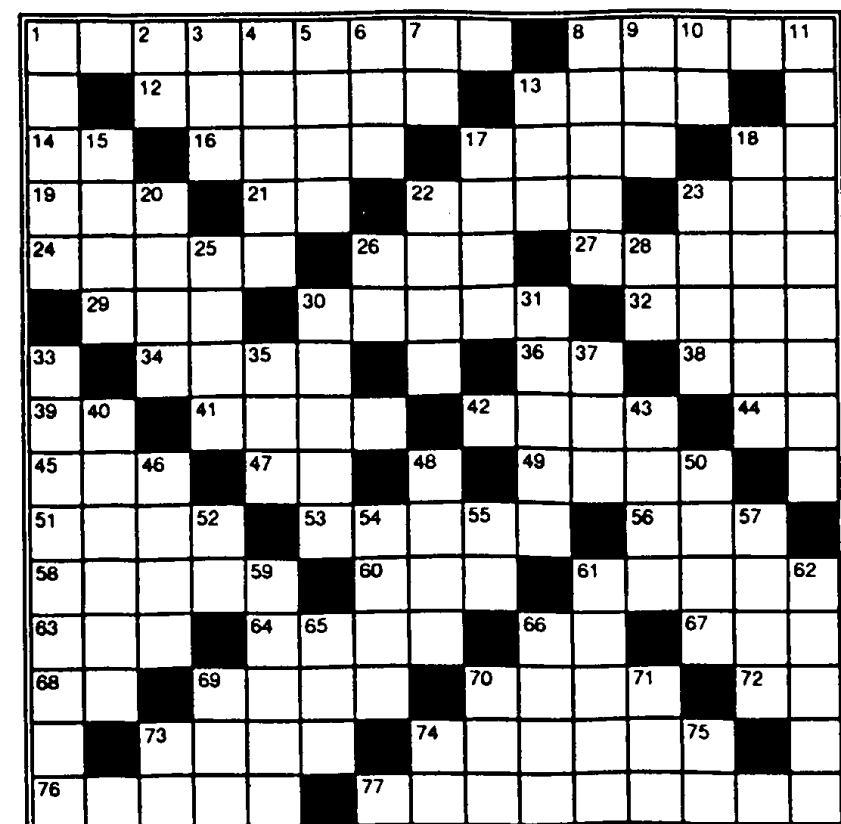
cryptogram

HORIZONTAAL: 4 Grondgrek voor zo'n kostbaar bezit (8); 7 Zij hadden veel plezier op 't feest (12); 8 Onderwijs in een kuuroord (12); 12 Ik hoor een wagen in die list (4); 13 Mijn smaakmakende grootmoeder was vroeger wel van de partij (5); 14 Fooi voor een aanwijing (3); 15 Binnentocht (5); 17 Bijna spoedig (5); 18 Haar hals is helemaal rood (4); 19 Weg met fantasieën, of niet soms? (9); 20 Gevangenis in een achterbuurt (6).

VERTIKAAL: 1 Een plek bemachtigen om het gebeuren te volgen (12); 2 Die kunstenaar is seizoensgebonden (14); 3 Bovenmeester (10); 5 Hersenspel (9); 6 Voet bij stuk houden en het verbieden (4); 9 Dat is niet zijn gereedschap (9); 10 Ik ben er van ondersteboven dat hij haar heeft laten vallen (7); 11 Licht bijtend grapje (4); 16 Hij moet wel erg bezet zijn (6).

kruiswoordraadsel

P&P 1400

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 vogel; 8 serpent; 12 kijken; 13 dun; 14 paardeslee; 16 dichting; 17 terras; 18 beryllium; 19 schutsluis; 21 eerskomende; 22 steekvlug; 23 sleepnet; 24 benaming; 26 onbehouden; 28 opkoper; 29 stuk stof; 30 hoofddekkel; 32 kledingstuk; 34 zwart paard; 36 inhoudsmaat; 38 dwaas; 39 sint; 41 bacon; 42 roodhuid; 43 namelijk; 45 onwrikbaar; 47 uitroep; 49 insect; 51 bezieldheid; 53 deel van Azië; 56 omhulsel; 58 projectiel; 60 onbezonnen; 61 kweking; 63 lokspij; 64 stad in Duitsland; 66 muzikant; 67 plaaggeest; 68 nummer; 69 bedenking; 70 afgebakende ruimte; 72 voorz.; 73 fris; 74 vrl. diel; 76 voornemen; 77 terechtwijzing.

VERTIKAAL: 1 drank; 2 naschrift; 3 wandversiering; 4 veelprater; 5 rancune; 6 boom; 7 voegw.; 8 tennistern; 9 stuk hout; 10 hoewel; 11 bendenoerlog; 13 bladplant; 15 spoorstaaf; 17 edelknaap; 18 spook; 20 deel v.e. boom; 22 plattelandsgemeente; 23 val; 25 heldendicht; 26 schuifbak; 28 en dergelijke; 30 gebroken getal; 31 onderwerp; 33 kunsttaaf; 35 grootvader; 37 Roemeense munt; 40 priesterkleed; 43 toespraak; 46 langzaam; 48 oorzaak; 50 bedwelming; 52 chem. symbool; 54 rivier in Duitsland; 55 oude lengtemaat; 57 ontwerp; 59 gebak; 61 handelskorting; 62 langzaam; 65 oogholte; 66 flink; 69 honingdrank; 70 door; 71 halfmudsmand; 73 voorzetsel; 74 pers. vnn.; 75 vogelprodukt.

(ADVERTENTIE)

Bestaat er
mode vanaf maat 42?

De Joffers

Persona en
Marina Rinaldi van Max Mara
Big Fun van Mondri
Si Signora. Givenchy (en plus)

10-50% KORTING

op de hele collectie

Rechtstraat 74 (nabij Hotel Maastricht)
Maastricht ☎ 043-21 82 53

Geopend: di. t/m zat. 10.00-17.00 u.

Donderdag koopavond: 19.00-21.00 u.

UITGEVERSMATTSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Pecol-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunsum 045-256363
Gelen 045-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptatie:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

recept

Snelle salamitaart

DOOR HUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen:
200 g salami in dikke plakken, 300 g uien, 100 g prei, 100 g knolselderij, 1 el olie, 1 blikje croissantdeeg, 1 el paneermeel, 3 eieren, 1½ dl melk, zout, peper, 1 el gehakte peterselie, 2 el geraspte kaas.

Pei de uien en snijd in ringen. Snijd knolselderij in blokjes en de prei in ringen. Snijd salami eveneens in blokjes. Blancheer knolselderij, verhit olie en fruit hierin ui, prei en knolselderij zacht en glazig zonder deze te laten kleuren. Fruit salami in blokjes laatste twee minuten mee.

Oven voorverwarmen op 225°C. stand 5. Vet lage vlaai- of pievorm in en bekleed met lapjes croissantdeeg. Prik bodem even in met vork. Bestrooi deeg met paneermeel. Schep groente-salamimengsel in vorm. Klop eieren met melk, zout, peper en eventueel peterselie los en schenk over groente-salamimengsel. Strooi geraspte kaas erover en bak taart in ca. 30 minuten gaar en lichtbruin. Serveer taart lauwwarm met een frisse komkommersalade.

TIP: de salami kan ook vervangen worden door ham, cervelaat- of boterhamworst.

UTRECHT - Het spelen van computerspelletjes veroorzaakt geen epilepsie. Daarmee ontkracht neuroloog dr. B. van Emde Boas van het Insituit voor Epilepsiebestrijding in Haarlem geluiden dat mensen die langdurig dergelijke spelletjes spelen, kans lopen vallende ziekte te krijgen. In Groot-Brittannië zou de afgelopen dagen een tiental gevallen zijn gemeld waarbij kinderen epilepsieverschijnselen kregen achter de spelcomputer. In Nederland is nog geen klacht bekend.

De Haarlemse neuroloog sluit niet uit dat mensen die al epilepsie hebben, onder zeer bijzondere omstandigheden en door een

'Geen epilepsie door computerspelletjes'

slecht afgestelde zwart-wit monitor 'wel eens een aanvalletje' krijgen. „Maar dat is een zeer theoretisch verhaal.“ Een waarschuwing op de verpakking van spellen als Super Mario van Nintendo vindt hij daarom alleen vanuit juridisch oogpunt denkbaar. „Vanuit medisch oogpunt is zo'n waarschuwing zinloos. Ik kan duizenden redenen bedenken om een kind

geen spelcomputer te geven, maar het risico van epilepsie hoort daar absoluut niet bij.“ Van Emde Boas kan zich zelfs voorstellen dat een medische waarschuwing tot gevolg heeft dat mensen juist klachten krijgen. „Daar kun je bijna vergif op innemen. Net als bij de bijsluiters van medicijnen: mensen krijgen soms prompt bepaalde klachten als ze weten wat de bijwerkingen

van hun medicijn zijn. Het effect is vergelijkbaar met dat van een medisch programma op televisie. De volgende ochtend puilen de wachtkamers van de huisartsen uit van mensen die opeens een in het programma behandelde kwaal menen te hebben.“

Van de 100.000 epilepsiepatiënten in Nederland heeft volgens de neuroloog ongeveer vijf procent last van aantoonbare (over)gevoeligheid voor visuele prikkels. „Van die vijf procent zal een klein deel ook wel eens een aanvalletje kunnen krijgen door de lichtprikkels van een spelcomputer. Maar het blijft allemaal verschrikkelijk theoretisch.“

Bergers nog steeds aan wal door zware storm

Braer begint te breken

SUMBURGH - De afgelopen dinsdag op de Shetland-eilanden gestrande tanker Braer begint in tweeën te breken ter hoogte van de machinekamer, zo heeft het hoofd van de reddingsoperatie van de marine, George Sutherland, gisteravond verklaard.

Een andere functionaris voegde hier onmiddellijk aan toe, dat een breuk ter hoogte van de machinekamer 'niet direct catastrofaal is', aangezien deze zich achterin het schip bevindt zodat er geen directe gevol-

gen zijn voor de ruimten waarin de olie zich bevindt. Bergingsdeskundigen hoopten gisteren nog steeds dat de aanhoudende zware storm zal afnemen waardoor zij in actie kunnen komen. Maar volgens de kustwacht zal het slechte weer zeker tot en met het weekeinde aanhouden. Vliegtuigen die bestrijdingsmiddelen over de olie hebben gespreid, konden gisteren opnieuw niet opstijgen. De storm heeft de weggestroomde olie langzaam naar het noorden en oosten van de archipel gedreven. De olievllek heeft zich tot dusver verspreid over een afstand van 20 à 30 kilometer en vormt een steeds grotere bedreiging voor de zalmkwekerijen langs de kust. Volgens de autoriteiten vormt de oliedamp in de lucht op dit moment geen gevaar voor de bevolking.

Woordvoerder Geert Koffeman van Smit Tak zei gisteren te verwachten dat de machinekamer snel van het tankgedeelte zal afbreken. Dit zal het berging van de resterende lading vergemakkelijken, aldus Koffeman, vooral doordat het schip dan stabiel komt te liggen. Volgens hem bevindt zich nog steeds meer dan de helft van de 84.500 ton ruwe olie in het schip. Maar elke bergingsactiviteit zal moeten wachten totdat de tankponton Tak 10 - waarschijnlijk maandagavond - uit Rotterdam arriveert en het weer minder woest wordt. Het ponton moet langszij kunnen worden gebracht en duikers moeten aan boord kunnen om pomp-slangen te bevestigen. Blijft er zware storm woeden, dan moet de operatie vanaf land worden uitgevoerd. Daarvoor moet dan rond 800 meter slang worden aangelegd, aldus Koffeman.

Minister Maij-Weggen wil dat de Europese Commissie haast maakt met het voornemen een Europese vlag in te voeren voor de zeescheepvaart. De bewindsvrouw zal de EG-commissaris van Transport vragen snel met concrete voorstellen te komen. Het varen onder Europese vlag naast de eigen landsvlag moet financiële voordelen opleveren voor de reders, zodat meer geld aan de veiligheid van de scheepvaart besteed kan worden.

Somalische leiders bezwijken onder wereldwijde druk

ADDIS ABEBA - De Somalische facties die in de Etiopische hoofdstad Addis Abeba onder auspiciën van de VN bijeen zijn voor vredesbesprekingen, zijn in de nacht van donderdag op vrijdag overeengekomen dat zij van 15 tot 18 april een conferentie van nationale verzoeningshouden. De conferentie zal eveneens plaatsvinden in Addis Abeba. Dit heeft een lid van de delegatie van krijgsheer Ali Mahdi Mohamed bekendgemaakt.

Het akkoord is volgens het delegatiedit tot stand gekomen na enorme internationale druk, vooral van de zijde van de Verenigde Naties, maar ook van de kant van de Amerikanen en de Etiopiërs.

„In aanwezigheid van alle internationale belangengroepen, moet dan ook het staakt-het-vuren van kracht worden.“ aldus dezelfde bron, die eraan toevoegde dat generaal Mohamed Farah Aidid zich tijdens de nachtelijke onderhandelingen uitermate inschikkelijk had betoond, vooral nadat hij op de hoogte was gesteld van de Amerikaanse aanval op zijn posities in het noordwesten van de Somalische hoofdstad Mogadishoe.

Honderden doden bij veldslag Unita en Angolese leger

LUANDA - Bij gevechten tussen de verzetsbeweging Unita en het regeringsleger zijn gisteren in het midden van Angola honderden doden gevallen. Het kwam tot een confrontatie bij de stad Cuito, waar regeringstroepen een Unita-eenheid van 6.000 man zouden hebben verslagen. De rebellen lieten versterkingen aanrukken om hun greep op de stad Ndalatando, 150 kilometer ten zuidoosten van de hoofdstad Luanda, te versterken.

Minister van Binnenlandse Zaken generaal Andre Pitra Petrof verklaarde dat het regeringsleger met 30.000 man versterkt zal worden. De Belgische afdeling van de hulporganisatie Artsen Zonder Grenzen (MSF) meldde dat de strijd in het zuidwesten van Angola de afgelopen dagen aan zeker 350 mensen het leven heeft gekost. MSF trekt zijn medewerkers voorlopig terug uit vijf provincies.

punt uit

• Stickers

De Stichting Stuurgroep Reclame (SSR) stuurde 500.000 tot een miljoen standaardstickers tegen reclame-in-de-brievenbus in Nederland te kunnen verspreiden, zo laat directeur R. Ronde weten. Half februari hoopt de stichting twee stickers op de markt te brengen: een gifgroene tegen reclamefolders en een oranje sticker waarmee ook huis-aan-huis-bladen buiten de deur kunnen worden gehouden. De stickers moeten een einde maken aan de wildgroei in anti-reclamestickers die de afgelopen jaren is ontstaan. Groot verschil met de bestaande stickers is dat in het vervolg via de Reclame Code Commissie in het uiterste geval stappen kunnen worden ondernomen tegen eigenwijze adverteerders.

• Mandela

ANC-leider Nelson Mandela wil al dit jaar verkiezingen in Zuid-Afrika die een einde maken aan eeuwen van blanke overheersing. Dat heeft Mandela gisteren gezegd op een persconferentie bij gelegenheid van de 81ste verjaardag van het Afrikaans Nationaal Congres (ANC). Volgens de ANC-leider staat Zuid-Afrika dit jaar voor de 'toegang tot de toekomst'. Eerder had president De Klerk verklaard dat hij op zijn laatste in april 1994 algemene verkiezingen wil. De zwarte meerderheid is tot nu toe uitgesloten van verkiezingen.

• Rexrodt

De Duitse liberale partij (FDP) heeft gisteren Günter Rexrodt, een 51-jarige bankier, voorgedragen als de nieuwe minister van economische zaken. Men neemt aan dat CDU-kanselier Helmut Kohl instemt met de voordracht van de coalitiepartner. Rexrodt, die in de directie zit van de Treuhänder die is belast met de privatisering van bedrijven in de voormalige DDR, wordt de opvolger van Jürgen Möllemann, die afgelopen zondag is afgetreden nadat hij in opspraak was geraakt wegens vriendjespolitiek.

• Gezinnen

Het kabinet gaat de regels voor gezinsvorming aanscherpen. Wie hier met een buitenlander wil trouwen, moet minstens zestig procent van de tijd dat hij in Nederland verblijft, hebben gewerkt. Wie langer dan vijf jaar in Nederland woont, hoeft slechts tweederde van de tijd een eigen inkomen te hebben gehad. Voor eenoudergezinnen met zeer jonge kinderen, arbeidsongeschikten en personen boven de 57 jaar geldt de inkomenseis helemaal niet. Ook de regels voor gezinsvereniging worden aangescherpt. Buitenlanders die hun kinderen willen laten overkomen moeten dat in beginsel binnen drie jaar doen.

• KLM

Het gaat dramatisch slecht met de KLM. Dagelijks lijdt de luchtvaartmaatschappij tussen 1,5 en 2 miljoen gulden verlies, vooral veroorzaakt door de hevige tarievenval in de internationale luchtvaart. De directie is van plan opnieuw ingrijpend het mes in de kosten te zetten waarbij gedwongen ontslagen onvermijdelijk lijken. De vakbonden vernemen op 21 januari hoe slecht de KLM er precies voorstaat en welke maatregelen de directie in petto heeft.

• Libië

Libië heeft gisteravond bekendgemaakt dat het zijn landgrenzen ingaande vanaf vandaag drie dagen sluit tot dinsdag 07.00 uur 'uit protest tegen de enorme materiële en menselijke schade als gevolg van het luchtembargo van de Verenigde Naties' en dat het ook de mogelijkheid van permanente sluiting bestudeert. Dit meldde zijn persbureau JANA. Directe aanleiding tot de sluiting vormt volgens JANA het overlijden van de Libische minister van Justitie woensdag tengevolge van een verkeersongeluk. Hij keerde per auto terug uit Tunesië. Tripoli vindt zijn dood een gevolg van het embargo, omdat dit het de Libiers onmogelijk maakt per vliegtuig naar het buitenland te gaan.

Ballingen in de sneeuw

• Israël heeft gisteren tegenover de speciale afgevaardigde van de Verenigde Naties herhaald dat het niet bereid is de 415 uitgezette Palestijnen weer op te nemen. De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken, Simon Peres, zei later op de legerradio dat VN-druk in deze kwestie het vredesproces in het Midden-Oosten in gevaar zal brengen. De leefomstandigheden van

de bannelingen in het niemandsland in Libanon zijn intussen door het slechte weer ernstig verslechterd. Gisterochtend begon het hard te sneeuwen. Onder de Palestijnen is het aantal zieken toegenomen. Een sneeuwstorm verhinderde een bezoek van vertegenwoordigers van het Internationale Rode Kruis aan de Palestijnse ballingen. Foto: REUTERS

Kabinet wil eisen Kamer in Negentig miljoen extra voor politie

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het kabinet is gisteren definitief overstap gegaan voor de eis van CDA en PvdA in de Tweede Kamer om jaarlijks zo'n 93 miljoen gulden extra uit te trekken voor criminaliteitsbestrijding en de vergroting van de veiligheid op straat.

In december diende de Kamer hierover enkele amendementen in. Verschillende betrokken ministers reageerden toen af-

houdend tot ronduit negatief. Gisteren heeft het kabinet als nog besloten de amendementen zonder morren uit te voeren.

Dat betekent dat er veertig miljoen vrijkomt voor 500 extra politieagenten, negen miljoen extra voor versnelde oplossing van het celtekort, vijf miljoen voor HALT-bureaus voor alternatieve sancties, vijf miljoen voor uitbreiding van stadswachten en buurtbeheerders, drie miljoen voor slachtofferhulp,

twee miljoen voor de reclassering en vijftien miljoen voor het openbaar ministerie en de rechterlijke macht. Bovendien wordt een door het kabinet aangekondigde bezuiniging van 14,2 miljoen op het politiebudget ongedaan gemaakt.

Het geld hiervoor dient volgens de Kamer gehaald te worden uit onder andere bezuinigingen op de voorlichtingsuitgaven van de verschillende departementen, uit de winst als gevolg van het terugdringen van het ziekteverzuim, en uit een scholingsfonds voor ambtenaren. Het kabinet heeft nu besloten dat ieder departement de bedragen moet ophoesten zoals die door de Kamer zijn aangegeven.

Nagenoeg kopie van identiteitsbewijs-VNG

Akkoord ID-kaart

DEN HAAG - Het ministerie van Binnenlandse Zaken en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben op ambtelijk niveau overeenstemming bereikt over de gezamenlijke ontwikkeling van één nationale identiteitskaart. Het ministerie is in deze opzet staatsrechtelijk verantwoordelijk voor de kaart; de ontwikkeling en uitvoering wordt overgelaten aan de VNG. CDA en PvdA tonen zich in een eerste reactie verheugd over het bereikte akkoord. Oktober vorig jaar dwong de Tweede Kamer De Graaff-Nauta opnieuw met de VNG om tafel te gaan zitten. De Kamer vond het niet aan de burger te verkopen dat die straks wordt geconfronteerd met twee identiteitskaarten: één van de VNG die sinds 1 januari verkrijgbaar is, en op termijn één van Binnenlandse Zaken. Justitie zit te wachten op een goedkope identiteitskaart aangezien naar alle waarschijnlijkheid Nederland met ingang van 1994 een beperkte legitimatieplicht krijgt. De Graaff-Nauta keerde zich in eerste instantie tegen de wens van een Kamermeerderheid van CDA, PvdA en VVD. Zij wees de Kamer erop dat de opwaardering van de VNG-kaart tot nationaal identiteitsbewijs, conform de Europese regels, een nieuwe aanbestedingsprocedure zou vereisen. Daarnaast vreesde De Graaff-Nauta schadeclaims wanneer de aanbestedingsprocedure van de rijkskaart zou worden stopgezet. Ook zou de VNG zich verzetten tegen de eindverantwoordelijkheid van Binnenlandse Zaken.

In de nieuwe constructie houdt het ministerie van Binnenlandse Zaken op papier de touwtjes in handen. De VNG bepaalt echter echter de vorm en productie van de kaart. Volgens een woordvoerder van het ministerie gaat het akkoord uit van de ontwikkeling van een geheel nieuwe kaart. Die moet er in 1995 liggen. De woordvoerder sluit niet uit dat de nieuwe kaart grote overeenstemming zal vertonen met de huidige VNG-kaart.

Voortvluchtige meldt zich bij politie

Ontsnapte criminelen keken tv in school

HOOGEVEEN - De drie ontsnapte gevangenen uit De Grittenborgh in Hoogeveen, van wie er één - de 22-jarige SM - zich gisteravond vrijwillig bij de politie heeft gemeld, hebben na hun uitbraak woensdagavond een groot deel van de avond en een deel van de nacht gewoon televisie gekeken en koffie gedronken in de directiekamer van de Titus Brandsma-basisschool in Hoogeveen. En dit terwijl de politie met speurhonden naar hen zocht.

Zij hebben in het schoolgebouw de kachel opgestookt om hun nat geworden kleren te drogen. In een kast vonden ze sportshirts die ze aantrokken om alvast wat warm te worden. De eerste dorst lesten zij met ranja die bestemd

was voor de schoolkinderen en de honger werd gestild met koekjes.

De criminelen konden de school ongehinderd binnenkomen, omdat er geen alarminstallatie is. Tijdens hun comfortabele verblijf hebben ze gebeld naar een kennis met de vraag of deze hen wilde komen ophalen. Toen deze tegen drie uur 's nachts arriveerde in Hoogeveen, vroeg hij aan een voorbijganger de weg naar de school. Argeloos werd hem die gewezen door deze inwoner van Hoogeveen. Na het horen van het nieuws over de ontsnapping besefte de wandelaar evenwel dat het zinvol was de politie op de hoogte te stellen van de gang van zaken.

WASHINGTON/BAGDAD - Het Iraaks-Amerikaanse conflict is vrijdag op de spits gekomen door de weigering van Irak te voldoen aan het ultimatum van de VS, Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland om raketten terug te trekken de zuidelijke vliegverbodzone onder de 32ste breedtegraad. VS-president George Bush riep gisteravond laat zijn adviseurs van de Nationale Veiligheidsraad bijeen op het Witte Huis. Onder hen bevond zich volgens regeringsfunctionarissen ook VS-chefstaf van het leger, generaal Colin Powell. Over de uitkomst van dat overleg was bij het ter perse gaan van deze krant nog niets bekend.

De Amerikaanse regering heeft gisteravond bij het verstrijken van het ultimatum tal van militaire bewegingen in Irak waargenomen. Maar het was volgens het Witte Huis niet duidelijk of het regime van Saddam Hoessein bezig was de luchtafweerraketten weg te halen. Twee uur voor het verstrijken van het ultimatum stegen tientallen Amerikaanse vliegtuigen op van de basis Bahran in Saoedi-Arabië en van het Perzische Golf varend vliegtuig Kitty Hawk. Maar het ministerie van Defensie in Washington weigerde te bevestigen dat dit na het verstrijken van het ultimatum bombardementen op de SA-2- en SA-3-raketinstallaties zouden worden uitgevoerd.

De bevestiging van de weigering van Irak kwam enige uren voordat het ultimatum gisteravond om 23.15 afleef, in een verklaring van vice-premier Tareq Aziz na afloop van een buitengewone vergadering van het Iraakse kabinet.

Irak zal zijn recht op soevereiniteit in stand houden en zijn luchtafweersysteem in het gebied laten. Worden wij aangevallen, dan zullen wij reageren. „Wij zijn er klaar voor“, aldus een woordvoerder.

De Amerikaanse generaal Powell had tevoren verklaard dat de omstandigheden voor de Amerikaanse luchtafweerraketten werden verplaatst, maar niets wees erop dat het begin van de terugtrekking was. Amerikaanse defensiedeskundigen, die voornamelijk wilden blijven, zeiden dat door het slechte weer in de Golf het mogelijk is na te gaan waar de raketten zich bevinden en of zij daadwerkelijk ten noorden van de 32ste breedtegraad zijn teruggetrokken.

Irak liet niet aan het ultimatum van gisteravond voldoen, nemen de geallieerden 'gepaste militaire maatregelen'. In Britse defensiekringen wordt er nu in dit verband al donderdag van een 'korte, scherpe les', met name aanvallen op raketbases, communicatiecentra en startbanen, binnen een paar uur na het verstrijken van het ultimatum.

Alle ogen gericht op zuiden van Irak

Ontsnapping uit Bijlmerbajes

AMSTERDAM - Uit één van de torens van de Bijlmerbajes zijn gisteren drie mannen ontsnapt. Het gebeurde op de klassieke manier: lakens uit een raam. Een van de mannen viel echter, raakte gewond en werd direct worden aangehouden, de twee anderen zwommen de Weesertrekvaart over en verdwenen. Een grote zoekactie van de Amsterdamse politie heeft nog niets opgeleverd. Het trio (23, 25 en 43 jaar oud) zat een gevangenisstraf uit wegens diefstal met geweld en afpersing. De ontsnapping heeft nog niet geleid tot spoedoverleg tussen de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken. Gisteren is, op verzoek van staatssecretaris Kosto, overleg tussen beide departementen gestart om na te gaan welke extra maatregelen genomen moeten worden om de gevangenis en de gevangenispersoneel extra te beschermen.

(ADVERTENTIE)

MET ÉÉN UITSTAPJE
BEZOEKT U TWEE BEURZEN

MECC
ACTIEF
93

VIB
Vakantie Info Beurs

ONDERS
RIJDAG
ZATERDAG
ZONDAG
JANUARI '93
JANUARI '93
JANUARI '93
JANUARI '93

mecc Maastricht
ORGANISATIE
reiduro
Schoenmaeckers van hult montomar

(ADVERTENTIE)

Casino Ritzfeld

- dagelijks geopend vanaf 14.00 uur tot 04.00 uur
- gratis drankjes en hapjes
- bij de eerste wissel van DM 100,- DM 10,- gratis.

Geilenkirchenstr. 166
5120 Herzogenrath-Ritzfeld
Tel. 02406-63748

onder nieuwe leiding

Na U graag!

Net nu wij op het punt staan de gebouwen schuin tegenover Sijben Wooncenter tegen de vlakte te slaan, houdt mijnheer Sijben hier nog even **een gigantische opruiming.**

De gebouwen staan werkelijk tot de nok toe vol met **spiksplinternieuwe, puntgave meubels van design tot klassiek die weggaan voor een habbekrats.** Alles moet eruit en liefst zeer snel, want wij moeten aan de slag.

Als ik u was, kwam ik snel kijken, want er stáán me daar toch schoonheden... en voor géén geld... eeuwig zonde als een ander daarmee wegloopt!
Vandaag vanaf 9.30 uur gaan de deuren open!

Maasnielderweg 33, Roermond
Telefoon: 04750 - 16141

Openingstijden: maandag 13.00-18.00 u., dinsdag t/m vrijdag 9.00-18.00 u., zaterdag 9.30-17.00 u., donderdag koopavond.

Na verwerpen van ultimatum door Saddam Hoessein

Alle ogen gericht op het zuiden van Irak

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON/NICO-SIA - Een omvangrijke geallieerde strijdmacht is klaar om een mogelijke harde militaire slag tegen Irak uit te delen nu het land het ultimatum om alle afweerraketten uit het zuiden van Irak te verwijderen heeft verworpen.

De VS hebben satellieten en verkenningsvliegtuigen ingezet om te controleren of de Iraakse president Saddam Hoessein zich houdt aan het ultimatum, dat gisteravond om half twaalf Nederlandse tijd afliep. Donderdag zei Irak het recht te hebben om verdedigingswapens in de veiligheidszone te plaatsen. Bij monde van VN-ambassadeur Nizar Hamdoon verklaarde het land de rechtmatigheid van de zone niet te erkennen. „De zone is niet door de VN ingesteld maar is opgelegd door de drie westerse machten,” aldus Hamdoon.

De VS, Groot-Brittannië en Frankrijk hebben in augustus alle militaire vluchten beneden de 32ste breedtegraad verboden om de shiïtische moslims te beschermen die in het zuiden wonen. De huidige crisis begon 27 december, toen Iraakse toestellen de zone binnenvlogen, misschien in een poging een achtervolgend geallieerd toestel in de richting van de raketten te lokken. Een Iraakse MiG werd toen door een Amerikaanse F-16 neergehaald.

Het Iraakse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de ambassadeurs van China, Pakistan, Marokko en de zaakgevestigde van Rusland op het ministerie ontboden om hun regering te vragen zich in te zetten tegen een mogelijke militaire vergelding, zo verklaarde het officiële persbureau INA.

Het ultimatum werd woensdag door de VS, Groot-Brittannië, Frankrijk en Rusland uitgevaardigd. De coalitie heeft ongeveer 200 gevechtsvliegtuigen in de Golfregio om de dreiging in werkelijke actie om te zetten. Amerikaanse schepen in de Golf hebben bovendien Tomahawk-kruisraketten aan boord.

Volgens schattingen heeft Irak tussen de 150 en de 200 vliegtuigen, zo'n 3.200 luchtafweerkanonnen en raketten en ongeveer 100 Scuds. Maar door de VN-sancties tegen dat land kunnen er geen reserveonderdelen aangevoerd worden en

centreed bombardement met kruisraketten van militaire doelen verder in Irak.

Dhahran in Saoedi-Arabië is het voornaamste steunpunt

achtergrond

het is niet duidelijk hoeveel van de wapens inzetbaar zijn. Saddam heeft de toestellen in het zuiden voor instelling van de zone teruggetrokken, maar recent zijn enkele eenheden op bases net ten noorden van de zone gestationeerd en hebben zij provocerende vluchten in de buurt van de zone gemaakt.

Volgens Amerikaanse experts zouden de Iraakse vliegvelen, de raderinstallaties van de raketten en de toestellen zelf het doel kunnen worden van een geallieerde actie. Daarnaast wordt gedacht aan een gecon-

van de Amerikaanse luchtmacht in de regio. Op het vliegveld zijn F-16's, F-15E's en A-10 anti-tankvliegtuigen gestationeerd. F-4G Wild Weasel anti-radarvliegtuigen en EF-111 toestellen voor elektronische oorlogvoering zouden de uitgelezen wapens zijn voor

een aanval op de SA-2 en SA-3 luchtafweerraketten, die van Sovjetmakelij zijn.

Op de basis Khamis Mushayt zijn ook nog Amerikaanse F-117A stealth-bommenwerpers, E-3 AWACS waarschuwingsvliegtuigen en KC-135 en KC-10 tankertoevallen aanwezig. Een of twee U-2 spionage-toestellen en J-Stars radartoestellen, die gronddoelen op een afstand van 160 kilometer kunnen aanwijzen, bevinden zich op de basis van Taif.

De Britse luchtmacht heeft een squadron Tornado-bommen-

De Iraakse ambassadeur bij de Verenigde Naties Nizar Hamdoon spreekt met de pers nadat hij de VN het antwoord van Irak op het ultimatum heeft overhandigd.

Foto: REUTERS

Ontsnappings

Door de ontsnappingen deze week uit twee gevangenissen kan niet uitblijven dat er steeds meer maatschappelijke druk uitgeoefend wordt op politiek en justitie om snel adequate maatregelen te treffen. De samenleving wil en kan niet accepteren dat steeds meer gedetineerden het hazonpad kiezen. Ook de Limburgse inrichtingen bleken in het recente verleden niet 'waterdicht'. Fundamenten van de rechtstaat dreigen aangetast te worden: mensen voelen zich onveilig terwijl misdadigers hun straf ontlopen. En de bijna kinderlijk eenvoudige wijze waarop sommige ontsnappingen plaatsvinden, roept voor veel ongenoegen op. Staatssecretaris Kosto van Justitie kondigt terecht maatregelen aan, maar is rijkelijk laat daarmee.

In de afgelopen jaren zagen tientallen gevangenen kans om uit te breken. Erger nog: het ministerie heeft drie maanden geleden verzuimd een brandbrief van de commissie van toezicht van De Grittenborgh in Hogeveen serieus te nemen. Daarin werd gewaarschuwd voor een 'onhoudbare situatie' in de gevangenissen en aangegeven dat de gevangenen van gedetineerden afweegt tegen het algemeen belang en het recht van de gemeenschap op een veilige omgeving. Het is zwaar overdreven om een beleid dat erop gericht is om rechtmatig gestrafte criminelen geen ontsnappingskansen te bieden, onder de noemer 'politiestaat' te plaatsen.

Kosto heeft inmiddels wel de intentie getoond om er iets aan te doen. Na spoedoverleg tussen de departementen van Justitie en Binnenlandse Zaken zijn de eerste ideeën gelanceerd. Zoals onder meer politieposten in de gevangenissen, politievervalsingen buiten, bescherming van het personeel, extra trainingen etc. Hopelijk schroomt de justitiële werkgroep die belast is met het onderzoek, niet om de verblijfsruimtes voor zwaar gestrafte beter te beveiligen en indien noodzakelijk hun bewegingsvrijheid te beperken. Dat wil heus niet zeggen dat gevangenen onderdrukkend en/of mensonterend behandeld dienen te worden. Want dat zou weer overrechten werken.

M.W.

Green Cross: droom van Gorbatsjov werkelijkheid

Van onze correspondent

DEN HAAG - Een wereldomspannende organisatie voor bescherming en herstel van het milieu. Dat was de droom van de voormalige Sovjet-president Gorbatsjov, die over een maand werkelijkheid wordt. Aan de Lange Vijverberg in Den Haag opent Gorbatsjov op 15 februari het hoofdkantoor van Green Cross (Groene Kruis), de milieutegenhanger van het internationale Rode Kruis.

Hoe het Green Cross precies gaat opereren, staat nog niet vast. Op 18 april wordt de organisatie officieel opgericht in het Japanse Kyoto. Tegen die tijd

verschijnt ook een rapport waarin is vastgelegd wat het internationale Groene Kruis gaat doen. De oprichting is onderdeel van een congres van Global Forum, een gezelschap van politieke en geestelijke leiders, afkomstig uit de hele wereld. Namens Nederland hebben het VVD-kamerlid Erica Terpstra en rabbijn Abraham Soetendorp zitting in Global Forum.

Tijdens de vorige vergadering van de organisatie in Rio de Janeiro, werd Gorbatsjov benoemd tot voorzitter van Green Cross. De voormalige president heeft al aangekondigd dat hij zich zeker tien jaar wil inzetten om van Green Cross een succes te maken.

Vredesoverleg Bosnië tot mislukken gedoemd

DOOR BERT HESSELINK

HEERLEN - De vredesconferentie voor Bosnië-Herzegovina in Genève krijgt morgen een vervolg. Maar optimisme over aanvaarding van het vredesplan van de bemiddelaars Lord Owen en Cyrus Vance is niet op zijn plaats. Daarvoor liggen de standpunten van de strijdende partijen nog te ver uiteen. Tot nu toe hebben alleen de Kroaten zich positief getoond over het vredesplan. De visies van de moslims en de Bosnische Serviërs liggen nog mijlenver uit elkaar. Maar de druk om te komen tot een akkoord is groot, want als een overeenkomst uitblijft komt een militair ingrijpen van de Verenigde Naties wel heel dichtbij.

In het plan dat de beide bemiddelaars aan de strijdende partijen hebben voorgesteld wordt Bosnië opgedeeld in negen provincies en een open Sarajevo. De verdeling gaat volgens de 'ethnische' lijnen, waardoor het land in de praktijk toch in drie delen uiteen zal vallen. Daartegen verzet zich vooral de Bosnische president Izetbegovic, die de eenheidsstaat Bosnië voor alles wil handhaven. Het plan geeft moslims, Kroaten en Serviërs ieder een grotere of kleinere meerderheid in drie provincies. Vance en Owen hebben bij de verdeling van het land de indeling aangehouden zoals die was na de volkstelling in 1981. Volgens het voorstel krijgen de Serviërs ongeveer de helft van het land in handen. Het lijkt er dus veel op dat de oorlog en de etnische zuiveringen de Serviërs geen wind-voor hebben geleid en dat zij voor hun daden worden beloond.

Izetbegovic noemde het plan 'onaanvaardbaar'. „Een grondwettelijke institutionalisering van het etnische verdeling is de wortel van de agressie en zal de oorlog niet beëindigen maar juist voortbrengen.”

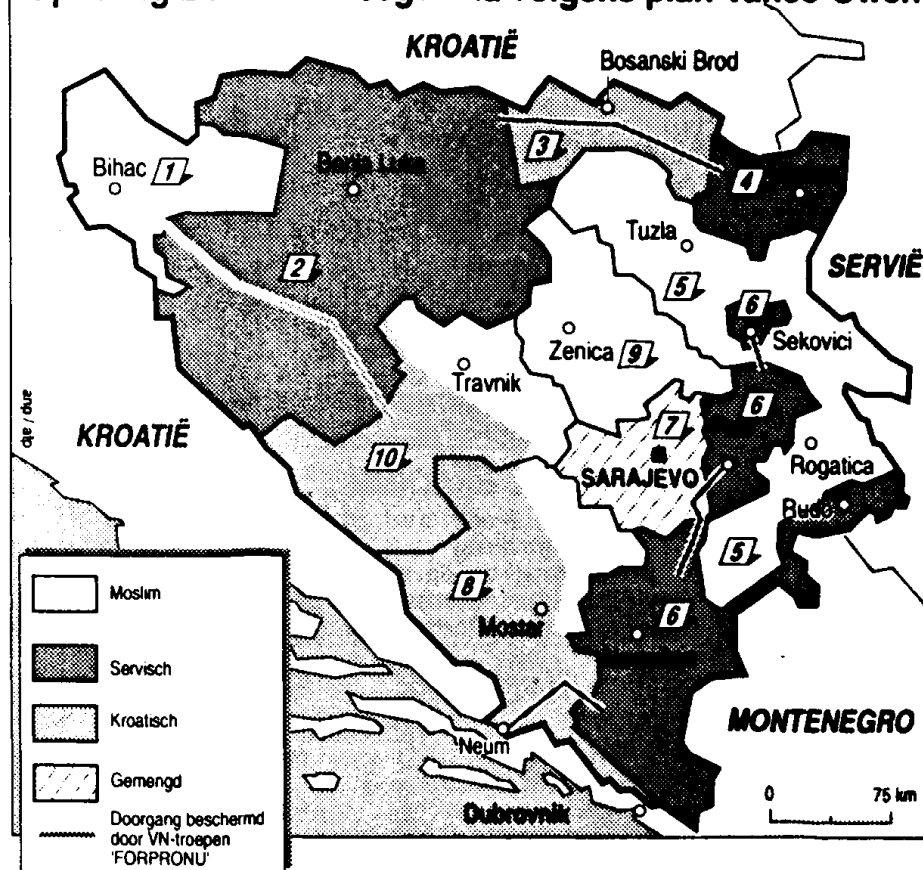
De moslims hebben vooral problemen met de provinciegrenzen die Vance en Owen in het plan hebben getrokken. Zij vinden dat zij er bekaaid vanaf komen, gezien de grote omvang van de Servische provincie rond Banja Luka en de twee omvangrijke Kroatische provincies bij Mostar.

Ook de Bosnische Serviërs, onder leiding van Radovan Karadzic, voelen niets voor het plan van Vance en Owen. Zij begonnen de oorlog omdat zij niet wilden leven in een onafhankelijke staat die zou worden gedomineerd door moslims. Zij streven

naar internationale erkenning van 'een staat in een staat'. Bovendien vrezen de Bosniërs dat Karadzic uiteindelijk aansluiting zal zoeken bij Servië om langzaam het verlangen naar een Groot-Servië vorm te geven.

Het plan van Vance en Owen behelst niet alleen de verdeling van het land in invloedssferen. Zij

Opdeling Bosnië-Herzegovina volgens plan Vance-Owen

kwamen ook met een tienpunten-plan:

1. Bosnië-Herzegovina wordt een gedecentraliseerde staat waarin de meeste uitvoerende macht ligt bij de provincies.

nieuwsanalyse

2. De provincies zijn geen rechts personen in internationale zin en kunnen geen akkoorden sluiten met andere staten of internationale organisaties.

3. In heel Bosnië is vrijheid van beweging gegarandeerd.

4. De grondwet zal de drie be-

langrijkste 'ethnische' groepen (Serviërs, moslims en Kroaten) aanmerken als 'constituerende eenheden' van de staat, met daarnaast een groep 'anderen'.

5. Over alle belangrijke aangelegenheden moet consensus bestaan tussen de drie 'constituerende eenheden'. Ten aanzien van normale staatszaken en bestuur kan geen van de groepen een vetorecht laten gelden.

6. Zowel de provincies als de centrale regering zijn voorzien van democratisch gekozen parlementen, die de uitvoerende macht kiezen. Het presidium zal bestaan uit vertegenwoordigers van elk van de drie constituerende eenheden.

7. Er komt een Constitutioneel Hof, met een lid uit elk van de 'eenheden' en een meerderheid aan 'niet-Bosniërs' aangewezen door de Conferentie voor Joegoslavië, dat met name zal moeten beslissen over competentiekwesties tussen de centrale regering en de provincies.

8. Bosnië-Herzegovina zal onder auspiciën van zowel de Europese Gemeenschap als de Verenigde Naties geleidelijk worden gedomilitariseerd.

9. De rechten van de mens worden vastgelegd in de grondwet, die tevens voorziet in controlemechanismen.

10. De gehele inrichting van het bestuur van Bosnië-Herzegovina komt onder internationale supervisie, totdat de drie 'eenheden' overeenstemming hebben bereikt over de opheffing daarvan.

Deze punten zijn onwerkbaar en onrealistisch, want je kunt van groeperingen die met elkaar in oorlog zijn toch niet verwachten dat zij de strijd bijleggen en 'consensus bereiken over alle belangrijke aangelegenheden', zoals punt 5 verwacht. En ook de vrijheid van beweging (punt 3) is weinig rustgevend, want het biedt ook de mensen die oorlogsmisdaden hebben begaan de kans terug te keren naar het gebied waar zij hebben huisgehouden.

Toch is het voor de strijdende partijen zaak snel tot een oplossing te komen. Want als die er niet komt zullen Vance en Owen de Veiligheidsraad de ruimte geven om te besluiten tot een militair afdwingen van het vliegverbod boven Bosnië, dat door de Serviërs voortdurend wordt geschonden. Bovendien loopt op 15 januari een soort 'ultimatum' af van de Islamitische Wereldconferentie (ICO). De 51 lidstaten van de ICO eisen dat de VN op die datum de resolutie van de Veiligheidsraad over een vliegverbod boven Bosnië met militair geweld gaan afdwingen.

Izetbegovic denkt echter niet dat de dreiging van een internationaal militair ingrijpen voldoende zal zijn om 'oorlogsmisdadiger' Karadzic van gedachte te doen veranderen. „Ik verwacht een lange oorlog,” zei hij deze week.

Onze nieuwe generatie hogedrukreinigers...

... nu ook bij Van Schijndel in Maasbracht

De nieuwe generatie hogedrukreinigers van KEW koppelen een doordachte vormgeving aan superieure prestaties. In het nieuwe KEW Service Center voor Limburg en omgeving kunt u ze zien en bewonderen. U bent van harte welkom!

In de showroom bij het KEW Service Center Van Schijndel maakt u kennis met onze totale productlijn. Vervaardigt uit zeer sterke recyclebare materialen en componenten. Keramische zuigers en versterkte afdichtingen verzekeren u jarenlang ongestoord rendement. De Deense kwaliteit straalt van onze hogedrukreinigers af.

Tijdens een demonstratie laten wij u graag zien wat wij daarmee bedoelen. Daarvoor hoeft u alleen maar even een afspraak met Van Schijndel te maken. Voor elke professional in reiniging is dit zeker de moeite waard.

van schijndel b.v.
HYDRAULIEKSISTEMEN
REINIGINGSSYSTEMEN
KEW
Stationsweg 78 6051 KL Maasbracht Tel. 04746-5636 Fax 04746-6540

piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden f 1,20 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letters (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom f 1,85.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptatiekaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitieme

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Net Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.

(Bron: Cebeco Summa Scanner)

Vermist/Gevonden	Personeel aanbod
ermist op 1 januari rode JATER met witte halsband mg. Boesberglaan Land-raaf. Teg. bel. terug te bez. el. 045-323466.	GEMOTIVEERDE man zkt. werk in productie, magazijn, e.d. Br.n.r. B-03428, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.
Mededelingen	HUISVROUW zkt. nog 1 a 2 morgens in de week werk in de huishouding te Brunssum en omstreken. 045-256535.
'HUONG thank you for your est wishes. Still have my tel. r. in Haarlem?	Jonge MAN i.b.v. van rijbew. BE, 28 jr. zkt. werk, 20-25 uur p.w.k. f.st. koerierdienst. Tel. 045-415460.
ietuege gezocht v. 't VER-EERSONGEVAL te Heer-en omg. groene Boord iasthuusstraat op dond. 3-2 tuss. bromfiets en ANWB-uit omstreks 8.45 uur. felden Tel. 045-256115.	Jongeman zkt. WERK voor donderdagavond en za., liefst in winkel. 045-319812
Personeel gevraagd	
Bouwvak personeel	

immerlieden en metselaars gevraagd voor Duitsland en Ierland. Voor Duitsland tevens metselaars voor de hele reek van huis. Voor Nederland hulpuitvoerder-steller. iode sociale voorzieningen

Bouwbedrijf Borger B.V.
Tel. 045-250930. Brunssum.

Metselaars
losse of voll. colonen, voor werken in Nederland en Duitsland, wekelijkse betaling 93289-386283

urobouw Maasticht zoekt akbekwame metselaars en IMMERLIEDEN voor werk in Nederland en Duitsland. luits of Nederlands verze-erd. Te melden tijdens kan-toruren: Tel. 043-254669.

a. WGW-Bouw. Voor di-act gevraagd voor Duits-land METSELAARS. Ook olonnes. Tel. 045-231336 30477. Hommerweg 77, kensbroek.

ETSELAARS en opperlie-en gevraagd voor werk in Ierland. Melden na 19.00. Tel. 045-257880 of 25622. Bouwbedrijf Paro.

lecu bouw zoekt voor Aken n Keulen verblend- en KS ETSELAARS. Duits ver-ekerd. Tel. 045-351655 45-25933. Hr. Eggen.

jevr. voor nieuw AANNE-TERSBEDRIJF metselaar n betonimmerlieden. Werk i Duitsland, goed betaald. Iederlands verzeker. Tel. 4752-4424.

Horeca personeel
Lunchroom 't Loon
vraagt AFWASHULP, lft. p.m. 18 jr. op afroep, p.m. 12 uur per week. Soll. na telef. afspr. 045-711186, Dhr. Smeets.

oek je afwisselend werk en je jong en gemotiveerd. an hebben wij een vacatu-oor het seizoen 1993 op nze Zwitserse riviercruise-chen als:

Chefkok
met opleiding en ervaring lft. 25-40 jr.

Barkeeper
met ervaring, lft. 22-35 jr.

Serveerster
met ervaring, lft. 20-27 jr.

Kamermeisjes
lft. 18-26 jr.

Dame voor wasserij
Lft. 20-35 jr.

Solicitatiebrieven met pas-to: SCYLLA TOURS p.a. C. Huigen, Wigenlaan 75, 4817 VB Etten-Leur. Tel. 0680-16399. Tijdens kan-toruren: 09.32-33157372.

agriture vraagt vrouwelie-luP met ervaring. Tel. 045-53032.

TEAKHOUSE Eldorado oekt full-time of part-time elner m.v. Ervaring en di-oma vereist, goede beta-ng. Kerkplein 75 Heerlen. el. 045-741360.

jevraagd FRITUREHULP anaf 18 jr. in Brunssum. Tel. 45-255917.

Serveerster voor VASTE aanstelling gev. 'Haus Broichthal' 5110 Alsdorf BRD: 09-49.2404-21146.

Huish.pers./Oppas
Nette WERKSTER gev. voor 1 ochtend p.w. in Hoensbroek. 045-211704.

M.i.v. maart, lieve OPPAS, (vrouw), gevraagd v. twee kleine kinderen, voor gem. 3 halve dgn. p. week. Liefst uit Nuth of omgev. Tel. 045-242421 na 18.00 u.

Gevr. HULP in de huishou-ding voor 8 uur per mnd. Tel. 045-726387, na 18.00 uur.

Technisch personeel
Junger, ehrlcher Handwerker mit korrektem Erschei-nungsbild in Dauerstellung für

Neumöbeltransporter / Montagen sowie Küchenmonteure
per sofort zu besten Konditionen gesucht.
Tel. 09-49.161.3203839 oder 09-49.2405.9638.

Part-time AUTOMONTEUR met APK-diploma, in loon-dienst. Tel. 045-244947.

Gevr. all-round AUTOMON-TEUR, voor het zelfst. kun-nen onderhouden van wa-genpark, gezocht op fulltime basis. Bel. Loo-Tax V.O.F., 045-411159.

Uitzendbureaus
Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt

Buffetmedewerkers m/v
voor een horecabedrijf in Vaals. U gaat alle voorkomende werkzaamheden verrichten. Werktijden: van 13.00 tot 17.00 uur. Tevens werkt u 1 a 2 avonden per week en 2 weekeinden per maand. Leeftijd: 18 tot 23 jaar. Hebt u ervaring en zoekt u een baan met toekomstperspectieven? Neem dan contact met ons op.

Winkelpersoneel
Voor onze modieuze afdeling motorkleding en helmen, vragen wij een
Full-time verkoopster
Gevraagd wordt een jonge, dynamische vrouw met hobby voor motoren. Kennis van computers en enig technisch inzicht strekt tot aanbeveling.

Diversen personeel
Bezorgers gevraagd
voor ochtendkrant in SCHAESBERG. Goede bijverdienste. lnt. Tel. 045-326572.

Eenzigartig-Unique
Einzigartige Parfum und Cosmeticserie erobert die Welt. Eröffnet jetzt auch den Beneluxmarkt. Einzigartige Verdienstmöglichkeiten für Neu-einsteiger und Vertriebs-profilen.

Guarana
der Ginseng Braziliens erobert nun den Rest der Welt, vermindert den Alterungsprozess, erhöht die Konzentration, gibt Energie und Vitalität, gut bei Stress usw. Einzigartige Verdienstmöglichkeiten für eu-einsteiger und Vertriebs-firmen. Info: fax: 09-49.353108. M.L.M. International, B. Schoell, Reichlestr. 14, D-7980 Ravensburg.

Auto-schade-hersteller
Voor plaat- en voorbewerking. Solicitaties na telefonische afspraak: 045-452666. Autoschade Hanneman, Strijthagenweg 125, Kerkrade.

brood- en banketbakker of een banketbakker
Wij bieden een goed salaris, * full-time job (38 u.) * 25 vakantiedagen * 8% vakantiegeld * leuke collega's

Dirigent
Fanfare St. Caecilia Broeksittard zoekt op korte termijn 'n dirigent m.v. De vereniging komt op de afdeling Uitmuntendheid en repetitie op de dinsdagavond van 20.00 tot 22.00 uur. Schriftelijke reacties voor 20 jan '93 aan: Fanf. St. Caecilia Broeksittard, Postbus 734, 6130 AS Sittard.

Leuk meisje
gevraagd voor privé en Escort. Intern mogelijk. Tel. 045-214094.

In ons bedrijf hebben wij plaats voor een BROOD/BANKETBAKKER. Soll. na tel. afspraak. Bakkerij Rob Pieters, Dorpsstr. 40, Oirs-beek. 04492-1634.

Gezocht FRITUREMEDE-WERKSTERS voor p.m. 20 per week. Tel. 045-457845.

Gevraagd KEUKENMEDE-WERKER/leerl. kok, lft. 18-22 jr., 40-urige werkweek, geen weekendend. Heb je inter-esse bel. dagel. van 14.00-16.00 uur 045-457845.

WERKSTER voor 5 ochten-dend p.w.k. 7-10 uur, leeft. t/m 45 jr. Wisseldiensten in weekendend. Café Bismans, Akerstr. 7, Heerlen. lnt. v.a. 11.00 uur. 045-714066.

Elke maand f 2.000,- bij-verdiensten? (geen buiten-dienst) Info. na 14.00 uur. Tel. 045-352816.

Algemeen Dagblad Hoens-broek, zoekt BEZORGER. 045-227074.

Wij zkn een enthousiaste STALHULP bij de verzor-ging van onze paarden en pony's, event. halve dgn. in bez. van instruct. of com-mand-dipl. geniet. de voork. Tel. 04499-3205.

Gevraagd voor escortser-vie leuk uitzienende (jonge) VROUW. Discretie, hygiëne en eerlijkheid voorop. Info 06529-84389.

Wat VERKOPEN? Advet-teer via: 045-719966.

Winkel & Kantoor
Juwelier Bodens
verkoopt wegens opheffing complete winkel-interieur zoals: 9 vitrinekasten (halogenen), 4 verkoopafzelen en stoelen, lampen, safe, 2 balies, kassa en nog meer.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directieubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, laden-kasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe pal-etwagens v.a. f 750,- flip-overs en whiteboard.

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kost-prijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voor-raad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoor-meubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

DESIGN HOUSE

Verrassend en Inspirerend...

Van heinde en verre stromen dagelijks design-liefhebbers naar de Woonboulevard in Heerlen om inspiratie op te doen bij Design House. Worden design-meubelen doorgaans aangeboden in kleinere interieur-boetieks, hier ziet men alle topmodellen van de bekende merken in één gigantisch design-centrum bij elkaar. Men kan er in alle vrijheid vergelijken en een compleet interieuradvies inwinnen.

Op dit moment is een bezoek aan Design House extra de moeite waard omdat een aantal toonzaalmodellen voor gereduceerde opruimingsprijzen weggaan. Maar dan moet u niet al te lang wachten.

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen
Telefoon 045 - 754200

Openeringsijden
Maandag 13.00 - 18.00 uur
Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur
Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond

Copieerapparaten v.a. f 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst. Spoor kantoorapparaten, Bochtoltz. Tel. 045-443961.

Aanbieding Directiestoelen Burostoelen

Rock Za f 195,- Armleghers f 50,- 25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinstoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Bedrijven/Transacties
Als U ooit zelfstandig zou
wilen worden is dat uw kans nu of nooit. Goed renderende spoor specialzaak te koop in 1 hartje van Heerlen. Bent u geïnteresseerd neem dan contact op met Mevr. Claassen. 045-717134 voor het maken van een afspr. na 19.00 uur.

GEZOCHT DEALER
Fabrikant van breed programma materiaaliften zoekt een

Aluminium gietstukken
tegen de allerschepste prijs, eventueel met overname bestaande kokillen. Stuur uw aanvraag voor vrijblijvende offerte aan:

Jorc Industrial
Postbus 5045, 6401 GA Heerlen.
Tel. 045-210952. Fax. 045-224790.

Ter overname aangeboden: CAFEDEBIJF met zaal en woonhuis, Witten, vraag-prijs f 210.000,- inclusief inventaris. Tel. 04450-1713, b.g.g. 045-753530.

Belgie TONGEREN over te nemen, friture/restaurant, goed gelegen op Grote Markt, hernieuwde zaak en woonst.: zaal 1, 45 pers.; zaal 2, 45 pers.; zomerterras, 40 pers. Lage huur. Moet wegens gezondheids-redenen: 09-32.12.230723.

Te huur DAMESKAPSA-LON in Brunssum. Geheel ingericht, 4 plaatsen, per di-rekt. Br.n.r. B-03430, Lim-burgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Landbouw en Veeleelt

Te koop enkele DROOG-VOEDERBAKKEN en ongev. 700 m2 goede tempex. Tel. 04957-424.

TUINMACHINES: Houtr-snippersaars 15 modellen: b. v. B1060 met benzinemotor geschikt tot 6 cm. dik hout nu van f 2.038,- voor f 1.735,-; Veegmachines ca. 10 modellen: b.v. Ferrari werkbreedte 105 cm. compleet nu voor f 3.150,-; Freesmachines ca. 20 modellen: b.v. BCS 4,5 pk. compleet met 45 cm. frees-bak nu voor f 2.850,-. Voor meer informatie en demon-stratie, bezoek onze show-room. Ook ca. 40 gebruikte machines op voorraad. Lo-zezman Tuinmachines b.v. Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

Te koop TREKKER IHC 946 en 1246; 2 1/2 ha. ingekuide snijmaais, tel. 04404-1268.

Te k. 10-jarige luxe VOS-MERRIE stokm. 1.67m, met mak onder zadet. Evt. ruielen op jong paard. Tel. 04455-1373.

Biologisch landbouwer zkt. LANDBOUWGROND voor pacht omgeving Voerendaal. Tel. 04405-3167.

Gratis af te halen HOUT-SPAAN in zakken, geschikt voor stallen. 045-242929.

Te koop dragende SCHAPEN, ooi- en ram-lammen, tevens Henra-veekar. Tel. 04450-2262.

Te koop een zwarte EZELIN, lief en mak. Tel. 04457-1993.

H.H. opkopers ATTENTIE: te koop Holder B12. Van-daag af te halen tussen 10.30 en 15.00 uur bij voor-malige garage Vonken, Nieuwstr., Hoensbroek. Pr.n. o.t.k. Tel. 045-742653 (b.g.g. 212874).

Te k. TRACTOREN Mafie-velgessen, Guinel 15 Pk. Za-tor 40 Pk., Oliekast 600 ltr. Tel. 04498-54836. Bln. tsn. 12-13 uur en na 19 uur.

Bestel tijdig uw KERST-BOOMPLANTEN. Rompel-berg, Bund. 043-645365.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Auto's

Alfa

ALFA Romeo Giulietta 1600 luxe d.road, 1984, mooie gave auto, f 5.950,-. Auto-park, Locht 44, Kerkrade.

Alfa 75 1800, 1e eig. kl. rood, div. extra's, 1987, f 12.750,-. AUTOPARCK, Locht 44, Kerkrade.

Supersnelle!! ALFA 164 3.0 V6, stoelverw. alles electr. kanteel/schuld. ABS, 16" sportw. 1989, f 28.500,-. 04929-64501.

ALFA Romeo 33 1.7 IE, kat. van part. 1991, antracietmet, interstate-vign. Sebring-will. event. int. 04951-41766.

Proficiat!

Maurice Hermelink en Diana Slob
Gefeliciteerd net jullie verlovling

De Boppertjes.

Brigitte
van harte gefeliciteerd met je uitverkiezing tot personeelslid van de maand

Franco
30 jaar

Proficiat, kusjes Pascale

Wat VERKOPEN? Advet-teer via: 045-719966.

Citroën

CITROËN BX, bwj: 84, APK '94, i.z.g.st., vr.pr. f 3.950,-. Pastorijstr. 12, Nuth.

Te k. CITROËN GSA, bwj '82, nw. banden, kopp-plaatwerk en vering f 1.500,-. Tel. 045-317293.

Citroën BX 1900 R Diesel Break, Stationwagen, 1987, te eig., 100.000 km., pr. f 12.900,-. AUTOPARCK, Locht 44, Kerkrade.

Te k. 2 CV 6, bwj. '81, km.# 59.500, APK, i.g.st., f 1.500,-. Tel. 045-257848.

CITROËN BX 1400 inj. LPG rood, i.z.g.st., 1988, f 10.950,-. 04929-64501.

CITROËN BX 1.4 RE, bwj. '83, rood, trekn., APK, f 2.950,-. Tel. 04493-4929.

CITROËN GSA, '84, LPG APK, vr.pr. f 1.350,-. Schaesbergerweg Heerlen.

Te k. ACA DIANE, wit, '84, onderdelen, grijs f 1.700,-. 045-313836.

CITROËN BX 1.6 TR, lft. '86, grijsmet., Auto Weekers Tel. 04906-1387.

CITROËN GSA, bwj. APK '94, zeer mooi, vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-465130.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in-verkoop schade Citroën May Cruizen, 045-752121.

Te k. CITROËN AX T2S 1.4 bwj. '87, zuinig auto, pr.n.t.k. Tel. 043-640885 na 18.00.

Audi

Te koop gevraagd AUDI 100 5 cylinder, bwj. '81-'82. Tel. 045-750069.

Audi 80, 1800 S, 5-bak, 1e eig., 85.000 km, kl. blauw, 1988, diverse extra's, pr. f 21.900,-. AUTOPARCK, Locht 44, Kerkrade.

Audi 100 CC 136 PK, alle acc. en airco, LPG, 11-1987, f 15.900,-. AUTOPARCK, Locht 44, Kerkrade.

AUTOMAAT Audi 80 1800 S, antracietmet., 4 hoofdst., bwj. '89, f 21.950,-. Tel. 04929-64501.

AUDI 80 1.8 Serret autom., 9-89, zwartmet., LPG, schuifdak, f 21.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. van part. AUDI 80 diesel, zeer goed onderh., 1982, rev. motor, incl. radio, pr.n.o. t.k. Tel. 045-711349.

Te koop AUDI 80, bwj. '82, APK sept. '93, vraagpr. f 1.650,-. Tel. 045-325744.

Te k. AUDI 100, 10-83, model '84, trekh., 153.000 km, f 5.500,-. Tel. 046-519544.

Te koop AUDI 80 1.8 S, bwj. '87, nieuw model, veel extra's. Tel. 046-372598.

Wegens vertrek naar buiten-land AUDI 80 1.8 S, 17-1-'92, f 30.000,-. Ridderstr. 7 Landgraaf. Tel. 043-515552.

AUDI coupé GT 5S, 2e eigen., i.z.g.st., bwj. '81, f 5.500,-. 040-515556.

Daihatsu

Te k. weg. auto zaak Daihatsu CHARADE 1300i 1987 zwartmet., bwj. 1990, f 13.000,-. Tel. 045-741560.

Te k. DAIHATSU Charade XTE 5, bwj. '80, APK 5-93 vr.pr. f 900,-. 045-423199.

DAIHATSU Mini-Bus 850, rood, goede auto, f 1.500,-. Tel. 043-649725.

Fiat

Fiat Klankstad Kerkrade
Kaalheidersteengweg 185
Tel. 045-413916

Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven f 7.500,- 1 jaar bovagarantie

Inruilauto's

Div. Fiat Panda's '86 t/m '90, Diverse Fiat Ritmo's 3-800, 5-drs. van '85 t/m '87, Fiat Uno 45 3-drs '90, Fiat Uno 60S 3-drs '89, Fiat Uno 70S 5-drs '88, Fiat Tipo 1.4 S '91, Fiat Tipo 1.4 Base '89, Fiat Regatta 85S '84, Fiat Croma '88, Ford Escort 1.6 '83, Lada 1500 combi '83, Peugeot 205 XR 1.4 '88, Renault 11 TXE '85.

Fiat PANDA CL, S6, kl. APK, bwj. 3-89, f 8.900,-. Auto-park, Kerkrade, Locht 44.

Fiat UNO bwj. 1986, m. APK, beslist roestvrij en moe-t f 5.650,-. 045-751387.

Te koop FIAT 127 Supp. bwj. '82, vr.pr. f 1.350,-. Tel. 04492-1644.

Te k. FIAT Panda, bwj. APK '93, i.g.st., vr.pr. f 2.500,-. Tel. 045-221302.

FIAT 127 Sport, bwj. '78, zwart, i.z.g.st., APK 22-88, f 2.500,-. Tel. 045-728011.

FIAT PANDA 45, bwj. 10-89, kl. rood, APK 2-11-93, perfecte staat. f 2.900,-. Tel. 045-274198.

BMW

Te k. BMW 525i sportieve uitvoering, bwj. 1991, verschillende extra's, 30.000 km. 045-301725.

Te koop BMW 525 i, '83, i.z. g.st., f 3.850,-. Inruil eventueel mog. Tel. 045-316940.

BMW 316 1800 sedan goudmetallic 11-1984 met LPG, f 7.950,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

BMW 316 automatic, 1e eig., 85.000 km., 1984, zilvergr. met., f 10.900,-. AUTO-PARCK, Locht 44, Kerkrade.

Te k. BMW 323i, bwj. 4-'83, verlg., M3 uitgebouwd, Hage-velgen, f 14.500,-. Tel. 045-222177.

BMW 320i, zwart, bwj. '87, veel extra's, vraagpr. f 17.500,-. Tel. 045-453132.

Diamantzwarte! BMW 316i, 40, verlg. Atevelign, 1989, f 17.800,-. 04929-64501.

Bw. zeer mooie BMW 320i, bwj. '84, met div. extra's en alarm, event. inr. mog. P. Potterstr. 25, Heerlen.

BMW 524 turbo diesel, '6-'84, grijsmet., 145.000 km., f 7.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

BMW 316, black line, rood, LM-velgen, nw.st., bwj. '89, f 19.000,-. 040-515556.

Chevrolet

Weg. overlijd. CORSCIA Chevrolet 2.2i, 4 cyl., bwj. '92, Europ. midden-klasser, 1900 km., nw.pr. f 41.000,-. Moet weg. Tel. 045-227894.

Chrysler

CHRYSLER Voyager L.E. 1989, 2.5 L, 4 cyl. Turbo, ato-maat, airco, stuurbekrui-ting, cruise-control, ABS, ui-voering, geel kenteken, f 35.000,-. Financ. mogelijk Tel. 045-728671.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Het gaat goed met het toerisme in Limburg. De omzet bedroeg vorig jaar zo'n 2 miljard gulden en voor dit jaar wordt een verdere stijging verwacht. In deze bedrijfstak verdienen ongeveer 16.000 mensen hun, door- gaans goed belegde, boterham. Vraag Nederlanders naar hun favoriete vakantieprovincie en een kwart van hen zegt Limburg. Waar ze - de cijfers wijzen het uit -fors meer besteden dan in de rest van het land. Maar ook buitenlanders - vooral Duitsers en Engelsen en steeds meer Amerika- nen, Japanners en Scandinaviërs - ontdekken Limburg als vakantiebe- stemming. Waarin interessante ste-

den en een groot cultureel aanbod voor de nodige afwisseling zorgen. Naast gastvrijheid en dienstverlening zijn dat zaken die Limburg, maar óók de Euregio (de Eifel, Ardennen, Belgisch Limburg) voor veel toeristen zo aantrekkelijk maken. Plus de voortreffelijke infrastructuur. Nu nog komen de meeste bezoekers over de

MAASTRICHT AIRPORT VLEUGELS VOOR LIMBURG

weg of per spoor. Een groeiend aantal echter weet ook de weg door de lucht te vinden. Deelnemers, bezoekers en organisatoren van de vele culturele evenementen die Limburg rijk is bijvoorbeeld. Congresgangers ook. Waardoor Maastricht kon uitgroeien tot de internationaal vermaarde congresstad die ze nu is. En zakenmensen natuurlijk. Die profiteren van de dagrandverbindingen: 's ochtends ver weg, toch diezelfde dag 's avonds weer thuis. En vergeet uzelf niet. Hoe vaak vloog u al niet naar uw vakantiebestemming? Bel voor een gratis exemplaar van het infoblad van Maastricht Airport: 043-666 444.

MAASTRICHT AIRPORT: ONDERDEEL VAN HET LOGISTIEK KNOOPPUNT ZUID-LIMBURG

De Personeel

Flat

AT type Panda 750 CL '87, 12.400,-, wif. f.5.500,-. Tel. 05-424128.

og. omst. Fiat PANDA 750 L, rood, nov. '88, f.6.500,- i. z.s., 045-217268.

e k. moeie FIAT Ritmo LS, pe '85, APK, i.z.g.st., 1.950,-. Tel. 045-412593.

e k. FIAT Panda 45, bwi. 3, APK 12-93, zwart, sunn, 70,- wegenbelasting, erbr. 1:15, noest-schadevrij, pr. f.2.750,-. Tel. 045-226869.

FIAT PANDA 750 L, type '87, PK 12-93, i.z.g.st., 4.250,-. Tel. 046-524669.

FIAT PANDA bwi, '87, zeer cool. Dr. L.T.H. Wietenstr. 7, Brunssum. 045-255304.

FIAT TIPO 1.6i E '90, blauwmetaal, i.v. schade, v.v.p.r. 8.750,-. Tel. 045-312044.

FIAT Panda 45, prima uitv., PK '84, bwi. '84, f.3.250,-. 045-259009.

Ford

Te koop Fiat PANDA 45, bwi. '86, APK, kl. zwart, nieuw interieur, v.v.p.r. f.4.750,-. Tel. 046-753968.

FIAT 126 A Bambino, opknapper, Semi Oldtimer bwi. '74, APK 23-93, f.499,-. Tel. 045-317493.

Te koop Ford Escort 1.4 CL, 5-drs., bwi. 1987, km. stand 80.000 km., kleur wit. Auto verkocht in nieuw staat. Vraagprijs f.10.250,-. Tel. 045-720766.

FORD FIESTA 1.1, nw. model Laser, '85, APK, bijz. mooi, f.4.950,-. Tel. 045-454087.

FORD ESCORT 1.6 CL, nw. model '87, 5-bak, 5-drs, gas, f.7.250,-. Tel. 045-454087.

FORD SCORPIO 2.0 CL, blauwmetaal, 90.000 km, 1986, f.11.750,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Te koop Ford ESCORT combi bwi. 1981, kl. groen, zeer mooi. Tel. 045-414487.

Ford

Ford ESCORT XR3i, signaalford, div. acc., heel apart, 1986, f.13.900,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Ford Sierra 1.6 Stationwagen, grijsmetaal, 12-1987, f.10.900,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Ford Sierra 1600 CL Sedan, kl. blauw, te eig., 10-1988, f.12.750,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Ford Scorpio 2.4 CL automatic V6, kl. wit, 1-89, 140.000 km, f.13.900,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Weg. omst. te k. CAPRI 3.0 bwi. '81, excl. auto, v.v.p.r. f.12.500,-. 045-456215.

Ford TAUNUS Caravan 1600, 5-drs., bwi. '81, APK 9-83, nw. banden, in nw.st., f.1.950,-. Tel. 045-323176.

Te koop Ford Mustang Sedan, 6 cyl., auto, bwi. '79, i.z.g.st., APK 1 jr., v.v.p.r. f.2.750,-. Tel. 045-423063.

Ford SIERRA 2.0 CL Sedan, bwi. '88, APK 3-93, alle kanten toegeest, blauwmetaal, f.13.500,-. Tel. 043-650229.

Te k. Ford ESCORT bwi. '81, i.g.st., v.v.p.r. f.1.550,-. Te k. Ford FIESTA bwi. '78, v.v.p.r. f.300,-. Beide APK Vignonstr. 32, Heerlen.

Honda Accord Aerodeck 2.0 EX, bwi. 10-88, blauwmetaal, schuifd., 90.000 km. Inr. mog. Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Te k. Honda CIVIC, 5-drs. Luxe, trekh. moete zuinigste auto, bwi. t.83, orig. km.st. 86.000, APK 29-8-93, v.v.p.r. f.3.650,-. 045-480577.

FORD FIESTA, bwi. '83, i.z.g.st., pr. f.3.450,-, APK. Tel. 045-273340.

FIESTA 1100, bwi. '79, APK 11-93, pr. f.750,-. Tel. 046-522132.

Honda

HOONDA Combi 2.0i, DOHC, bwi. 10-89, evt. inrull. mog. v.v.p.r. f.20.500,-. Tel. 04405-3453.

Te koop FORD FIESTA, bwi. '79, APK, i.z.g.st., f.1.650,-. Tel. 045-312427.

ESCORT 16 L, 5-bak, div. access., bwi. '85, zeldz. mooi. Tel. 045-424128.

FIESTA 11 L '85, rood, alles in kleur, bijz. mooi, f.5.750,-. Tel. 044-424128.

Te k. FORD Escort 1600 D, bwi. eind '85, i.z.g.st., v.v.p.r. f.8.500,-. Tel. 045-720032.

Te k. Ford FIESTA XR 2 bwi. '85, 100% i.o., geen schade, veel extra's, kl. wit, v.v.p.r. f.10.000,-. Tel. 046-371739.

HOONDA Prelude 1.8 EX, m. 84, ABS, stuurbek. alle opties, 19 vlg. 3 mind. gar. van Boga-bedr. f.9.800,-. Tel. 045-244947.

Honda Accord Aerodeck 2.0 EX, bwi. 10-88, blauwmetaal, schuifd., 90.000 km. Inr. mog. Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Te k. Honda CIVIC, 5-drs. Luxe, trekh. moete zuinigste auto, bwi. t.83, orig. km.st. 86.000, APK 29-8-93, v.v.p.r. f.3.650,-. 045-480577.

Honda

Te k. HONDA Jazz Van Luze, i.z.g.st., bwi. 9-85, grijs kent., zilverd., 133.000 km., APK 9-93. Auto is zeer zuinig, ideale 2e auto voor v.w. hond. V.v.p.r. f.4.600,-. P. Schunckstr. 720, Hrl., tel. 045-426399 na 13.00 uur.

Honda PRELUDE EX, nieuw model, kl. roodmetaal, bwi. 1983, f.7.950,-. Autopark Locht 44, Kerkrade.

Hyundai

Hyundai PONY Olympic 1500L, kat., kleur rood, bwi. 03-1989, f.9.950,-. Autopark Locht 44, Kerkrade.

Jeep

Patrol GR LX, nw. hoge kort. Kingscap 90, Terrano 2.7 TD 90, Isuzu pick-up '89, Ferrozzi '92, Patrol '85, Pajero '86, Pajero 7 pers. TDI '80, 2 pers. '87, Rocky '85, Trooper '85, Suzuki '84, '89.

Texacars 4x4

04702-3040

Jeep DAIHATSU Rocky 2.8 turbo diesel, 9-86, zwartmet., f.17.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Jeep NISSAN Patrol 3.3 diesel, 9-85, grijs kent., 130.000 km., f.17.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Jeep

Te k. C/J7 APK 8-93, i.g.st., hardsofttop, pr. f.18.000,-. Inr. mog. Tel. 045-326775.

Jeep NISSAN King Cab diesel, 4x4, 10-86, motor defect, f.11.500,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Lada

Te koop LADA 1200, bwi. '84, APK 12-93, pr.n.o.t.k. Tel. 045-485440.

Weg. omst. te koop LADA 2105, zeer mooi, km.st. 50.000, bwi. '87, v.v.p.r. f.3.300,-. Tel. 045-225320.

Lancia

LANCIA Thema, turbo diesel, LM-velgen, antr.met., bwi. '89, f.18.750,-. 040-515556

Mazda

MAZDA 626 1.6 GL LX, 8-87, blauwmetaal, LPG, f.9.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te koop MAZDA 626 GLX 2.0 D station, bwi. '89, v.v.p.r. f.16.750,-. Beekstr. 11, Schinveld.

MAZDA 626 2.0, stuurbek., stationwagon, radio, dec. '88. Tel. 046-334411.

Te k. MAZDA 626 GLX 1.6, 112.000 km., bwi. 8-87, pr. f.11.000,-. 04499-3040.

Mazda

Voor liefhebber te koop MAZDA RX7, bijna geh. gerestoreerd, APK gek. nov. '93, incl. rev. motor, vaste pr. f.7.900,-. Tel. 045-423774.

MAZDA 323 GLX Combi 1500, bwi. '88 met extra's, 5-bak, div. access., v.v.p.r. f.11.800,-. Zien is kopen! Tel. 04454-63380.

Te koop MAZDA 626 coupe 2.0 GLX, 85.000 km, bwi. okt. '87, te eigenaar, minimale prijs f.12.000,-, APK 1-6-93. Tel. 04498-54457.

MAZDA 626 LX Sedan, zilvergroenmet., excl. perf. st., 1988, f.14.750,-. Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Te k. MAZDA 323, bwi. '87, kl. wit, i.z.g.st., v.v.p.r. f.8.800,-. Tel. 045-313912. Tussen 18.00 en 20.00 u.

MAZDA GLX 2.0 Sedan, bwi. nov. '85, APK juli '93, nwe. banden, onderh.boekje dealer, in uitst. st., v.v.p.r

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs

f 5000,-

(eindoplossing)

Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:

Schrijf de oplossing op een giro-/bankoverschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal f 3,- over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

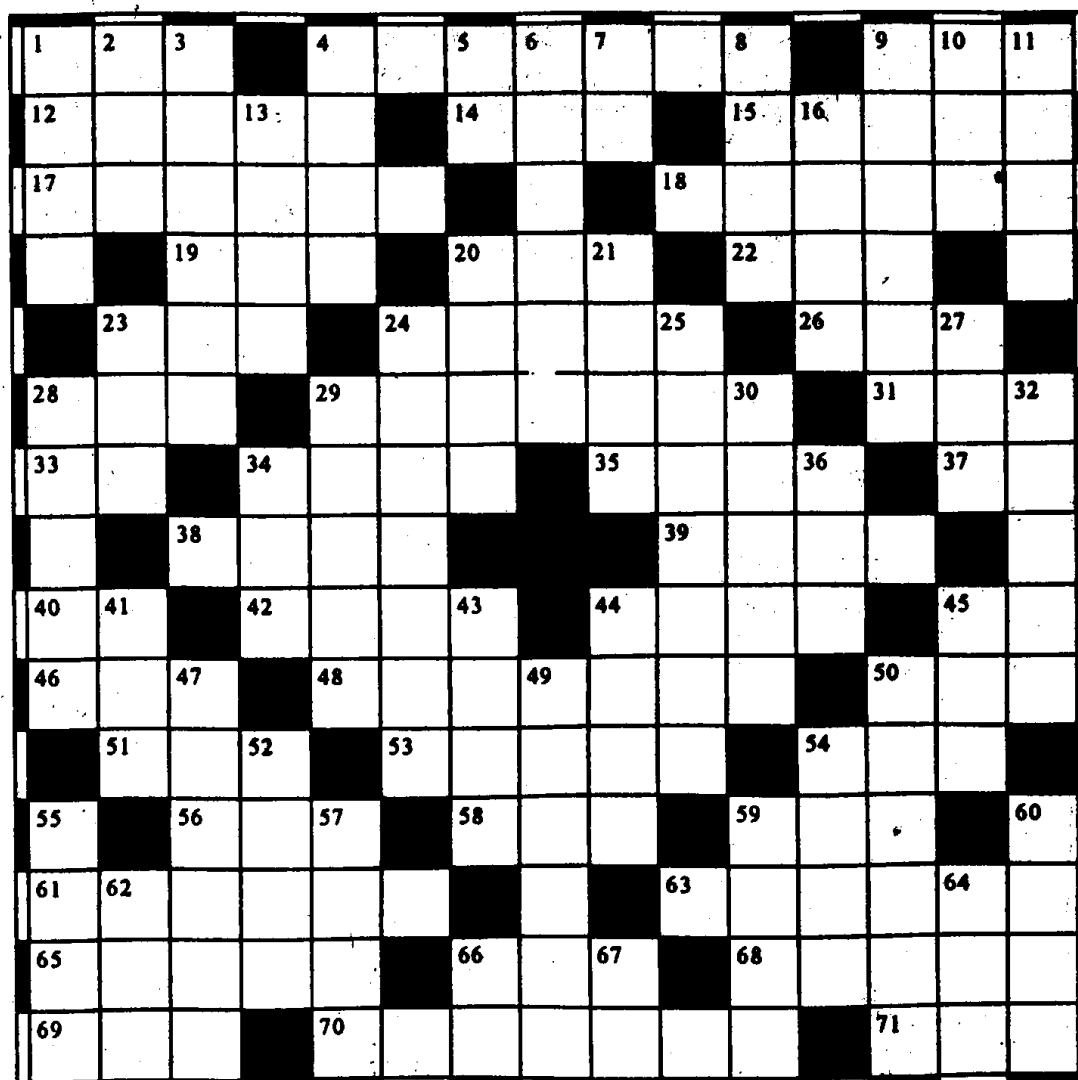
PER BRIEFKAART:

Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste f 3,- aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

VOORWAARDEN: om te kunnen meedingen naar de beschikbaargestelde prijzen moet per giro of bank tenminste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kans op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeverijmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede aan de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaart moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muljters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

PUZZEL NUMMER 7

Horizontaal: 1. vruchtenat; 4. afwezigheid van praal of overdaad; 9. zangstem; 12. gebak; 14. eikeschors; 15. sierplant; 17. zonder anderen; 18. prikkelbaar; 19. rivier in Oostenrijk; 20. ablatief; 22. miniature integratie gyroscope; 23. verbond; 24. niet laat; 26. plaats op Ameland; 28. jong varken; 29. soort hert; 31. belemmering; 33. reeds; 34. wreed keizer; 35. teleurstellend; 37. zonnegod; 38. luizeei; 39. ongebleekt; 40. zangnoot; 42. zwakke; 44. hebzuchtig naar iets verlangen; 45. Votre Excellence; 46. groente; 48. beroep; 50. jongensnaam; 51. kantonrechter; 53. boei; 54. hoeveelheid; 56. internationale trein; 58. omroep zonder leden; 59. keukengerei; 61. telkens weer; 63. bengel; 65. jaargetijde; 66. projectieplaatje; 68. rivier in Frankrijk; 69. zangstem; 70. met de nek aankijken; 71. hooistapel;

Verticaal: 1. plaats voor vee; 2. vis; 3. vis; 4. voedsel; 5. neon; 6. bevel waardoor iets ontzegd wordt; 7. in orde; 8. spijsverteringskanaal; 9. modder; 10. groet (Latijn); 11. muziekteken; 13. plaats in Italië; 16. plezier; 20. rivier in Italië; 21. smalle riem voor jachthonden; 23. vogel; 24. deel van een huis; 25. beter; 27. adviesraad; 28. vis; 29. werkelijk; 30. het tijdelijk uiteengaan van een rechtscollage; 32. repareren; 34. visgerie; 36. grafvaas; 41. ieder; 43. loven; 44. oorlogsgod; 45. huid; 47. oplettend; 49. weefselverslapping; 50. feestmaal; 52. kier; 54. dashond; 55. deel van een kachel; 57. luthof; 59. bijbelse figuur; 60. boordse; 62. ogenblik; 64. tijdperk; 66. gewicht; 67. slee.

Oplossing puzzel nr. 7

Als u de puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 42 - 67 - 70 - 8 - 39 - 22 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, samen met het nummer van de puzzel, want u hebt dit nog nodig aan het eind van onze uit 20 rondes bestaande puzzelactie om mee te dingen naar de hoofdprijs van f 5000,-.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!

De oplossing van puzzel 7 moet vóór 21 januari a.s. in ons bezit zijn.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de hoofdprijs van f 5000,-.

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen, 75% is bestemd voor Stichting Sint Anna, project Kinderboerderij Op de Bies, Landgraaf en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Vereniging Veldeke, Limburg.

Inlichtingen:
Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer 045-739911.

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs
f 1000,-

Tweede prijs
f 300,-

Derde prijs
f 150,-

Vierde prijs
f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 4 november 1992 aan het bestuur van de Stichting Sint Anna te Heerlen vergunning verleend onder nummer L.O. 920/157/164.92.

Puzzel nummer: 5

Oplossing:

ENTREE

Prijswinnaars:

1e prijs f 1000,-:
Dhr. en mevr.
De Koning-Logister
Burg. Savelsbergstraat 6
Heerlen

2e prijs f 300,-:
Dhr. en mevr.
Frings-Herben
Burg. Schryenstraat 28
Sittard

3e prijs f 150,-:
E. Konings
Beekstraat 24
Umbrecht

4e prijs f 100,-:
J. Hamer
Vogelwike 23
Brunsum

5e t/m 10e prijs f 50,-:
Dhr. en mevr.
Baggen-Hoenstra
Nieuwstraat 10
Amstenrade

G. Ackermans
Vlonderstraat 8
Nieuwstadt

J. Beelen-Hoen
Past. Habetsstraat 7
Oirsbeek

J. Janssen
Burg. Lemmensstraat 48
Geleen

Dydney Janssen
Mauritsstraat 4
Puth-Schinnen

Dhr. en mevr.
Jansen-Schillen
Vondelstraat 63
Brunsum

● Annie gaat natuurlijk gewoon door met puzzelen.

Foto: FRANS RADE

Prijswinnares Annie De Koning in Heerlen: 'Toch niets fout gedaan?'

HEERLEN - "Ik heb toch niets fout gedaan?" Annie De Koning was enigszins verontsteld. Zou je ook niet. Drie mensen van de krant die met je giro-overschrijvingskaart aan de deur komen. En waarvan er een (quasi-)streng vroeg: bent u mevrouw De Koning?

Nee, Annie de Koning had het juist bijzonder goed gedaan zo aan het begin van het nieuwe jaar. Zij loste de puzzel goed op, maakte een paar extra gulden over en won gewoon de duizend gulden. In de vijfde ronde.

"Dit heb ik in m'n leven nog nooit meegemaakt", zei Annie, even later in haar huiskamer. Even daarvoor

poseerde ze in de deuropening als een volwaardig fotomodel voor de fotograaf. "Hoe is het mogelijk. Iedere keer denk ik: nu stop ik ermee. Maar dan vul je de puzzel toch weer in omdat het goede doel ermee gediend is."

Puzzelen vormt voor Annie een welkome afleiding op de dagelijkse routine. De kinderen zijn de deur uit en haar echtgenoot Harrie zoet lang Gods wegen om tijd bij zijn klanten te zijn als die overhoop panne hebben met drukapparatuur. Of dat er gewoon onderhoud nodig is aan de machines. Maar puzzelen houdt de geest ook lenig, wist Annie te vertellen. "Als je tegen de zestiende loopt merk je wel eens dat

het allemaal niet meer zo vlot gaat."

En als Annie niet puzzelt dan zwemt ze. Behept als ze is met spierreuma. Helaas is haar reuma-vereniging uitgeweken naar een zwembad in Nieuwenhagen omdat Heerlen plannen heeft om binnenkort het Sportfondsenbad definitief te sluiten. Schandalig vond Annie.

Voor het geld heeft ze een paar doelen. Kinderen en kleinkinderen. Bovendien denkt ze aan een midweek-uitstapje met haar man. En ze moet nog een boete betalen voor Harrie omdat die iets te snel heeft gereden. Maar daar zeggen we niets over. Beloofd is beloofd.

Waterbed pronkstuk van 'snoezelkamer'

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - Nogal wat mensen die voor het eerst Huize Op de Bies bezoeken staan even stil bij de 'snoezelruimte'. Snoezelen? Wat is dat nu weer in hermensnaam? Mieke Van Kan, al 18 jaar verbonden aan het tehuis voor verstandelijk gehandicapten, wil het begrip wel verduidelijken.

"Snoezelen is eigenlijk geen bestaand woord in onze taal. Het is een samenklontering van snuffelen en doezelen. En voor onze bewoners met het laagste niveau is het heel belangrijk dat zij af en toe als baby's en kleuters vertroeteld worden", zegt Mieke.

Rust

De snoezelruimte is gesitueerd in het activiteitencentrum in Op de Bies. Een betrekkelijk kleine kamer die vooral gekenmerkt wordt door rust. De ramen zijn geblindeerd. Alles is geconcentreerd op knuffelen, op aandacht en gevoel. Alle materialen zijn er zacht.

"Een grote groep van onze bewoners zijn volwassenen die functioneren op baby- en kleuterniveau. Zij zijn net als baby's gek op knuffelen", weet Mieke.

Het snoezelen bestaat toch al een tijdje in de gehandicaptenzorg. Op de Bies begon er veertien jaar geleden mee. In Schimmert. "Dat gebeurde in de kelder waar toen het activiteitencentrum was", herinnert Mieke zich. "Daar was een knuffelhoekje ingericht waar eens om de zoveel dagen enkele activiteiten waren."

Bij de nieuwbouw in Landgraaf werden de zaken anders aange-

pakt. Daar werd gekozen voor een vaste en goed geoutilleerde ruimte. Een waterbed met ingebouwde muziekboxen, een diaprojector voor leuke plaatjes en een discobol met gekleurde spot voor bewegende lichteffecten op het plafond en de wanden.

Bubbels

Ook staan in een hoekje bubbelunits zoals Mieke een aantal kunststof cilinders noemt. Verlichte en opstijgende luchtbelletjes in gekleurd water die voor een niet aflatende fascinatie zorgen. Sommige bewoners turen er eindeloos naar. Direct achter de toegangsdeur staat nog een bed waarboven een

verlicht bord hangt. Talloze cirkeltjes lichten met een toe- en afnemende intensiteit op. Ernaast hangt een 'vierkante tunnel'. Een vijf centimeter diep kastje met een rij subtiel geplaatste lampjes die via een vernuftig spiegelstelsel de indruk wekken van een lange tunnel. "Hoe het komt weet ik niet, maar niemand heeft daar interesse voor", lacht het sectorhoofd Mieke.

Het waterbed is het pronkstuk van de snoezelkamer. Mieke ligt op vrijdagmiddag zelf wel eens op het bed. Voeten tegen de muur en de gedempte muziektrillingen in de ledematen laten doordringen. Samen met de Op de Bies-bewoners. "Wat een beroep, hè", glimlacht zij.

● Een bewoonster krijgt maar niet genoeg van de bubbels.

Foto: FRANS RADE

Auto's

DOMINIKOWSKI
aan: Ford Scorpio 2.0i
antraciet, LPG '88; Sierr
2.3 Diesel CL Laser 5-drs.
'89; Sierra 1.6 5-drs. CL
'83; Escort XR3i div.
'85; Escort XR3i div.
'85; Escort 1.6
3-drs. champagne-
'86; Escort 1.6 3-drs.
extra's champagne-
met. Opel Rekord 2.0 4-drs.
LPG '84; Ascona 1.6
blauw '84; Ascona 1.6
5-drs. groen '82; Kadett
GL 3-drs. zeer mooi
met. '85; VW Polo CL 3-
champagnemet. '86;
1.3 kat., rood '87; Golf
3-drs. '86; Golf Diesel
blauwmet. '83; Jetta 4-
diesel wit '86; Honda
1.5i div. extra's rood
Honda Jazz Luxe zilver-
'85; Honda Prelude 1.8
ALB zilvermet. '83; Alfa
1.5 Ti 5-drs. zilvermet.
Fiat Uno 45 3-drs.
'85; Fiat 127 i.z.g.st.
'83; Saab 900 GLi 3-drs.
zw. zilvermet. '82; Seat
1.5 GLX 3-drs. zilver-
'87; Seat Ronda 1.6
5-drs. blauwmet. '84;
Seat 21 TS blauwmet.
Renault 11 3-drs. wit
Peugeot 309 1.6 GR 5-
blauw '86; Mitsubishi
Wagon 7 pers. wit
Citroën BX 1.6 TRI an-
'87; Citroën BX 1.9
diesel zilvermet. '84;
2105 1500 kat. wit '87;
Samara 1300 kat. wit
Volvo 360 GLS Sedan
met. LPG '85. Auto-
Mercedes 300 Die-
autom. div. extra's cham-
pagnemet. '86; Mercedes
E autom. div. extra's
Luxe autom. '85; Opel Kadett
Luxe autom. 4-drs. i.z.g.
'82; Mazda 626 1.8i
autom. wit '84. Sta-
prijzen kant. wit '86; Kadett
Luxe autom. 4-drs. blauw
Kadett Caravan 1.6 Die-
wit '85; Ford Sierra 2.3
Diesel Station wit '86;
Luxe autom. 4-drs. blauw
onderb. '84; Volvo 240
Station groen '83; Dai-
Hijet Mini busje grs.
rood '87. Div. inruil-
'750. Gebr. Domin-
Autobedrijf, Locht 38,
rade. Tel. 045-420209.

Autobedrijf John Koullen
biedt aan ANWB gekunde-
auto's met 1 jaar garantie en
nationale autopas. Tegen
1993 prijzen, kijk en verge-
lijk. Opel Omega 2.0i GL alle
acc., grijsmet. '90
f19.900,-; Opel Vectra
1.8S GL div. acc., wit '89
f18.900,-; Opel Kadett 1.3
LS wit '87 f10.900,-; Audi
80 1.8 S wit '88 f19.800,-;
Mazda 626 GLX Sedan
groenmet. '90 f16.900,-;
Renault 25 GTX 2.2 inj.
blauwmet. '89 f18.900,-;
Peugeot 405 GRI 1.9 rood
90 f17.900,-; Ford Escort
CLi groenmet. 9.900 km. '91
f20.800,-; Ford Sierra 2.0i
DOHC Sedan zwart 35.000
km. f24.900,-; Ford Sierra
1.6 CL Sedan room.
43.000 km. '90 f21.900,-;
Ford Scorpio 2.0 CL wit van
f16.500,-; Ford Escort 1.3
CL Bravo rood 39.000 km
'89 f14.500,-; Ford Sierra
2.0 Laser roodmet. '87
f8.950,-; BMW 316i M40 4-
drs rood '90 f23.900,-;
BMW 528i automaat nwe. st.
zilvermet. '85 f11.900,-; Ci-
troën BX Palmarees wit z.
mooi '88 f12.900,-; Lancia
Delta 1.3 felrood '88
f11.900,-; Renault 21 TL
groenmet. '88 f11.900,-; Re-
nault 25 TS bruinmet. '85
f5.900,-; Subaru 1.3 DL
sedan wit 63.000 km. '86
f6.950,-; Volvo 440 DL
groenmet. nwe.st. '90
f19.800,-; VW Golf Man-
hattan 1.6 wit div. acc. '90
58.000 km. f19.800,-; Mini
1000 E rood 56.000 km. '87
f7.500,-; Seat Ibiza luxe wit
'86 f6.500,-. Exclusief:
Ford Sierra Cosworth 16 V
Turbo alle acc. wit 51.000
km. '88 f36.800,-. Station-
bestellers: Renault 21 Nevada
GTD div. acc. zilvermet. '90
f18.900,-; Ford Sierra La-
ser station d. rood, '86
diesel wit '89 f6.900,-; La-
da 2104 stationcar rood
45.000 km. '89 f5.900,-;
Opel Corsa 1.2 Van wit '87
f7.500,-; Renault Express
Van '87 f6.950,-; Mitsubishi
L300 diesel camper beige
'84 f7.900,-; 4 x 4 Toyota
Landcruiser Turbo D nwe.st.
f22.800,-. Tevens div.
inruilauto's tot f2.000,-.
12 maanden volledige gar-
antie (niet ouder dan 5 jaar),
100% financiering mog.
Inruil auto/motor mogelijk.
Autobedrijf John Koullen.
Het adres voor de betere
gebruikte auto. Tel. verkoop
045-426995. Tel. werk-
plaats 045-424268. Locht
17, Kerkrade.

LOVEN Heerlen. Verbouw-
ingsruiming! Extra korting
en hoge inruilprijzen! Eigen
financiering. Mazda 626 1.8i
GLX '88; Mazda 626 Sedan
1.6 LX '87; Mazda 626 HB
1.6 LX '87; Mazda 626
HB 2.0 GLX '88; Mazda 626
Wagon 1.8 GLX met stuur-
bak. '89; 3x Mazda 323 F
coupé '90; Mazda 323 F
coupé 1.3 LX '88; Mazda
323 Sedan 1.5 GLX '88;
Mazda 323 Sedan 1.3 En-
voy '88; Mazda 323 Sedan
1.3 GLX '88; Mazda 323 Se-
dan 1.6i GLX aut. '90; Maz-
da 323 HB 1.3 LX '88;
Mazda 323 HB 1.3 LX '88;
Alfa 75 1.6i met LPG '90;
Volvo 340 GL '88; Nissan
Cherry HB 1.5 GL '85; Nis-
san Micra 1.2 LX '90; Mits-
ubishi Lancer 1.8 diesel '87;
Mitsubishi Cordia 1.6 SR
'85; Mitsubishi Colt 1.2 EL
'88; Toyota Corolla 1.6 Lit-
buck '89; Fiat Panda 1000
CLi '91; Ford Sierra 2.0 CL
5-drs '88; Ford Sierra 2.0 La-
ser '85; Opel Kadett Sedan
1.6i '89; VW Golf CL 1.6 '90;
Diverse goedkope inruil-
auto's. Honda Civic 1.3 au-
tomat '82 f6.750,-; Honda
Civic autom. '81 f3.750,-;
Skoda 120 L '85 f3.950,-;
Vauxhall Carlton '79
f4.500,-; Volvo 244 DL au-
tomat '77 f3.250,-; Ford
Taurus 1.6 L '78 f1.250,-;
Fiat Panda 34 '85 f5.950,-;
Mitsubishi Galant 2.3 turbo
diesel '83 f3.500,-; Opel
Kadett automaat 1.6 S '82
f4.750,-. Palmgracht 40
41, Heerlen. 045-722451.
Donderdag koopavond tot
20.00 uur.

Autocentrum P. VEENSTRA
Ford Fiesta CLi '90
f14.900,-; Toyota Corolla
1.3 GTS '88 f12.750,-; Vol-
vo 340 GL 4-drs. '85
f5.900,-; Nissan Sunny
coupé 1.6 SXL '88
f15.900,-; Fiat Panda 1000
XLI '90 f10.900,-; Fiat Uno
60 S '87 f8.750,-; Peugeot
309 XR '86 f10.500,-; Pe-
ugeot 205 XS GTi uitv. '90
f16.900,-; VW Polo coupé
sportvign. '88 f9.750,-; Su-
zuki Alto GL '89 f9.600,-;
Volvo 340 GL '87 f9.750,-;
Mazda 626 GLX '88 f14.900,-; Opel Kadett 1.8i
f20.500,-; Opel Kadett 1.4i
Edition '90 f17.750,-; VW
Golf 1.6 Millionaire t. '89
f16.500,-; Toyota Celica
1.6 ST sportvign. '87
f20.900,-; Suzuki Swift 1.3
GL '89 f14.900,-; Honda
Prelude 1.8 EX '86
f14.900,-; Honda Civic
Stationcar '82 f2.750,-;
Honda Civic autom.
f1.250,-. Borgvanger, au-
tofinanciering. Autocentrum
P. Veenstra, Valken-
burgerweg 13, Voerendaal.
Tel. 045-752999.

Wist u het nog niet?? Auto-
bedrijf G.G. verkoopt auto's
met een ANWB-techno
overzicht (controle op meer
dan 200 punten aan de auto)
en met een degelijke garan-
tie. Komt u vrijblijvend kijken?
Al onze auto's staan met
prijs en andere gegevens op
ons bedrijf. Ons adres is
Heersweg 284/286, (grote
weg Heerlen-Burtsrum).

Te k. gvr. AUTO'S met
defect of zonder APK, schade of
defect geen bezwaar. Tel.
045-423199.

Inkoop AUTO'S. Betaalt
hoogste prijs. Open tot
21.00 u. 045-416239.

Te koop gvr. TOYOTA Cor-
olla's en Carina's, 4-drs.,
Datsun Sunny's en Blue-
birds 4-drs.; Mercedes 200
en 230 benzine en 240 die-
sel, Peugeot's 504 en 505.
Tev. alle merken busjes. Te-
gen de hoogste prijs. Tel.
04755-2114/06-52982090.

Te koop GEVRAAGD per-
sonenauto's en alle types
bedrijfsauto's. Steeds voor-
radig plusm. 100 occasions
tegen superlage prijzen.
Autobedrijf Loek Schaepkens,
Klimmen. 04405-2896.

Autohandel De ANJELIER:
Kadett 12 S bwi. '86; Seat
Ibiza '86 f6.900,-; Alfa 33
'86 f6.900,-; Golf diesel
'88; Escort 1400 CL
gas '86 f7.500,-; Escort '83
f3.900,-; Triumph TR7;
Honda Prelude '81
f2.900,-; Volvo autom. '83
f2.900,-; Suzuki Alto '83
f3.800,-. Verder nog 15 an-
dere occasions van
f1.000,- tot f6.000,-. An-
jelierstr. 123a, Heerlenheide.
Tel. 045-231448.

IN ONZE 3 SPECIAALZAKEN

OPRUIMING

met 10 - 20 - 30 - 40% korting op:

Bankstellen - Salontafels - Wandmeubels

Toogkasten - Slaapkamers - etc..

Eiken klassiek
Honigmanstraat 47
Heerlen

Slaapkamers
Heerlerbaan 235
Heerlen

Moderne Meubelen
Locht 2
Kerkrade

Sloopauto's

Te k. gvr. AUTO'S en
bedrijfsauto's, schade/defect
geen bezwaar 045-720200.

Auto KALDEBORN. Wij be-
talen de hoogste prijs voor
Uw auto!!! 045-411572.

**Te k. gvr. loop-, sloop- en
SCHADE-AUTO'S** de hoog-
ste prijs van Limburg. Tel.
046-512924/046-519637

Te k. gvr. SLOOP-
schade auto's, tev. in-
verkoop gbr. auto-onderd.
A. Körfer. Tel. 045-229045.

**Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.**

Bedrijfswagens

Autobedrijf Loek Schaepkens
Ford Transit dubb. cabine met laadbak en huif benz.
f4.250,-; Suzuki busje '84 f3.950,-; VW Bus 82 diesel
taxi-uitv. met revisiemotor f5.250,-; Mercedes 207 D '86
120.000 km. f12.500,-.
Klimmenderstraat 110, Klimmen. Tel. 04405-2896.

Mitsubishi CANTER, auto-
transporter, elektr. lift, '82,
f7.250,-. Tel. 046-510646.

OPKNAPPERS: Fiat 238,
dubb. cabine, bwi. '80,
goedrijdend, f575,-; VW LT
28 D, bwi. '80, nwe. cil.yok.
APK, f2.500,-; Mercedes
407, bwi. '77, motor '83, nwe.
platte bak, f3.900,-. Tel.
045-244947.

CITROEN C35 D te eigen,
'85, f5.750,-, 109.000 km.
BOVAG bedr. 045-245684.

FIAT Daily diesel meubelbak,
82, 90.000 km. f4.750,-.
excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

NISSAN Bluebird 2.0 diesel
station, grijs kent., 12-88,
wit, f9.450,-. excl. Auto
Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 305 diesel station,
grijs kent., 8-87, wit,
f7.450,-. excl. Auto Week-
ers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 405 GR diesel
station, grijs kent., 6-90,
85.000 km. f14.950,-. excl.
Auto Weekers. 04906-1387.

Toyota COROLLA 1.3 DX
grijs kent., 10-87, 3-drs.,
met.grijs, f7.450,-. excl. Au-
to Weekers. 04906-1387.

VW TRANSPORTER diesel
'82, f3.950,-. excl. Auto
Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. VOLKSWAGEN L plus
pick-up met enkele cabine.
Nieuwe motor, volledig ge-
revisieerd, bwi. '78, i.g.st.,
f5.000,-. Tel. 045-243333.

Motoren

Te koop HONDA Sabre V45
750 cc, 25.000 km. zeer
mooi, i.z.g.st., 045-318944.

Profieter nu van de lage do-
larkers: div. SUZUKI In-
truders 1400; Honda Sha-
dows 1100-800-600. Hans
Rinkens. Tel. 04750-11228.

Te koop HD electra-glide
CLASSIC bwi. '90, schitte-
rende motor, prijs f26.500,-.
Hans Rinkens. Tel. 04750-
11228.

Te koop HONDA 600 XR,
bwi. '91, alle extra's, prijs n.o.
t.k. Tel. 04451-1906.

Te k. YAMAHA Feraço XV
535, bwi. '90, i.z.g.st. km.st.
8.500. Tel. 045-310897.

YAMAHA Virago XV 750,
bwi. '83, Chopper, Cardan,
f4.250,-. 043-477091.

VIRAGO 700, bwi. '84, zeer
mooi, f6.750,-; Magna 700
bwi. '84, f6.500,-. Tel.
04493-4929.

Te koop SUZUKI GSX R
750 W, nwe. model '93, Rieur
zwart/paars, blanco kente-
ken, f1.500,-. onder nw.pr.
Tel. 045-313295.

HD FXSTC softail '91
f33.500,-; HD FXSTC
softail '90 f33.500,-; HD
FXSTC softail '88
f27.900,-; HD FXSTC softail
'87 f26.500,-; HD
FLSTC Haritage '90
f33.750,-; HD Lowrider '80
f17.500,-; HD Shopper '87,
zeilbouw f17.250,-; Suzuki
Intruder '86 750 2x
f9.500,-; Yamaha Virago
'86 1100 2x f10.700,-;
Honda Shadow '86 1100
f10.250,-; Yamaha Virago
V35 f6.400,-; Honda VXL
600 '89 2x f9.900,-; Kawa-
zaki KZ 900 2x f4.500,-;
Div. HD FLH vanaf 720
f17.800,-. Tel. 077-87178.

**Motoren met 3-
6 maanden
Bovag-Garantie**

Beste service.
Dealer van alle merken.
Vakvriendelijke werkwijze,
kleding accessoires, banden.

Rekers Motoren
Heerlen-Noord.
Al 27 jaar een
**begrip. Tel. 045-
215375.**

**Te k. gvr. loop-, sloop- en
SCHADE-AUTO'S** de hoog-
ste prijs van Limburg. Tel.
046-512924/046-519637

Te k. gvr. SLOOP-
schade auto's, tev. in-
verkoop gbr. auto-onderd.
A. Körfer. Tel. 045-229045.

**Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.**

**Te k. gvr. loop-, sloop- en
SCHADE-AUTO'S** de hoog-
ste prijs van Limburg. Tel.
046-512924/046-519637

Te k. gvr. SLOOP-
schade auto's, tev. in-
verkoop gbr. auto-onderd.
A. Körfer. Tel. 045-229045.

**Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.**

Sport & Spel

TRADERS City Bazaar met
binnen; Giantische partij ja-
ren 60 sportartikelen. Op de
gehele 1e etage kunt u voor
alle sporten terecht. Zeer
trendy, sportgoedkoop. Open
vanaf 13.00 uur. Traders
Heggenstr. 16, Maastricht.
Tel. 043-210830.

Te k. FITNESS-APP. merk
Weider 1 jr. oud, als nieuw,
met halters en gewichten,
f400,-. Tel. 045-246059.

**Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.**

Vakantie en Recreatie

Friesland

Te huur in ARUM (klein
dorpje in Friesland) aan vis-
en vaarwater een 6 pers. va-
kantiehuis. Tevens een 4
pers. caravan in Mooi Gaas-
terland op kleine rustige fam-
camping. Fam de Vries, tel.
05176-1458.

Limburg

**Te huur vakantie BUNGA-
LOW,** compl. inger. tot 4
pers. Geleg. 5 km. van
Maastricht. Vrij tot juni '93.
Inl. 04407-1321.

**Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.**

Caravans/tenten

Caravans Henk Cortie B.V.
Bürstner en Hobby

Koop nu voordelig! Speciale aanbiedingen wegens plaats-
gebrek door de bouw van nieuw showroom! De nieuwste
1993 modellen en nog enkele 1992 modellen.
Tevens uitstekende gebruikte caravans.
Pannweg 5, Nederweert. Tel. 04951-31914.

Sta-Caravans

**Echt nergens zoveel keus nieuw en gebr. de mooiste sta-
caravans tegen de laagste prijs. Fin. en inr. sta- of toercar.
mog. Caravanbedr. De Bergjes, Schaapsburg 2a, Roggel
(Limburg). Tel. 04749-5079.**

DEALER

Chateau en Homcar Caravans

Onze 1993 modellen zijn er!
Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken caravans.
Ralon, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

KERST- en nieuwjaarsshow
v. 28 dec '92 t/m. 9 jan '93.
Van Wilk en Beyerland-
Sprinter-Vitesse-Quartz en
Award-tourcaravans. Nog
enkele '92 show- en ver-
huurcaravans. Tijdens de
Kerstshow f350,- tot
f900,- voordeel op nog en-
kele trekkers en zware sei-
zoensvoertuigen, op- of bi-
zeers winstpakkers, o.a. bij-
zetten in ligio-tenten-caravan,
kluisscar, opzetpiegels,
wintertenten, slaapzakken,
220/12V- en gaskookbox 40
ltr., etc. etc. Voor verhuur,
reparatie en onderhoud,
service en kwaliteit, komt u
naar de vakspecialist, De
Oude Caravan, Dr. Nolenstr.
141, Ind. park Nrd., Sittard.
Tel. 046-513634, op zon- en
feestdagen gesloten.

**Wat VERKOPEN? Adv-
teer via: 045-719966.**

Diversen Binnenland

Genieten in Amsterdam
2 overnachtingen in het Doelen, Caransa of Rembrandt
Karena Hotel, 2 x ontbijt en 1 x diner EN een toegangs-
kaartje tot een Opera of Concert in het Muziektheater of het
Concertgebouw.

Prijs: f 245,- per persoon in Doelen/Caransa/Rembrandt
Karena Hotel
f 215,- per persoon gedurende de weekdagen
(van zondag tot en met donderdag)

Inlichtingen over de programma's of boekingen:
Tel. 020-6262922
Fax. 020-6266831

Duitsland

Wanderfreunde
komf. FeWo in Lauterbach/
Hessen, 26 Pers., ruh.
lage. Liegewiese, wald., auf
Wunsch Frühstück Prospekt
vorh., ab 35 DM. Tel.
09-49.6630298

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel.
vak. woningen te huur te
Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

(Huisdieren)

VANDAAG
grote vogelmarkt
in Makado-Beek. (Toegang gratis).

Te koop GOLDEN Retriever
met stambloom. Tel. 04764-
1540.

Te k. PAPILLON (vlinder-
hondje), 18 wk., zeer mooi,
f250,-, met toebeh. f300,-.
Na 18.00 uur 045-456560.

**Collie-kennel "From Lady
Lucia"** heeft momenteel
COLLIE-pups met stamb-
bloom onderzocht op HD-
Pra/CEA. Tel. 045-32167.

Te k. blonde BOUVIER-
pups, ingeb. en ontwormd.
Dwergkeesje, ongev. 5 mnd.,
teefje. Tel. 04957-424.

Te k. QUARTER HORSES
met papieren, bereden. Re-
gelmatig te koop recreatie-
paarden en pony's. Hulp
gevr. voor enkele uren per
dag in paardeschool, ervaring
met paarden vereist. J.
Daemans, tel. 045-272106.

Chalet Treebeek.

Alleenstaanden iedere zat. en zond. gezellige dans- en
contactavond in de kelderbar "La Chalet". Dond. alleen-
staandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanv. 21 u.
Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20 uur.
Komeetstraat 25a, Treebeek. Tel. 045-211375.

Weduwnaar, 62 jr., z. kind.
zoekt **VRIENDIN** voo-
vriendenschap of relatie.
Geloof, huiskid, niet belang-
rijk. Br.o.n.r. B-03435, Lim-
burgs Dagblad, Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

MYRA Bemiddelingsburo
heeft ook veel Poolse da-
mens voor u. Als u zoek-
tent naar een fijne partner
voor het leven, vraag dan
eens vrijblijvende informatie
aan. Enkele v.b.: Katarzyna,
20 jr., is gevoelig en varie-
gen, geen kind. Bozena, 30
jr., is eerlijk en trouw, geen
kind. Grazyna, 40 jr., is hui-
selijk en vrolijk, geen kind.
Jadwiga, 45 jr., is rustig er
huiselijk, geen kind. Maria,
50 jr., is spontaan en vrolijk,
geen kind. Wilt u meer weten,
bel dan 045-229448.

Jongeman 43 jr. ongeh. niet
gescheiden, lang slank post.
vaste baan op MBO niv. i.v.v.
eig. woning, sportief aange-
legd, z.k.m. liefst sportieve
DAME, lft. 30-36 jaar met
kinderwens. Br.o.n.r. B-3449
Limburgs Dagblad, Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 12

Harlekijn's Babyland

DE BETERE BABYSPECIALAALZAAK!

UITVERKOOP

Diverse
showroom-
modellen
moeten
plaatsmaken
voor onze
nieuwe
kollektie

COMPLETE COMBIWAGEN 450,- vanaf

NU:

- * BABYKAMERS
- * MEEGROEIKAMERS
- * KINDERCOMBIWAGENS
- * KINDERSTOELEN
- * AUTOSTOELEN enz.

**10-40%
KORTING**

**Wij stoppen met de
positiefkleding
Nu tot
50% KORTING**

OP=OP

**BABYKLEDING
NU TOT
50% KORTING**

OP=OP

Kouwensteerstraat 141, Hoensbroek
Tel. 045-221283

**BONNEN-
SERVICE**

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Van onze verslaggever

KERKRADE - Het St. Jozefziekenhuis in Kerkrade gaat financieel moeilijke tijden tegemoet. Terwijl de reserves zijn opgesoupeerd kan het ziekenhuis dit jaar tussen een half en een heel miljoen minder uitgeven dan afgelopen jaar. In 1994 moet zelfs één tot twee miljoen gulden bezuinigd worden.

„We hebben in het verleden meer uitgegeven dan waarvoor budget bleek te zijn. Hierdoor zijn de aanwezige reserves als sneeuw voor de zon verdwenen. We zijn er doorheen,” concludeert directeur Frans van de Wiel gisteren in zijn nieuwjaarstoespraak.

Bodem schatkist pijnlijk zichtbaar Ziekenhuis Kerkrade zit zonder reserves

De nieuwbouw, de loonstijging voor het personeel en ook nog eens een korting opgelegd door de staatssecretaris, zorgen ervoor dat de bodem van schatkist

van het ziekenhuis pijnlijk zichtbaar wordt. Het personeelsbestand van het ziekenhuis is de afgelopen jaren al met 10 procent gedaald. Door het samengaan met de Vroedvrouwschool kan dat nog verder teruggebracht worden voor-

namelijk bij de civiel-technische dienst, de kinderafdeling en de operatiekamer.

De directeur maakte in zijn toespraak gewag van 26 opnamestops in 1992, voor het merendeel voor de intensive care. Over de samenwerking met het Heerlense ziekenhuis zei hij: „Het bestuur heeft aangegeven gaarne met de organisatie te willen discussiëren over de toekomst van het Sint Jozefziekenhuis, waarbij uitdrukkelijk de wens tot samenwerking met Heerlen wordt uitgesproken, waarbij fusie vooralsnog niet aan de orde is, maar ook niet wordt uitgesloten.”

SBF-werknemers blijven tien dagen thuis Werktijdverkorting bij sociale werkplaats

Van onze verslaggever

HEERLEN - De sociale werkplaats SBF in Treebeek gaat vanaf volgende week een werkdagvermindering invoeren voor het personeel. De directie van SBF heeft hiertoe besloten, omdat er te weinig werk is in de auto-industrie waarvoor de driehonderd SBF-personeelsleden werken.

De maatregel geldt in eerste instantie voor zes weken. Binnen deze periode zal iedere werknemer tien dagen niet werken. Een aantal van deze dagen gaat af van de atv-dagen van het personeel. Na deze zes weken wordt per week bekeken of er genoeg werk is. Een woordvoerder van het ministerie van Sociale Zaken zegt dat deze maatregel zeldzaam is, maar dat hiervoor geen toestemming van het ministerie nodig is.

Bij SBF werken ex-DSM'ers en hun gezinsleden. Zij leveren vooral productiewerk aan NedCar en Daf. Door de afnemende productie bij deze twee bedrijven is er minder

werk voor het SBF-personeel. A. Dolk van de directie van SBF zegt dat het wsw-bedrijf geen andere keus heeft dan een werkdagvermindering. Met de ondernemingsraad is overeenstemming bereikt over deze maatregel.

Eisen

H. Vercauteren zit namens de vakbond FNV in de ondernemingsraad. Zijn bond ziet de noodzaak van de werkdagvermindering wel in, maar heeft een aantal eisen op het bureau van de directie gedeponneerd. De leiding van de SBF wil voor de tien dagen zonder werk zes atv-dagen gebruiken en vier dagen voor eigen rekening nemen. Vercauteren vindt deze verdeelsleutel onaanvaardbaar. Verder moet deze maatregel volgens zijn bond ook betrekking hebben op de leiding van de SBF en niet alleen op de produktiemedewerkers.

De SBF-directie zou verder tijdelijke alternatieven moeten onderzoeken, die de pijn enigszins verzachten en proberen de tien werkdagen te vullen met instructie voor het personeel. Vercauteren is ervan overtuigd dat de situatie na zes weken weer aantrekt. Hij zegt dat geluiden vanuit de directie en de klanten hem positief stemmen. Maandag overlegt de ondernemingsraad met de directie.

Bijna akkoord draf- en renbaan

LANDGRAAF - De beslissing of de Draf- en Renbaan Limburg (DRL) in Landgraaf wordt geprivatiseerd, valt aanstaande maandag. Dat heeft DRL-voorzitter Hub Haenen meegedeeld.

Na maandenlange onderhandelingen praat de DRL in Vught over een akkoord met de stichting Nederlandse Draf- en Rensport, de Staatsloterij (die de totalisator exploiteert) en staligenaar Michel Stassen. Die wil het Landgraafse hippodroom kopen en er vanaf 1 april weer paardenkoersen laten lopen.

Werkonderbreking Philips Sittard

SITTARD - Honderd werknemers van de kathode-afdeling van Philips Sittard hebben gisteren een klein uur het werk neergelegd. Zij protesteerden tegen de overplaatsing van de kathode-afdeling van Sittard naar Blackburn in Engeland. Dat leidt tot het ontslag van 150 tot 200 mensen in Sittard.

De medewerkers van de kathode-afdeling boden divisie-directeur Kleisterlee 124 protesthandtekeningen aan. In een petitie werd Kleisterlee verzocht terug te komen op het voorgenomen besluit.

De ondernemingsraad wil het rapport dat ten grondslag ligt aan het besluit door een extern deskundige laten doorlichten, omdat volgens het personeel een groot aantal punten in het rapport niet klopt. Bovendien heeft de directie onlangs nog gesteld dat de kathode-afdeling de levensader van Philips Sittard is.

Man omgekomen op vluchstrook

EUSDEN - Een bejaarde man (80) uit Maastricht is gisterochtend doodlijk aangereden op de autosnelweg A-2 ter hoogte van de afslag Eijsden. De man, die volgens getuigen op de vluchstrook liep, is in de loop van de middag in het ziekenhuis aan zijn verwondingen overleden. De chauffeur is doorgevoerd. De politie van Maastricht kreeg om 6.35 uur een melding door dat een man over de vluchstrook liep. Kort daarop kwam een tweede melding waarin werd gezegd dat op de vluchstrook een zwaargewonde man lag. Uit onderzoek is komen vast te staan dat de man door een auto is aangereden. Hoe die aanrijding kon gebeuren, weet de politie nog niet. De politie zoekt getuigen van het ongeval.

Meer studenten medicijnen

MAASTRICHT - Het komend studiejaar wil de Rijksuniversiteit meer studenten geneeskunde toelaten. Tot nog toe gold een numerus fixus met een capaciteit van 150 studenten, maar het College van Bestuur stelt nu voor dit aantal tot 200 op te trekken. De Maastrichtse numerus fixus is de laagste in het land. Volgens het College van Bestuur is er geen reden om de numerus fixus op het lage niveau te handhaven, mede gezien de belangstelling voor de studierichting. Voor de studie bedrijfskunde kunnen volgens jaar 100 studenten in Maastricht terecht. De instroom wordt klein gehouden om om de nieuwe opleiding de kans te geven een kwalitatief goede start te maken. Het aantal studenten wordt de jaren daarna verhoogd tot respectievelijk 200 en 300.

Service voor klanten Keulen

SIMPELVELD - Klanten van de failiete elektronicazaak Expert Keulen in Simpelveld hoeven niet te wanhopen. Voor service aan hun apparatuur kunnen ze terecht bij elektronica- en witgoedwinkeliers in Hoensbroek, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf die ook deel uitmaken van het Expert-samenwerkingsverband. Dat heeft winkelier Rasch uit Kerkrade gisteren laten weten in een reactie op het donderdag uitgesproken faillissement van de Simpelveldse collega.

Voetganger van snelweg geplukt

WEERT - „Ik ben op weg naar huis”, zo verklaarde een 23-jarige inwoner van Guttecoven, toen de politie van Weert hem, donderdagochtend om 10 uur lopend aanviel op de middenberm van de A2 richting Eindhoven. De jongeman klaagde over pijn in zijn linkerarm. Later bleek in het ziekenhuis dat zijn arm op drie plaatsen was gebroken. Hoe de man aan zijn verwondingen gekomen is, is nog niet bekend.

Gevaarlijk spel met vuurwerk

ECHT - De Rijkspolitie te water heeft snel ingegrepen toen zij van een schipper, die met zijn tanker geladen met 1153 ton kraakbenzine over het Julianakanaal voer, hoorde dat twee jongens van 14 en 15 jaar het schip „onder vuur namen” met brandende rotjes. Twee rotjes kwamen bovenop het dek terecht. Kraakbenzine is uiterst brandbaar en rond een dergelijke tanker hangt altijd een wolk van gas.

Nekkramp bij meisje (13)

ROERMOND - Bij een 13-jarig meisje, leerling van het bisschoppelijk college Broekhuizen in Roermond, is nekkramp geconstateerd. Ze is opgenomen in het ziekenhuis. Haar toestand is redelijk. De schooldirectie heeft meteen de GGD op de hoogte gesteld.

Einde Rijkspolitie betreurd

HERKENSBOSCH - De voorzitter Peter Laliu van de dienstcommissie van de Rijkspolitie Limburg betreurt het dat het district Limburg reeds gisteren officieus heeft opgehouden te bestaan. Tijdens de traditionele nieuwjaarstoespraken op het districtsbureau in Herkenbosch bood hij commandant J. Erckens een pechclap aan omdat hij van oordeel is dat de rijkspolitie gewoon had moeten blijven functioneren tot minstens 1 januari 1994, de datum die daarvoor door de overheid is gesteld. In de loop van dit jaar gaan het Korps Rijkspolitie en de gemeentepolitie op in nieuw te vormen regionale politiekorpsen.

Zie verder pagina 17
● Rijkspolitie houdt rouwplechtigheid

'Baars-affaire wordt veel te hoog opgenomen' Wegenbouwers klagen over aanbestedingen

Van onze redactie economie

MAASTRICHT - Een aantal grote Zuidlimburgse wegenbouwers heeft geklaagd over het provinciebeleid om voortaan grote opdrachten openbaar aan te besteden.

In een brief aan de voorzitters van de Limburgse statenfracties schrijven de wegenbouwers dat ze door de scherpere regels noodgedwongen zullen bezuinigen, mede omdat ze vrezen voor grote concurrentie van aannemers buiten de regio.

Volgens de briefschrijvers wordt de Baars-affaire, die de aanleiding vormde voor het nieuwe aanbestedingsbeleid, veel te hoog opgenomen. „Zowel bestuurders, ambtenaren als ondernemers kunnen iedereen recht in de ogen kijken. De provincie moet er voor waken uitgesloten te worden, omdat men roomer wil zijn dan de paus. En dat alles als gevolg van wat perspublicaties.”

Geprikkeld

Leden van Provinciale Staten reageerden gisteren geprikkeld op het schrijven. Statenlid van Keulen van D66 vond het een „schandalige brief”. Het aanbestedingsbeleid van de provincie is juist aangescherpt naar aanleiding van een groot aantal gevallen van corruptie-affaires in Zuid-Limburg. De wegenbouwers moeten niet doen alsof niets aan de hand is. De provincie heeft terecht deze maatregel genomen, aldus de D66-woordvoerder.

De provincie wil projecten vanaf een half miljoen openbaar aanbesteden. De wegenbouwers zouden liever zien dat de provincie daarmee pas bij projecten van meer dan één miljoen begint. De ondertekenaars van de brief, NVOB Heerlen, GWW, NVWB Zuid en VAGWW, hebben samen 5100 werknemers.

Ze zijn bang dat behalve de provincie ook de gemeenten, waarvan ze voor 90 procent afhankelijk zijn, op grote schaal openbaar gaan aanbesteden. „Dat zal ten koste gaan van de plaatselijke werkgelegenheid.” Bovendien zal het Limburgse verenigingsleven, dat bestaat bij de gratie van het bedrijfsleven, het voortaan zonder financiële steun moeten doen, zo wordt gedreigd.

Gedeputeerde C. de Waal was daar niet onder de indruk: „Het bedrijfsleven piept wel, maar de overkoepelende organisatie NVOB Limburg vindt dat we een goede nota hebben geschreven.”

Relatiegeschenken

Veel kritiek kreeg de gedeputeerde op de strikte richtlijn voor het accepteren van relatiegeschenken. Ambtenaren mogen alleen nog prestaties aannemen als die de waarde van 80 tot 100 gulden niet te boven gaan. Diverse partijen vinden die norm arbitrair, onuitvoerbaar en moeilijk te controleren.

nieuwe wereldorde

in de Balkan
zit meer bloed
in de grond dan
ooit olie in Irak

punaise

● Een taart met daarop een kerkje met een scheefgezaakt torentje als zoete garnituur. Dat heeft het college van Gedeputeerde Staten van Limburg als blijk van dank gisteren laten bezorgen bij het wekelijkse kabinetsberaad in Den Haag. De Maastrichtse banketbakker Th. Coenegracht laadde de zoetheid gistermorgen omzichtig in een auto. Tegen half elf arriveerde de taart op het Binnenhof waar het kabinetsberaad even werd onderbroken om de dankbetuiging, afkomstig van het 'Euro- en Epicentrum Limburg', te nuttigen. Afgelopen week werd bekend dat het kabinet nog twaalf miljoen gulden beschikbaar had gesteld voor het herstel van de kerken en monumenten in Midden-Limburg die beschadigd raakten als gevolg van de aardbeving van 13 april vorig jaar.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Syrië bestelt 2200 Volvo's bij NedCar

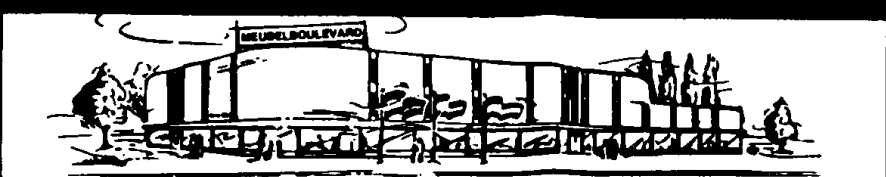
HELMOND - Autofabriek NedCar in Born gaat ruim 2.200 personenauto's leveren aan Syrië. De auto's zijn bestemd voor particulieren. Partner van Volvo in de transactie is een aan de Syrische overheid gelieerd inkoopbureau, waar de uiteindelijke afnemers een bestelling hebben geplaatst.

Het gaat volgens Volvo-woordvoerder Jan Maes om tenminste 2.200 Volvo's van het type 460 en een kleiner aantal modellen uit de Volvo-900-serie. Nedcar moet de auto's in de loop van dit jaar leveren. Volvo heeft ruim een jaar met de Syrische autoriteiten over de order onderhandeld. „We zijn bijzonder blij met dit resultaat,” zegt Maes. „Tot nu toe hebben we in de Arabische wereld alleen nog wat geringe afzet in Saoedië Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten. In Syrië zelf verkochten we niet of nauwelijks.”

Over een order van 6.000 Volvo's aan Iran bestaat nog steeds grote onduidelijkheid. De auto's waren bedoeld als taxi in de hoofdstad Teheran. Daarover is vorig jaar een intentieverklaring getekend. Maar nadat het eerst om Volvo's 460 uit Born leek te gaan, begon Volvo Zweden zich ertussen te mengen met de grotere Zweedse automodelen. Sindsdien is niet meer duidelijk of de order nog werkelijk doorgaat.

(ADVERTENTIE)

**MORGEN
EXTRA KOOPZONDAG VAN
11.00 TOT 17.00 UUR
I.V.M. OPRUIMING**

MEUBELBOULEVARD RENÉ PANS
MAASTRICHT, Cabergerweg 10
Het beste bereikbaar via Noorderbrug, richtingborden Bosserveld wijk 17 volgen, onderaan Noorderbrug rechts afslaan.
Ook te bereiken met stadsbuslijn 10.

(ADVERTENTIE)

Morgen

OPEN DAG

Advies- en Studiecentrum
12.00 tot 16.00 uur • Diepenbroekstraat 15, Heerlen

(ADVERTENTIE)

**DE GROOTSTE KEUZE EN
NIEMANS VOORDELIGER**

Zitmeubelen, salontafels,
karpellen, lampen, tafels en
steerverlichting in modern,
klassiek en romantisch.

**ZIT WERELD PRIJS
1075,-**

Moderne fauteuil
met eerste kwaliteit
runderleder bekleding
(in diverse kleuren leverbaar).
Adviesverkoopprijs 1250,-

Buco - Zit Wereld Kerkrade,
Holzstraat 134 / Stratenweg 47. Tel. 045 - 455151

Van onze verslaggever

Rechter lijmt partijen in ruzie rond pruik

Dieter Stallmann snel weer toonbaar

gewoon een nieuwe prothese ter vervanging van het gewraakte en betaalde exemplaar in China besteld kon worden en over een maand of drie bij Stallmann in de bus valt.

De breuk werd dus gelijmd maar de advocaat van de Algemene Nederlandse Kappers Organisatie mr. K. Koudijs en zijn cliënten houden hun hart vast. Stallmann staat immers niet direct te boek als de gemakkelijkste klant. „Sinds hij bij

ons haarprotheses koopt, hebben we een zeer dik dossier met al zijn klachten. Over de laatste schepping alleen al 27...” aldus de haarspecialisten, die zoals zij zeggen toch niet snel met de handen in het haar zitten.

„De afspraak is gemaakt en we zullen zien,” sprak Koudijs na de zitting in het kantongerecht te Heerlen diplomatiek, terwijl Stallmann al enigszins agressief aankondigde vandaag al op de stoep van het haircenter te willen verschijnen.

Een ding staat na gisteren vast: de haardos die het kale hoofd van Dieter Stallmann nu bedekt is van zodanige kwaliteit dat hij er echt mee voor aap loopt. Alle partijen waren het daar over eens. „Pluizig en verkleurd en in de nek versleten, alleen nog te dragen met een coltruije”, voegde raadsman Nadaud, die menigmaal met moeite in de plooi kon blijven, er aan toe.

Rechter Eliëns had kort tevoren al heel wat moeite serieus te blijven toen Dieter demonstratief en met een vies gezicht de gewraakte haarprothese nummer twee op zijn tafel wierp. Inderdaad een exemplaar dat in kleur vlot verschilde van het peper- en zoutgeval waarmee hij nu door het grensland wandelt. Kunsthaar verkleurt nu eenmaal en de wondermoosie zomers van de laatste jaren versterken dat nog extra. Dit is toch echt het exemplaar en de kleur die hij in 1991 heeft uitgezocht, gaf kapper Halmans college.

„Mijn haar wordt ook grijs maar ik moet het er mee doen”, probeerde de rechter het ijs wat te breken, maar Dieter Stallmann weigerde ook gisteren zijn bokkepruik af te zetten.

Mr. Koudijs had in zijn pleidooi nog even geprobeerd het spoedeisende karakter van het kort geding te laken, maar de rechter vond de argumenten van raadsman Nadaud dat een pruikdrager nu eenmaal twee exemplaren voorradig moet hebben wel steekhoudend. „Hij kan op zijn werk toch niet vandaag met deze kleur en en dag later met donkerbruine lokken aan komen?”, aldus de advocaat, die met enige moeite de knoterende client wist te overtuigen dat hij snel moest toehappen en zijn andere grieven over te lange „coteletten of tochtlaten” en knellende elastiekjes moest inslikken.

De Duitser had er duidelijk moeite mee.

Prijzen in Limburg liggen nog iets onder landelijk gemiddelde

Huizen acht procent duurder

Van onze redactie economie

MAASTRICHT – Woonhuizen zijn vorig jaar gemiddeld 8 procent duurder geworden. Per regio doen zich weliswaar forse verschillen voor, maar gemiddeld over heel Nederland genomen liepen de verkoopprijzen op van 180.400 in 1991 tot 194.800 gulden in 1992. De gemiddelde huizenprijs in Limburg ligt 4 procent onder het landelijk gemiddelde, in Groningen zelfs 28 procent. Dat blijkt uit berekeningen van de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM), waarvan de leden goed zijn voor driekwart van de huizenverkoop.

De belangstelling voor eigen huizen groeit nog steeds. Er melden zich steeds meer mensen die voor het eerst op zoek zijn naar eigen woonruimte en het daarvoor in de koopsector zoeken. Bovendien zijn de voortdurend (en de laatste jaren veel sterker) stijgende huren voor een snel groeiend aantal huurders reden om het oog op een koopwoning te laten vallen.

Via de NVM-makelaars wisselden vorig jaar 2,5 procent meer woningen van eigenaar dan in 1991. De naam had veel groter kunnen zijn wanneer voldoende huizen in de prijsklasse tussen 225.000 en 275.000 gulden beschikbaar waren geweest. Daaraan is grote behoefte, maar het aanbod is beperkt. Het leidt mede tot stijging van de prijzen. De NVM herhaalt daarom zijn pleidooi voor verkoop van woonhuizen door woningbouwverenigingen aan de zittende huurders.

Nieuwbouw

Volgens de NVM zou ook veel meer nieuwbouw in deze prijsklassen moeten worden gepleegd. De vereniging constateert dat daarvoor in de bouwwereld weliswaar voldoende belangstelling bestaat, maar dat bouwplannen nogal eens struikelen over de grondprijspolitiek van de gemeenten.

De gemiddelde verkoopprijs van woningen ligt nu vlak tegen het niveau aan van 1978. De gekte die in dat en het daaraan voorgaande jaar toesloeg, dreef de prijzen tot het tot dusver nooit meer bereikte record van 198.800 gulden. Drie jaar eerder, in 1975, lag de gemiddelde prijs nog op 102.600 gulden.

De prijsstijgingen in het afgelopen jaar waren het grootst in de provincie Utrecht (10 procent), Weliswaar noteerden de NVM-makelaars in Zeeland een gemiddelde stijging met 14,5 procent, maar voor het betrekkelijk kleine aantal NVM-leden in die provincie bevestigden zij of dat een representatieve cijfer mag worden genoemd. Overigens liggen de huizenprijzen in Zeeland 10 procent onder het landelijke gemiddelde van 194.800 gulden.

Stijgingen

Prijsstijgingen van 9 procent deden zich voor in Overijssel en Zuid-Holland, 8,5 procent in Gelderland, 8 procent in Groningen en Noord-Holland, 7,5 procent in Flevoland en Noord-Brabant, 7 procent in Limburg, 4,5 procent in Friesland en 3 procent in Drenthe.

De gemiddelde huizenprijs in Groningen ligt 28 procent onder het landelijk gemiddelde, in Friesland 21 procent, in Flevoland 19 procent, in Drenthe en Overijssel 11 procent en in Limburg 4 procent. Bovendien ligt het landelijke gemiddelde, in Zuid-Holland en Noord-Brabant 3 procent, in Noord-Holland 2 procent en in de provincie Utrecht zelfs 10 procent.

De groeten

● Het demonstratief toesturen van nieuwwaarswensen aan prominente personen was de eerste actie van de nieuwe vereniging Treinreizigers Zuid-Limburg.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Opvanggroep Vijverdal wint prijs

MAASTRICHT – De directie van Riagg/Vijverdal in Maastricht heeft de Prijs van Zorg ingesteld, die een geldbedrag van 10.000 gulden vertegenwoordigt. De Prijs van Zorg 1992 is toegekend aan de Opvanggroep Vijverdal.

De Opvanggroep wordt de spil genoemd van de 24 uurs bereikbaarheidsdienst waarin de Riagg/Maastricht en Vijverdal samenwerken. De prijs werd bekend gemaakt tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst van de Riagg/Vijverdal-combinatie. Het geldbedrag kan door de gelauwerde afdeling vrij worden besteed voor de zorg voor patiënten.

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloerbedekking etc. etc.

INRUIL MOGELIJK
5000 m² verkoopruimte

maandag 13-18 uur
donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE
SLAAPKAMERS

Heerenweg 251, Heerlen
Tel. (045) 216123
Langs grote weg
Heerlen-Brunssum

VOERENDAAL – Als reactie op de plannen van de NS om negen kleine stations in Zuid-Limburg te sluiten, is gisteren in Voerendaal de Belangenvereniging Treinreizigers Zuid-Limburg opgericht.

De kersverse vereniging wil door middel van ledenwerfacties op de Zuidlimburgse stations en het uitoefenen van druk op de Vervoersregio, de sluiting van de stations zien tegen te gaan. Daarnaast wil ze ook andere belangen van treinreizigers gaan behartigen.

Het sluiten van negen stations zou volgens woordvoerder Hans Rijnders honderden mensen du-

Vereniging tot behoud van kleine stations

peren. Ze zouden afhankelijk worden van de bus wat hun reistijd aanzienlijk zou verhogen. Terwijl met het wegvallen van de stations de reistijdverhoging slechts enkele minuten zou bedragen.

Zo levert de sluiting van vier stations op het traject Maastricht-

Heerlen volgens Rijnders maar een winst op van zes minuten. Op het traject tussen Kerkrade en Heerlen is dit één minuut.

De plannen van de NS-regio Zuid, het Verenigd Streekvervoer Limburg (VSL) en de Stadsbusmaatschappij Maastricht (SBM) om de negen stations te sluiten liggen op het moment in de ijskast. De vereniging vreest echter dat ze elk moment weer op tafel gelegd kunnen worden.

De plannen zijn opgesteld om het totale vervoersaandeel openbaar vervoer te verhogen. De bus zou in de negen gemeentes de trein moeten gaan vervangen.

Buren solidair met verdachte landbouwer

Van onze verslaggeefster

SIMPELVELD – Ruim twintig buurtbewoners van de van poging tot doodslag verdachte landbouwer uit Simpelveld hebben zich middels een pamflet solidair met hem verklaard. Ze verwijten de buren van de verdachte, de familie Muijters, dat ze de landbouwer en zijn familie geestelijk en lichamelijk gebroken hebben.

De verdachte zit op het moment in het Maastrichtse huis van bewaring omdat hij moedwillig met de tractor op Monique Muijters zou zijn ingereden. Zij ligt met ernstige verwondingen in het ziekenhuis.

De buren geloven niet dat de landbouwer met opzet op de vrouw is ingereden. Zo'n daad ligt niet in zijn aard en bovendien zou de vrouw het verhaal dan niet meer kunnen navertellen, aldus hun schrijven.

Normen

De verdachte is sinds vier jaar met

het echtpaar Muijters in een juridische procedure verwickeld over zijn boerenbedrijf. Dit zou stank- en geluidsoverlast veroorzaken. Daaruit voortvloeiend moest de landbouwer onlangs van de Raad van State zijn veestapel terugbrengen tot de geldende norm.

Contact

Volgens de buren heeft het echtpaar echter vijf jaar lang naast de boerderij gewoon zonder te klagen. Pas toen ze in contact kwamen met de projectontwikkelaar B. Meyers, die ook in de buurt woont, is volgens hen het zaakje gaan rollen.

De buurtbewoners willen dan ook niet met naam in de krant omdat ze bang zijn voor deze specialist in hinderwetvergunningen. „Als hij iets tegen je heeft, doet hij alles om je langs juridische weg te pakken”, aldus één van hen.

Meyers heeft drie dagen na het

vooral met de tractor een deurswaarder ingeschakeld om een dwangsom van twee ton bij de verdachte te innen. „Het einde van zijn bedrijf”, meent Meyers. „Heel vervelend voor zijn gezin maar hij heeft het zichzelf aangedaan.”

Raadsman van de verdachte David Moszkowicz vindt dat Meyers echter te vroeg juicht. „Maandag zal voor twee ton beslag worden gelegd op eigendom van de familie. Maar ik zal alles in het werk stellen om te bewijzen dat de familie Muijters met behulp van Meyers de familie moedwillig heeft kapotgemaakt”, aldus de raadsman.

Meyers ontkent dit. Volgens hem ging de landbouwer nooit in op compromisvoorstellen om de overlast te verminderen. „Er viel met hem niet te praten”, beweert hij.

Dat de buurt hem verwijt de familie te willen breken, vindt hij onzin. „Deze mensen kennen slechts de halve waarheid”, aldus Meyers.

commentaar

Cultuur

Vier maanden na het stellen van vragen heeft het Brunssumse raadslid Jo Palmen van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg antwoord gekregen inzake de zogenoemde Caterpillars-affaire. De toenmalige Brunssumse burgemeester Louw Hoogland en de wetshouders Wiel Heinrichs en

Nic Odekerken van Landgraaf (inmiddels afgetreden) zetten zich eind 1990 - na een reisje naar het Spaanse Malaga om de Caterpillars te bekijken - in voor het huren van deze machines voor het stort in Landgraaf. Het huren van de Caterpillars was echter duurder dan het kopen van Hanomagmachines die in principe even goed zijn.

Enigszins laconiek stelt het Streekgewest in de beantwoording dat alle besluiten waarbij het Brunssumse raadslid vraagtekens zet (zoals aankoop gronden voor afvalverwerking, overdracht exploitatie Trefcentrum golfbaan, verkoop golfbaan) zijn besproken en genomen tijdens openbare vergaderingen van het Streekgewest.

Wie de vergaderingen van het algemeen bestuur van het Streekgewest echter kent, weet dat daar zaken slechts formeel worden afgehandeld. De echte discussie wordt gevoerd en de echte besluiten worden genomen in de vergaderingen van de diverse taakopdrachten en die zijn niet openbaar. De heisa rond de golfbaan en de afvalverwerking is er juist, omdat de commissie met de betreffende taakopdracht veel te ongecontroleerd te werk kon gaan. Van enige controle door de Streekgewestraad is geen sprake. De Gewestraadsleden weten van toeten noch blazen (als ze gewoon raadslid zijn) of weten alles (als ze wethouder of burgemeester zijn) maar houden veelal uit collegiale solidariteit hun mond. Kortom, de controle van direct gekozen volksvertegenwoordigers op het Streekgewest is nihil en dat is een uitermate slechte zaak. Bij de uitwerking van plannen voor een nieuwe vorm van regionale samenwerking in Zuid-Limburg, moet ervoor gezorgd worden dat er genoeg afstand komt tussen lokale bestuurders en het regiobestuur en voor voldoende democratische controle. Wat dat betreft kan er aardig lering getrokken worden uit de fouten van het Streekgewest.

W.D.

Venlonaar reed dronken in auto

Vervolg van pagina 1

VENLO/VENRAIJ – De officier van justitie mr. J. Eland in Roermond heeft gisteren alleen bekend gemaakt dat de Venlonaar werd aangehouden omdat hij dronken rondreed in zijn auto. Bij de arrestatie heeft de man zich flink verzet. In de loop van donderdag werd de arrestant onwel en een ijlings toegeschoten arts achtte overbrenging naar het ziekenhuis noodzakelijk.

Het is onduidelijk waarom het slachtoffer is overgebracht naar het streekziekenhuis in Venray en niet naar het veel beter uitgeruste Ven-

lose hospitaal. Volgens een van de advocaten van de familie, mr. F. van Alst onderzoekt hij nog waarom de man aanvankelijk onder een andere naam bij het ziekenhuis is 'aangebo-

den'. Een nicht van het slachtoffer zei gisteren dat Hoessein Kocal zich nauwelijks in het Nederlands verstaanbaar kon maken omdat hij eerst kort uit Turkije was gekomen. Ook laakte zij het feit dat de politie de familie woensdag niet op de hoogte heeft gesteld van de arrestatie. „Pas toen de toestand van Hoessein kritiek werd, is de familie opgetrommeld”, zegt zij.

Verdacht van handel in hasj Roethof volgende maand voor rechter

Van onze verslaggever

ANTWERPEN/HEERLEN – Ex-wereldkampioen karate Otti Roethof (42) moet zich waarschijnlijk begin februari voor de correctionele rechtbank in Antwerpen verantwoorden op verdenking van handel in hasj. Roethof werd eind oktober samen met de Hagenaar Simon R. aangehouden in het centrum van Antwerpen. De mannen waren in het bezit van honderd kilo hasj. Sindsdien zitten ze vast. Als de twee worden veroordeeld, moeten ze rekenen op een gevangenisstraf van twee tot drie jaar.

Volgens een woordvoerder van Justitie in Antwerpen wordt momenteel de laatste hand gelegd aan het dossier. Het onderzoek is zo goed als afgerond. „Ik ga ervan uit dat de rechtszaak over drie tot vier weken dient”, zegt de woordvoerder. Justitie wil nog altijd niet kwijt hoe de arrestatie van Roethof en de Hagenaar in zijn werk is gegaan. Vorig jaar stond Roethof samen met drie andere Nederlanders in de Engelse stad Canterbury terecht op verdenking van de smokkel van ruim vierhonderd kilo hasj. Roethof, die in Heerlen een sportschool heeft, werd toen door de jury niet schuldig verklaard.

Paasvakantie schuift op

HEERLEN – Het Convent van Limburgse Schoolleiders heeft geadviseerd de paasvakantie in april te schrappen. De paasvakantie zou moeten verschuiven naar de periode van 5 tot 15 mei. Niet alle schoolleiders zijn evenwel gelukkig met dat voorstel.

Buiten de zomervakantie, die in de regio zuid op 10 juli begint en eindigt op 22 augustus (voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs) of 29 augustus (voortgezet onderwijs), valt de carnavalsvakantie in de periode van 14 tot 20 februari. Het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen had de krokusvakantie drie weken later gepland.

(ADVERTENTIE)

Extra voordeel in de januari-maand

OPRUIMING

KORTING 10% KORTING 20% KORTING 30% KORTING 40% KORTING 50%

Uw Partner voor een deskundig lichtadvies

Kurnig

Zicht Op Licht

Dr. Poelsstraat 19, Heerlen ☎ 045-716757

Andere opzet van trekking Staatsloterij

DEN HAAG - De Staatsloterij gaat maatregelen nemen om te voorkomen dat opnieuw verwarren ontstaat onder vaste Staatsloterij-deelnemers die via bank of giro een Oudejaarslot bestellen.

„Omdat nu al duidelijk is dat er dit jaar weer een dertiende Oudejaarslotrekking komt, gaan we nu onze vaste deelnemers via bank en giro vragen of ze dit jaar automatisch daaraan willen deelnemen,” zegt woordvoerder Astrid Hoppenbrouwer. „Dan kan er geen verwarring meer ontstaan rond acceptgiro's.”

De verwarring ontstond, doordat mensen die via een machtiging automatisch zes of twaalf keer deelnemen aan de Staatsloterij-trekkingen, voor de extra Oudejaarslotrekking een acceptgirokaart moesten invullen.

„Bij die acceptgiro zat een brief, waarop meteen het lotnummer stond,” legt Hoppenbrouwer uit. „Of omdat ze niet goed hadden gelezen, of omdat onze tekst niet deugde, hebben veel mensen die brief echter weggegooid.”

Naar schatting 150.000 mensen probeerden voor en na de rechtstreekse via de televisie uitgezonden - trekking bij het Staatsloterijkantoor in Den Haag hun lotnummer te achterhalen.

Ook deze week stond de telefoon nog roodgloeiend. PTT Telecom heeft gisteren vier van de twintig telefoonlijnen ontkoppeld, om uitgaand telefoonverkeer weer mogelijk te maken.

Woningcorporaties willen beslissende stem over huren

ALMERE - Woningcorporaties willen het laatste woord hebben over de hoogte van de huurprijs van hun woningen. Huurders en hun organisaties mogen meepraten maar niet de uiteindelijke doorslag geven.

Ook mogen gemeenten niet het laatste woord hebben over de hoogte van de huurprijzen van corporatiewoningen.

Dat zei directeur N. van Velzen van de Nationale Woningraad (NWR) gisteren bij de officiële opening van het nieuwe kantoor van Woningbouwvereniging Openbaar Belang in Zwolle.

Uit een enquête van de NWR blijkt dat de overgrote meerderheid van de corporaties (74 procent) de huurders wil betrekken bij de besprekingen die vooraf gaan aan de huursbepaling. Driekwart van de corporaties vindt dat de positie van de huurders en hun organisaties voldoende is geregeld.

Vrouw door ex-vriend verword

VENLO - Op een pleintje in de wijk Genooi (Venlo-Noord) is donderdagavond een 20-jarige vrouw uit Venlo zonder enige aanleiding door een man met een mes in haar rug en borst gestoken. De vrouw liep vrij ernstige verwondingen op en werd naar het ziekenhuis in Venlo gebracht. De man, die de steken toebrengde, werd even later door de politie in de omgeving aangehouden. Het was de 23-jarige vroegere relatie van het slachtoffer. Bij zijn aanhouding bleek de man onder invloed van hard-drugs te zijn. Hij had ook nog enkele grammen heroïne bij zich. De man is voor onderzoek ingesloten.

(ADVERTENTIE)

châtelaine

Prachtige kollektie voor de Eerste H. Communie

N.B.: Wij zijn verhuisd;

Ons nieuwe adres is:
Promenade 42,
Modeland De Plu, Heerlen
Hoofdingang:
Geerstraat t.o. bushalte schouwburg
Tel. 045-714080

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - De maaltijdservice voor ouderen in Heerlen heeft per 1 januari de prijs per maaltijd verhoogd van zeven naar acht gulden. De prijs is gestegen, omdat er een algemene prijsverhoging in de keuken heeft plaatsgevonden. Daarnaast zijn de bezorgkosten omhoog gegaan.

G. Gijzen van de maaltijdservice benadrukt dat het hier gaat om een verhoging die te maken heeft met de gestegen kostprijen. „De verhoging is absoluut niet bedoeld om winst te maken. Het is zelfs zo dat de werkelijke kosten nog vier gulden hoger liggen dan de prijs van acht gulden.”

Verhoging prijs maaltijdservice

De subsidie die de maaltijdservice ontvangt, verklaart het verschil. „De gemeente geeft 1,20 gulden extra subsidie per maaltijd bovenop de subsidie die wij als instelling ontvangen,” zegt Gijzen.

De prijsverhoging wordt, ook door Gijzen, niet toegejuicht. Toch heeft hij nog niet veel

klachten ontvangen. „Ik denk dat veel mensen hun ongenoegen niet kenbaar willen of durven maken. Ik had eigenlijk meer klachten verwacht, want voor sommige mensen zullen er problemen ontstaan. Tot nu toe lijkt het er echter op dat de mensen begrip voor de situatie hebben.”

De kosten, van 35 naar 40 gulden per week, zijn voor een aantal mensen moeilijk op te brengen. Om deze ouderen tegemoet te komen, gaat de maaltijdservice hen de weg wijzen naar de bijzondere bijstandswet.

Volgens Gijzen weten veel mensen niet dat ze van deze wet gebruik kunnen maken. En dat, terwijl ze er voor in aanmerking komen omdat ze naast de kosten van de maaltijd vaak ook betalen voor een alarmeringsapparaat, het speciale busvervoer en de watergym. „Het idee dat de bijstand iets negatiefs is, leeft nog te zeer bij deze generatie. Van dat idee moeten ze af. Wij proberen nu de mensen de weg te wijzen,” aldus Gijzen.

Beiaard uit Asten voor Nikolaikirche

ASTEN - De Koninklijke Eijsbouts Klokkengieterij en Fabriek voor Toerenwerken in Asten gaat een zware beiaard maken voor het overblijfsel van de Nikolaikirche in Hamburg. Een woordvoerder van Eijsbouts heeft dit gisteren meegedeeld.

De stichting „Rettet die Nikolaikirche” in Hamburg wil van de resten van de kerk een blijvend internationaal monument maken voor het behoud van de wereldvrede.

Het initiatief wordt onder andere gesteund door de Duitse bondspresident Richard von Weizsäcker, Lech Walesa, Michael Gorbatsjov en de onlangs overleden Helmut Schmidt. Het carillon, dat 20 ton weegt, omvat 51 klokken en beslaat ruim vier octaven. Met de order is een bedrag gemoeid van 750.000 gulden.

De Nikolaikirche werd tijdens de Tweede Wereldoorlog vrijwel geheel verwoest. Alleen de 147 meter hoge toren, die voor de geallieerde luchtmacht diende als oriëntatiepunt, staat nog overeind. Het carillon wordt duidelijk zichtbaar ingestalleerd op de plaats waar de toren aan de kerk was gebouwd.

Het carillon, dat zowel met de hand

als automatisch bespeelbaar wordt op 24 juli ingewijd. Die dag het 50 jaar geleden dat in Hamburg 55.000 burgers om het leven kwamen tijdens een bombardement.

Presidentschap Vaclav Havel hoogst onzeker

PRAAG - De verkiezing van Vaclav Havel tot staatshoofd van de nieuwe Tsjechische republiek staat op losse schroeven. Verscheiden kranten in Praag hebben gisteren gemeld dat de oppositiepartijen waarschijnlijk ook een coalitiepartijner van de regerende conservatieven, die Havel steunen, eigen kandidaten naar voren willen schuiven.

Zelfs binnen de Democratische Burgerpartij van premier Vaclav Klaus zijn er afgevaardigden die voor de voormalige premier van Tsjechoslowakije Jan Strasky zijn. Strasky kan ook rekenen op steun van de christen-democraten die tot nog toe als één man achter Havel, oud-president van Tsjechoslowakije, stonden.

De populariteit van Havel is sinds zijn aftreden in juli, nadat met name de Slowaken zijn hervormingen hadden tegengehouden, sterk gedaald.

Duitser in kasteel failliet

MEEUWEN/GRUITRODE - De rechtbank heeft Kasteel van Gruitrode nv ambtshalve failliet verklaard. Er zou een financiële tekort zijn van circa 35 miljoen frank. Het kasteel was drie jaar geleden gekocht door een Duitser, die vorig jaar werd aangehouden op verdenking van oplichting. Momenteel loopt daarover een proces in Duitsland.

De man liet in Gruitrode onmiddellijk een nieuwe tuin aanleggen, sloopte een 17e eeuwse stenen brug en verwijderde een erpoort uit de 17e eeuw, die in Toscaanse stijl was opgetrokken. Toen hij aan de restauratie van kasteel-boerderij kasteel wou beginnen, stak heemkundige kring daar een stok voor. In 1991 liet Stedebouwwerken stilleggen.

Omscholing tot milieudeskundige

MAASTRICHT - Aan de Rijksuniversiteit Limburg worden dit jaar werkzoekende academici hbo'ers omgeschoold tot beleidsmedewerker milieu en gezondheid. De opleiding is een initiatief van de regionale Arbeidsvoorziening regio Zuid-Limburg. Uit onderzoek is gebleken dat er bij zowel bedrijven als overheidsinstellingen een groeiende behoefte bestaat aan deskundigheid op het gebied van milieubeleid. De kandidaten die voor de eenjarige opleiding - inclusief een stageperiode van vier maanden - zijn geselecteerd, hebben een studie achter de rug die hen weinig kansen biedt op de arbeidsmarkt.

Bezorgen in eigen wijk

● PTT Post in Sittard doet niet mee aan een landelijk experiment met postbodes die in hun eigen buurt bezorgen. Volgens de pas aangestelde directeur in Sittard, J. van Schijndel, is daar geen speciale reden voor. Er zijn wel enkele postbodes in Sittard die bezorgen in de wijk waar ze wonen, zoals Jos Corvers in Limbrichterveld (zie foto). Maar dat is puur toeval. „Ik ben wel een voorstander van de proef,” zegt PTT-directeur Van Schijndel. Hij was betrokken bij de voorbereiding van het experiment in het Brabantse Oss, waar hij werkte voordat hij naar Sittard kwam. De PTT verwacht dat de part-time postbode die in de thuiswijk bezorgt tijdsbesparend en daarmee waarschijnlijk goedkoper werkt. Van Schijndel volgt met belangstelling het verloop van de proef, maar denkt niet dat de 'experimentele' postbode beter bezorgt dan zijn collega-besteller. „In het algemeen ben ik voorstander van een vaste besteller in een vaste wijk. Dat motiveert de relatie met de klanten. Dat hoeft niet de wijk te zijn waar de postbode zelf ook woont.”

Foto: ERMINDO ARMINO

Tijdens het verdere onderzoek bleek nog dat een 16-jarige inwoner van Blerick als leverancier van de in beslag genomen hard-drugs was opgetreden. Hij werd op 2 januari aangehouden en ingesloten. Tot slot werd op 6 januari een 18-jarige Venlonaar, de hoofdverdachte, aangehouden en ingesloten. Het onderzoek in deze zaak duurt nog voort.

Pistolen

Verder werd tijdens de huiszoeking nog een kleine voorraad heroïne en cocaïne in beslag genomen alsmede twee alarmpistolen en een alarmrevolver. De 18-jarige bewoner van het pand en de 21-jarige verdachte werden door de officier van justitie in bewaring gesteld. De overige verdachten werden na verhoor weer in vrijheid gesteld.

Tijdens het verdere onderzoek bleek nog dat een 16-jarige inwoner van Blerick als leverancier van de in beslag genomen hard-drugs was opgetreden. Hij werd op 2 januari aangehouden en ingesloten. Tot slot werd op 6 januari een 18-jarige Venlonaar, de hoofdverdachte, aangehouden en ingesloten. Het onderzoek in deze zaak duurt nog voort.

Meest illustere slachtoffer maffiose spijtoptanten Oud-premier Andreotti voor anti-maffiarechter

Van onze correspondent

ROME - Giulio Andreotti, vele malen minister en premier in het na-oorlogse Italië en momenteel senator voor het leven, zal voor de parlementaire anti-maffiacommissie moeten verschijnen. De aanklacht is nog niet precies geformuleerd, evenmin als de te volgen procedure, maar het nieuws is ingeslagen als een bom.

Andreotti zou het meest illustere slachtoffer zijn van de maffiose spijtoptanten, die op het ogenblik in groten getale met de Italiaanse justitie samenwerken. 'Kroongetuige' Leonardo Messina, wiens verklaringen een grote graad van betrouwbaarheid blijken te hebben, heeft Andreotti omschreven als een persoon die direct verbonden was met Cosa Nostra.

Ex-maffioso Mutolo heeft voor de rechter verklaard dat de vertrouwensman van Andreotti op Sicilië, Salvo Lima die vorig jaar werd vermoord, in werkelijkheid de verbindingsfiguur was tussen Andreotti en de maffia. Andreotti blijft echter, ondanks alle beschuldigingen aan het adres van Lima, zijn Siciliaanse vriend verdedigen.

gens altijd werd vermoed dat hij banden had met de maffia, begint zich te sluiten. Andreotti accepteert echter geen beschuldigingen aan zijn adres en gaat in de tegenaanval. Enkele dagen geleden reageerde hij nog zeer agressief op een artikel in de New York Times.

Vrienden

De correspondent in Rome had gewaagd te schrijven wat iedereen inmiddels wist, namelijk dat Andreotti door verschillende spijtoptanten wordt beschuldigd van banden met de maffia. In de krant Il Corriere della Sera zegt Andreotti dreigend dat hij insinuaties niet accepteert, en zeker niet als ze zijn goede naam in het buitenland aantasten. „Ik wil weten hoe iemand zo iets heeft kunnen schrijven en zal mijn Amerikaanse vrienden gebruiken om erachter te komen,” aldus Andreotti.

● GIULIO ANDREOTTI

Hij zegt verder dat de journalist, misschien zonder het te weten, wordt gebruikt door de maffia, die haar vijanden wil zwart maken. Andreotti beschouwt zichzelf dan ook als één van de weinigen in Italië die werkelijk de maffia heeft bestreden. „Het wordt tijd dat dit eens duidelijk wordt gezegd,” aldus de ex-premier. „Ik ga een witboek schrijven waarin ik alle anti-maffia maatregelen zal opsommen die tijdens mijn regeringen zijn uit-

gevaardigd. Ik hoop dat anderen hetzelfde zullen doen.”

Die 'anderen' zijn vooral de leden van de anti-maffiapartij La Rete van Leoluca Orlando, de ex-burgemeester van Palermo, die, zo bleek eerder deze week, vlak vóór kerstmis aan een aanslag van de maffia ontsnapte. Orlando heeft al jaren geleden de oorlog verklaard aan zijn vroegere christen-democratische partijgenoot, maar Andreotti heeft altijd gereageerd met stilzwijgen of een enkele cynische opmerking.

Brief

Nu Andreotti zich in het nauw gedreven voelt, heeft hij die houding laten varen. Het opmerkelijkste initiatief van deze week was de publicatie van een brief - de eerste in een reeks - onder de naam Cicero junior. In een cryptische vorm, maar voor de geefende lezer aan duidelijkheid niets te wensen overlatend, gaat Andreotti zijn vijanden te lijf. Diego Novelli, tweede man van La Rete, heeft een spoeddebat aangevraagd, omdat hij zich, net als zijn partijgenoten, persoonlijk bedreigd voelt. Andreotti reageerde laconiek en zei dat hij geen personen bedreigt, maar een vervelende Italiaanse gewoonte aan de kaak stelt.

'Dure diesel genadeklap voor pomphouders'

Lozo wil Euregionale prijs voor brandstof

Van onze verslaggever

HEERLEN/VENLO - „De genadeklap voor veel pomphouders in de grensstreek.” Secretaris Lambert Rooskens van de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (Lozo) is van huis uit een optimist. Toen de benzine in Nederland fors duurder werd dan in het omringende buitenland, bleef hij hopen op betere tijden. Maar nu in Nederland na de benzine ook de diesel in prijs is verhoogd (13 cent per liter), ziet hij de toekomst voor veel tankstations in Limburg donker in. In Duitsland is de diesel nu ongeveer even duur als in Nederland en in België zelfs zeven cent per liter goedkoper. Volgens de Lozo is het daarom de hoogste tijd dat de brandstofprijzen in de Euregio beter op elkaar worden afgestemd.

„Toen de diesel hier nog goedkoper was, kwamen in Limburg tenminste nog Duitsers en Belgen tanken,” zegt Rooskens. „Daardoor werd de schade die pomphouders leden doordat Limburgers voor hun benzine de grens overstaken, nog enigszins gecompenseerd. Nu is dat ook afgelopen.”

De Lozo-secretaris durft niet te voorspellen hoeveel tankstations op korte termijn zullen moeten sluiten. „Maar dat zijn er heel

● Pomphouders in de Limburgse grensstreek hebben deze dagen alle tijd om op hun gemak de krant te lezen.

Archieffoto: FRANS RADE

wat, vrees ik. Het is nog wat te vroeg om de precieze gevolgen te kunnen overzien. De accijnsverhoging is immers pas een week geleden ingegaan.”

Enquête

Om een betrouwbaar beeld te krijgen van de financiële consequenties houdt de Lozo begin volgende maand een enquête onder de Limburgse pomphouders.

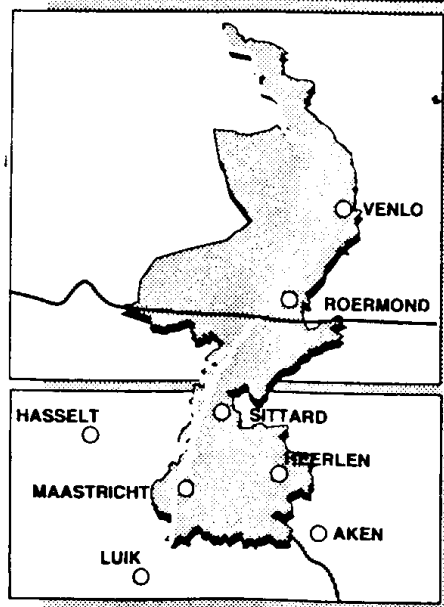
Dat gebeurde eerder ook al toen de literprijs van benzine in Nederland met een kwartje omhoog ging. De resultaten van die enquête logen er niet om. Tankstations in de grensstreek maakten melding van omzetverliezen die opliepen tot zeventig procent.

Rooskens verwacht dat de uitkomsten van de nieuwe enquête nog bedroevender zullen zijn.

„Vooral de kleine tankstations zullen het niet redden. In het verleden wilden de oliemaatschappijen nog wel eens financieel bijspringen, maar dat houdt ook een keer op. Bovendien is dat geen structurele oplossing.”

De Lozo is van plan met de uitkomst van de enquête opnieuw naar Den Haag te stappen. „Om druk uit te oefenen op de Nederlandse en Europese overheid,”

over de grenzen

zegt Rooskens. „Er moeten echt afspraken worden gemaakt over harmonisatie van de brandstofprijzen in Nederland, Duitsland en België.”

Uitgeblust

Maar pomphouders hebben er een hard hoofd in dat een dergelijke overeenkomst kan worden gesloten. Het lijkt erop dat de een na de ander zich neerlegt bij de situatie. „Ik ben op zoek naar een andere baan,” klinkt het steeds vaker. Zelfs de voorheen zo strijdvaardige Gerard van der Hart, voorzitter van het Actiecomité Grenspomphouders, maakt een uitgebluste indruk. Hij denkt dat er van het kabinet niet al te veel medewerking mag worden verwacht. Dat hoorde eerdere klachten immers ook welwillend aan om er vervolgens niets mee te doen, zegt Van der Hart.

Maar Lozo-secretaris Rooskens is dat niet helemaal met hem eens. „Onze vroegere protesten zijn niet volledig tevergeefs geweest. We hebben toch kunnen voorkomen dat minister Maij-Weggen de benzineprijs nog verder heeft verhoogd. Zij wilde nog verder gaan dan een kwartje, maar ze is uiteindelijk teruggefloten. Ik denk dat wij daar ook aan hebben bijgedragen. Daarom weiger ik op voorhand te geloven dat er geen internationale afspraken kunnen worden gemaakt over de brandstofprijzen. Het zal moeilijk worden, dat geef ik toe, maar bijna niets is onmogelijk.”

Verdachte bestelde drugs in Amsterdam

Cocaine deel van partij uit Bolivia

Van onze verslaggever

ROERMOND - De kilo cocaine, die de politie van het NS-station in Roermond onlangs in een kluis van het NS-station heeft gevonden, maakte deel uit van een partij van in totaal 6,5 kilo cocaine uit Bolivia. De 33-jarige eigenaar uit Roermond had de drugs enige tijd geleden besteld bij de exploitant van een koffiehuis in Amsterdam.

Een groot deel van de partij uit Latijns-Amerika (5,5 kilo) wist de Roermondse politie al na een gerichte actie begin december te onderscheppen.

„We wisten dat er een postpakket van de PTT met drugs onderweg was naar Roermond,” aldus zeggeman W. Smeets van de Roermondse politie.

Smeets maakte gisteren bekend dat op de dag van die grote vangst de politie had opgemerkt dat een kluis van het NS-station in Roermond was dichtgemaakt, terwijl een verdachte kluis in het Utrechtse NS-station ineens leeg bleek te zijn.

„Blijft zo'n kluis opvallend lang gesloten, dan maken wij de open om te kijken wat erin zit.”

Dat gebeurde in de kerstweek. Naast de ontbrekende kilo cocaine kwam toen ook een vuurwapen met negen scherpe patronen uit de Roermondse kluis te voorschijn. De politie bracht dat in verband met de reeds eerder onderschepte partij drugs en verhoorde de 33-jarige Roermonenaar, die samen met acht medeplichtigen inmiddels in voorarrest zat. De Roermonenaar bekende en is nu met drie van zijn handlangers in verzekerde bewaring gesteld. De overigen bevinden zich weer op vrije voeten. De politie heeft het onderzoek overgedragen aan justitie.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

20 meter in de Emmastraat, voorbij ABN-bank

contactlenzen-
brillenspecialzaak

Alle trends
VER
vooruit!

HOPPENBROUWERS B.V.
EMMALEIN 11
HEERLEN, Tel. 711984

Met onze bekende
garanties

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Thermische tegenstellingen

De achter ons liggende vorstperiode heeft de Duitse meteoroloog Röder ongetwijfeld moeten plaatsen onder de rubriek 'onvoorzien', want deze periode was langer en zeker strenger dan was verwacht. Zo koud zelfs dat winter '92-'93 nu al niet meer betiteld kan worden als zeer zacht of gewoon zacht. De vorst viel in op de Tweede Kerstdag en de laatste vorst werd genoteerd op 5 januari; een periode met 11 vorstdagen waaronder 4 ijsdagen. 2 dagen met strenge vorst maar ook één week met een wolkenloze hemel. De laagste temperatuur in Limburg werd gemeten in Oost-Maerland bij Eijsden waar het kwik daalde tot -12,6 graden Celsius, gevolgd door Arcen bij Venlo met -11,4 graden op de thermometer. Op tal van andere plaatsen in Limburg vroom het ook matig tot streng met minima tussen de min 8 en min 11 graden. Dergelijke lage temperaturen zijn sinds februari 1991 niet meer voorgekomen. Het koudste plekje in Nederland was opnieuw het Veluwe plaatsje Eerbeek waar het met -17,6 graden tot zeer strenge vorst kwam.

Radicale dooi

Een voorbode van het einde van de vorstperiode werd zichtbaar toen rijp - bevroren waterdamp uit de lucht - zich vastzette op planten, bomen en struiken. Dit leverde prachtige beelden op. Samen met wit-uitstaande muren geldt dat in de meeste gevallen als teken van naderende dooi. De met veel spanning tegemoet geziene dinsdag werd achteraf een dag met een thermisch hoogstandje. Vroom het in de voorafgaande nacht nog 7,4 graden, in de vroege ochtend stroomde belangrijk zachtere lucht binnen waarin de temperatuur zo snel steeg dat de gevreesde ijzel niet tot stand kwam. Het werd een radicale dooi; in de middag stond het kwik al op +7,6 graden en daarmee steeg het kwik maar liefst 15 graden in 20 uur tijd. Toen de thermometer op woensdag zelfs 9,4 graden aangaf kwam een oud stukje volkswijsheid geheel tot zijn recht: „Driekonigen (6 januari) maakt of breekt de brug. Met deze weerspreuk wordt bedoeld dat na een zachte Kerst de winter rond 6 januari wel eens zijn intrede doet (maakt de brug). Maar is de winter eerder ingezet dan komt het eveneens wel vaker voor dat een vorstperiode rond die datum wordt afgebroken (breekt de brug). En meestal houdt de winter het dan (voorlopig?) voor gezien.

Temperatuursverschillen

Het binnendringen van zachte oceaanolucht ging, zoals zo vaak, gepaard met regen. Deze week viel ruim 17 mm, genoeg om al het vuil na 13 droge dagen weg te spoelen. Plaatselijk hield het op met regenen en klaarde het zelfs op. Opnieuw was er sprake van grote temperatuurtegenstellingen. Zo liep de temperatuur in het Limburgse regengebied op tot bijna 10 graden terwijl het in Noord-Nederland glad werd toen het plaatselijk 2½ graad vroom omdat de lucht sterk afkoelde en er ook nog vorst in de grond zat. Bijna 13 graden verschil in ons kleine landje. Helaas aanleiding tot veel ongelukken. Tot slot op verzoek een overzicht van de laagste temperaturen per maand in deze eeuw.

TEMPERATUUR	MAAND	DATUM	PLAATS
-27,4 graden	Januari	27-01-1942	Winterswijk
-26,8 graden	Februari	16-02-1956	Uithuizermeeden (Gron.)
-18,7 graden	Maart	07-03-1971	Wageningen
-9,4 graden	April	12-04-1986	Doelen (Veluwe)
-5,4 graden	Mei	09-05-1944	Castricum (Noord-Holland)
-1,2 graden	Juni	02-06-1975	Almen (Gelderland)
+0,7 graden	Juli	19-07-1971	Dedemsvaart
+1,3 graden	Augustus	22-08-1973	Twente (Vliegbasis)
-3,7 graden	September	20-09-1965	Twente (Vliegbasis)
-8,5 graden	Oktober	28-10-1931	Dedemsvaart
-14,4 graden	November	30-11-1921	De Bilt
-22,3 graden	December	31-12-1923	Avereerst (Dedemsvaart)

weerspreuk

'Legt januari een sneeuw tapijt, dan zijn we de winter weer gauw kwijt, maar heeft januari koude en droge dagen, dan zal in februari de sneeuw ons lelijk plagen'.

Doven kunnen 'bellen' met rijks politie

Van onze verslaggever

HERKENBOSCH - In de centrale meldkamer van de rijks politie in Herkenbosch is gisteren een 'doventelefoon' in gebruik genomen. Via deze 'beeldteksttelefoon', die eerder te vergelijken is met een datalijn, kunnen in nood verkerende doven of slechthorenden de politie alarmeren.

Door te bellen met het telefoonnummer 04750-20655, wordt verbinding gekregen met de computer in de meldkamer. Thuis kan de dove of slechthorende vervolgens via het toetsenbord en beeldscherm communiceren met de politie.

Roodgloeiend zal de 'doventelefoon' overigens naar verwachting niet staan. Het aantal aansluitingen in de provincie Limburg is zeer beperkt. Een beeldteksttelefoon, compleet met toetsenbord en beeldscherm, kost zo'n drieduizend gulden.

beleven. En soms lijkt het ook verdacht veel op. Minister Hirsch Ballin van justitie ging bijvoorbeeld voorop in het overdragen van de bevoegdheden van de rijks politie aan de regionale korpsbeheerders,” aldus Van Etten.

Onzekerheid

De reorganisatie heeft, zoals uit Van Etten's toespraak bleek, grote onduidelijkheid en onzekerheid verbij het personeel teweeggebracht. „Ze hadden een bijna verlamende werking op uw werkplezier,” aldus de korpschef.

In zowel de regio Limburg-Noord als in de regio Limburg-Zuid worden binnenkort de procedures gestart die moeten leiden tot de plaatsingen en overplaatsingen van gemeente- en rijkspolitie mensen naar de nieuwe districten binnen de regio's. Naar verwachting tot 1996 zal het districtsbureau van de (nu ex-)rijks politie dienst doen als hoofdbureau van de regiopolitie Limburg-Noord.

Ten grondslag aan de hele organisatie ligt de uitdrukkelijke wens dat straks meer politie op straat te zien zal zijn.

● Commissaris Erckens spreekt alle leden van de Limburgse rijks politie toe door de mobilofoon.

Foto: JEROEN KUIT

Limburgse commandant 'geeft zich over' aan regiopolitie

Van onze verslaggever

HERKENBOSCH - Op theaterse wijze heeft de rijks politie in Limburg zichzelf gisteren 'opgeheven'. De nieuwjaarstoespraak van districtscommandant J. Erckens gold gisteren als de informele overdracht van zijn bevoegdheden aan de twee toekomstige korpschefs van de regionale H. Mostert (regio Limburg-Zuid) en F. van Etten (regio Limburg-Noord). Officieel houdt de rijks politie pas op te bestaan op 1 januari 1994. Maar de commandant van de rijks politie acht zichzelf overbodig nu tal van bevoegdheden zijn overgedragen naar de twee nieuwe korpschefs.

De opheffing van het korps verliep in de vorm van het toespre-

Rijks politie houdt rouwplechtigheid

ken van alle Limburgse rijks politiemensen via de mobilofoon. Met de woorden: „Ik hoop dat u, net als ikzelf, met verschrikkelijk veel plezier in dit district heeft gewerkt en dat u daar aan goede herinneringen overhoudt,” droeg Erckens de rijks politie gisteren ten grave.

Aan de 'koffietafel' zijn de medewerkers gisteren niet toegekomen. Op 1 en 2 februari houden alle (oud-)rijks politiemensen een groot afscheidsfeest in de Oranjerie in Roermond.

In werkelijkheid zullen het komende jaar alle belangrijke be-

slissingen ten aanzien van de nieuw te vormen regionale politie genomen worden door de nieuwe politiechefs in de twee Limburgse regio's. Zo lang de rijks politie echter op papier bestaat zal er een 'noodkabinet' in het leven worden gehouden waarin met name de plaatsvervangend commandant van de rijks politie M. Roerink zitting heeft. Die eigenlijke commandant J. Erckens zal namelijk naar Sittard verhuizen omdat hij daar benoemd is tot districts-
chef. Die functie kwam vrij als gevolg van het vertrek van de beoogde, in opspraak geraakte, districtschef Nicol.

Tijdens de nieuwjaarstoespraken van gisteren werd nog eens duidelijk hoe de kaarten liggen in het omvangrijke reorganisatieproces van de politie. Zowel de voorzitter van de dienstcommissie (soort ondernemingsraad) Peter Laliu, alsmede de toekomstige regiochef F. van Etten wezen op de frustraties waarvan rijks politiemensen in deze tijd van reorganisatie last blijken te hebben: „Met alle emoties lijkt het wel alsof het in de organisatie van de Nederlandse politie alleen maar gaat om de opheffing van de rijks politie. Ik weet dat mensen zowel binnen de rijks- als gemeentepolitie dat zo

De inkt van de berichten waarin een ontsnapping uit een van de vele vaderlandse gevangenissen wordt gemeld, is nog niet droog of de volgende uitbraak staat om het toepasselijk uit te drukken alweer voor de deur. Er is landelijk heel veel opwinding over te nemen maatregelen die moeten voorkomen dat steeds meer bewaarders slachtoffer worden van gewelddadige gestraften. In de stroom van informatie, die de afgelopen dagen op gang kwam rond het overigens niet nieuwe probleem, viel ook de naam van de gevangenis in Maastricht. De directeur van De Grittenborg in Hoogeveen vindt Overmaze hét ideale onderdak voor jeugdige langgestraften, die in zijn inrichting voor de grote (uitbraak)problemen zorgen. De rode loper wordt in Maastricht echt nog niet uitgelegd.

in het nieuws

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT - 'Aan echte zware jongens hebben we hier in Maastricht al geen gebrek'. Directeur A. Looij van de Penitentiaire Inrichting Overmaze in Maastricht geeft aan dat hij niet direct staat te popelen om een peloton jeugdige langgestraften van de inrichting De Grittenborg in Hoogeveen gastvrijheid te verlenen. Zijn collega in Hoogeveen heeft dat idee gelanceerd na de ernstige aanslag op zijn personeel na de ontsnapping van drie jonge criminelen afgelopen woensdag. Looij heeft al de zorg over extra beveiligde afdeling en ook het zogenaamde paviljoen J, dat in 1991 werd aangewezen als huisvesting voor zeer gevaarlijke misdadigers. Het zwaarst mogelijke regimem dus en onder de vaste gasten bevinden zich enkele zeer bekende uitbrekers van de laatste jaren. Onder andere de bekende Ierse bankrover Q, die al twee geslaagde gijzelingen en ontsnapingen op zijn naam heeft staan.

„Ook ons personeel heeft al zorgen genoeg en niet op de laatste plaats door de recente ontsnapping van twee gedetineerden uit onze eigen inrichting”, geeft Looij toe. Personeelsleden, duidelijk onder de indruk van nieuwe ontsnapingen nadat in eigen huis op 30 december twee mannen gewelddadig een uitweg vonden, willen liever niet reage-

ren. „De spanning is al maanden te snijden en onze gemoedsrust wordt er door steeds nieuwe incidenten niet beter op. Voorlopig zijn we vooral dubbel op onze hoede maar tegen geweld doe je beter niets”, zeggen de bewaarders in Maastricht.

Vanmorgen werd ook bekend dat minister Hirsch Ballin van justitie al drie maanden geleden is gewaarschuwd voor een 'onhoudbare situatie' in gevangenis De Grittenborg in Hoogeveen, waar woensdag drie jonge criminelen op gewelddadige wijze ontsnapten. De Zwolse officier van justitie, mr. W. ten Kate, plaatsvervangend voorzitter van de commissie van toezicht van De Grittenborg, vindt het 'frustrerend dat al die maanden niets met de brief is gedaan'. Directeur Looij wijst er op dat de verantwoordelijkheid van Justitie al geruime tijd bezig zijn met een nieuwe herindeling van de beschikbare celruimte. „Het is ook niet aan mijn collega in Hoogeveen om te bepalen in welke richting de pupillen gaan waar hij problemen mee heeft”.

De Maastrichtse en ook de Sittardse politie hebben intussen de opdracht wat meer in de buurt van de twee Limburgse gevangenissen te patrouilleren. Maar het is niet nieuw dat de politie zelf dit soort activiteiten 'water naar de zee dragen' vindt, zolang geen extra personeel ter beschikking wordt gesteld.

Directeur 'Overmaze' Maastricht over overplaatsing gedetineerden

'Aan zware jongens hebben we hier al geen gebrek'

● Deze herder vindt eerder zijn verloren schap dan de politie een ontsnapte gedetineerde. Op de achtergrond de gevangenis de Geerhorst te Sittard

Foto: PETER ROOZEN

Een justitiële taakgroep, die de staatssecretaris had ingesteld naar aanleiding van ontsnapingen door gijzeling uit twee Extra Beveiligde Inrichtingen (Rotterdam en Hoogeveen), heeft inmiddels de opdracht gekregen alle strafinrichtingen in het onderzoek te betrekken. De taakgroep gaat ook onderzoeken hoe adequaat op gijzelingen gereageerd kan worden. Kosto denkt dan aan speciale trainingen voor het personeel, het inbouwen van vertragingsmogelijkheden en preventie.

Ook de vakcentrales van gevangenispersoneel zullen worden betrokken bij het zoeken naar oplossingen. Voorzitter H. Aalbers van de Bond voor Gevangenispersoneel vindt dat er gekken moet worden naar de invloed van de elektronische beveiliging. Bovendien noemt hij de mogelijkheid om meer dan nu gedetineerden te differentiëren naar soort delict. Met andere woorden: mensen die voor een gewelddadig delict vastzitten, moeten bij elkaar komen te zitten, omdat de kans op een ont-

snapping door gijzeling bij hen groter is dan de fraudeur die zijn baas heeft opgelicht. Daarop zou dan ook moeten worden ingesprongen met extra personeel.

Straffen

Directeur Looij vindt dat in de hele discussie over ontsnapingen met fysiek geweld tegenover personeelsleden te weinig wordt gewezen op de strafrechtelijke mogelijkheden de daders tot zeer hoge straffen te veroordelen. „De rechters kunnen ook de

delquenten laten zien dat het vereffenen van de rekening na een dergelijke gewelddadig optreden niet mals zal zijn”.

De organisaties van gedetineerden wijst erop dat de uitbarstingen van geweld een logisch gevolg zijn van het aanscherpen van de teugels binnen de inrichtingen. „Een vicieuze cirkel van geweld omdat het veelal gaat om mensen die weinig te verliezen hebben”, aldus een woordvoerder.

„Ik ben op de trap gaan zitten hopen dat het allemaal niet waar was wat ik zag.” Een nog steeds geëmotioneerde vrouw vertelt voor het oog van de videocamera wat ze deed toen ze haar man zag liggen, getroffen door een hartinfarct. Niets. Haar man overleefde het. In het werkgebied van de Districts Gezondheidsdienst Maastricht (DGD) overleden in 1992 125 personen in de leeftijdscategorie 20-75 jaar buiten het ziekenhuis aan een plotse hartstilstand. Een aantal dat vrijwel gelijk is aan dat in 1991. Veertig procent was nog nooit voor hartklachten naar de huisarts ge-

gaan. De DGD en de afdeling cardiologie van het Academisch Ziekenhuis Maastricht presenteerden enkele maanden geleden een preventief programma. Binnen vijf jaar moeten 10.000 familieleden van hartpatiënten en andere belangstellenden een reanimatiecursus hebben gevolgd. Ze leren in tweemaal drie uur hoe ze moeten handelen bij hartstilstand. Gisterochtend leerde Wim Notten een groepje van vijf dames, de heren bliken de voorkeur aan de avond te geven, de eerste kneepjes van het reanimatievak. Iedere seconde telt immers.

Familieleden hartpatiënten leren reanimeren

Als elke seconde telt

DOOR ANITA KEYDENER

MAASTRICHT - Bij vrijwel alle geslaagde reanimaties, hartmassage en mond-opmondbeademing, blijkt dat snel ingrijpen de basis is geweest voor het succes. De eerste vier tot zes minuten zijn van levensbelang. En dan zijn in veel gevallen alleen familieleden in de buurt. Een cursus reanimatie voor familieleden van hartpatiënten lijkt dan ook een logische preventieve maatregel. Vijfentachtig procent van de familieleden weet immers niet wat ze moet doen. Toch heeft Maastricht hiermee een landelijke primeur, en heeft cardioloog Wellens van het AZM, zelfs in de wereldliteratuur geen activiteit als deze teruggevonden.

Wim Notten, sinds drieëneenhalf jaar ambulance-verpleger en voordien werkzaam op de intensive-care-afdeling van hartchirurgie van het AZM, legt het vijfjaar uit wat het moet doen als iemand bewusteloos op de grond ligt. Met een behoorlijke portie routine demonstreert hij de reanimatiehandelingen. Hij weet als geen ander dat snel ingrijpen

iemands leven kan redden. Een cursist herkent hem onmiddellijk. Wim had dienst toen haar man in de ambulance naar het ziekenhuis moest worden vervoerd. Een toevallige ontmoeting.

Oefenen

„Het enige dat ik toen kon doen was 06-11 bellen”, zegt ze als ze voor het eerst heeft geprobeerd de ademhaling van de oefenpop op gang te brengen. Het blijkt moeilijker te gaan dan verwacht. Wim meldt dan ook meteen dat tijdens de tweede bijeenkomst vrijwel uitsluitend wordt geoefend. Ook zwemmen lijkt in het begin moeilijk, maar verloor je uiteindelijk niet.

Zo moet het ook gaan met de reanimatiecursus. Hij is na de eerste sessie meer dan tevreden over de deelnemers. Ze zijn heel gemotiveerd. „Ik heb het gevoel dat ik alles heb gedaan wat ik moet doen”, vertelt de deelnemer die nu weet dat ze meer kan doen dan alleen 06-11 bellen.

Erik Ruland, als arts verbonden aan de DGD en Jacqueline de Vreede, van de afdeling cardiologie, begeleiden het project. Het tweetal was aangenaam verrast toen al snel veel interesse bleek voor de reanimatiecursussen voor familieleden van hartpatiënten. Als de interesse zo

blijft, is het geen probleem om het streefgetal te halen, wat neer komt op zo'n tweehonderd cursisten per maand.

Verwerking

De cursus richt zich dan hoofdzakelijk op praktische handelingen, ook de psychische aspecten krijgen alle aandacht. Erik Ruland vertelt dat bij het selecteren van de instructeurs bijvoorbeeld duidelijk gekken is naar de ervaring met hartpatiënten. „De groep familieleden is moeilijk te benaderen. Voor velen is reanimatie weer even geconfronteerd worden met een angstaanjagende gebeurtenis.” Een vrouw vertelt dat ze bij het zien van de oefenpop zelfs weer haar partner ziet liggen. De man overleefde, maar het leven is niet meer als voor het infarct.

Voor sommigen is de cursus een uitlaatklep om gemeenschappelijke problemen aan te kaarten. De vakgroep gezondheidsvoorlichting en opvoeding van de Rijksuniversiteit Limburg gaat samen met de DGD bekijken in welke mate de cursus bijdraagt aan de emotionele verwerking van de hartpatiënt en zijn of haar gezin. Want, zoals een cursiste het weliswaar lachend opmerkte, het is prima om te leren reanimeren maar ze hoopt het nooit te hoeven toepassen.

● Reanimeren is zoets als zwemmen. In het begin lijkt het moeilijk, maar iedereen kan het leren, zoals Wim Notten demonstreert.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Uitbouw faculteiten en vorming onderzoekscholen

Daling studenten dwingt RL tot verbreding basis

Van onze correspondent

MAASTRICHT - De Rijksuniversiteit Limburg heeft een verbreding van haar basis dringend nodig om de verwachte daling van studenten op te kunnen vangen. Uitbouw van de nog kleine Faculteit der Algemeene Wetenschappen en het initiatief voor een nieuwe studierichting Psychologie vormen belangrijke onderdelen om het fundament van de RL in de toekomst te verstevigen. Daarnaast moeten de onderzoeksmogelijkheden op wetenschappelijk gebied uitgebreid worden. Het oprichten van speciale scholen waar hoogwaardig onderzoek verricht wordt zou een flinke stap in de goede richting zijn.

Dit zijn de voornaamste punten die rector Job Cohen gisteren naar voren bracht in zijn rede ter gelegenheid van de zeventiende Dies Natalis van de RL. In een afgedalen St.Janskerk aan het Vrijthof waarschuwde Cohen de bestuurders en docenten om zich niet te sterk te laten bepalen door de dagelijkse besommingen. „De voortdurende

debatten over het onderwijs lijken de impressie te geven dat er van alles niet deugt, terwijl de buitenwereld vaak positieve signalen afgeeft over ons systeem. Laten we daarom enige afstand nemen van discussies over detailkwesties en oog hebben voor de kansen en mogelijkheden die wij hebben.”

De grote noodzaak van de vorming van onderzoekscholen was het centrale thema in de toespraak van prof. R. Reneman, hoogleraar Fysiologie. Op deze instituten moet hoogwaardig wetenschappelijk onderzoek worden verricht en krijgen jonge talentvolle onderzoekers een gedegen opleiding. „Het opzetten van onderzoekscholen is een vereiste om de internationale concurrentie het hoofd te bieden. Verbetering van kwaliteit, versterking van het onderzoeksmatige management en een grotere vrijheid van handelen voor onderzoekers zijn de baten die deze instellingen op den duur leveren. Bovendien worden de carrièremogelijkheden van jonge wetenschappers aanzienlijk verbeterd. Een belangrijk gegeven, want de universiteiten hebben hen op dat gebied

momenteel zo weinig te bieden dat gevreesd moet worden voor een verloren generatie,” aldus Reneman.

Eredoctoraat

Op voorspraak van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen kreeg de Canadese oud-minister van Gezondheid Marc Lalonde een eredoctoraat uitgereikt. De 63-jarige Lalonde kreeg deze als blijk van waardering voor zijn rapport 'New Perspectives on the Health of Canadians' dat in meerdere opzichten baanbrekend is geweest. Zowel het onderwijs- als het onderzoeksprogramma van Gezondheidswetenschappen zijn voor een groot deel gebaseerd op de principes die de Canadees introduceerde in zijn in 1974 gepubliceerde thesissen. Behalve Lalonde werden ook vijf studenten van de RL voor het voetlicht gehaald. Zij mochten van rector Cohen elk f1000,- in ontvangst nemen als beloning voor de hoge kwaliteit van een werkstuk dat door hen gemaakt werd in opdracht van de Stichting Wetenschapsbeoefening RL.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: The Bodyguard, dag 18.15 uur, do tm zo 21 uur, ma tm wo 20.30 uur, za zo ook 16.15 uur. Robin Hood: prince of thieves, do tm zo en wo 14 uur. Rivoli: Death becomes her, do tm zo 19 en 21.30 uur, ma tm zo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 14.30 en 16.30 uur. Maxim: Kleine Nemo, za zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14 uur. Single white female, do tm zo 18.30 en 21.30 uur, ma tm wo 18.15 en 20.30 uur. H5: A few good men, 18.30 uur, za wo. Alone 2, dag 14.30 18.15 en 21.15 uur. Sister Act, dag 14 18.30 en 21 uur, za zo wo ook 16.15 uur. Sleepwalkers, dag 14 en 21 uur, dag beh. za ook 18.30, za zo wo ook 16.15 uur. Belle en het beest, dag 14.15 en 18.30 uur, za zo wo ook 16.30 uur. Boomerang, dag 14 18.30 en 21 uur. Fried green tomatoes, dag 20.30 uur. Filmhuis de Spiegel: The Commitments, vr zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: The silence of the lambs, vr tm zo 18.30 en 21 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: JFK, wo 20 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Bodyguard, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Single white female, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur. Kleine Nemo, za zo wo 14.30 uur. Bitter Moon, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Death becomes her, dag 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Cine-K: Husbands and Wives, dag 21 uur. Cinema-Palace: Home Alone 2, dag 18 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Sister Act, dag 18.45 en 21.45 uur, za zo wo ook 14 en 16.30 uur. Belle en het beest, dag 19 uur, za wo ook 14 en 16.30 uur. Boomerang, dag 21.30 uur. A few good men, za 18.30 uur. Lumière: Van Gogh, dag 20 uur. Tous les matins du monde, dag 20.30 uur. Rebro Adama, dag 22 uur. Merlo la vie, vr za 23 uur. Kinderfilmhuis Zoem: Spokie en de chocoladefabriek, zo 14 uur.

● GEELEN

Roxy: Home Alone 2, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Sister Act, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur.

● SITTARD

Forum: Bodyguard, dag 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 uur. Single White Female, dag 20.30 uur. Filmhuis Sittard: Night on earth, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Bodyguard, do ma di 20.30 uur, vr tm zo 19.30 en 22 uur, zo ook 17 uur. Far and away, do tm di 20.30 uur. Belle en het beest, za zo en wo 14.30 uur. Kleine Nemo, za zo en wo 14.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Perron 55: Night on earth, za 20 uur, do di 20.30 uur.

in de theaters

HEERLEN:

- za. 9/1: muziek: nieuw muziektheaterprogramma van Berdien Steenberg. Cabaret Jan Rot gaat nooit meer (20.30 uur, kleine zaal).
- di. 12/1: toneel: Toneelgroep Amsterdam met De vrouw en de zee van J. van den Bosch. Inleiding: De vrouw en de zee van J. van den Bosch. Thei Dols met Limburgia (20.30 uur, kleine zaal).
- wo. 13/1: cabaret: Thei Dols met Limburgia (20.30 uur, kleine zaal).
- wo. 13/12: muziek: Jenny Areen met De dame zet zich schrap.

KERKRADE

- zo. 10/1: muziek: L'Archibudelli met kamermuziek van Schubert, Hummel en Beethoven.

MAASTRICHT:

- di. 12/1: muziek: Il Barbiere di Siviglia (19.30 uur, redoutezaal).
- wo 13/1: muziek: lunchconcert door Mia Dreese en Lex Eisenhardt (12.30 uur, redoutezaal).

ROERMOND:

- ma. 11/1: vertelling: Yvonne Koolen met Het land van mijn moeder.
- di. 12/1: opera: Staatsopera Lodz met Cosi Fan Tutte.
- wo. 13/12: muziek: Jenny Areen met De dame zet zich schrap.

SITTARD:

- zo. 10/1: muziek: koffieconcert met Vokaal Herenkwintet Intermezzo (19.30 uur).
- di. 12/1: operette: Hoofdstadoperette met Der Vogelhandler.
- wo. 13/1: toneel: Het Vervolg met Spooksonate.

VENLO:

- wo. 13/1: musical: Roze Krokodillen. Toneelmonoloog: Theaterwerkplaats Het Kruis van Bourgonie met Looij om oud ijer.

Tenzij anders aangegeven begint de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Radhuisstraat 19. Wereld van Jürgen Partenheimer. Tm 24/1. Open ma tm vr 9-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomel, Kerkberg 2. Wereld van Qing Hui Zhang. Tm 10/1. Open vr 17-20, za en zo 14-17 uur. Galerie Gaudi, Herweg 83. Werk van Kees Heinz Laufs. Tm 10/1. Open vr 16-17 uur, za en zo 13-17 uur.

● NUTH-VAESRADE

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Wereld van Han Ronken en Marie-Louise van Zijst. Tm 14/1, open do 15-18 uur, za 14-17 uur.

● LIMBRICHT

Limburgs Volkskundig Centrum, leen 1a. Alledaags maar bijzondere volkskunst uit Limburg. Tm 31/1. Wenskaart onder de loep. Tm 10/1. Open di tm vr 13-17 uur, za en zo 14-17 uur.

(ADVERTENTIE)

binnenhuisdesign
voor persoonlijk wonen

LEOLUX

zitmeubelen

geleen, rijksweg-centrum 2-2a, tel. 046-749212

Gemeente in impasse door afkeuren begroting

In Onderbanken drupt de geldkraan alleen

Het gebeurt hoogstzelden dat een gemeenteraad de begroting afkeurt. Toch doet zich dat feit nu voor in de gemeente Onderbanken, een verzameling van vier kerkdorpen. Over hoe de brandweer de gemeentelijke geldkraan dichtdraaide.

ontmoeting

DOOR JOOS PHILIPPENS
EN JO REIJNDERS

kunnen ze zich de afgelopen 13 jaar geen afgekeurde gemeentebegroting meer herinneren.

Opgeruimd

De wethouder zit er de volgende middag toch weer redelijk opgeruimd bij. Tijdens de raadsvergadering zwaaide ze nog met haar portefeuille. „Daar blijf ik bij,” waait ze alle twijfel meteen weg. Voor Cremers is de lol er nu even af. „Als wethouder van financiën kan ik niets met een afgekeurde begroting. Als we hier niet uit kunnen komen, dan vraag ik me af of deze coalitie nog wel zin heeft.”

Onderbanken telt 13 raadsleden. De plaatselijke partijen Kleine Onderbanken en Democraten Onderbanken hebben met zeven zetels de kleinste mogelijke meerderheid. Als ook maar één van

de zeven de bokkepruik op zet, is de meerderheid subiet in de minderheid.

De ellende rond de begroting heeft, hoe merkwaardig dat ook mag klinken, niets met geld te maken, maar met de onvrede van een aantal brandweerlieden.

De coalitie raakte begin december ernstig verdeeld door de 'brandweerkwestie'. Het college besloot zes brandweerlieden, die niet kunnen opschieten met de commandant, in afwachting van een onderzoek te schorsen. Wethouder Jo Theunissen, leider van Kleine Onderbanken, verklaarde zich daar echter tegen. En toen was het spel op de wegen.

Emoties

Deze met veel emoties omgeven zaak had ook zijn weerslag op de begrotingsbehandeling. Formeel heeft het één nauwelijks iets met het ander te maken, maar ja: politiek...

Het komt erop neer dat Kleine Onderbanken de begroting alleen wilde steunen als de schorsing van de dissidente brandweermannen opgeheven zou worden. „Aan deze politieke chantage geeft het college na-

● Wethouder Riet Cremers wenst niet te kijken voor 'politieke chantage.'

Foto: CHRISTA HALBESMA

tuurlijk niet toe,” zegt wethouder Cremers, aanvoerder van Democraten Onderbanken.

Wethouder Theunissen stemde uiteindelijk nog wel voor de begroting, en beperkte zijn tegenstem tot het onderdeel over de brandweer. De drie overige raadsleden van zijn Kleine Onderbanken bleken donderdagavond niet te vermurwen en kraakten de complete begroting. Resultaat: vijf voor, acht tegen.

Cremers geeft toe verbaasd, zo niet verbijsterd te zijn geweest. „Ik wist dat de brandweerkwestie een rol zou gaan spelen, maar

dit had ik niet verwacht van Kleine Onderbanken. Kort voor de definitieve stemming sprak ik nog met hen, en ik kreeg de indruk dat ze de begroting toch zouden goedkeuren.”

Génant

De ontstane situatie is een beetje génant. Cremers wil het woord 'dorp politiek' niet in de mond nemen, maar zegt: „De raad heeft niet beseft hoe verregaand de consequenties zijn.”

Verplichte uitgaven als salarissen, rente en afflossing lopen geen gevaar. Maar voor het over-

rige is de gemeente ernstig gehandicapt. Naast de schroefjes en de ambtenarenkoffie kunnen ook grote investeringen geen doorgang vinden. „Ook de vergoeding van de raadsleden loopt misschien gevaar...,” grijnst Cremers subtiel.

Burgemeester Houben vergaderde gistermiddag met zijn beide wethouders over wat te doen. „Voorlopig houden we de geldkraan dicht en de coalitie moet als de wiedewerga om tafel groeien worden,” luidde de conclusie waar Onderbanken het even mee moet doen.

Meer drugsaanhoudingen, minder diefstallen en inbraken

Kerkrade in '92 volgens politie veiliger geworden

Van onze verslaggever

KERKRADE - De Kerkraadse politie is van mening dat Kerkrade in 1992 veiliger is geworden. Deze conclusie trekt zij, met enige voorzichtigheid, uit de criminaliteitscijfers van het afgelopen jaar. Met name het aantal aangiften van zaken waarbij burgers direct betrokken zijn, zoals diefstallen en inbraken, is sterk teruggelopen. Verder meldt de politie dat de toeloop naar de drugspanden is afgenomen.

Ondanks deze positieve conclusie is het totale aantal misdrijven in Kerkrade met dertien procent gestegen ten opzichte van 1991. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een forse stijging van het aantal verkeersmisdrijven, het aantal diefstallen van bromfietsen en drugsmisdrijven. Verder hebben de agenten meer zaken zelf opgespoord.

Maar bij de presentatie van de criminaliteitscijfers gisteren wezen hoofdinspecteurs Th. Hulsman en J. Quaedvlieg met nadruk op de terugloop van de inbraken in woningen en auto's, winkeldiefstallen en diefstallen van fietsen en auto's. „Dit zijn de zaken die burgers het best merken,” aldus de inspecteurs.

Drugs

Verder is vorig jaar 2,2 kilo aan harddrugs in beslag genomen tegenover 2,7 in 1991. De softdrugsvangst is daarentegen fors gestegen: van 38 naar 95 kilo. De totale straatwaarde van deze verdovende middelen bedraagt 1,3 miljoen gulden. Deze stijging wordt veroorzaakt door het ontmoedigingsbeleid dat de Kerkraadse politie heeft gevoerd met betrekking tot softdrugspanden en koffieshops. Hulsman zegt dat de rust in de Kerkraadse drugsscene is hersteld. „Druggebruikers zijn schichtiger geworden en de toeloop is afgenomen,” aldus de inspecteur.

Van alle mensen die zijn aangehouden in verband met softdrugs komt 85 procent uit het buitenland, in de meeste gevallen Duitsland. Verontrustend noemen de inspecteurs het dat 23 van deze personen jonger waren dan achttien. De ouders van hen zijn in kennis gesteld van de activiteiten van hun telgen. Ook noteerde de politie één drugsdode het afgelopen jaar.

De politie denkt dat de daling van het aantal inbraken en diefstallen te maken heeft met de grote politie-inzet op drugsgebied. „Het is bekend dat deze misdrijven vaak gepleegd worden door mensen die met drugs te maken hebben,” zo verklaren de inspecteurs.

Overleefd

● Het is altijd maar weer de vraag of je als gans de feestdagen wel goed doorkomt. Niet zelden beland je kaalgeplukt in de braadpan. Het koppel op de foto stapte echter vrolijk het nieuwe jaar in. Ze leven vrij en blij bij hoeve

De Rousch nabij het Heerlense ziekenhuis. Daar waken ze over het wel en wee van deze eeuwenoude plek. Want waken kunnen ze, die ganzen.

Foto: CHRISTA HALBESMA.

Van onze correspondent

KERKRADE - De acht beheerders van Kerkraadse gymzalen, waaronder een 70-jarige, worden wellicht ondergebracht bij een poetsbedrijf. Wethouder Hub Bogman verwacht dat hierover in maart meer duidelijkheid ontstaat. Tegen die tijd moet de raad zich uitspreken over de liquidatie van de sportraad Kerkrade, waar toe de beheerders behoren.

Het bestuur van de sportraad en de gemeente Kerkrade praten al maanden over de kwestie rond de beheerders. „De politiek haalt de beheerstaken bij de sportraad weg. Dat gaat Kerkrade heel veel geld kosten”, waarschuwt een betrokkene.

Het college heeft minstens drie

Verwachting wethouder Hub Bogman: 'Beheerders gymzalen naar poetsbedrijf'

poetsbedrijven offertes laten maken. In kringen van de sportwereld wordt gesproken over de firma's Hago, Peeters en Ossel.

Wethouder Bogman: „Er zijn nog geen definitieve besluiten genomen. Wij gaan zo zorgvuldig mogelijk met deze zaak om”. Volgens hem biedt een poetsbedrijf voordelen: „Uitbesteden is niet duurder. We sparen geld uit de kosten voor overhead. Bovendien krijgt een beheerder straks een CAO-

salaris en bij ziekte zorgt het poetsbedrijf voor een vervanger.”

De vraag blijft of de beheerders van gymzalen wel willen overgaan naar een poetsbedrijf. Gymzaalbeheerders kunnen nu de werktijden zelf indelen en komen door de nieuwe situatie in botsing met hun overige werkzaamheden. Ook leeftijd of andere persoonlijke omstandigheden spelen een rol mee.

Behalve over de overgang naar een poetsbedrijf, praat het gemeentebestuur ook nog over twee andere opties. Zo kunnen de beheerders 'omgedoopt' worden tot ambtenaren of ondergebracht worden in een 'stichting beheerders-colonne'. Variant één is te duur en variant twee - de meest praktische oplossing - lijkt op de oude sportraad. En dat wil de raad juist niet meer.

Bij sportraad en beheerders wordt gesproken over 'gesol met mensen'. Een enkele beheerder laat al weten dat 'het verslag van een gesprek bij de gemeente niet wordt ondertekend'. Wethouder Bogman over het ondertekenen van een verslag: „Dat is normaal bij belangrijke gesprekken. Op een zorgvuldige manier wordt zo aan gegeven waar we het samen over eens zijn”.

Voedsel gestolen uit diepvrieskist

HEERLEN - De Heerlense politie heeft donderdagavond op een braakliggend terrein aan de Uilestraat een 30-jarige Heerlenaar aangehouden omdat hij daar sjouwde met diepgevroren etenswaren. De man bekende spontaan dat hij had ingebroken in een woning aan de Coriovalumstraat. In de bijkeuken vernielde de inbreker een ruit en vervolgens plunderde hij de voorraad diepgevroren vlees uit de diepvrieskist. Na verhoor mocht de man weer naar huis.

Brunssum topper bij verkoop van kinderzegels

Van onze correspondent

BRUNSSUM - Ruim veertigduizend gulden bracht de verkoop van kinderpostzegels vorig jaar in Brunssum op. De directeur van de Stichting Kinderpostzegels Nederland, M. de Haan, was gisteren in d'r Brikke Oave om de zestig dames die aan de actie meewerkten te feliciteren met het behaalde resultaat.

Goed gescoord

„Brunssum is een echte topper. Hoewel de meeste resultaten nog niet bekend zijn kun je nu al zeggen dat er door Brunssum in verhouding bijzonder goed gescoord is”, liet De Haan weten. Hij verwacht overigens de landelijke cijfers medio mei te kunnen meedelen.

Met de behaalde omzet van lag Brunssum bijna vijftien miljoen hoger dan in 1991. Jacques Walraven, voorzitter van het Brunssums comité, prees vooral de inzet en motivatie van de damescolonne die zeven weken lang van maandag tot en met zaterdag op de postkantoren de zegels en wenskaarten verkocht.

Problemen

Het comité werkt overigens zonder verantwoording voor de scholen die als vanouds meewerkten aan de actie. Door het nieuwe systeem van bestelformulieren met een eenmalige machtiging ontstonden daar nogal wat problemen. Veel mensen vulden het formulier en de machtiging verkeerd in hetgeen vaak leidde tot vertraging of verkeerde bezorgingen. Of ze kregen zelfs helemaal geen zegels.

Algemeen directeur De Haan stak gisteren de hand in eigen boezem. „We zullen het formulier eenvoudiger moeten maken. En opnieuw gaan praten met de bank voor de machtiging en de software-fabrikant voor een simpele schooladministratie op de personal computer.”

Ook zullen we waarschijnlijk de bestelpakketten niet meer per leerling klaarmaken, maar per school of groep. Maar het basisprincipe blijft hetzelfde. Schoolkinderen hoeven ook dit jaar niet meer naar de straat voor zak over straat.

Zwaar ongeval door negeren verkeerslichten

MAASTRICHT - Een vrachtwagenchauffeur (25) uit Oeffelt heeft gisteren een zwaar ongeval veroorzaakt op de kruising van de President Rooseveltlaan met het Oranjeplein in Maastricht. De chauffeur, die chemicaliën vervoerde, negeerde een serie verkeerslichten die op rood stonden.

De auto van een 22-jarige Maas-trichtenaar werd tientallen meters meegesleept. Het slachtoffer liep neklletsel op en werd overgebracht naar het ziekenhuis, maar is inmiddels weer ontslagen. De vrachtwagenchauffeur, die uit de richting van de Geusselt kwam, reed bij alle verkeerslichten tot de kruising door rood. Bij een snelheid van vijftig kilometer per uur, rijdt men op dat stuk door een groene golf.

Zenuwen

● Belangrijke vraag: Hoe zijn de uitverkorenen tot het prinsdom hun laatste nacht als gewone sterveling door gekomen? Hebben zij enigszins de slaap kunnen vatten of zijn zij alleen maar bezig geweest met het opdreunen van hun proclamatie tekst? De aftredende prinses hebben het vanavond wat betreft eigenlijk een stuk gemakkelijker. Zij bedankte vrouw en kinderen, leverde hun versierselen in, roepen nog drie of zes keer een opgelucht klunkkend alaaf (steeds iets luider) en gaan daarna af. Figuurlijk gesproken dus, want een uurtje later als ex-prins zal hem toch op 'n minst ten deel vallen. En terecht.

Weer

● Hebt u ook even moeten grinniken toen u gisteren dat bericht in de krant las over het foute weerbericht dat een paar dagen geleden door Har men Siezen werd voorgelezen. Het bleek het weerbericht van drie dagen tevoren te zijn geweest. Jijzel, sneeuw, wat werd er niet allemaal aangekondigd? Het komt nog eens zover, dat ze op woensdag het weerbericht voorlezen dat ze al klaar gemaakt hebben voor de daaropvolgende zaterdag.

Weer 2

● Dat je het weer niet ongestraft kunt tarten, bleek een dezer dagen weer eens in het anders heel warm aandoend kerkdorp Lemers. In de middels een aantal weken dicht zijnde sex-boetiek aan de Rijksweg, midden in het dorp, waren tijdens de vrije dagen van afgelopen week, alle leidingen bevroren, daarna gesprongen, met alle gevolgen van dien dus. Politie, brandweer en waterleidingmaatschappij hadden uren en handen vol werk om de situatie meester te worden. Best wel een raar gevoel hoor, de gedachte dat in zo'n warme omgeving toch leidingen kunnen springen.

Olie

● „Maar hier in de studio loopt het geolied” (gehoord op Belgische radio na nieuwsbericht over scheepsramp voor Schotse kust).

Twee

● Twee opmerkelijke beginregels van nieuwjaarstoespraken van directieuren van instellingen voor gezondheidszorg. De directeur van de Weltehof begon zijn nieuwjaarstoespraak als wie het goed onthouden hebben met: „Deze toespraak duurt tien minuten.” Daarna gaf hij een explicatie van het begrip zorg die geheel aan ons voorbij is gegaan. Gisteren begon de directeur van het St. Jozefziekenhuis in Kerkrade met: „Het begin van een nieuw jaar is reden om terug te kijken naar het afgelopen jaar en om vooruit te zien voor het nieuwe jaar.” Ja, zo kennen wij er ook nog een paar.

Smoes

● Een veelgehoorde smoes als iemand een afspraak vergeet tegenwoordig is: „Oh, dat stond nog in mijn oude agenda”. Maar daar trappen wij natuurlijk niet in. Niemand schrijft iets voor 1993 in zijn agenda van 1992, of wel soms? Eerlijkheid gaat boven alles en het is toch helemaal niet erg om eens toe te geven dat je iets vergeten bent. Iedereen vergeet wel eens wat. De een wat meer dan de ander, maar uiteindelijk zijn wij allen vergeetachtige mensen.

Moelijk

● Moelijk, maar wellicht ook interessant is de kwestie of we nu de eerste of de tweede week in het nieuwe jaar achter de rug hebben en als het eerste was, had het vorige jaar dan 53 weken? Volgens onze agenda (en dat is een goeie) hebben we de eerste week gehad en heeft inderdaad het jaar 1992 een weekje extra gekregen. Dat komt één keer in de zoveel tijd voor, omdat het jaar niet exact in weken is te delen. Af en toe hebben we dan wat dagen over en die stoppen we in een 53ste week. Wie nu denkt dat dat niet zoets is als een 13de maand, komt bedrogen uit. Dat is dus niet zo. Hebben we dus niet z'n allen een weekje te veel ge-werkt? Misschien wel, maar nu het achter de rug is heeft daar toch niemand meer last van. Of wel soms?

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Zeer binnenkort starten weer nieuwe cursussen.

MEER INFORMATIE:

TELEFONISCH
Voor meer informatie of voor aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen (vrijdags tot 16.00 uur):
Sité 046-590444.
Of bezoek onze Info-dag.

AFSPRAAK
Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

SCHRIJF NU IN VOOR DEZE OPLEIDINGEN:

TAALTRAININGEN

- Effectief en klantvriendelijk schrijven.
- Notuleren (Nederlands).
- Engelse bedrijfsrespondentie.
- Bedrijfsopleidingen (o.a. technisch Engels).

INFORMATICA

- PDI (MG-2, MG-3).
- Gebruikersopleidingen: MS-DOS 5.0, Lotus 1-2-3, dBase III*, MS-Windows, WordPerfect 5.1.
- Bedrijfsopleidingen.
- Autocad beginners en gevorderden.

MANAGEMENTTRAININGEN

- Communicatietechnieken.

Start: de genoemde cursussen beginnen tweede helft januari a.s.
Plaats: Sittard of Geleen.

WELKOM OP DE INFO-DAG

WOENSDAG 13 JAN.
19.00 - 21.00 UUR
SITTARD, Parklaan 4

SITÉ
OPLEIDINGEN - TRAININGEN - CONSULTANCY

Sittard, Parklaan 4, tel. 046-590444

(Door de Wet erkende onderwijsinstelling.)

CCO INFORMATICA OPLEIDINGEN...

Diploma's AMBI, PDI I, PDI II

Netwerkbeheerder
PC-beheerder
Database specialist
Informatie-analist
Kantoorautomatisering
Datacommunicatie

CCO/centrum computer opleidingen akerstraat 134 6417 br heerlen

'N GOEDE KEUS !

Opleidingen te Heerlen, Maastricht, Eindhoven, Den Bosch.

Voor gratis CCO-studiegids, bel 045-717600

of stuur brief ongefrankeerd op naar:
CCO antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen

Linisol b.v.

Mauritsstraat 11 - 6361 AV Nuth
Ind.ter. De Reuken

Tel. 045-245039

Linisol Isolatie B.V. is een onderdeel van Linisol Beheer B.V. waar tevens Linisol Milieutechniek B.V. onder ressorteert. Linisol Milieutechniek B.V. heeft zich gespecialiseerd in het verwijderen van milieu-onvriendelijke materialen, waaronder asbest. En hanteert hierbij de strengste veiligheids- en kwaliteitsnormen. Linisol Isolatie B.V. is een snel groeiend bedrijf, met ca. 35 medewerkers, dat werkzaam is op het terrein van de thermische en akoestische isolatie in de petrochemie, energiecentrales, koel- en vrieshuizen e.d.

Ter versterking van ons middenkader zoeken wij op korte termijn een

- A) Werkvoorbereider/Calculator
- B) Isoleerders/Plaatwerkers (voorliden)

Taken:

- a) - Zelfstandig uitvoeren van calculaties;
- Aansturen/ondersteunen van de werkvoorbereiding;
- Ondersteunen van de projectafdeling en in de toekomst doorgroeien naar het geheel zelfstandig uitvoeren van projecten.
- b) - Zelfstandig kunnen uitvoeren van montagewerkzaamheden. Tot die werkzaamheden behoren opmeten, tekenen en monteren van plaatwerk in de meest brede zin.

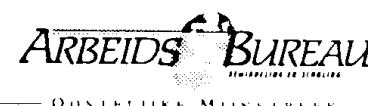
Functie-eisen:

- a) - M.T.S.-werktuigbouw of gelijkwaardige opleiding;
- Commercieel inzicht, inventiviteit en contactuele vaardigheden.
- b) - Ruime ervaring in het isolatiebedrijf;
- Contactuele en organisatorische vaardigheden.

Salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden staan in verhouding met de zwaarte van de functie.
Geïnteresseerde kandidaten worden verzocht hun sollicitatie, vergezeld van Curriculum Vitae, te richten aan:

Linisol Isolatie B.V., t.a.v. de directie.

Voor nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met ing. R.L.G. Swelsen (telefoon privé: 045-37 72 17).

Tweejarige dagopleiding MEAO

Administratieve richting

Deze speciale cursus start 1 februari 1993, in samenwerking met het Arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek.

Cursusinhoud: Nederlands • Engels • Bedrijfsadministratie • Bedrijfseconomie • Statistiek • Informatica

De cursus is bedoeld voor werkzoekenden. Voor overige cursisten is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.

Vraag meer informatie bij het Arbeidsbureau of bij onze studie-adviseurs, telefoon (045) 71 21 06

aens

MEDEDELING

Expert-Keulen Simpelveld

maakt bekend dat met ingang van heden de volledige service voor huishoudelijke apparaten is overgedragen aan:

Ed de Jong
Technische Service

Telefoon: 045-720247

ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

In januari starten de cursussen:

- MACHINESCHRIJVEN
- TEKSTVERWERKING Word Perfect 5.1
- basis- en secretariaatsexamens
- DATABASE IV
- STARTCURSUS PC/MS-DOS

- * Wij verzorgen thans ook de cursus Tekstverwerking Specialist (TVS)
- * Ook voor speed-, privé- en bedrijfscursussen

Correspondentie-adres:
Dr. Martin L. Kinglaan 167
6431 VL Hoensbroek
Telefoon 045-228094
b.g.g. 045-258574

Lesadres:
Eisenhowerstraat 5
6441 KA Brunssum
Telefoon 045-258574

ONDERWIJS GEEFT WERK

VOOR MEER INFORMATIE:

terre des hommes

TEL. 070-363 79 40

Doe ook mee!

GIRO 646900

HOGE BELONING

voor het oplossen van een misdrijf en het terugkrijgen van een zending VIDEO-CASSETTES voor video-spellen, zoals Nintendo, Sega en Gameboy.

Ontvreemd uit een privé-garage te Geleen in de nacht van 5 op 6 januari 1993

INLICHTINGEN:
ACE SURVEY v.o.f., RIDDERKERK
telefoon: 01804-62644, fax 01804-19799
t.a.v. de heer A. de Korver
privé-telefoon: 078-161864, fax 078-214572
bereikbaar gedurende het gehele weekend.

Buccini
grand café

Riet, Giovanni en Erik
Markt 54
6461 ED Kerkrade
Tel. 045-465455

Heden, zaterdag 9 januari traditioneel Prins-bijhangen in de prinsengalerie van café Buccini met optreden van de Kerkraadse groep Rabadatsch.

Tevens verzorgen wij voor u:
- bruiloften
- bedrijfsfeesten
- koffietafels
- partijen of andere feesten

4 vergaderzalen aanwezig tot maximaal 200 personen.

Provincie Limburg

VERKEER, WATERSTAAT EN MILIEU

en heeft u het vermogen zich met een veelheid van werkzaamheden bezig te houden, die tegelijkertijd op verschillende locaties plaatsvinden.

Salaris: het salaris bedraagt afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring maximaal f 5.261,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: indien u belangstelling heeft voor deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer V 92048 op brief en enveloppe. Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer ir. J.C.G. Bongaerts, hoofd van het bureau Projecten, telefoon 043-897582.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig. Deze functie kan ook in deeltijd worden uitgeoefend.

In de laatste fase van de sollicitatieprocedure zal een vertegenwoordiging van de afdeling c.q. het bureau worden ingeschakeld.

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

Opzichter v/m

Functie-inhoud: als opzichter bent u belast met het dagelijks toezicht op de uitvoering van projecten en bent u daarbij de schakel tussen de directie en aannemer. In die positie bent u verantwoordelijk voor ondersteuning bij de financiële en administratieve afhandeling van de werken. Naast projecttoezicht wordt u zo mogelijk ingezet bij de projectvoorbereiding en voert u inspecties uit m.b.t. het onderhoud van wegen en rijwielpaden.

Functie-eisen: om deze functie te kunnen vervullen dient u in het bezit te zijn van een MBO diploma civiele techniek, bij voorkeur aangevuld met cursussen op het terrein van asfalttechnologie, betonwegenbouw en betontechnologie. Naast ervaring met de uitvoering van RAW-bestedingen heeft u kennis van technische bepalingen en geldende voorschriften (o.a. verkeersmaatregelen bij werken in uitvoering). Voorts beschikt u over een goede mondeling, sociale en schriftelijke uitdrucksvaardigheid

V01/01-93

OPRUIMING Toonkamermodellen

10-50%

op kwaliteitsmeubels

o.a. Hülsta - Musterring - Rolf Benz
B&S - Laauser - Auping - Norma
Heidebro - Rego e.v.a.

van sloun interieur
van sloun SLAAPADVIES

Roermond
Minderbroederssingel 33
Zwartbroekstraat 20

Sittard
Industriestraat 4
Industriestraat 23

Valkenburg
Reinaldstraat 1
Nieuweweg 2-6

VALKENBURG
zondag geopend
van 13.00-17.00 uur

OPRUIMING
onze nieuwe
MEUBELN
maken plaats
voor onze nieuwe
MEUBELN

kortingen tot

50%

ledere zondag open van 10 tot 18 uur.

woonkultuur

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 089/61.11.36.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3289 611136.

ledere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

Magere winst op Duitsland niet voldoende voor kwalificatie Grand Prix

Tegenslag volleybalteam

BREMEN – Voor het eerst sinds zijn rentree als bondscoach in 1990 hebben Peter Murphy en zijn twaalf vrouwen een sportieve doelstelling gemist. De nationale ploeg won vrijdag in Bremen met 3-2 van Duitsland, dat zich toch kwalificeerde voor het eerste Grand Prix-toernooi, de tegenhanger van de World League van de mannen. Beide landen wonnen twee duels, maar de Duitsers hadden de betere setverhouding: 8-4 tegen 8-5.

„De Meisjes”, zoals de Duitsers de volleybalsters uit hun buurland noemen, konden gedurende drie

dagen hun reputatie van tweede land in Europa slechts in sommige balwisselingen waarwaken. Een dramatische opening, verlies tegen Italië, zette de toon. Toen ontbrak zelfs de vechtlust. Die was tegen Duitsland terug, maar de vorm bleef zoek. Verklaringen: oververmoeidheid bij speelsters die al jarenlang van competitie in nationale ploeg rollen, korte voorbereiding.

Donderdag had Murphy al gezegd eventuele uitschakeling geen ramp te vinden. Immers hadden hij en zijn ploeg Barcelona meegemaakt en dat was toch veel belangrijker geweest. „We zijn de weg niet kwijt, maar alleen een hobbel tegengekomen.” De bond zal wel een alternatief voorbereidingsprogramma op het EK in Tsjechoslowakije dienen samen te stellen.

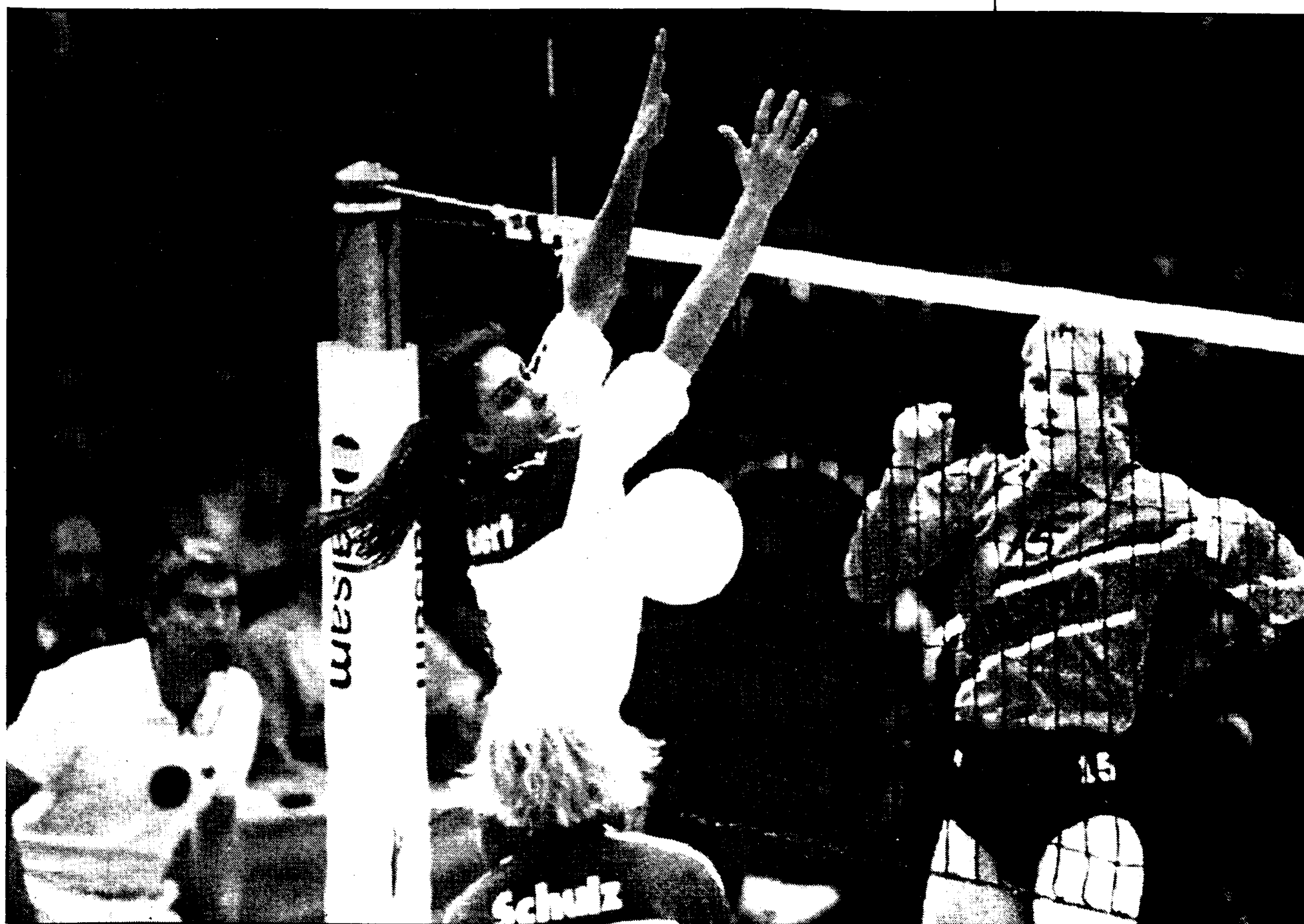
De tactiek van Duitsland was duidelijk. Vrijwel alleen serveren op Marjolien de Jong, speelster van Feuerbach. De Jong mist vorm en zelfvertrouwen. Bij Feuerbach staan vijf vrouwen in de passing, in Oranje slechts drie. De omschakeling kostte moeite. Binnen een paar minuten stond Nederland met 4-11 achter. Murphy had zijn time-outs verbruikt en Hamant ingebracht voor De Jong. Niet alleen de passing was zwak, hetzelfde gold voor de voortzetting.

Heleen Crielaard, die haar laatste interland speelde, legde bijna geen bal lekker neer. Vooral Weersing diende zich in de vreemdste bochten te wringen om aanvallend te renderen. Crielaard, die zich vooral door haar flair ontpopte tot gezicht van de ploeg, moet het duel maar gauw vergeten. Murphy zette Koenen slechts in als het falen wel erg opzichtig was.

Voor Duitsland betekende de overwinning in Bremen het eerste succes sinds jaren. De selectie van twaalf bestaat uit negen speelsters uit de voormalige DDR, een genaturaliseerde Belgische en slechts twee uit het vroegere West-Duitsland. De DDR behoorde jarenlang tot de subtop van de wereld en de besten van Europa.

Groep A: Rusland - Turkije 3-0, Cuba - Noord-Korea 3-1. Eindstand: 1. Rusland 3-6 (9-0), 2. Cuba 3-4 (6-4), 3. Turkije 3-2 (3-6), 4. Noord-Korea 3-0 (1-9).

Groep B: Italië - Tsjechoslowakije 3-0, Duitsland - Nederland 2-3. Eindstand: 1. Duitsland 3-4 (6-4), 2. Nederland 3-4 (8-5), 3. Italië 3-4 (7-5), 4. Tsjechoslowakije 3-0 (0-9).

● Linda Moons tikt de bal in het Duitse vak, waar Karin Steyaert en Christina Schulz (11) verdedigend werk verrichten. Oranje won, maar slaagde er niet in om zich voor de Grand Prix te kwalificeren.

Foto: ANP

Fortuna voor rust op dreef

Lindenheuvel-Fortuna Sittard 0-5 (0-3). 10. Creemers 0-1 (e.d.), 18. Losada 0-2, 32. Anton Janssen 0-3, 47. Driessen 0-4, 57. Driessen 0-5. Scheidsrechter Creemers. Toeschouwers: 100.

GELEEN – Fortuna oefende gisteren niet zoals gepland tegen Eindhoven (veld te slecht), maar tegen eerste klasser Lindenheuvel. De Sittardse eredivisionist won met 5-0. Fortuna was vooral voor rust goed op dreef. Via snelle combinaties kwamen de Sittardse spelers op keer voor het doel van Lindenheuvel-keeper Jos Strijkers, die drie keer moest kapitulieren. De eerste keer nadat Theo Creemers de bal in eigen doel schoot, vervolgens na een actie van Losada en tenslotte na een diagonale schuiver van Anton Janssen. Na rust zorgde Huub Driessen binnen een kwartier voor de 0-5 eindstand, want nadat trainer Chris Dekker een aantal spelers wisselde verdween de scherpheid bij Fortuna. Dekker was vooral tevreden over Randy Samuel: „Hij is goed uit Canada teruggekomen en heeft rustig en goed gespeeld.”

VVV wil Ogechuwku

VENLO – VVV heeft interesse in Roda JC'er Ajah Ogechuwku. De Venlose club wil de Nigeriaan graag huren. Er zijn zelfs al sponsors gevonden om de tijdelijke transfer te financieren. Roda-trainer Adrie Koster wil de Afrikaan, die recentelijk imponeerde tegen Helmond Sport (drie treffers) vooralsnog echter niet laten gaan. Ter compensatie heeft Koster de bankzitter een basisplaats aangeboden voor het treffen dinsdag met Feyenoord. VVV had Ajah Ogechuwku willen koppelen aan diens landgenoot Babangida. Deze keerde gisteren, twee dagen later dan afgesproken, van het eerstverloof terug vanuit zijn vaderland. Of het competitieduel VVV-De Graafschap morgenmiddag doorgaat is overigens nog zeer de vraag. De grasmat in De Koel ligt er niet best bij. Maurice Rayer moet wegens een schorsing van een duel op het appel ontbreken.

Duitsland pakt Hopman Cup

PERTH – Duitsland heeft voor het eerst de Hopman Cup gewonnen. In de finale van het toernooi om de officiële wereldtitel voor gemengde teams tegen Spanje sloegen Steffi Graf en Michael Stich al in de enkelspelen toe. Graf had iets meer dan een uur werk met Arantxa Sanchez: 6-4, 6-3. Stich, goed serverend en elegant, veelal met slice vollendend, maakte het dubbelspel overbodig door Emilio Sanchez met 7-5, 6-4 te verslaan. Björn Borg heeft weer een nieuwe inkomstenbron gevonden. Hij gaat in de Amerikaanse clubcompetitie spelen voor Los Angeles.

Sponsor voor Maasland-ster

MAASTRICHT – TWC Maasland-ster, ontstaan uit een fusie tussen drie Zuidlimburgse wielclubs TWC Maastrecht, Heuveland en De Ster, heeft gisteravond in het Maastrichtse MECC, haar eerste sponsor-overeenkomst gesloten. Super Game wordt hoofdsponsor van deze nieuwe formatie terwijl rijwielabriek Batavus, Bonfanti Sport en constructiebedrijf Timmermans als co-sponsors zullen optreden. Sponsorduur: drie jaar.

sport kort

● ZAAVOETBAL – Tijdens indoor-soccertoernooi in Den Helder is de A-jeugd van MVV als derde geëindigd. Winnaar werd Dortmund voor Volendam. In de strijd om de derde plaats versloeg MVV Feyenoord met 2-1.

MAASTRICHT – Caberg-speler Ronald Schobben is door de tuchtkommissie van de KNVB voor acht wedstrijden geschorst. Tijdens het duel tussen Leonidas 4 en Caberg 5, op 29 november in de derde klasse A van de afdeling Limburg, beet Schobben de Leonidas-speler Frini van Lijf in zijn duim. Deze moest zich nadien in het Maastrichtse Academisch ziekenhuis onder doktersbehandeling stellen.

Met nog acht minuten te spelen en bij een 1-1 stand, werd Schobben voor een aanval gevloerd door Van Lijf. Volgens Ronald Schobben zou Van Lijf bij de hierop volgende strubbelingen hebben geslagen waarbij diens duim in Schobbens mond raakte en hij hem, uit zelfbescherming op deze manier heeft klemgezet. Schobben werd door zijn eigen vereniging Caberg met onmiddellijke ingang voor vier wedstrijden geschorst vanwege het

voetbalpanorama

Acht duels schorsing wegens bijten in duim

voerval. Overigens werden beide kemphanen door scheidsrechter Stassen uit het veld gestuurd.

MIDDENSTIP – Heerenveen heeft bij de politie aangifte gedaan van ontvreemding van de middenstip uit het Abe Lenstra-stadion. Een plaggensteker heeft centraal op het veld een hap grond van 70 centimeter omtrek en tien centimeter diep uitgespit en meegenomen, zodat de plaatselijke eerste-divisieclub nu niet meer kan aftrappen. De gemeen-

te Heerenveen overweegt overigens serieus de grond van het Abe Lenstra-stadion, dat volgend jaar wordt afgebroken, per vierkante meter te verkopen.

TIEN MAN – Franz Beckenbauer wil van het voetbalelftal een tiental maken. De Duitser, die als speler en coach wereldkampioen werd, vindt dat er door het huidige aantal spelers (22) te weinig ruimte is op de velden. „Spelers met een goede techniek hebben domweg niet

meer de ruimte voor een actie. Daarin moet verandering komen.”

PROHASKA – Herbert Prohaska is de opvolger van Ernst Happel als bondscoach van Oostenrijk. De 37-jarige ex-international was nationaal jeugdcouach. Twee maanden geleden overleed Happel na een langdurige ziekte.

VALKE – Michel Valke is voor minimaal drie maanden uitschakeld. De middenvelder van Sparta onderging gisteren in het Dijkzigt-ziekenhuis in Rotterdam een kijk-operatie aan de knie. Daarbij werden stukjes kraakbeen verwijderd.

FATIE – Ab Fafie heeft zijn contract bij FC Utrecht met een jaar verlengd. De oefenmeester van de nummer drie van de eredivisie begint daardoor de volgende competitie aan zijn vierde jaar bij de club.

Zandhaas

● Viervoudig winnaar Ari Vatanen staat in de monsterrally Parijs - Dakar een 'lichtjaar' achter op klassementsleider Bruno Saby. De Fin heeft zich echter nog niet gewonnen gegeven. Na een onderbreking van een dag ging het kleine deelnemersveld vrijdag weer serieus op pad door de Algerijnse woestijn. Met de overwinning voor Vatanen bij de auto's en de Spanjaard Jordi Arcarons bij de motoren. De strijd in Parijs -

Dakar is er een tussen twee automerken. Het Franse Citroën vecht met de Japanse Mitsubishi om de eindzege. Bij de motoren is de voorsprong van de Fransman Stephane Peterhansel (foto) eveneens een straatlengte. De Yamaha-coureur verspeelde bijna vier minuten op dagwinnaar Arcarons, maar heeft in het klassement een marge van ruim een uur op zijn landgenoot Thierry Charbonnier.

Foto: EPA

De Haantjes ontbereren geluk

GELEEN – In de eredivisie werd een volledig inhaalprogramma verspeeld. Hekkesluisers de Haantjes uit Beek verloor van landskampioen Depa (5-7) en blijft muurvast op de laatste plaats staan. De Haantjes speelden een sterke wedstrijd, maar telkens wanneer de ploeg dicht bij de gelijkmaker was, scorede de tegenpartij. Het ontbreekt de ploeg aan het nodige geluk. De doelpunten van de Haantjes kwamen op naam van Peters Bastiaans (2x), Silvio Dilberto, Fred Wijnen en Jac Wetzels.

In de eerste divisie C werd het duel tussen hekkelsluisers Bouwfonds en kampioenskandidaat 't Brikske

vooruit gespeeld. De thuisclub verloor kansloos van de provinciegenoot: 2-6. In Brabant werd het inhaalduel tussen Molier en Sport afgewerkt. Molier won met 8-2.

Eredivisie: Bonga-v-Rinsum 3-2, Doc Shop-Hooghuis Sport 9-8, Voldafar-Schoenenreus 3-3, Royal-Hoornsche Veerhuis 2-6, All Inn Stars-Kras Boys 6-4. De Haantjes: Depa. De stand: 1. Bonga Melati en Hoornsche Veerhuis 11-15, 3. Hooghuis Sport en Depa 11-14, 5. Voldafar, Schoenenreus en Kras Boys 11-13, 8. Royal en Doc Shop 11-10, 10. All Inn Stars 11-9, 11. v-Rinsum 11-6, 12. De Haantjes 11-3.

Bouwfonds-'t Brikske 2-6 (1-4) Franciscus 1-0, Boerema 1-1, Dirksen 1-2, Winkens 1-3, Boerema 1-4, Dirksen 1-5 en 1-6, Maessen 2-6.

Stand 1 C: 1. Shoeby Shop 11-18, 2. 't Brikske 12-18, 3. H.Meyers 11-16, 4. Molier 11-15, 5. Sport Petit 11-13, 6. Dousberg Parc 11-13, 7. Multicopy 11-12, 8. Tongelreep 11-9, 9. DC H. Anders 11-6, 10. Cosmos 11-6, 11. FCD Roermond 11-5, 12. Bouwfonds 12-3.

trainerscarrousel

MAASTRICHT – Piet van Dijk heeft als trainer bij hoofdklasser Vinkenslag getekend.

SIMPELVELD – Piet Aussems, nu nog werkzaam bij IVS, start over enkele maanden bij SV Simpelveld.

HUNSEL – Frans Hazen uit Maaseik gaat op zoek naar een nieuwe club. Hij verlaat op het einde van het seizoen afdelings-eersteklasser RKHC (Hunsel).

MAASTRICHT – Hay Willems (Standaard) zal het volgende seizoen bij derdeklasser Scharn als trainer aan de slag gaan.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Zondag, 14.30 uur
FC Volendam-Ajax
RKC-FC Utrecht
Dinsdag, 20.00 uur
Roda JC-Feyenoord
Woensdag, 20.00 uur
Dordrecht '90-RKC

PSV	15	12	2	1	26	42
Feyenoord	15	8	5	2	21	35
FC Utrecht	15	8	5	2	21	35
MVV	16	8	4	4	20	27
FC Twente	14	8	3	3	19	27
Ajax	13	7	4	2	18	29
Vitesse	15	6	7	3	17	22
Volendam	15	5	5	5	15	23
Willem II	16	5	5	6	15	15
Groningen	16	5	5	6	15	17
GA Eagles	16	5	4	7	14	22
Sparta	14	3	7	4	13	15
RKC	14	4	4	6	12	14
Roda JC	15	6	0	9	12	25
Cambuur L.	16	2	6	8	10	13
Fortuna Sittard	15	3	2	10	8	14
Dordrecht	15	2	3	10	7	9
Den Bosch	15	1	5	9	7	12

eerste divisie

Vandaag, 19.30 uur
Heracles-Emmen
Haarlem-Heerenveen
Zondag, 14.30 uur
VVV-De Graafschap
NAC-AZ

ADO Den Haag	18	9	5	4	23	39
RBC	18	11	1	6	23	38
Graafschap	17	9	4	4	22	28
VVV	17	10	2	5	22	29
NEC	18	9	4	5	22	36
Heerenveen	17	7	6	4	20	34
AZ	17	7	6	4	20	31
NAC	17	7	5	5	19	23
Haarlem	17	7	5	5	19	23
FC Zwolle	18	7	5	6	19	26
Emmen	17	6	5	6	17	23
Eindhoven	18	5	6	7	16	32
Telstar	18	6	4	8	16	29
TOP	18	5	4	9	14	23
Helmond Sport	18	4	6	8	14	24
Excelsior	18	4	6	8	14	21
Veendam	18	3	5	10	11	15
Heracles	17	1	3	13	5	14

De Graafschap en VVV periode kamp Haarlem-Heerenveen niet in stand 6

buitenland

BELGIE
Vandaag 20.00 uur
Beveren-Club Luik
Lierse-Club Brugge
AA Gent-Charleroi
Anderlecht-Lommel
RC Genk-RWD Molenbeek
Standard Luik-FC Antwerp
Zondag 15.00 uur
Germinal Ekeren-Boom
Waregem-Lokeren
Cercle Brugge-KV Mechelen

vvv-de graafschap

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Van de Neut

VVV: opstelling: Roox, Smits, Piquet, Polman, Janfada, Driessen, Verbeke, Van Leenders, Babangida, Graef, Larou, De Graafschap (opstelling: Olyslager, Lukassen, Trentelman, Vreman, Gude, Leuwerik, Matthijs, De Vries, Van der Brink, Van Schijndel, Jansen)

Livingston in beroep

LONDON – Jason Livingston heeft protest aangekend tegen zijn schorsing voor vier jaar. De Britse sprinter werd in Barcelona na huis gestuurd, omdat hij bij een controle voor de Olympische Spelen betrapte werd op het gebruik van het verboden spierversterkend middel clenbuterol. Livingston hield vol onschuldig te zijn. Eerder werden twee of clenbuterol betrapte gewichtheffers vrijgesproken. Marathonloper Bert van Vlaanderen gaat de arbitrage-commissie shirts ponsoring inschakelen in het conflict met zijn vroegere sponsor Luberg Sportsweat b.v. De atleet zegt nog geld toegevoegd te hebben van de verbintenis, die vorig jaar werd ontbonden.

Genk-Anderlecht moet opnieuw

BRUSSEL – Het beroepscomité van de Belgische voetbalbond heeft besloten dat de competitie wedstrijd Racing Genk - Anderlecht moet worden overspeeld. Dit omdat Anderlecht-aanvalster Van Vossen op onreglementaire wijze scoorde. Tijdens het duel, gespeeld op 3 oktober, maakte Van Vossen het derde doelpunt. Hij deed dit nadat hij het veld had verlaten en zonder toestemming van de scheidsrechter weer aan het spel ging deelnemen. Anderlecht won met 3-1.

Jan Lauers trainer Heer

MAASTRICHT – Jan Lauers wordt met ingang van het nieuwe seizoen trainer bij de eerste klasser Heer. Hij volgt Leo Goossens op, die de afgelopen twee seizoenen bij Heer werkzaam was. Jan Lauers staat tot het einde van dit seizoen onder contract bij de tweede klasser Born. De nieuwe Heer-trainer was de afgelopen jaren trainer bij de voormalige hoofdklasser Voerendaal, Bunde, De Ster en Waubach.

'Wim de Vos is mijn grootste concurrent, daarna Frank van Bakel en Henk Baars'

Adrie van der Poel wil rood-wit-blauw voor Italiaanse baas

KAPELLEN Het gebeurde een paar dagen geleden. Adrie van der Poel voelde zich opeens moe en beëindigde de training minstens een uur eerder dan hij van plan was geweest. „Het had te maken met prive-omstandigheden”, aldus de 33-jarige Brabantse wielprof, die overigens al enige tijd in de Antwerpse contreien woont. „Ik kon mij niet meer concentreren. De plotselinge dood van mijn vader was daarvan de oorzaak. Hij stierf vlak voor de jaarwisseling, op een familiefestje. Amper eenenzestig. Nooit ziek geweest.”

Een dag nadat in de editie van zaterdag 9 januari van der Poel een keer met een interview aan een nieuwe Brabantse plaats begonnen. Het leverde laatste Beekse wedstrijd, de 100 km. in de recreatiepark Beekse Belden bij Tilburg, het Nederlands Kampioenschap, opleverde. Het profs vertelde. Van der Poel startte daarna als favoriet en de favoriet.

„Het eerste is voor honderd procent zeker”, zegt hij. „Over het tweede had wat nu betreft gediscussieerd worden. Begrijp me goed, ik ben nu niet in staat om voor de vijfde keer nationaal kampioen te worden, maar eerst zal het ook afgekeurd moeten worden met de concurrentie. Niet nu, daarom liever een van de volgende.”

Peloton

Als hij het heeft over zijn voorname, naamste, met het peloton, van ruim twintig ingeschreven, begint hij alweer hardop aan Wim de Vos uit Oosterveld. „Die jongen doet het goed. Hij heeft als eerste in het peloton met een beetje resultaat neergezet in de Superprestige-cross van Diegem, waar ik versterkt moest gaan, omdat op die dag mijn laatste wedstrijd werd, namelijk bij de allereersten. Eens ook niet de keer.”

In volgende van sterkte wordt Wim de Vos door Adrie van der Poel als grootste concurrent ge-

door
**WIEL
VERHEESEN**

kwificeerd. Daarna Frank van Bakel en Henk Baars. „Zonder Martin Hendriks en Huub Kools over het hoofd te zien”, voegt hij er onmiddellijk aan toe. „Een kampioenschap is altijd een heel bijzondere wedstrijd. Daarbij spelen parcours- en weersomstandigheden een heel grote rol.”

Openingscross

Sinds hij de openingscross van Eindnoven op zijn naam schreef (het weggelaten was nog niet afgelopen) nam Van der Poel aan een twaalfde veldritten deel. Eindnoven was niet de enige plaats waar hij nummer een werd. In Valkenswaard gaf hij ook iedereen het nakijken. Het deed hem extra deugd omdat het een van de twaalf crossen uit het Superprestige-circuit betrof. „In Loenhout, met ver van mijn woonplaats, behaalde ik mijn derde zege. Wat de resultaten betreft heb ik zeker niet te klagen. Voor mijn nieuwe werkgever zou het vanzelfsprekend extra zijn, zijn als ik het Nederlands Kampioenschap aan dit lijstje toevoeg.

Sedert 1 januari staat Adrie van

der Poel op de loonlijst bij Mercatone Uno, een bedrijf dat de gelijknamige Italiaanse merken ploeg sponsort. Overigens, het team staat ingeschreven in de ministaat San Marino. „Het heeft ongetwijfeld een fiscale reden, maar dat is niet mijn zaak”, zegt hij.

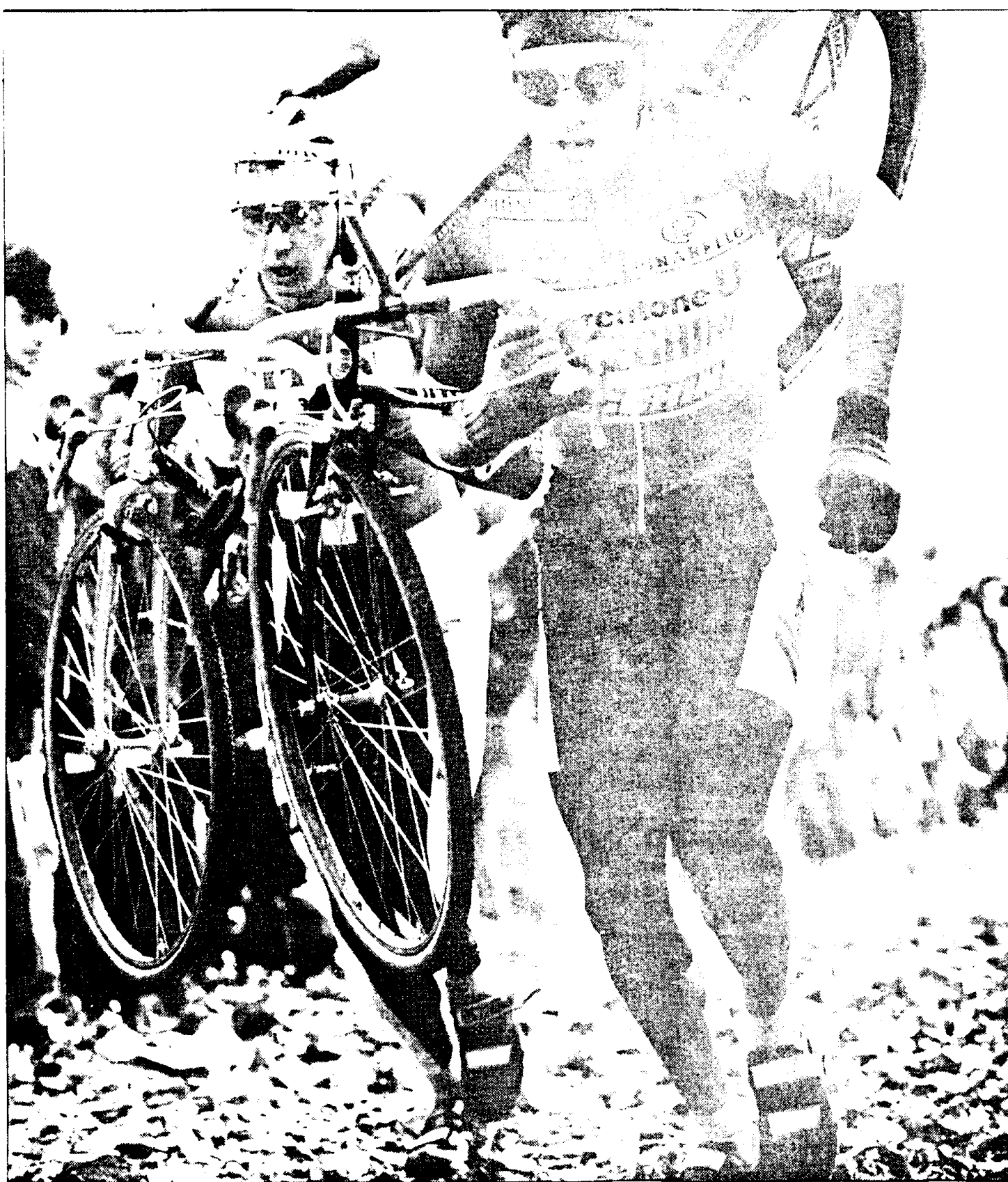
Om aan de verplichtingen te voldoen zoals voorgeschreven door de UCI, de internationale wielunie, zal Mercatone Uno ook nog wel een aantal veredelde trimmers uit San Marino als prof aangeworven hebben. Het reglement bepaalt namelijk, dat een ploeg voor minstens veertig procent moet bestaan uit renners, die de nationaliteit hebben van het land waar men ingeschreven staat.

„Evenmin een aangelegenheid die mij aangaat. Mercatone Uno is een sterke Italiaanse ploeg, die ook in het voorbije seizoen tot de bestgeklasseerde vijftientwintig teams behoorde en dientengevolge startgerechtigd was in de wereldbekerwedstrijden. Nico Emonds, de Belg wiens contract niet verlengd werd, maakte er van deel uit. Momenteel is het zo, dat ik de enige buitenlander in de ploeg ben, waarbij ik de renners uit San Marino dan ook maar gemakshalve als Italianen beschouw.”

Giro

Hoewel Van der Poel dit jaar onder Italiaanse vlag koerst betekent het allernuist, dat zijn programma sterk gewijzigd is ten opzichte van vorige jaren.

„Een ding is desondanks zeker. Ik start in de Giro d'Italia. Voor het overige rijdt ik in het land van mijn werkgever, nauwelijks vaker dan vroeger, toen ik nog tot andere ploegen behoorde. Dat zijn er intussen al een stuk of zes geweest. Eerst onder leiding van Fred de Bruyne bij Dat Trucks, vervolgens een jaar bij Jacky Aernoudt. Daarna Kwantum Halden en PDM, weer later D-

● Adrie van der Poel, faarst door de Nederlandse UCI, startte in de recreatiepark Beekse Belden.

F. W. CORVOS

max en Weinmann, die voortaan jaren tenslotte Tulip Computers. De tijd gaat snel, het leek me wil zeggen, dat ik reeds aan afscheid denk. Als driendertigjarige mag je toch nog wel iets van je fietsloopbaan verwachten, of niet soms?”

Sicilië

Overigens, het nieuwe wegseizoen begint in februari in Sicilië.

rennen, reest voor een aantal jaren voortaan. De eerste twee wedstrijden in het zuiden van Italië, rijk of op de wegen van Sicilië, se laat hij links liggen.

„Halveree het zuiden, naar de Ronde van Sicilië, die ik zal daar Tirreno-Adriatico, de eerste Italiaanse etappewedstrijd, bijkomen, met twee weken later de Ronde van Lombardije, de daags-koersen. Dan rijdt ik nog in de Ronde van Vlaanderen, de

naast met Milano-Sanremo als eerste wereldbekerklasseker. Het laatste natien in beter om nog niet zo ver voortuit te kijken.

Het wereldkampioenschap, eveneens in twee weken na de Nederlandse titelstrijd. Het NK heeft ik ook, tevens grote betekenis aan selectie.

Voor de rit om de regenboog, dat geldt hetzelfde als voor de

wedstrijd zondagmiddag op de Beekse Belden. Ik ben kandidaat voor de eerste plaats, maar of ik ze ook uit het vuur sleep is iets twee. De wereldkampioenschappen van de voorbije jaren hebben dit duidelijk aangetoond.”

Poulidor

Daarmee zit hij niet te veel. Zijn reeds tweede plaats in het WK eindiasiet in 1993 het vijfde achter Greg Le Mond in de titelstrijd op de weg, met een algemene tijd vergelijkbaar opgevoelen met een schoorvaad Raymond Poulidor. Die won weliswaar ook veel grote wedstrijden, maar ging niet naar als eenjarige tweede, toen de geschiedenis van de Tour, de Franse in Waarneming, was aan de toom, wat er allemaal bij komt, en kon om niet, daarwerkelijk de sterkste of snelste van alle tegenstanders te tonen.

Van der Poel: „Na het wereldkampioenschap op 31 januari neem ik nog deel aan een stuk of drie crossen. Als ik de voorbije uit de periode tussen NK en WK meest kom ik in dit seizoen uit op een twintigtal starts. Ruwval voldoende. In het volgende winterseizoen zullen het er misschien een paar meer zijn. Ik denk er aan om ook meer crossen uit de Superprestige reeks aan mijn programma toe te voegen. Van de wegen, die tot dusver plaatsvonden, heb ik er vijf gereden en vijf gemist, waarvan twee door de reeds eerder genoemde familie-omstandigheden.”

Klassement

Het puntenklassement van de supercrossen, vooral de eindrangschikking, noemt Van der Poel een goede weerspiegeling van de krachtverhoudingen in het veldrijden. Ook toont hij zich gelukkig met het feit, dat de crosskalender sinds kort een aantal evenementen heeft waarin punten te verdienen zijn, zoals dat voor het internationale wielwerk op de weg reeds enkele jaren gebruikelijk is.

„De besten komen dan automatisch in de top van zijn klassement. Dat geldt ook voor de rangschikking van de Superprestige crossen. Het betreft immers een regelmatigheidsklassement en daarom wordt je moog een ste als je niet gedurende een heel seizoen presteert. Toen gaat er qua uitstraling niets boven het wereldkampioenschap. Vandaar dat ik er alles voor blijf doen om ooit de regenboogtrui om mijn schouders te krijgen. Maar dat mij eerst proberen weer een rood wit blauw tricot te vervangen.”

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

HEERLEN – De Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV) staat met de rug tegen de muur. De bond was zelfs in vrijwel onoplosbare problemen terechtgekomen als de TT in Assen dit jaar van de racekalender zou zijn geschrapt. En lang zag het daar naar uit. Het bureau Den Bosch, de motorcrossdependence, werd al op slot gedaan omdat er vrijwel niets meer te crossen valt op Nederlandse bodem. De MECC-indoorcross is eveneens al een stille dood gestorven. Alweer veertigduizend piek waar de KNMV naar fluiten kan. Het spektakel van welk een ronk volgas richting einde.

Assen, altijd goed voor drie ton aan inkomsten voor de koninklijke uit Arnhem, heeft na veel strubbelingen, betrouwen. De Limburgse bijdrage aan motorsportevenementen, zijn minimaal. Bijna nihil, omdat in dit gewest zo goed als geen KNMV-wedstrijden meer georganiseerd worden. De hoge financiële eisen die internationale organisatoren bijvoorbeeld, Eerste Grote race en Giuseppe Longo indoor motorcross stellen voor internationale evenementen, zijn door de landelijke organisatoren bijna niet meer op te brengen. Het kostenplaatje voor een NK-motorcross is 75 mille en dat is voor een beginnende organisator bijna niet op te brengen.

Algemeen secretaris van de KNMV Jan Martens ontkende de problematiek niet. „Indien Assen niet was doorgegaan hadden we de financiële strop op een andere wijze moeten compenseren. Dan hadden we bij de motorrijders aan de bel moeten trekken. Maar dat zou dan een morele en zware verplichting worden voor onze leden en dat had toen heel moeilijk. Toch zullen we straks iets moeten gaan doen. Alleen van Assen en GP's motorcross kunnen we niet leven.”

Melkkoe

De motorrijder zal dan de melkkoe van de KNMV worden. De terugloop van het bezoekersaantal bij de nationale en internationale motorcrossen, maar Martens en eveneens grote zorgen. Alleen bij GP's komt het grote publiek nog opdagen. De Kerstcross van Valkenswaard kreeg vierduizend toeschouwers op de been. Als de organisatie het zonder de rechte van de Belgische kijkers, diekwart van het totale aantal toeschouwers had moeten doen, dan was ook dit evenement op een flaco uitgelopen.

De topcoureurs lieten Valkenswaard links liggen omdat er geen startgelden werden betaald. Kerst rijden dan betalen, was de Brabantse leuze. Zonder cracks als Jobe, Martens, Thorpe of Liles, laat ook het publiek het afweten. Alleen organisatoren, die naast een landelijke wedstrijd ook GP's organiseren, kunnen tegen een stijgende WK-wedstrijden leveren nog geld op. Evenementen die in Limburg enkel nostalgische herinneringen oproepen.

Promotie

„Voor Limburg is nog niet alles verloren”, hoopt Jan Martens. „Wij werken aan de promotie voor het zuiden. Misschien is het organiseren van een wegrace in Midden-Limburg een invalshoek om de motorsport weer op gang te krijgen. Verder hebben wij voor december 1993 een datum geclaimd voor de MECC-indoor-motorcross. Met de club in Maastricht, MCC, hebben we nog altijd geregeld contact. Helaas is dat nog niet in een wedstrijd uitgenodigd.”

Dat er vanuit Limburg zo goed als geen retributies meer in de kas van de KNMV vloeien, heeft de KNMV volgens de Limburgse organisatoren aan zich zelf te danken. De arrogante houding en de hoge prijs die er voor een wedstrijd moeten worden neergegeld, het niet nakomen van gemaakte afspraken, zijn mede de oorzaak dat Limburg past. Mannen als Arno Bosch en Johan van Dyck werden door de KNMV in hun hond gezet. Belden zijn des duivels op de koninklijke.

Jan Martens: „Dat ze maar eens met hun problemen boven tafel komen. Wij weten van niets. Kijk dat de MECC-cross niet door gaat is niet onze schuld. Er

Motorsportliefhebber heeft in Zuid-Limburg niets meer te zoeken

Het geronk sterft weg

kon door organisator Giuseppe Longo in '92 geen goed declamersveld op de been gebracht worden. Dat het daardoor een flop zou worden, stond bij voorbaat al vast.”

Zwarte Piet

Johan van Dyck, voorzitter van de stichting die het motorauto-sportcircuit De Peel exploiteert,

schuift de schuld in KNMV schoenen. „De KNMV kan zijn circuit nutten en zelf het risico lopen. Ik niet meer. We hebben jaren met tekorten georganiseerd en al die tijd met de broeken gezeten.”

De bond belooft om een Grand Prix, nadat wé de FIM uit de problemen hebben geholpen toen Brazilië de GP afgeleide. Aantal gaat de organisatie naar Valkens-

waard. Als de KNMV zoveel waarde hecht aan het Fair-play, dan moeten ze daar maar iedere week een wedstrijd. Ze knappen het zelf maar op. Een kampioenschap wordt het. De KNMV met alle trappen en kost zijn slordige 70 mille. Daar begint ik niet mee aan.”

Arno Bosch, de Limburger die de motorsport tot ver over zijn

● **Spectaculaire sport en veel publiek. De motorcross in het Hellegat. Een beeld uit het verleden.**

Achteraf: LIMBURGS DAGBLAD

grenzen populariseerde, stapte ook na problemen met de KNMV. Slechts klinkende namen uit vervlogen tijden, zoals het Hellegat in Heerlen, de Muur van Maastricht, resten nog. De Beekenaar heeft geen goed woord over de bond.

„De afspraak was om bij toerbeurt een GP te organiseren. Dat werkt goed als de afspraken worden nagekomen. Als alles naar Valkenswaard moet, dan doen ze het maar. Voor mij hoeft het niet meer. De vraag is of je nu nog wel een vergunning krijgt voor de betrouwende lokaties.”

MON

In het haat dat daardoor ontstond stapte het kleine zusje van de KNMV, de Motorsport Organisatie Nederland, kortweg de MON. „Het gegeven dat de MON in de lokaties Oost-Brabant Limburg in handen heeft is juist”, beaamt algemeen secretaris Martens. „Wij proberen op die circuits weer vaste voet te krijgen, maar het gaat moeilijk. Wij zijn inmiddels druk doende met promotie naar de afdelingen toe. Ik heb er alle begrip voor dat het moeilijk is voor een beginnende organisator dat hij grote bedragen op tafel moet leggen. Niet in Maastricht. Een prachtig circuit ging van KNMV, via MON over naar een Belgische amateurbond. Dat vinden wij verschrikkelijk jammer. Daar zijn alle mogelijkheden aanwezig om er een kampioenschap met internationale deelnemers te organiseren. Maar als een KNP, Moss of Sphinx als sponsoren niet mee doen, is het voor een motorcrossclub niet te doen.”

Integening tot de KNMV is het pakket dat de MON Nederland de organisatoren kan aanbieden, beduidend goedkoper. Voor nog geen drie mille staat er een aantrekkelijk juniorenprogramma, waarin een kampioenschap wedstrijd voor de senioren opgenomen is.

MON praesies Dick Blokland: „Ons budget is ongeveer vijf ton. Ik denk dat het bij de KNMV wel het vier- of vijfvoudig zal zijn. In ons pakket zitten jurybus, officials, starthek en speaker, bekens en geldprizen. Buiten het door ons geleverde bedrag, plusminus drie, a vier, duizend gulden afhankelijk van het programma, hoeft een organisator niets meer te betalen.”

De KNMV heeft duidelijk de slag in Limburg verloren van de MON. Grootste verliezer is Zuid-Limburg waar bijna geen wedstrijd meer verreden wordt. In Midden- en Noordlimburg wordt nog regelmatig geronk gehoord. Zij het onder MON vlag.

Jan Timman nog steeds op zoek naar geschikt onderkomen

Schaaktweekkamp in middeleeuwse sfeer

SAN LORENZO DE EL ESCORIAL – Het boemeltreintje van Madrid naar Avila verbindt twee historische schaakcentra in Spanje. De hoofdstad was in de middeleeuwen getuige van het eerste toernooi, waarbij gerokeerd mocht worden. Viktor Kortchnoi kan met smaak verhalen van het droevig lot, dat de met roem en geschenken overladen winnaar Giovanni Leonirio trof.

sport kort

● **JUDO** – In de Maasland-sporthal, Den Bosch, vinden vandaag de nationale judokampioenschappen alle categorieën plaats. Limburg is bij de heren met vier en bij de dames met twee judoka's vertegenwoordigd.

● **VOETBAL** – Voor zondagmiddag (14.00 uur) is vastgesteld de bekerwedstrijd RKSJV-Nunhem. De ontmoeting geldt voor de derde bekeerronde van de afdeling Limburg.

● **TURNEN** – Bij Olympia Landgraaf is niet Wino Ringens heren-coach geworden, zoals abusievelijk vermeld, maar Math van Kan.

● **ZAALVOETBAL** – In sporthal 'Leuken' in Weert spelen vandaag zeven plaatselijke voetbalclubs een stedelijk toernooi, dat om 10.00 uur begint. Deelnemende clubs: Wilhelmina '08; Moesel; DESM; RKSJV; Crescentia; Megacles en Altweertse.

● **KANO** – Irene Pepinghege is de nieuwe trainer-coach van de Nederlandse Kano Bond.

oefenvoetbal

VANDAAG
Almania - Spartaan '20 15.00 uur
SVV - ASWH 15.00 uur
Begijn - MVV 18.00 uur
PSV '35 - Brabantia 16.00 uur

MORGEN
Groene Ster-EHC 12.00 uur
Heerlen Sport - Limburgia 13.00 uur
Emilio Boys - Swift '36 13.00 uur
RKAVC - Victoria 13.00 uur

'Il Puttino' (De Jongen) zoals de Italiaan werd genoemd, werd door een jaloerse concurrent vergiftigd. Kortchnoi wil er maar mee zeggen, dat moordlust gemakkelijk de kop kan opsteken als het niet lukt de superieureit van de eigen gedachtegang te bewijzen.

Het spoorlijntje eindigt bij het ommuurde Avila, geboorteplaats van Theresa, beschermvrouwe van het schaken. Halverwege houdt het boemeltje stil bij San Lorenzo de El Escorial, waar Jan Timman en Nigel Short zijn neergestreken voor de ultieme confrontatie (veertien partijen), die de uitdager van Kasparov moet opleveren.

„It will be Short and it will be short”, heeft de wereldkampioen al in Shakespearijans Engels laten weten. De Britse boekmakers denken er hetzelfde over. Zij hebben Short met zeven tegen vijf als favoriet.

El Escorial is een ideaal plaatsje om te schaken. De hellingen van de omringende Guadarrama vormen nog altijd een fikse barrière voor de razendsnel uitdijende huizenree van de Madrileense metropool. Het hooggelegen deel van het stadje - vierhonderd meter boven Madrid - ademt rust en vrede. Het wordt geheel gedomineerd door het Escorial, het levenswerk van schaakfanaat Philips II. Paleis, mausoleum, pantheon en klooster tegelijk.

„Een ideaal plekje voor zo'n schaakmatch”, vond Luis Rentero, toen hij San Lorenzo de la Gunda boven Barcelona, La Coruna en zijn eigen Linares. Dat gebeurde overigens pas nadat de Spaanse schaakmaecenas naar de Nederlandse Antillen was getogen om daar de match aan de man te brengen, zo ontstond was hij over

● Nigel Short en Jan Timman beginnen zondag aan de ultieme confrontatie, die de uitdager van Kasparov moet opleveren.

Foto: ARCHIEF ANP

de weinige medewerking van Spaanse zijde.

Santiago Donday, hoofd van het organisatie-comité, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente, het pr-bureau PLM en uiteraard Rentero zelf, schudt misnoegd het hoofd als de financiën ter sprake komen. Een kleine twee miljoen gulden is in de organisatie gestopt (inclusief het prijzengeld van 460.000 gulden) en het is zeer de vraag of dat er uitkomt.

Nigel Short kan zich heel wat rustiger voorbereiden op de tweedekamp van de kandidatenfinale

dan Jan Timman. Terwijl de Brit met zijn vrouw, moeder en dochter op zijn gemak San Lorenzo de El Escorial verkent, is Ilse Timman nog altijd op zoek naar een behoorlijk onderkomen voor haar man en haarzelf. Dat is één dag voor de officiële opening nog altijd niet geregeld.

In het Engelse kamp vindt men dat Short de inleidende schermutelingen al heeft gewonnen. Hij kan zich geheel op het schaken concentreren, terwijl Timman zijn aandacht moet verdelen. „Wij hebben hier vijftien hotels. Staats-hoofden hebben er gelogeed.

Maar het schijnt niet goed genoeg te zijn”, zuchtte Donday. Het was niet eens de grootste van de zorgen, die de organisator plaagden. „Die komen pas als het theater wordt geïnspecteerd.”

De entourage van het Real Coliseo Carlos III, waar wordt gespeeld, lijkt zo te zijn overgenomen van de Muppets-show. Drie rijen balkonetjes boven elkaar. Met in het midden een koninklijke loge. Laatstelijk was een vele vierkante meters groot panorama van Bethlehem het middelpunt van een licht- en geluidshow. Toen de kerststal vrijdag werd verwijderd,

bleek de vloer van het podium bedenkelijk te hellen. Het zou extreem zelfbeheersing van de spelers vereisen om te voorkomen dat de schaakstukken in de orkestbak terecht kwamen. Of misschien zijzelf wel.

Door het bouwen van een plankier kreeg het podium weer een min of meer horizontaal aanzien. Maar dat soort dubbele vloeren hebben de neiging krakende geluiden voort te brengen, realiseerde senior Dondoy zich. „En dan weet ik nog niet eens of de heren genoeg zullen nemen met de tafel, de stoelen en de sanitaire voorzieningen.”

ook niet zo'n behoefte aan. Twee keer in de week doe ik iets aan sport. Is veel te weinig, maar ik voel me er lekker bij”.

Het is nauwelijks voor te stellen.

Belerend: „Laat ik het volgende voorbeeld geven. Als een relatie stuk gaat, dan lopen mensen vreselijk te balen. Maar ze weten niet waarom ze balen. Ze missen dan de gehechtheid, maar dat is iets anders dan 'houden van'. Ze missen de gewoonten. Ik heb het zelf niet meegemaakt, maar dat zijn dingen waar ik over nadenk. Ik heb me heel serieus afgevraagd wat ik miste. Dat was het lekkere gevoel van het schaatsen. Nou, dat gevoel kon ik door die blessure niet meer hebben. Het is dus heel simpel”.

Niets bewaard? Knipsels, videobanden?

„Helemaal niks. Ik heb eens het volgende verzonnen: als je geilt op het verleden, heb je geen positief toekomstbeeld van het heden (dikke lach). Komt echt uit mezelf! Mooi, hè? Als ik een foto van mezelf als schaatser tegenkom, denk ik: grappig. Het zou toch heel zielig zijn als ik op een regenachtige zondagmiddag videobeelden van mezelf zou afraaien?”

Je zou bijna gaan denken dat je niet bezeten bent geweest van het schaatsen?

„Ik weet van mezelf dat ik dat wel ben geweest, dus zie ik geen aanleiding in de verdediging te gaan. Je rolt er in. Bij toeval. Je zegt niet: 'ik ga topsporter worden’.

Maar toen ik er eenmaal ingerdol was, wilde ik me er wel in profileren, wilde ik boven de massa uitstijgen. Er zijn een heleboel mensen die ergens in zijn geroid waar ze niet goed in zijn. Die hebben pech. Alleen de groten der aarde maken een bewuste keuze”.

Na een adempauze: „Ik liep laatst binnen bij het Wassenbeeldenmuseum. Daar staan Henny Huismann en Tineke naast Einstein en Kennedy. Dat is toch triest? Dat zou je in hun plaats toch weigeren? Onvoorstelbaar”.

Geen enkele behoefte om een rondje te schaatsen?

„Die tijd besteed ik liever aan het lezen van een boek. Zo ver is het al met me... Ik voel me daar prima bij. Nee, mijn lichaam heeft daar

Ben van der Burg heeft schaatssport uit zijn leven geschrapt

'Liever alleen in hutje op de hei'

Van onze verslaggever

SOEST – Als Ben van der Burg vroeger de bibliotheek binnenliep, stapte hij een paar minuten later stevast met het verkeerde boek naar buiten. Thuis las hij niet meer dan een paar bladzijden, dan had hij het wel gezien. Foutte keuze. Door zijn studie Nederlands aan de Amsterdamse Universiteit en de tips van zijn vriendin, met wie hij sinds kort in de bossen rond Soest een voordeur deelt, overkomt hem dat niet meer. Is het altijd raak. Hij noemt het één van de voordelen van zijn Nieuwe Leven, dat begon op het moment dat hij stopte met schaatsen. Noodgedwongen, na een heupblessure als gevolg van een val over een bevroren sneeuwrand op de baan van het Italiaanse Collalbo in december '90. Hij sukkelde daarna nog een tijdje door, maar zette nu bijna een jaar geleden een dikke, definitieve punt achter zijn loopbaan.

Behalve met literatuurgeschiedenis en taalbeheersing, de hoofdmoot in zijn eerste tremster, heeft de krulkeper het de laatste weken ook druk gehad met de opname en promotie van het plaatje 'Lang leve de lol', dat hij samen met oud-voetballer René van der Gijp op de markt bracht. Ze noemen zich duo Koek & Zoepie. Daarnaast schrijft hij een column in Schaatskroniek, orgaan van de KNSB, en maakt hij verhalen voor Nieuwe Revu. En verder? Praten, uren achtereen. Want „Dat doe ik het liefste”. Onsamenvattend vaak, steeds druk gebarend, altijd met die intense drang alles zo goed mogelijk uit te leggen.

Kun je het financieel een beetje bolwerken?

„Toen ik nog schaatste kon ik aardig wat sparen. Dat maak ik nu op. Ik ben blij dat ik een vriendin heb die werkt en dat de NSF-vergoeding nog een jaar doorloopt.

Dat marketingbureau samen met Bart Veldkamp is nooit wat geworden.

„Dat is opgestart en meteen weer afgestart. Ik ben geen type om sponsors te werven. Ik heb nog nooit een manager van een bedrijf

horen zeggen: 'interessant, daar gaan we eens over praten'. Ze spreken het niet uit, maar ze hebben iets van: 'ga lekker werken voor je geld, dat doe ik ook'. Omdat ik dat teveel voel, ben ik er niet geschikt voor”.

Het wakte verbazing dat je op 24-jarige leeftijd nog aan een studie begon.

„Wat moet je anders gaan doen! Zeg het maar. Ik heb een mis-dipolma en een paar jaar hts. Wat kun je daar mee? Onder een auto liggen sleutelen misschien? Maar

als sporter had ik zo'n goed leven, dat ik daar nu geen zin meer in heb. Als schaatsen je roeping is en je kunt die sport plotseling niet meer beoefenen, heb je ineens helemaal niks meer. Daarom heb ik besloten helemaal opnieuw te beginnen”.

Toen je bekend maakte dat je een punt achter je schaatsloopbaan zette, deed je voorkomen alsof die beslissing je geen moeite had gekost. Mis je het nu?

Zelfverzekerd: „Ik wist al lang dat ik zou stoppen. Na die val heb ik

een jaar aangeklooid. Ik heb altijd gezegd: 'ik wil eerste worden of niks'. Schaatsen in de marge is niks voor mij. Ik heb er nog wel alles aan gedaan om er bovenop te komen, maar dat ik de Olympische Spelen miste was voor mezelf geen verrassing. Nu, op een dag als vandaag met helder vriesweer, mis ik het wel. Daar ben ik eerlijk in”.

Die belangstelling mis je dus wel degelijk?

„Als de stelling is: Ben van der Burg mist de belangstelling, dan

moet ik zeggen: dat is een verkeerde. Ik ben me gaan afvragen wat ik werkelijk mis. Ik durf te stellen dat het niet de erkenning, de bekendheid is. Althans, in gering mate. Ik hunker namelijk naar rust. Ik zou niets liever willen dan alleen in een hutje op de hei. Dat is mijn ideaal”.

Foto: ARCHIEF ANP

● Ben van der Burg (links) mist het schaatsen nauwelijks. „Ik hunker nu naar rust. Ik zou niets liever willen dan alleen in een hutje op de hei. Dat is mijn ideaal”.

MVV oefent in Luxemburg

MAASTRICHT – Vandaag trek MVV naar Luxemburg voor het spelen van een oefenwedstrijd. Tegenstander in het Groothertogdom is Avenir Beggen, een club uit Luxemburg-stad. De wedstrijd, die aanvankelijk om vier uur zou beginnen, heeft inmiddels een ander tijdstip voor de aftrap gekregen: 18.00 uur.

Cash niet in Australian Open

MELBOURNE – Oud-Wimbledonkampioen (1987) Pat Cash zal geen gebruik maken van de Wild Card, die hem was aangeboden voor de open Australische tenniskampioenschappen, die op 18 januari beginnen. Cash heeft last van een knieblessure.

Applaus voor Nigel Mansell

PHOENIX – Wereldkampioen Formule 1 Nigel Mansell krijgt ook in de Indy-car de handen op elkaar van het publiek. Donderdag bleef hij, met 20.42 seconde, tijdens zijn eerste rit in de Indy-car slechts een halve seconde verwijderd van het baanrecord in Phoenix. De 39-jarige Brit reed gemiddeld ruim 270 kilometer per uur over de 1608 meter lange baan. „Dit is heel anders dan een wedstrijd in de Formule 1. Ik heb nog veel meer ervaring nodig”, zei Mansell.

sport op tv

VANDAAG
14.45-13.00 Dld 2: skien m/v
15.00-17.31 Ned 3: NK Marathon
17.25-18.00 Dld 2: Sportschau
19.15-19.50 Dld 1: Sportschau
19.30-20.00 BRT 1: Sport
22.00-22.20 Dld 2: Studio Sport
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport
22.30-23.00 BRT 1: Sport op Zaterdag

ZONDAG
11.30-13.00 Ned 2: TROS Veronica
12.00-13.15 Dld 2: skien: slalom mannen
12.45-13.15 BRT 1: Sportmiddag
13.40-17.00 BRT 2: veldrijden
15.55-18.15 Dld 2: indoorvoetbal
17.00-17.30 RTL 4: Snowmagazine
18.10-18.35 Ned 3: Studio Italia
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau
18.45-20.00 Ned 3: Studio sport
19.30-19.45 BRT 1: Sport
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Tele-dramm
21.55-23.00 RTL 4: Sport voetbal
22.00-22.15 Dld 2: Sport am Sonntag
22.30-22.50 BRT 1: Sport

sport in cijfers

TENNIS
Kuala Lumpur Mannen. 525.000 gulden, kwartfinales: Haarhuis - Prinosil 6-2 6-3, Rensberg - Agenor 7-6 6-3, Prinosil - Santoro 6-2 1-6 7-6, Delaire - Jonsson 6-0 5-7 6-4, Dubbelspel, halve finales: Eltingh-Haarhuis - Malek-Benson 6-3 6-4, Holm-Pederson - Kempers-Oosting 6-3 6-2.
Doha Mannen. 810.000 gulden, kwartfinales: Becker - Javier Sanchez 6-4 6-3, Ivanisevic - Kuhn 6-2 7-6, Edberg - Pozzi 6-1 6-0, Tsjerkasov - Gorri 6-1 7-5, Dubbelspel, halve finales: Bates-Muller - Davis-Finek 7-6 6-7 6-2.
Adelaide, mannen. 325.000 gulden, Kwartfinales: Bergstrom - Pionline 7-5, 7-6, Kulti - Volkov 6-4 1-6 6-3, Fromberg - Fitzgerald 6-4 6-4, Stark - O'Brien 6-2 6-1.
Brisbane, vrouwen. 270.000 gulden, Kwartfinales: Wang-Shi-Ling - Lubat 6-4, 6-3, Jaggar-Lai - Van Lottum 6-1 3-6, 7-6, Martinez - Gavaldon 6-3 6-3, Magdalena Maleeva - McQuillan 6-3 6-2.

BILJARTEN

Brondby. GP driebanden, belangrijkste resultaten: Groep A: Carlsen-K. Thøgersen 2-1, Van Bracht-Korte 2-0, Groep C: Lennart Blomdahl-P. Thøgersen 2-0, Uytendevilleen-Pills w.o. Groep E: Stroobants-Gijssels 2-1, Aguirre-Velhuis 0-2, Groep F: Burgman-Arnouts 1-2, Bjerring-Møller 0-2, Groep H: Lieber-kind-Kalita 2-0, Havermans-Van Uum 0-2.

PAARDESPORT

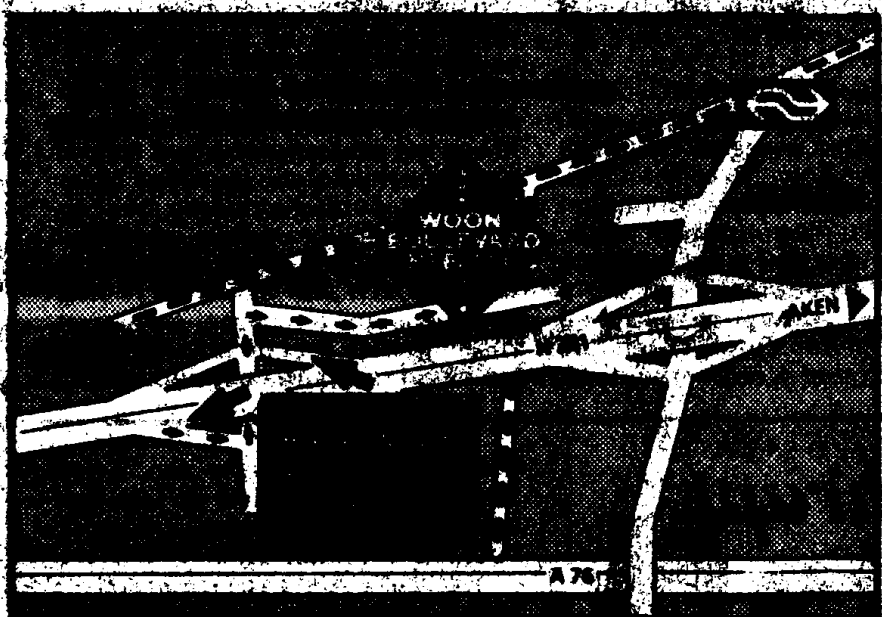
Hamburg. Wereldranglijst 1992. 1. John Whitaker 4.364,0 punten, 2. Beerboom 4.072,9 p. 3. Lansink 4.069,2 p. 4. Navet 3.789,1 p. 5. Michael Whitaker 3.302,6 p. 6. Raymakers 2.820,1 p. 7. Goddard 2.578,3 p. 8. Frummann 2.358,4 p. 9. Sloothaak 2.350,0 p. 10. Thomas Fuchs 2.327,7 p.

AUTOMOTORSPOORT

Rally Parijs - Dakar, vierde etappe, auto's: 1. Vatanen 3.24,23 strafijd, 2. Shinozuka 1.06, 3. Saby 3.14, 4. Weber 5.25, 5. Lartigue 7.19, 6. Aurio 13.07, 7. Fontenay 14.23, 8. Salonen 18.15, 9. Ambrosino 24.59, 10. Servia-Costa 37.33, Algemeen klassement: 1. Saby 8.40,81, 2. Lartigue 1.30,52, 3. Salonen 1.42,03, 4. Shinozuka 3.46,25, 5. Aurio 4.21,92, 6. Servia-Costa 4.30,05, 7. Weber 5.42,30, 8. Ambrosino 6.54,30, 9. Vismara 7.19,47, 10. Vatanen 7.28,36.
Motoren: 1. Arcarons 4.58,34, 2. Esparbonnier 2.58, 3. Petes 3.50, 4. Riba 3.58, 5. Kolberg 36,01, 6. Marmiroli 38,30, 7. Montebelli 42,46, 8. Fernandez 47,49, 9. De Azevedo 55,50, 10. Benierot 56,50, Algemeen klassement: 1. Petehansel 15.31,11, 2. Charbonnier 1.04,15, 3. Kolberg 2.49,51, 4. De Azevedo 3.20,29, 5. Fernandez 3.45,30, 6. Benierot 3.50,10, 7. Bruck 4.54, 8. Montebelli 4.49,43, 9. Marmiroli 5.13,02, 10. Arcarons 8.42,32.

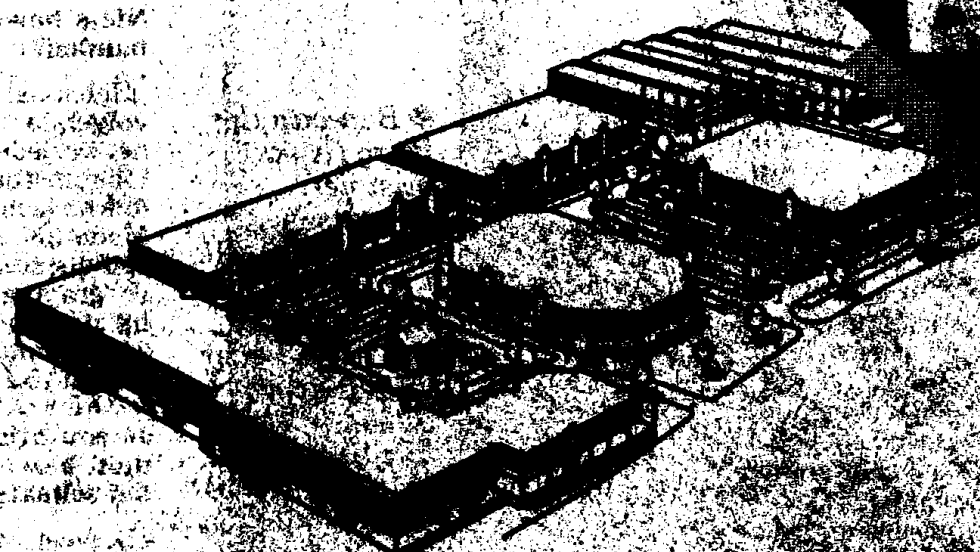
Wéreld-opruiming op de Wéreld-boulevard.

Afprijzingen, kortingen, speciale aanbiedingen,
laatste modellen, enkele stuks, buitenkansjes...

De hele maand januari kunt u bij alle
23 speciaalzaken op de Woonboule-
vard Heerden tegen wereldkoopjes
aanlopen. Want t/m de dertigste
houdt de Wéreld-boulevard namelijk
een wéreld-opruiming. Maar ook
voor een kopje koffie bent u bij ons

van harte welkom. Stap eens binnen in
de koffieshop van Intratuin of geniet van al
het heerlijk in lunchroom-restaurant "In de
Heerlycheit". Maar wacht niet
te lang. U kent de prijs van
rekening de speciale bij
een opruiming. Het is nu!

WOON
BOULEVARD
HEERDEN

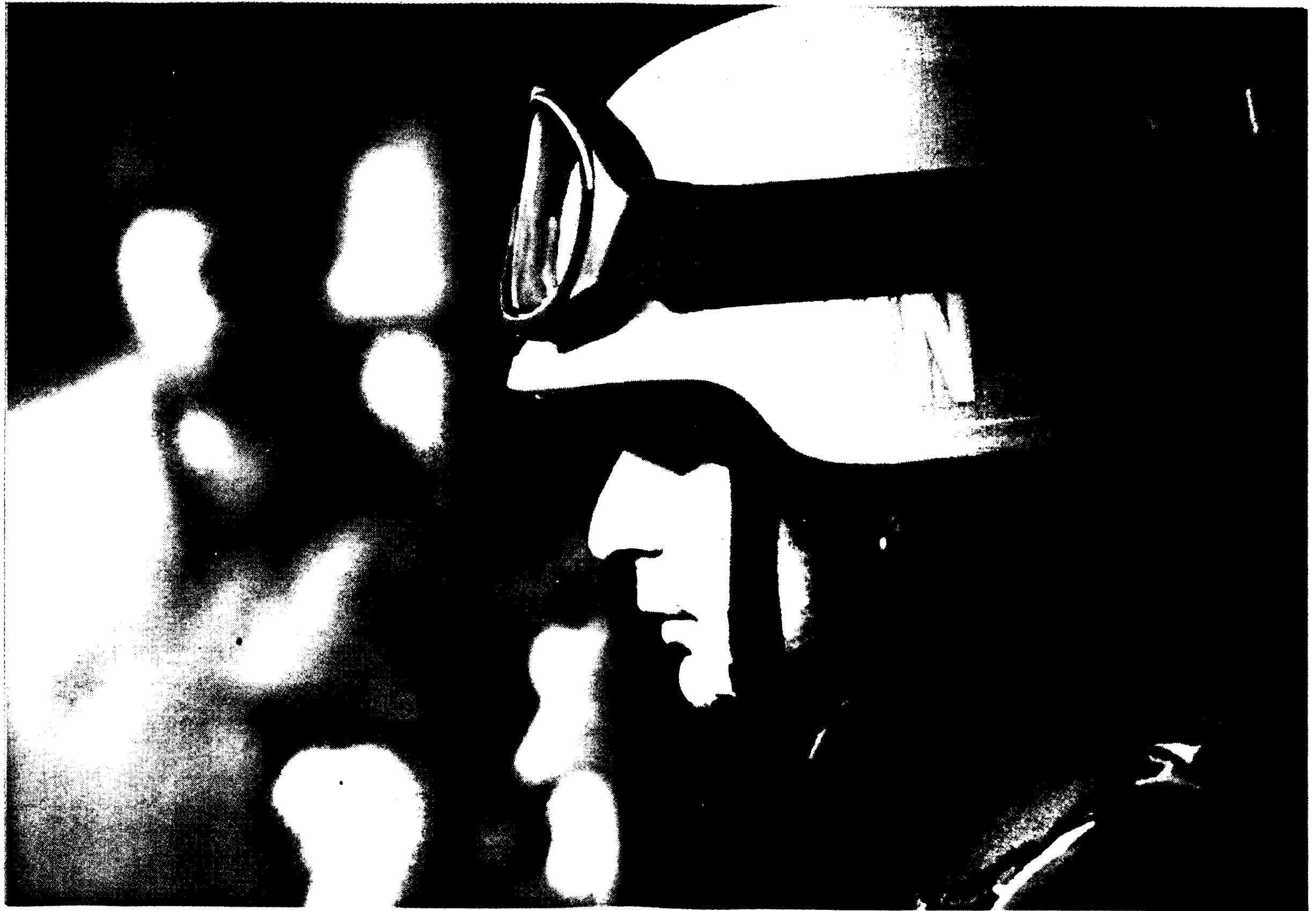
De hele maand wéreld-opruiming op de Wéreld-boulevard.

De Nederlandse jongens en meiden gaan niet meer voor 'koningin, volk en vaderland' onder de wapenen. De plicht roept steeds vaker op de Balkan, in het Midden-Oosten, in Afrika of in Cambodja. Voor vredesmissies in crisisgebieden vragen de Verenigde Naties geregeld troepen. 'Blauwhelmen' (blauw is de kleur van de VN) worden ze genoemd.

Het gevaar – zeker in het voormalige Joegoslavië – is vaak groot. Om 'onze jongens' zo goed mogelijk voor te bereiden op oorlog en ontberingen ver weg, heeft de krijgsmacht een speciaal opleidingscentrum opgericht: het Centrum voor

Vredesoperaties (CVV). In legerplaats de Harskamp op de Veluwe krijgen de soldaten die de gewone opleiding er al op hebben zitten en de selectieprocedure doorstonden, een vier maanden durende training. Wat beweegt Nederlandse jongeren om vrijwillig af te reizen naar verre landen waar de dood op de loer ligt? Het meest ontwapenende antwoord komt van de 20-jarige Merik Rees uit Baexem: „Omdat ik een café wil beginnen... en dus heb ik wat extra geld nodig.” Samen met Patrick de Bruyn (21) uit Heerlen, Robert Veenman (19) uit Beek en nog 397 kameraden hoopt hij eind deze maand 'af te studeren'. Het is de eerste lichte CVV'ers, die dan direct vertrekt.

Naar alle waarschijnlijkheid naar de Hel op de Balkan.

• Het doel van de opleiding aan het Centrum voor Vredesoperaties, de blauwhelm. Dit model integraal helm van kunststof wordt door Nederlanders nog niet gedragen. De huidige lichte CVV zal de eerste zijn.

Foto: ANP

Blauwhelmen klaar voor de slag

Honderden kogels fluiten over de hoofden van een groep van ongeveer dertig CVV-cursisten heen. Tweehonderd meter verderop liggen schutters in de blubber. Ze schieten met scherp op de aspirant-blauwhelmen om hen alvast te wennen aan wat er in Bosnië of wellicht in Cambodja kan gebeuren. Maar er bestaat geen gevaar dat ze geraakt worden. Terwijl de schietinstructeurs hun machinegeweren van het type Uzi, Fal en Mag op een baan van Infanterie Schietkamp de Harskamp leegschieten, zitten de soldaten in een soort loopgraaf. Bang zijn ze niet. Maar het is wel ijsig stil. De gedachten dwalen af naar Bosnië, waar de kans groot is dat de schutters niet zorgvuldig ruim over hun hoofden heen zullen mikken. En dat er geen loopgraaf in de buurt is. De groep journalisten die door het CVV uitgenodigd is om de beschietingservaring mee te ondergaan, toont zich evenwel stoer. Maar zij hoeven dan ook niet naar de oorlog.

„Op deze wijze leren we de cursisten de geluiden te herkennen. Je weet dan tenminste met welk geweer geschoten wordt, vanuit welke richting en van hoever. Als ze dit horen weten ze dat ze onmiddellijk dekking moeten zoeken.” legt wachmeister eerste klas Toon uit. Hoewel de laatste zin tot hooggelach leidt, blijft hij strak voor zich uitkijken over het mooie natuurgebied.

Het Centrum voor Vredesoperatie nam in oktober jongstleden het werk van het opleidingsdetachement VN-vredesmachters in Ede over. Er was veel kritiek op deze cursus. De militairen zouden onvoldoende voorbereid zijn op het opereren in oorlogssituaties, zeker op de meedogenloze strijd, de kou en de ontberingen in Bosnië. Tevens was de capaciteit veel te gering. Want de secretaris-generaal van de VN, Boutros Boutros Ghali, wil steeds meer vredesmissies. Bovendien gaat het CVV voorzien in de selectie van recruten, de personeelszorg voor en na uitzending en de administratieve afhandeling. Zelfs het thuisfront wordt niet vergeten, want het centrum organiseert geregeld informatiedagen.

Of het CVV wel een goede basis legt voor optreden in gevechtssituaties moet nog blijken. De immer kritische soldatenvakbond VVDM spreekt in ieder geval van een vooruitgang. „Zeker in vergelijking met de voorbereiding tot nu toe. Voorheen was het heel slecht,” aldus bestuurslid A. Sheerazi, die

• Patrick de Bruyn uit Heerlen, Robert Veenman uit Beek en Merik Rees uit Baexem (van links naar rechts) bijna klaar voor de VN-macht.

de kleumende menigte op de heil nauwlettend volgt.

Onder de cursisten varieert het oordeel over de kwaliteit van de training. „Ik vind de opleiding nogal chaotisch. Dat komt omdat we veel moeten doornemen in zeer korte tijd. Dat ligt trouwens niet aan de instructeurs. Je merkt dat zij hun uiterste best doen.” Zijn Limburgse maten die hem omringen zijn het met hem eens.

Stress

Allereerst krijgen de deelnemers een algemene militaire opleiding, zoals elke dienstplichtige. Dan volgt een opleiding in het gekozen onderdeel (zoals genie, artillerie,

uit een psychologisch deel, het leren omgaan met stress. „Een nuttige oefening is mensen 24 uur in een legervoertuig laten doorbrengen. Dat werkt behoorlijk op de zenuwen. De soldaten moeten heel veel praten, hun ervaringen leren uiten,” zegt CVV-commandant luitenant-kolonel Noël. Er is ook aandacht voor geschiedenis, cultuur en politiek van het land waar de soldaten naar toe moeten om te weten wat je staat te wachten en hoever je kunt gaan tijdens contacten met de plaatselijke bevolking.

Vervolgens is er het onderdeel 'overleven op het gevechtssveld'.

Geleerd wordt onder meer: verplaatsen met kaart en kompas, mijnen en valstrikken herkennen en ontwijken, reageren op vuurbevelen, koken – dat wil zeggen je eigen eten vangen en bereiden – beschietingservaring etcetera. „Elk detail is belangrijk. Bijvoorbeeld. Op televisie zien we tijdens schietpartijen hoe mensen achter het portier van een auto wegduiken. Helemaal fout. De munitie gaat er dwars doorheen,” aldus Noël. De training is hard. Iedere dag om zes uur uit de veren en tot tien uur 's avonds doorwerken.

Momenteel zitten vierhonderd jongens en meisjes op het CVV. De capaciteit groeit uit tot zevenhonderd.

derd en medio 1993 verhuist het centrum naar de legerplaats Ossendrecht waar plaats is voor twaalfhonderd cursisten.

Bewust

De aspirant-blauwhelmen hebben allemaal bewust gekozen voor hun zogenoemde vredestaak. Hun drijfveer is niet zozeer het idealisme.

Het is het avontuur dat lokt en uiteraard de ervaring. „Eigenlijk van alles een beetje,” zegt Robert Veenman uit Beek. „Ik doe het voor mezelf. Ik wil een ervaring opdoen waar ik hopelijk in mijn verdere leven iets aan heb. Ik wil de andere kant van het leven zien, de minder fraaie kant dus. Natuurlijk is er ook het idealisme, de kans om iets goeds te doen voor mensen die het slecht hebben.”

Patrick de Bruyn ziet het als een mogelijkheid om zichzelf te testen. „Vooral om te kijken wat ik aan kan, hoever ik kan gaan. Uiteraard is het ook het avontuur en wil ik iets van de wereld zien.” Merik Rees ziet vooral de extra toelage als belangrijkste motivatie. „Ik wil een café beginnen na mijn diensttijd en kan dus wel een extraatje gebruiken. Bovendien wil ik iets nuttigs doen en dat is naar mijn mening de inzet voor de VN. Daar komt bij dat ik nieuwsgierig ben naar wat er in de wereld gebeurt.”

De 'blauwhelmen' krijgen naast de gewone wedde een toelage voor

een brief thuis waarin hij of zij de keuze dient te bevestigen. Aan het begin van de diensttijd wordt herhaaldelijk gevraagd of hij bij zijn keuze blijft en expliciet of hij wil worden uitgezonden naar het voormalige Joegoslavië. Vervolgens wordt de dienstplichtige sociaal en medisch 'gescreend'. „Er volgt bijvoorbeeld een afwijzing als de kandidaat lijdt aan een verslaving, of dat nu aan drugs, alcohol, gokken of wat dan ook is. Ook wordt hij afgewezen als hij te nauwe banden met zijn familie heeft,” zegt luitenant-kolonel Noël.

Als het oordeel positief is na de screening, gaat de vrijwilliger naar de Harskamp. Heeft de militair de opleiding met goed gevolg doorlopen, krijgt hij symbolisch de blauwe helm en staat het vliegtuig naar de 'missie' klaar. Het eindproduct – de letterlijke omschrijving van Noël – is 'een goed opgeleide zelfbewuste soldaat, die vertrouwen heeft in zichzelf, zijn kameraden, zijn wapens en zijn kennis.'

Thuisfront

De drie Limburgers zijn over twee weken eindproduct. Waar ze ingezet worden, weten ze nog niet. Naar alle waarschijnlijkheid ergens in het voormalige Joegoslavië. Bang of zenuwachtig zijn ze nog niet en over wat hun te wachten staat hebben ze nog niet nagedacht.

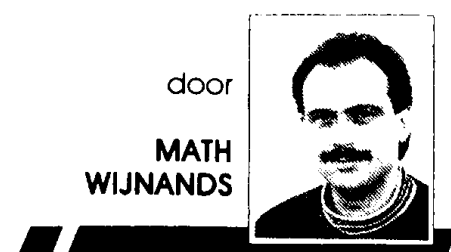
Het thuisfront is wel zenuwachtig. Merik Rees: „Mijn moeder staat er

niet achter. Mijn vriendin trouwens ook niet. Maar ze respecteren wel mijn keuze.” Ook de familie Veenman in Beek stond niet te juchlen bij de keuze van zoon Robert. „Het is logisch dat ze zich zorgen maken, maar ze kunnen het wel begrijpen.” Patrick de Bruyn weet dat zijn familie hem vertrouwt. „Mijn ouders weten hoe ik in elkaar zit, dat ik geen risico's neem. Ik ben voorzichtig en daar vertrouwen ze op.”

De commandant van het Nederlands-Belgisch VN-transportbataljon brigadegeneraal Termont is overtuigd van zijn jongens. „Iedereen die hier vertrekt, kent de levensreddende handelingen. Dat rammen we erin.” Desondanks wordt er in de media en door de politici vaak gesproken over de grenzen van het aanvaardbaar risico. De dood ligt op de loer, dat kan geen opleiding voorkomen. Termont wordt dan ook herinnerd aan de twee Nederlandse onderofficieren, die weigerden terug te keren naar Sarajevo omdat het te riskant was. Brigadegeneraal Termont heeft een duidelijk antwoord. „De Nederlandse beroepsmilitair moet zijn mentaliteit veranderen. Ze hebben een vak gekozen dat risico's met zich meebrengt. Het CVV is opgericht om de risico's zoveel mogelijk te beperken. We gaan door met opleiden, ook al staat er een rij lijkkisten op Schiphol.”

De Nederlandse bijdrage aan VN-missies

Joegoslavië:	UNPROFOR (United Nations Protection Force) 920 militairen: 450 verbindingstroepen, 400 transportbataljon en 70 stafleden. Daarnaast neemt Nederland nog met 13 militaire waarnemers en verbindingsofficieren deel aan de missie van de EG met de naam ECM-MYU (European Community Monitor Mission Yugoslavia)
Midden-Oosten:	UNTSO (United Nations Truce Supervisory Organisation, al sinds 1957) 15 militairen
Sinaï:	MFO (Multi Force and Observers) 89 verbindingsofficieren en marechaussees
Irak:	UNSCOM/CDG (United Nations Special Commission/Chemical Destruction Group) 2 militaire specialisten op het gebied van nucleaire, biologische en chemische wapens
Cambodja:	UNTAC (United Nations Transitional Authority in Cambodia) 820 militairen: 750 mariniers en 70 explosieven-specialisten
Angola:	UNAVEM II (United Nations Angola Verification Mission II) 27 militaire waarnemers en marechaussees

transport enz.), eveneens zoals elke dienstplichtige. Vervolgens gaan degenen die zich vrijwillig gemeld hebben en geselecteerd zijn naar het CVV.

De opleiding bestaat onder meer

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

SLACHTHUIS SITTARD-GELEEN C.V.

Om een verdere integratie van ons bedrijf met het Vlees- en Vleeswarenbedrijf Peetbooms B.V. te bewerkstelligen, zijn wij op zoek naar de volgende functies om de ontstane functies te gaan vervullen:

A. HOOFD PERSONEELS- EN SOCIALE ZAKEN M/V

B. HOOFD TECHNISCHE DIENST M/V

Voor functie A is vereist:

- Opleiding H.B.O. Personeel en Organisatie of een daarmee gelijk te stellen opleiding
- Goede communicatieve en sociale vaardigheden
- Kennis van de branche gewenst doch niet noodzakelijk
- Enige jaren ervaring op voornoemd werkterrein is onontbeerlijk
- Leeftijd tot ongeveer 40 jaar
- Bereidheid zich in de directe omgeving van ons bedrijf te vestigen

Voor functie B is vereist:

- Opleiding H.T.S. Wb. of S.M.B.
- Goed technisch inzicht in onderdelen van de productieprocessen
- Ervaring in technische ontwerpen en tekenen
- Enige jaren ervaring in een soortgelijke functie
- Kennis van pneumatische, hydraulische en elektrische installaties
- Leeftijd tot ongeveer 40 jaar
- Bereidheid zich in de directe omgeving van ons bedrijf te vestigen

Voor beide functies geldt een goede kennis van de Nederlandse taal en kennis van de functie.

Een geneeskundig onderzoek behoeft niet te worden verricht.

Inlichtingen:

Belangstellenden kunnen inlichtingen over deze functie aanvragen bij de heer L. van Geenen, algemeen directeur, tel. 043-636300.

Sollicitaties:

Schriftelijke sollicitaties voorzien van een curriculum vitae en een foto, dienen richten aan:

Slachthuis Sittard-Geleen C.V.

t.a.v. algemeen directeur L. van Geenen

Rijksweg Noord 319

6762 AG Geleen.

Selectieprocedure:

Bij de selectieprocedure wordt onze bedrijfsadviseur betrokken.

Intercool Technics BV, importeur van klimaatbeheersingsapparatuur van o.a. Toshiba airconditioners, Strefel ketels, Orion luchtbehandelingsapparatuur en Olymp watercontrollen.

Heeft u ervaring in de klimaattechniek en voelt u wat voor een technische commerciële baan in uw vakgebied, dan biedt Intercool Technics u een aantrekkelijk alternatief.

Wij zoeken een

TECHNISCH ADVISEUR VOOR DE BUTTENDIENST

Wij bieden:

- een groep enthousiaste en ervaren collega's
- alle ruimte voor ontwikkeling en initiatief
- een salarisoniveau dat past bij de functie en dat inspeelt op ervaring, inzet en prestatie

Wij vragen:

- een opleiding van minimaal MTS-E of -W
- bij voorkeur ervaring in klimaattechniek
- een klant- en servicegerichte instelling
- zelfstandigheid, doorzettingsvermogen, verantwoordelijkheidsgevoel en initiatief
- goed commercieel inzicht
- wonend in Brabant of Limburg

Ziet u wat in deze nieuwe uitdaging, stuur dan uw brief naar:

intercool Technics b.v.

T.a.v. de directie
Postbus 76
2980 AB Ridderkerk

Voor meer informatie kun u bellen: tel. 01804-32122

NOTARISSEN OOSTWEGEL & RITZEN

Willem Sophiaplein 10, 6460 BA Kerkrade-West
telefoon 045-411945

vragen op korte termijn

typiste-administratief medewerkster

vereiste opleiding: M.E.A.O. en ervaring met tekstverwerking W.P. 5.1

leeftijd: 20-25 jaar

Schriftelijke sollicitaties, zo mogelijk vergezeld van een pasfoto, aan bovenvermeld adres.

Postbus 1295
6201 BG Maastricht
Postbus 31
6200 NV Maastricht
Telefoon 043-636300
Fax 043-635299

De MTB heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een dienstverlener in de meest brede zin van het woord. Een partner in kwaliteit en betrouwbaarheid voor een groot aantal bedrijven en instellingen.

De activiteiten van de MTB zijn verdeeld over een concreet en een tweetal divisies.

Een bouwdivisie, waar een breed scala aan activiteiten wordt ontwikkeld en uitgevoerd: Kabelkonfektie, Grafisch Bedrijf, Metaalbedrijf, Rijwielassemblage, Montagesverpakken.

Een buitendienst, die verantwoordelijk is voor de realisatie van diverse activiteiten als Bouwbedrijven, Hoveniersbedrijf, Algemeen Elcom, Facilitair Bedrijf, Detacheringen.

Een concreet, waar invulling wordt gegeven aan het financieel/ekonomisch beheer, bestuurlijke informatievoorziening en het formuleren van het ondernemingsbeleid.

Bij de buitendienst van de MTB bestaat de vacature van:

Kalkulator/ werkvoorbereider m/v voor het bouw- en bestratingsbedrijf

Deze functie is werkzaam op het bedrijfsbureau en verzorgt offertebehandeling, kalkulatie, werkvoorbereiding en bedrijfsadministratie; onder andere voor het bouw- en bestratingsbedrijf.

De functie wordt tevens anders belast met:

- het ontwerpen van tekeningen aan de hand van bestek, tekeningen, schetsen en/of beschrijvingen
- het ontwerpen van tekeningen van offertes en inschrijf- en werkbegrotingen
- het ontwerpen van tekeningen van verkoopoffertes
- het onderhouden van een kalkulatie- en normenbestand
- het adviseren aan en overleggen met klanten over de uitvoering van alternatieve werkvoorzieningen
- het vaststellen van werkbeschrijvingen, werktakeningen en materiaallijsten ten behoeve van de productie
- het inkopen en bestellen van materialen en grondstoffen
- het in overleg met de productie vaststellen van uitbestedingen en onderaannemingen
- voortgang rapportage

Wij zoeken hiervoor kandidaten met:

- een ruime ervaring in een vergelijkbare functie
- een bouwkundige en/of weg- en waterbouwkundige opleiding op MBO-niveau, aangevuld met cursussen op het gebied van werkvoorbereiding en kalkulatie
- enige affiniteit met schilderkalkulaties
- ervaring op het gebied van geautomatiseerde kalkulatieprogramma's
- een commerciële en klantvriendelijke instelling

Wij bieden:

- afhankelijk van opleiding en ervaring een salaris van maximaal f 4.580 bruto per maand (schaal 8 BBRA)
- arbeidsvoorwaarden conform CAO
- opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
- ziektekostenverzekering bij IZA Limburg

Een geneeskundig onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.

Aanstelling gebeurt voor de duur van één jaar en wordt bij gebreken geschiedt omgezet in een dienstverband voor onbepaalde tijd.

Naderen inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer A. Simens, hoofd

bedrijfsbureau (telefoon 043-636300, ext. 431).

Schriftelijke sollicitaties dienen dien te worden voorzien van deze

advertentie te richten aan de heer L.D.G.P. Ceylan, Hoofd Personeel en

Organisatie van de Maastrichtse Toeleveringsorganisatie Postbus 1295,

6201 BG Maastricht.

De Stichting Maastrichtse Toeleveringsorganisatie is belast met de uitvoering van de Wet Sociale Voorziening in de Algemeen Maatschappelijke Zaken, Alleen en

De Stichting Maastrichtse Toeleveringsorganisatie is belast met de uitvoering van de Wet Sociale Voorziening in de Algemeen Maatschappelijke Zaken, Alleen en

De Compri-Aluminium Groep is een dynamische onderneming met werkplaatsen in Nederland, België, Duitsland en Frankrijk. Het heeft een gezamenlijk personeelsbestand van 600 medewerkers.

De Compri-Aluminium Groep heeft zich een naam gemaakt op het gebied van aluminium producten voor de bouw. Door moderne technieken en een continue innovatieproces kan men snel en efficiënt producten ontwikkelen. Het gebied van metaalbewerking, metaalhandel en complete fabriekbouw. De Compri-Aluminium Groep wordt de producten van de Compri-Aluminium Groep in het buitenland afgezet.

Voor de export-activiteiten van de werkmaatschappij Compri-Aluminium B.V. in Zwijndrecht wordt gezocht naar een

COMMERCEEL-TECHNISCH EXPORTMEDEWERKER

Voor het aantrekken van voldoende aanvragen en het verwerven van opdrachten in Duitsland. De medewerker die wij zoeken, is tussen de 25-35 jaar oud en heeft zeer sterke verkoop-technische eigenschappen, een behoorlijke algemene ontwikkeling en bij voorkeur een opleiding op MBO/HBO-niveau met een technische achtergrond.

Vanzelfsprekend spreekt en schrijft de kandidaat uitstekend Duits.

Bereidheid tot veelvuldig reizen is vanzelfsprekend.

Hij/zij zelfstandig, met ruime ondersteuning vanuit de eigen organisatie en in goede samenwerking met de exportmanager, de

Duitse markt intensief gaan bewerken en heeft vooral tot taak het

leggen en onderhouden van contacten met bestaande en nieuwe

relaties uit allerlei geledingen in de Duitse bouwwereld. Kandidaten

die bekend zijn met de bouwbranche, genieten een absolute

voordeel.

Wij bieden de gezochte medewerker, naast een prettige werking,

een goed salaris en goede secundaire voorzieningen zoals een

premiërvrij pensioen. Voor de uitoefening van de functie wordt

uiteraard een auto ter beschikking gesteld.

Aan belangstellenden wordt verzocht vóór 5 februari 1993 een

handgeschreven brief te richten aan de directie van

Compri-Aluminium B.V., postbus 76, 3330 AB Zwijndrecht. Voor meer

telefonische informatie over deze functie kunt u bellen met de heer

B.K. Koopmans, bereikbaar onder telefoonnummer 078-101200.

compri-aluminium b.v.

Merwedeweg 6, postbus 76, 3330 AB Zwijndrecht, tel. 078-101200

Lindeman Uitvaartcentra

Landgraaf

Heerlen

Kerkrade

Wegens uitbreiding van onze activiteiten, hebben wij, ter ondersteuning van het team uitvaartverzorgers, op korte termijn een vacature voor een nette

UITVAARTVERZORGER (M/V)

die in staat moet worden geacht geheel zelfstandig in klein teamverband te kunnen werken.

Vereisten:

- minimaal Mavo of gelijkwaardige opleiding;
- diploma uitvaartverzorgers is een pré, doch niet noodzakelijk vereist;
- minimaal rijbewijs B;
- u dient rekening te houden met avond- en weekenddiensten;
- om kunnen gaan met alle geloofs- en levensovertuigingen;
- goede contactuele eigenschappen en beheersing van de Nederlandse taal;
- leeftijd tussen 25 en 45 jaar.

Geboden wordt:

- een goed salaris, afhankelijk van genoten opleiding, ervaring en leeftijd;
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Uw schriftelijke sollicitaties richten aan:

Lindeman Uitvaartcentra,
Stationstraat 6,
6372 GS Landgraaf.

De studierichting Culturele en Maatschappelijke Vorming omvat de volgende drie afstudeerrichtingen: Sociaal Cultureel en Educatief Werk, Audio Visuele Productie, en Vrijheidskunde. Binnen de studierichting zijn voor het onderwijs in deze drie domeinen vacatures voor een

A: docent (v/m)

theorie en methoden educatief werk,
19 uur per week,

en een

B: docent (v/m)

sociale wetenschappen, 19 uur per week.

Onderwijsinhoud:

- vac. A: werkinhoud, theorie en methoden van volwasseneneducatie en basiseducatie;
- vac. B: sociaal management, onderzoek en statistiek, één der sociale wetenschappen.

Taken:

- zelfstandig en in teamverband ontwikkelen van onderwijsmodulen;
- verzorgen van onderwijs d.m.v. hoorcolleges, werkcolleges en opdrachten;
- begeleiden van studenten bij stage, supervisie en eindwerkstuk;
- leveren van een bijdrage in de ontwikkeling van de studierichting CMV;
- verzorgen van lessen en taken binnen andere studierichtingen van de Hogeschool;
- verzorgen van contractactiviteiten.

Functie-eisen:

- vac. A: een relevante HBO-opleiding met Voortgezette Opleiding of universitaire opleiding;
- vac. B: een universitaire opleiding in een der sociale wetenschappen;
- werkervaring of bekendheid met de werkvelden van Culturele en Maatschappelijke Vorming;
- bekendheid met modulaire onderwijs;
- een bewijs van voldoende didactische voorbereiding of de bereidheid hiertoe een cursus te volgen.

Het salaris wordt vastgesteld conform de CAO van de Hogeschool Sittard. Het bedrag is minimaal f 3.614,- en maximaal f 7.754,- bruto per maand op basis van een volledige werkweek.

Inlichtingen over beide functies kunt u verkrijgen bij mevrouw drs. C. Schouten-Schouten, sectorleider, of bij de heer E. Kok, studierichtingsleider, telefoon (046) 59 12 12.

Sollicitaties kunt u vóór 25 januari a.s. richten aan de heer R. Opdenakker, personeelsfunctionaris, Postbus 69, 6130 AB Sittard.

HOGESCHOOL SITTARD

Hogeschool Sittard omvat de sectoren Hoger Gezondheidszorg Onderwijs en Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs.

Sportcentrum 35, 6136 KX Sittard, Postbus 69, 6130 AB Sittard, telefoon (046) 59 12 12.

Studierichtingen van de sector Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs:

- Culturele en Maatschappelijke Vorming;
- Kreative Therapie;
- Maatschappelijk Werk en Dienstverlening;
- Personeel en Arbeid;
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Vrouwen worden uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

BOUHUYS Verwarmingsindustrie B.V. Geleen

Hofdarsweg 20 Postbus 1200 Telefoon
6161 DD Geleen 6160 BE Geleen 046-74655

In verband met uitbreiding van onze werkzaamheden zoeken wij voor spoedige indiensttreding

ERVAREN - service-monteurs C.V.

voor onderhoud en storingen woningbouw en utiliteit

- C.V. monteurs

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan dhr. Bouhuys. Telefoneren tijdens kantooruren.

Aan de hoogste boom moesten ze hem ophangen. Castreren, ook goed. Hardop werd gedacht over de doodstraf. De rechtsgang van vijftigjarige vrachtwagenchauffeur

M.S. uit Assen, die Jessica Laven (11) uit Blokker vermoordde, en die ook de dood van twee Duitse jongetjes op zijn geweten had, hield de gemoederen het afgelopen jaar intensief bezig. Twee mannen vormden binnen het

recherchebijstandsteam, dat het onderzoek deed, een belangrijke schakel: Henk Groenewegen en Gerard Visser. Uit hun mond geen harde oordelen over de verdachte. In de sobere

rust van de verhoorkamer in het Hoornse politiebureau spraken ze talloze uren met S. Uiteindelijk wisten ze hem tot een bekentenis te krijgen.

Dat ze tegelijk het contact met de ouders van Jessica onderhielden, werd een te zware belasting. „Je voelt je ontzettend nauw betrokken bij dat gezin. Het is net of het jou is overkomen.”

● Jessica Laven

● Salim Thattil Foto: ANP

Inval politie bij verdachte van moord op Jessica Laven

Verdachte in zaak-Jessica bracht politie op dwaalspoor

Levenslang geest tegen moordenaar Jessica Laven

Politie zoekt moordenaar Hoorns meisje in Duitsland

Hoorns meisje vermoedelijk gewurgd

Twintig jaar cel voor moord Jessica Laven

Hoger beroep in rechtszaak Jessica Laven

Twaalf jaar cel in zaak-Jessica

Zaak Jessica Laven opgelost 28 NOV. 1991
Man bekent moord op drie kinderen

Verdachte moord Jessica Laven werkt gewoon

Onderzoek moordzaak 'Jessica' uitgebreid

Moordzaak

tips, die onder meer via het AVRO-tv-programma 'Opsporing verdachte' en oproepen in dagbladen bij Justitie terechtkwamen. Het belang van een dergelijke samenwerking tussen de diverse media en Justitie is daarmee weer eens aangetoond.

● De kranten stonden vol over de moordzaak.

Doordringen tot de moordenaar van Jessica 'Zo'n verdachte zit met huid en haar aan je vast'

DOOR JAAP STIEMER
EN JAN VRIEND

Groenewegen: „Dat is pas achteraf gebleken. Op een gegeven moment heb je zo'n vertrouwensband met de familie Laven, dat je met de grote tegenstelling wordt geconfronteerd. Het was zelfs zo dat ik op een ochtend samen met de moeder van Jessica bij het grafje stond te huilen en een bosje bloemen neerlegde en 's middags weer met die verdachte in verhoor zat. Die wisselwerking was me soms te veel.”

Visser: „Dat gaat verschrikkelijk bij je botsen. Je voelt je zo nauw betrokken bij dat gezin, met de diepe ellende waarin ze worden gedwongen, dat je daar zelf deel van wordt. Het is net of het jou is overkomen. En dan moet je later dus op een heel verstandelijke manier met de man gaan praten die daarvoor verantwoordelijk is. Zonder dat je iets van je gevoelens mag laten blijken. Daar heb ik vaak slapeloze nachten van gehad.”

Groenewegen: „Op een bepaald moment hebben we tijdens de verhoren gezegd dat we even geen contact met de familie Laven meer wilden. Want van die verdachte kwamen we niet meer los. Aan hem zaten we met huid en haar vast.”

Visser: „Ook tegenover S. krijg je een bepaald vertrouwenspositie. Die man klampt zich als het ware aan je vast. Er wordt wel eens gezegd dat je als politieman geen emoties mag tonen, maar dat is flauwekul. Zeker bij zo'n zaak. Die projecteer je onwillekeurig toch op je eigen kinderen. Je zit er met hart en ziel in. De eerste vier jaar hoefden ze bij mij niet meer met een recherchebijstandsteam aan te komen.”

— Hoe kwamen jullie voor het eerst met de verdachte in contact?

Groenewegen: „Na zijn aanhouding hebben we hem zelf uit z'n cel gehaald en naar de verhoorkamer gebracht.”

— Kwam de climax in de verhoren op de dag dat hij bekende, of ging dat geleidelijk?

Groenewegen: „We hadden niet veel dat we aan hem voor konden leggen, dus in het begin kwamen we niet ver.”

Visser: „Er gingen ook wel dagen voorbij dat we over alles met hem spraken, behalve over het onderzoek. Dan had je het over z'n werk, noem maar op. Huis-, tuin- en keukengesprekken. Meestal praatte we twee of drie dagen per week met hem.”

Groenewegen: „Soms een uur, soms zes uur. Hij was geen moeilijke gesprekspartner. In het begin wilde hij niet over de zaak praten, maar daar prik je doorheen door veel open vragen te blijven stellen. Je stuurt hem op het onderwerp af, maar dat is gevaarlijk voor hem. Daar wil hij dus met een grote boog om-“

heen. Hij werd het wel eens zat, hoor. 'Hou nou maar eens op met je gezeik', zei hij dan.”

Visser: „Hij werd wel eens kribbig als we hem confronteerden met tegenstrijdigheden in zijn verklaringen. Vooral omdat hij dan gedwongen was zijn verhaal weer aan te passen. Het ging om het steeds verder afsluiten van allerlei zijwegen. Er moest nog maar één weg overblijven en dat was het vertellen van het juiste verhaal.”

Groenewegen: „Aanvankelijk ontkende hij categorisch dat hij er iets mee te maken had. Maar ongeveer halverwege hadden we een zodanige band met hem, dat hij niet meer ontkende. Hij bekende niet, maar hij ontkende ook niet meer. Toen begon het bij ons te dagen.”

— Kun je spreken van een band met zo'n man?

Groenewegen: „Ja. Maar wat je je moet voorstellen bij zo iets? Kijk, ik veroordeel de man niet, maar de daad. En dat heb je veel in mijn werk bij jeugd- en zedenzaken. Hoe kan ik in godsnaam met een man praten die mij twintig ontuchtzaken bekend? Of met een vader die vijf, zes, zeven of soms tien jaar lang incest met zijn dochter heeft gepleegd? Ik krijg geen contact als ik die man als persoon veroordeel. Ik veroordeel het feit dat hij met z'n dochter in bed stapt. Daárop spreek ik hem aan. En dat mag ik ook.”

Visser: „De verdachte die wij verhoorden, komt ook niet zomaar tot dit soort zaken. Daar zit een geschiedenis achter. Die man maakt je daar bij stukjes en beetjes deelgenoot van. Als er een bepaald vertrouwen is, vertelt hij je zijn levensgeschiedenis. En die is niet best geweest.”

Groenewegen: „Ik ken een paar mensen in mijn omgeving die er waren uitgestapt als ze hadden meegemaakt wat hij heeft meegemaakt. Daar ben ik van overtuigd. Je kunt je dan iets voorstellen bij wat zich in de psyche van zo'n mens afspeelt.”

— Toch weiger je dat als excuus te accepteren.

Groenewegen: „De daad, daar gaat het om.”

— Maar die man is toch onlosmakelijk verbonden met die daad?

Groenewegen: „De man of zijn persoonlijkheid? Dat zijn ook twee dingen. Het ligt moeilijk, hoor. Psychiaters hebben hun nek op hem gebroken.”

— Het technisch bewijs deed hem uiteindelijk bekennen. Hoe was de situatie kort daarvoor?

Groenewegen: „De week voor zijn bekentenis weigerde hij nog een verklaring af te leggen. Hij zei niets meer over de zaak. Maar op een

bepaald moment zei hij: 'Als jullie dan zo graag willen dat de deksel van de beerput gaat, akkoord, dan gaat-ie er af. Maar denk er om dat het stinkt'. Laat het maar eens stinken, zeiden wij. Kom maar.”

Visser: „Hij had bij zichzelf besloten om ons de details te vertellen, maar daarna nóóit meer.”

— Zijn er voor jullie, ondanks die bekentenis, nu nog vraagtekens?

Groenewegen: „Ja. Hij zegt bij voorbeeld dat hij nooit in zwembad De Wijzend in Zwaag is geweest. Daar twijfel ik erg aan. Jessica's portemonnee en fietssleutel zijn daar in een stortbak gevonden van ruim twee meter hoog... Er zijn eigenlijk nog heel veel vragen. Het team was ingehuurd om de zaak-Jessica Laven op te lossen, en we hebben niet één, maar drie zaken opgelost. Maar om nou te zeggen dat ik tevreden ben? Nee.”

— Het is duidelijk dat het onderzoek jullie niet in de koude kleren is gaan zitten. Hoe hebben jullie dat opgevangen?

Groenewegen: „We hebben de omstandigheid gehad dat we veel met elkaar in de auto hebben gezeten en veel hebben kunnen praten. Thuis was heel erg belangrijk. Ik heb zelf twee dochters in de leeftijd van Jessica en haar zus. Daardoor herken je situaties.”

Visser: „Ik heb het op m'n eigen manier opgelost. Door het beoefenen, of eigenlijk het misbruik maken van een hobby. Ik was een normale filatelist. En dat is nu eigenlijk m'n tweede beroep. Dan had ik m'n rust en kon ik zo tot vier, vijf uur 's nachts doorgaan. Dat was gewoon ziekelijk. Maar daar kreeg ik m'n geestelijke ontlading door. Mijn vrouw begreep dat allemaal best. Ze wist dat ze me niks hoefde te vragen over de zaak.”

— Zijn jullie er nog steeds mee bezig?

Visser: „Er gaat eigenlijk geen dag voorbij dat je er toch wel eens in een flits aan denkt.”

Groenewegen: „Vooral bij berichtgeving over vermissingen. Je bent dan bijna geneigd om zo'n recherchebureau te bellen en te vragen of ze daar en daar wel aan denken.”

— S. is tot twintig jaar en tbs veroordeeld. Hoe reageren jullie daar op?

Visser: „Ik zie het beslist niet als een overwinning voor ons. Daar los je die man z'n problemen niet mee op. Het zou een genoegdoening kunnen zijn voor de nabestaanden van de slachtoffers. Wij hebben als schakel in het team kennelijk ons werk goed gedaan en hij is veroordeeld. Tot welke straf vind ik helemaal niet belangrijk.”

Het Hoornse politiebureau. De gesprekspartners zijn Henk Groenewegen (42), groepschef jeugd- en zedenzaken in Haarlem, en Gerard Visser (47) van de Criminele Inlichtingen Dienst in de Haarlemmermeer. Vorig jaar juli werden ze naar Hoorn gehaald. Het recherchebijstandsteam (rbt) dat de verdwijning van Jessica onderzocht, had versterking nodig. Een half jaar lang ging er geen dag voorbij zonder de 'zaak-Jessica'.

— Hoe gingen jullie van start in het recherchebijstandsteam?

Groenewegen: „Vanaf de eerste dag van het onderzoek waren wij een koppel. Koppel zeven. Voor die tijd kenden we elkaar alleen van gezicht. Op het moment dat we werden opgevoerd, hadden we allebei nog vakantie. Mijn vrachtwagen stond half ingepakt. Eerst hadden we een algemene taak in het recherchebureau. Pas toen er een verdachte in beeld kwam, werd door de leiding gezocht naar mensen die qua achtergrond en leeftijd zouden kunnen passen bij zo'n man. Dat was uiteindelijk dik twintig jaar politie-ervaring hebben, opgeleid daarbij een rol.”

— Wat was de taak van koppel zeven?

Visser: „Het afwerken van allerlei werkopdrachten door het hele land, daar begon het. Maar we werden vrij snel gevraagd om contact met de ouders van het slachtoffer te onderhouden. Dat was van belang om exact op de hoogte te komen van het levenspatroon van Jessica. Om te proberen via die weg tot daadverbod te komen. Wat voor soort man kreeg haar zo ver? Hoe stond het kind tegenover vreemden?”

Groenewegen: „Dan heb je daar thuis heel ingrijpende gesprekken. Het eerste gesprek duurde twee dagen. Ik kan best begrijpen dat heel vervelende vragen voor ze tussen zaten. Heel intiem. Als je als contactpersoon wordt aangewezen, krijg je er eigenlijk eerst toestemming voor. Maar later vrienden bij. Je komt er ooit meer van af, in de goede zin van het woord. We hebben ook nu nog geregeld contact met het gezin Laven. Straks gaan we weer bij ze langs.”

Visser: „Je mag gerust weten dat ik 's nachts geen oog heb dichtgedaan, toen we de opdracht kregen om de ouders te horen. Je weet niet hoe je ze aantreft. Ze hadden net een kind verloren... Ik was tot in m'n tenen gespannen. Maar tijdens het gesprek met de moeder van Jessica bleek zij ook niet te hebben geslapen.”

— Jullie wekken de indruk dat jullie niet echt makkelijk waren met de opdracht om ook de verdachte te gaan verhoren.

mv

DE LIMBURGSE
PERSONEELS DIENST

Werk!

Inpak- en opzet-medewerkers m/v

Voor een bedrijf in Heerlen dat werkzaam is in de verpakkingindustrie zoeken wij enthousiaste mensen die niet van stilzitten houden. Vrijwel dagelijks beginnen mensen in deze bedrijfstak. Als aanvragen bij ons binnenkomen is snelheid geboden, daarom zoeken wij mensen die vlug beschikbaar zijn en van aanpakken weten. Je werkt in dag- of avonddienst en de sfeer is er goed. Ben je 18-45 jaar en heb je een minimale lengte van 1.65 meter? Informeer dan bij Esther Grimbergen.

Schoonmakers m/v

Op korte termijn verwachten wij vacatures op het gebied van de schoonmaak. Flexibel en slagvaardig zijn in deze tak zeer belangrijk. Daarom zoeken wij mensen die in de regio Heerlen wonen en enkele uren per avond aan de slag willen. Roger Geurden kan je meer vertellen.

Tence!

uitzendbureau

Raadhuisplein 8, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-712121

tempo-team

uitzendbureau

KANTOOR

Chief salarisadministratie m/v
voor een relatie in Heerlen. U ressorteert rechtstreeks onder het hoofd van de dienst financiën/administratie en geeft leiding aan 4 medewerkers. Vereist zijn: een opleiding op HBO-niveau, aangevuld met diploma's op het gebied van personeels- en loonadministratie en sociale verzekeringswetgeving. Verder hebt u uitvoerige kennis van de pensioenwetgeving (ABP en SPOV) en ruime ervaring met de geautomatiseerde verwerking van loonadministratie. Deze boeiende baan biedt uitstekende toekomstperspectieven. Hebt u interesse? Neem dan contact met ons op.
Informatie: 045 - 71 83 32, Adriane Keulen Heerlen, op de Nobel 1/Akerstraat

INDUSTRIE

Productie-medewerker m/v
voor een nieuw bedrijf in de omgeving van Sittard. Bij technische achtergrond is vereist. Deze baan is in 3-ploegdienst en biedt goede toekomstperspectieven. Bent u streebsbestendig en bereid over te werken? Bel ons dan op of kom langs.
Informatie: 045 - 61 42 22, José Talboom Sittard, Rosmolenstraat 4

THE WALL STREET JOURNAL EUROPE

Requires a
PART TIME CASH INPUT ASSISTANT M/F
(24 Hours per Week)

Based in our Heerlen Circulation Services Department the successful candidate will assist our Circulation Accountant in all aspects of payment processing.

Bookkeeping, administrative experience and a good knowledge of languages would be helpful.

Other requirements include a high level of accuracy and a sense of responsibility.

Candidates for this position are invited to apply in writing, enclosing Curriculum Vitae to:

Martin Collins, Distribution Director
Dow Jones Publishing Co. (Europe) Inc.
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen.

Wij zoeken voor spoedige
indiensttreding een
zelfstandig werkende

MEDEWERKER m/v
voor onze friture

Solliciteer na tel. afspraak 045-415794
Vragen naar dhr. Handels.

Hij/zij zocht

Administratief medewerker m/v

U gaat bij een bedrijf in Kerkrade o.a. de salarisadministratie doen en boekhoudkundig werk verrichten. Verder bent u bekend met WP 5.1, Lotus 1-2-3 en u beheerst de Engelse taal goed. U heeft een MEO A-opleiding en indien u kennis heeft van recht, is dit een pre. Bovendien vindt u het leuk om binnen een klein team te werken en u verwacht dan ook dat u een flexibele werkingstelling heeft. Deze full-time baan is voor lange tijd.
Informatie bij Yvonne Martens, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Medewerker m/v

binnendienst/verkoop

Voor een bedrijf in de regio Kerkrade. U gaat bij een handelsfirma zelfstandig op de afdeling binnendienst/verkoop werken. U neemt bestellingen aan, verwerkt orders en offert en kunt werken met WP 5.1. U bent minimaal 32 uur per week beschikbaar en u heeft bij voorkeur de Duitse nationaliteit of vergelijkbare werkervaring in Duitsland opgedaan. Voor deze baan, welke voor lange tijd is, is eigen vervoer noodzakelijk.
Informatie bij Yvonne Martens, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Directiesecretaressen m/v

Wij hebben regelmatig vacatures voor zelfstandige, flexibele en enthousiaste secretarissen. Voor deze afwisselende banen zoeken wij medewerkers met een afgeronde secretariële opleiding. Ervaring met vaardigheden zoals agenda-beheer, notuleren en tekstverwerken is vereist. Kennis van vreemde talen in woord en geschrift is een pre. Wij bieden zowel full-time als part-time banen.
Informatie bij Meike van Noorden, tel. 045-74 00 40, Heerlen, Akerstraat 26.

All-round secretaresse m/v

Voor een bedrijf in de omgeving van Sittard zijn wij op zoek naar een ervaren secretaresse. Indien u beschikt over ruime werkervaring en over een gedegen kennis van WP 5.1, neem dan contact met ons op. Het betreft hier een full-time baan voor lange tijd.
Informatie bij Petra Meijers, tel. 046-52 96 36, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Administratieve assistenten m/v

Wij zijn op zoek naar medewerkers met een afgeronde MEO-opleiding. Ervaring met WP 5.0 is vereist. De duur van deze opdracht kan variëren van 1 tot enkele maanden.
Informatie bij Truus Rutjens, tel. 043-25 56 36, Maastricht, Helmstraat 12.

Medewerker m/v

zakelijke kredietadministratie

Vereist voor deze zelfstandige functie is een goede beheersing van WP 5.1 en werkervaring in het bankwezen. Het betreft een full-time baan voor enkele maanden.
Informatie bij Truus Rutjens, tel. 043-25 56 36, Maastricht, Helmstraat 12.

Baliemedewerker m/v

Dit betreft een functie bij een bank, waar het klantencontact centraal staat. Het spreekt voor zich dat u een representatief voorkomen heeft. Bovendien bent u gemotiveerd en maximaal 25 jaar.
Informatie bij Katrien Verspaandonk, tel. 04950-4 20 25, Weert, Emmasingel 61.

Ervaren baliemedewerkers m/v

Bent u in bezit van een MEO C-diploma en heeft u recente werkervaring als baliemedewerker bij een bank? Dan kunt u wellicht binnenkort weer aan de slag bij een bank in Brunsum. Informatie bij Astrid Jongboom, tel. 045-25 91 91, Heerlen, Akerstraat 26.

Telefonist/receptionist m/v

Wij hebben regelmatig werk voor u als u kunt werken met WP 5.1 en ervaring hebt met telefooncentrales. Bent u 25-35 jaar en bereid zowel full-time als part-time te werken? Laat u zich dan inschrijven bij ons.
Informatie bij Astrid Jongboom, tel. 045-25 91 91, Heerlen, Akerstraat 26.

Distributiemedewerker m/v

U zult ongeveer 2 dagen per week ingezet worden van ca. 16.00-20.00 uur. Deze dagen en tijden zullen zoveel mogelijk vooraf bekend worden gemaakt, maar u zult indien nodig bereid moeten zijn hiervan af te wijken. Vooraf krijgt u op de werkplek een opleiding, zodat u volledig ingezet kunt worden bij zowel het laden van bestellingen als de administratieve verwerking. U heeft een middelbaar opleidingsniveau en bent maximaal 21 jaar. Met name studenten nodigen wij uit voor deze baan, die voor lange tijd zal zijn.
Informatie bij Cally Vek, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Productiechef m/v

Voor een houtverwerkend bedrijf in de omgeving van Kerkrade. U moet leidinggeven aan 15-20 personen. U heeft dan ook een middelbare of hogere beroepsopleiding afgesloten of heeft door ervaring een vergelijkbaar niveau bereikt. U bent 25-45 jaar en indien u kennis heeft van houtbewerking, is dit een pre. Deze full-time baan is voor lange tijd.
Informatie bij Cally Vek, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Machinebedienden m/v

Voor diverse relaties in Heerlen en Hoesbroek zijn wij regelmatig op zoek naar machinebedienden die in 3- of 5-ploegdienst willen werken. Het werk is verantwoordelijk en doorgaans voor lange periodes.
Informatie bij Mireille Fitters, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Productiemedewerkers m/v

Voor een relatie in Hoesbroek. De werkzaamheden vinden meestal plaats in dagdienst. Er zijn ook enkele plaatsingsmogelijkheden voor een 'verkorte' middagdienst. De duur van de opdracht varieert.
Informatie bij Franc van Bladel, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Magazijnmedewerker m/v met een technische achtergrond

Voor een industrieel reinigend bedrijf in Sittard. Uw werkzaamheden zullen o.a. bestaan uit de uitgifte en inname van apparaten, registratie hiervan en het onderhouden van perslucht-apparaat. Het betreft een baan voor 30-40 uur per week, voor lange tijd. Deze baan is uitermate geschikt voor iemand die voor 35-45% arbeidsongeschikt is.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Productiemedewerker m/v

U beschikt bij voorkeur over een LTS-diploma Wtb of heeft enkele jaren MTS Wtb gevolgd. Uw werkzaamheden bestaan o.a. uit het afwerken en bijstaven van buizen, het bedienen van machines

etc. Het werk is per direct en voor lange tijd.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Schoonmakers m/v voor de avonduren

Voor diverse projecten in en in de omgeving van Sittard. U werkt voornamelijk in de avonduren van ca. 17.00-20.00 uur. Het betreft opdrachten voor korte en lange duur.
Informatie bij Ingrid Cuyppers, tel. 046-52 97 77, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Studenten m/v opgelet

Heb je naast je studie tijd om wat bij te verdienen, overdag en/of 's avonds? Kom dan binnen bij onze vestiging. Er zijn diverse mogelijkheden, bijvoorbeeld in de productie, schoonmaak en de horeca. Vergeet niet je soft-nummer, legitimatiebewijs, rekening-nummer en je lesrooster mee te nemen. Wij plannen je dan zo snel mogelijk in.
Informatie bij Astrid Ticheler, tel. 046-52 97 77, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Duizendpoten m/v gezocht

Voor een nieuw bedrijf in Born. Wij zoeken medewerkers die oog hebben voor kwaliteit en teamgeest. Verantwoordelijkheidsgevoel en eigen inzet zijn van het grootste belang. Het werk vindt plaats in 3-ploegdienst en bestaat uit de productie van dashboards. Eigen vervoer is noodzakelijk. Bent u op zoek naar

Montagemedewerkers m/v voor lange tijd

Voor een fabrikant van kinderzitjes voor auto's. U werkt in dagdienst binnen een roterend productiesysteem. Indien uw leeftijd 25-40 jaar is, dan kunt u hier tagen uitstekende verdiensten aan de slag.
Informatie bij Jela Rijnbout, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Streperstraat 30a.

Bijrijders m/v

In de drankenindustrie, voor zowel losse dagen als aanneengesloten perioden. Houdt u van aanpakken en bent u zeer gemotiveerd? Kom dan snel langs. Dit geldt ook voor studenten die 1 of meer dagen per week kunnen werken.
Informatie bij Jela Rijnbout, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Streperstraat 30a.

Magazijnchef m/v

U zoekt een verantwoordelijke baan in een nieuw op te zetten magazijn? Wij hebben een baan voor een gemotiveerde, nette en ervaren magazijnmedewerker van 25-30 jaar. U gaat voornamelijk bij aanvang van het werk hand- en spandiensten verrichten. Vervolgens zal de nadruk komen te liggen op het logistieke traject.
Informatie bij Katrien Verspaandonk, tel. 04950-4 20 25, Weert, Emmasingel 61.

Productiekrachten m/v opgelet

Voor een groot bedrijf in Geleen zoeken wij flexibele en zeer gemotiveerde medewerkers met ruime heftruckervaring of een erkend heftruckbewijs. U gaat werken in 3-ploegdienst en een LTS-opleiding is minimaal vereist.
Informatie bij Liesbet van Petten, tel. 046-74 32 32, Geleen, Groenstraat 13.

Bijrijders m/v

die laden en lossen

Voor een bedrijf in Echt. Het betreft hier het laden en lossen van o.a. grote elektronische apparaten. Deze apparatuur wordt bezorgd bij diverse afnemers in heel het land. Bent u dus een aanpakker, representatief en bereid overuren te maken? Kom dan langs.
Informatie bij Eleonore Rouhof, tel. 04754-8 72 70, Echt, Gelrestraat 67.

LTS'er Installatietechniek m/v

Voor een installatiebedrijf te Sittard. U heeft bij voorkeur ervaring als monteur op het gebied van gas, water, verwarming en dakbedekking. Het betreft een baan met goede toekomstperspectieven.
Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Aankomend operator m/v

Voor een bedrijf in de omgeving van Roermond zijn wij op zoek naar kandidaten met een LTS-, VAPRO A- of afgebronde MTS-opleiding. U gaat werken in 2- of 3-ploegdienst in de food-

een uitdaging, informeer dan bij Randstad naar uw mogelijkheden voor deze banen voor lange tijd.
Informatie bij Jolanda Alberts, tel. 046-52 96 96, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Proces-operators m/v

Voor een groot bedrijf in Maastricht. U beschikt over een afgeronde LBO-opleiding, aangevuld met een aanneengesloten arbeidsverleden. Bovendien bent u niet ouder dan 35 jaar. Wij bieden u een baan in 3-ploegdienst met prima verdiensten, voor lange tijd. De werkzaamheden bestaan o.a. uit de eindcontrole van het product en het inpakken hiervan, waarbij u ook af en toe zult moeten tellen en sjuiveren.
Informatie bij Kitty Popels, tel. 043-25 56 36, Maastricht, Helmstraat 12.

Kraanmachinist m/v

Voor een grondverzetbedrijf in Nuth zijn wij op zoek naar een ervaren kraanmachinist. U gaat werken op een mobiele kraan in een zand- of steengroeve. Deze baan is voor onbepaalde tijd.
Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Hulp-dakdekkers m/v

Die gemotiveerd zijn en weten van aanpakken. Heeft u interesse in dit vak? Dan zijn er mogelijkheden om u hierin verder te bekwamen. Het werk is in dagdienst en voor lange tijd.
Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Medewerker m/v

varkensfokbedrijf

Voor een bedrijf in de omgeving van Heythuysen zijn wij op zoek naar een gemotiveerde aanpakker. U heeft een opleiding op LBO/MBO-niveau in de agrarische sector of werkervaring in een varkens- of rundveehouderij. Het gaat hier om een afwisselende full-time baan voor lange tijd.
Informatie bij Hilde Brils, tel. 04749-49 00, Heythuysen, Dorpsstraat 27.

Medewerker supermarkt m/v

De medewerkers van een supermarkt in de omgeving van Heythuysen vragen een enthousiaste collega tar uitbreiding van hun team. Klantvriendelijkheid, collegialiteit, inzet en nauwkeurigheid zijn de sleutelwoorden bij deze functie. Uw leeftijd ligt onder de 20 jaar. Deze baan is voor lange tijd, voor ongeveer 38 uur per week.
Informatie bij Hilde Brils, tel. 04749-49 00, Heythuysen, Dorpsstraat 27.

Beladers m/v

Wij hebben regelmatig opdrachten voor het ophalen van huisvuil, oude koelkasten of het leegmaken van containers. Bent u 1 of enkele dagen beschikbaar, houdt u van werken in de buitenlucht en wilt u een aardige cent bijverdienen? Dan bent u de kandidaat voor ons.
Informatie bij Annetje Frjns, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

Loodsmedewerkers m/v met een sterke rug

Die hun handen uit de mouwen willen steken. U gaat werken in een grote loods waar u goederen op de sorteerband gaat zetten. Na het sorteren en de controle worden de goederen in een box opgepakt. U werkt van maandag t/m vrijdag van 16.00-20.00 uur of van 23.00-07.30 uur. Bent u in bezit van eigen vervoer en wilt u lange tijd aan de slag? Reageer dan meteen.
Informatie bij Pascale Leenders, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

Confectieaaiester m/v

Voor een snelgroeiende toeleveringsbedrijf in de autobranche. Het werk is in dagdienst en u heeft duidelijke werkervaring in de confectie-industrie. Start van het werk is medio januari 1993. Leertijd: 25-40 jaar.
Informatie bij Jela Rijnbout, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Streperstraat 30a.

Informatie bij Erwin Janssen, tel. 04750-3 01 01, Roermond, Godsweerdersingel 93.

Horeca-oproepkrachten m/v

Die enkele uren per week aan de slag willen. Wij hebben namelijk regelmatig losse diensten bij diverse horeca-instellingen in Maastricht en omgeving waar je een aardig centje kunt bijverdienen.
Informatie bij Jacqueline van Wissen, tel. 043-25 30 90, Maastricht, Helmstraat 12.

Bloemenverkoper m/v

Per direct hebben wij werk voor een ervaren bloemenverkoper/binder bij een bloemenzaak in de omgeving van Valkenburg. Heeft u interesse in deze functie die lange tijd zal gaan duren? Neem dan zo snel mogelijk contact met ons op.
Informatie bij Daniëlle Hofman, tel. 043-64 06 50, Meerssen, St. Josephstraat 1.

1993

Starten met een nieuwe baan?

Dat kan bij Randstad! U beheerst de talen Engels, Frans en Duits in woord en geschrift. Verder heeft u ruime ervaring met WP 5.1 en een secretariële opleiding. Wij hebben een leuke mogelijkheid voor een secretariële medewerker bij een bedrijf in Roermond. Kom vlug langs, dan kunt u misschien snel aan de slag.
Informatie bij Josette de Koning, tel. 04750-1 87 84, Roermond, Godsweerdersingel 93.

Lassen, iets voor jou?

Neem dan direct contact met ons op. Wij zoeken namelijk voor enkele toeleveranciers van de autobranche CO2-lasers. Heeft u las-ervaring of enige affiniteit met techniek en bent u bereid een interne las-opleiding te volgen? Dan hebben wij u korte termijn een baan voor u met prima toekomstperspectieven. Wij bieden u een baan in 2-ploegdienst, met een uitstekend salaris.
Informatie bij Erwin Janssen, tel. 04750-3 01 01, Roermond, Godsweerdersingel 93.

Watersportfan

Voor een zeilmakerij in de omgeving van Roermond zoeken wij een leerling-zeilmaker. De opleiding vindt plaats op de werkplek. Heb je affiniteit met het watersportgebied en ben je geïnteresseerd in deze afwisselende baan met toekomstperspectief? Neem dan maandag gelijk contact met ons op.
Informatie bij René van den Borst, tel. 04750-3 10 98, Roermond, Godsweerdersingel 93.

Ga je er graag even tussenuit?

Wij hebben regelmatig werk bij een distributiecentrum van een biervrouwerij. Ben je elke woensdag, donderdag of vrijdag vrij? Heb je zin om als bijrijder aan de slag te gaan? Loop dan even in ons binnen voor meer informatie.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Ben je sterk en houd je van buitenwerk?

Dan hebben wij dagelijks werk bij een vuilnisophalendienst in Hoesbroek. U kunt losse dagen werken, maar ook langere opdrachten zijn mogelijk.
Informatie bij Franc van Bladel, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Goede voornemens voor het nieuwe jaar?

Wij bieden hiervoor diverse productiebannen met goede toekomstperspectieven. U moet wel bereid zijn om in ploegdienst te werken. Kom snel langs, dan geven wij u graag uitgebreide informatie.
Informatie bij Monique Op den Kamp, tel. 043-25 76 86, Maastricht, Helmstraat 12.

Opgeleid worden tot operator

Dat kan als u beschikt over een LTS-diploma. Dit groeiende productiebedrijf in Nuth zorgt voor een interne opleiding. Het werk is in 3-ploegdienst, voor lange tijd en er wordt gezorgd voor werkplek en school.
Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Goed verdienen in de productie

Bij een groot bedrijf op industrieterrein 'de Hoesel' zoekt men gemotiveerde krachten die lange tijd kunnen werken. De werkzaamheden bestaan uit: slijpen of afwerken van rubber en kunststof onderdelen voor de kartoomachine-industrie. U kunt werken in dag-, 2- of 3-ploegdienst. Dit is afhankelijk van de afdeling waar u geplaatst wordt.
Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Plaatwerken met toekomstperspectief

Voor een isolatiebedrijf zijn wij op zoek naar een LTS'er Metaal. Gaat aluminium koken op maat zagen en bewerken. De werkzaamheden vinden plaats in de werkplaats. Indien u geïnteresseerd bent u meer te verdiepen in dit vak, bestaat de mogelijkheid om een cursus plaatwerken te volgen. Het werk wordt verricht in dagdienst en is voor lange tijd.
Informatie bij Mariëtte Keulers, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Ervaring op een naai-atelier?

Dan hebben wij vanaf eind januari mogelijkheden voor jongeren, 16-20 jaar, die goed gemotiveerd zijn en wellicht 1 of enkele maanden aan de slag kunnen.
Informatie bij Annetje Frjns, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

Volop productiewerk

Dat hebben wij ook weer in 1993 bij diverse productiebedrijven in Landgraaf en omgeving. U kunt aan de slag in ploegdienst of diverse productiebedrijven, bijvoorbeeld: een transport-, een schoonmaakmiddelen-, een limonade-toeleverings- en een groentetoeleveringsbedrijf in de bouwverleid.
Informatie bij Jela Rijnbout, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Streperstraat 30a.

Losse dagen beschikbaar?

Wij hebben elke dag zowel dag-, middag- als nachtdiensten in een tweetal productiebedrijven in Brunsum. Indien u flexibel bent en 1 of meer dagen per week kunt werken, neem dan contact met ons op.
Informatie bij Jos Nota, tel. 045-25 91 91, Heerlen, Akerstraat 26.

Productiewerk in de metaalsector

Wegens uitbreiding heeft men in dit bedrijf werk voor productiemedewerkers die diverse werkzaamheden willen verrichten in dag-, 2- of 3-ploegdienst. Diploma's zijn niet vereist.
Informatie bij Eleonore Rouhof, tel. 04754-8 72 70, Echt, Gelrestraat 67.

Ik vond
randstad uitzendbureau

Soweto is een van de gevaarlijkste plaatsen ter wereld. Overleven betekent oorlog voeren tegen misdaad, politiek geweld en alcohol. De gewonden van deze oorlog worden naar het Baragwanath-hospitaal, Afrika's grootste ziekenhuis, gebracht. De Eerste Hulp is 's avonds en 's nachts een heksenketel. Peter van Nuijsenburg trok een nacht lang op met artsen, verpleegsters en patiënten in dit ziekenhuis in de frontlijn.

DOOR PETER VAN NUIJSENBURG

Sipho Mokoena ging op vrijdagavond naar de avondwinkel om een blikje cola te kopen. Een auto stopte en een portierampje werd open gedraaid. Sipho (18) vermoedde dat de inzittenden verdwaald waren. Dat gebeurt vaak 's avonds, wanneer Soweto een donker doolhof wordt. Hij liep naar de auto om de chauffeur de weg te wijzen.

„Ik was nog maar een paar meter van de vandaan, toen er plotseling uit de auto op me werd geschoten. Het eerste schot trof me in mijn been, het tweede miste me. Waarschijnlijk waren ze dronken, want als ze nuchter waren geweest hadden ze me die tweede keer nooit gemist. Dat bedenkt ik me nu, want toen ik daar op de grond lag was ik versuft door de shock en de pijn.”

Nu ligt hij op een brancard in de Eerste-Hulpafdeling van het Baragwanath-ziekenhuis in Soweto. Hij heeft zo juist gehoord, dat het schot zijn rechter knieschijf heeft verbrijzeld.

Een arts raadpleegt een röntgenfoto en beveelt Sipho's onderbeen. Sipho heeft geluk gehad, zegt hij tegen diens jongere zussen, Lebongang en Busi. Zij hadden hem op straat gevonden en naar het ziekenhuis gebracht.

„Er zijn geen bloedvaten en zenuwen kapot geschoten. Als dat was gebeurd, had hij zijn been kunnen verliezen. We zullen waarschijnlijk zijn knieschijf moeten verwijderen. Maar hij heeft een goeie kans dat hij wel weer zal kunnen lopen.”

Eerste hulp

Sipho Mokoena is een van de tientallen patiënten die elke avond naar de Eerste Hulp in het Baragwanath worden gebracht. In de weekenden zijn het er twee- tot driehonderd, zegt de portier die de inschrijving regelt. Hij monstert de rij die zich in de gang voor hem heeft gevormd. Tientallen patiënten wachten nu al, het is half tien, op brancards en in rolstoelen op behandeling. „Dit wordt een drukke nacht,” voorspelt hij.

Het Baragwanath is het grootste ziekenhuis van Afrika en waarschijnlijk ook van het zuidelijk halfrond. Het werd in 1948 geopend, telt nu 3400 bedden, en behandelt met zijn klinieken in Soweto in het begrotingsjaar 1990/1 meer dan 170.000 patiënten. Het medische personeel bestaat uit 500 artsen en 2000 verpleegsters. Zij worden bijgestaan door een huishoudelijke en administratieve staf van 7500 man. De begroting voor 1991 bedroeg 270 miljoen rand (150 miljoen gulden). Daarvan betaalden de patiënten 12 miljoen Rand.

„Bara”, zoals het ziekenhuis in de volksmond heet, is een begrip in de medische wereld en heeft een

● Vrouw, met steekwonden opgenomen in Baragwanath: in vier maanden meer geleerd dan in zes jaar collegebanken. Foto: GPD

Baragwanath: ziekenhuis in de frontlijn

● Been van patiënt wordt in gips gegoten: je kunt niet geloven wat mensen elkaar aandoen.

enorme reputatie. Honderden studenten uit Europa, Azië en de VS lopen hier elk jaar stage. „We leren hier in vier maanden meer,” zegt Franke Klein-Inderfurth uit Duitsland, „dan in zes jaar in de collegebanken.”

Het Baragwanath ligt in Soweto, het zwarte miljoenengetto 25 kilometer ten zuid-westen van Johannesburg. Soweto is een van de gevaarlijkste steden ter wereld. In een rustig weekende worden er 25 moorden gepleegd, meer dan in

Amsterdam in een heel jaar, worden meer dan 60 vrouwen verkracht en raken honderden gewond. Dit zijn de officiële cijfers, de werkelijkheid is waarschijnlijk vele malen dramatischer. Overleven in Soweto betekent oorlog voeren tegen criminaliteit, anarchie en alcohol. De gewonden van deze oorlog worden naar het Baragwanath, het hospitaal achter de frontlijn, gebracht.

Dokter Nayarath, een Zuidafrikaan van Indiase afkomst, werkt al

vijs jaar op de Eerste-Hulpafdeling. Hij is de veteraan die met drie collega's, een zwarte Zuidafrikaanse, een Indiaan en een Pakistaan, de 'eerste golf' opvangt. Ze verbinden de ergste wonden, stellen de voorlopige diagnoses en verwijzen de patiënten door naar de specialisten. De ernstige gevallen krijgen een oranje sticker met 'Spoed' op hun voorhoofd.

Nayarath verbindt de hoofdwond van een man, die zegt aangereden te zijn door een auto. Hij staart glazig voor zich uit en zijn woorden struikelen over zijn dubbele tong. De geur van het ontsmettingsmiddel gaat verloren in de alcohol dampen.

„Ik vraag nooit meer wat er gebeurd is,” zegt Nayarath. „Ze liegen toch. De apartheid had één goede wet: het alcoholverbod voor zwarten. En dat is natuurlijk de eerste wet die ze hebben afgeschaft. Negentig procent van de gevallen die we hier behandelen, zijn rechtstreeks of indirect het gevolg van alcoholmisbruik.”

Steekwonden

In een van de behandelruimten, die alleen door een plastic gordijn van de gang worden gescheiden, klinkt gekerm. Een vrouw die steekwonden over haar hele lichaam heeft opgelopen.

De patiënten stromen binnen, vaak vergezeld van familie en vrienden die uren zullen moeten wachten en dan maar op de houten banken proberen te slapen. Een vrouw geeft haar baby de borst. De peuter van een andere vrouw kriipt kraaiend over de vuile grond. Het is het enige opgewekte geluid in de kale gangen, waar waarschuwingen tegen Aids de enige wandversiering zijn. Het is al laat in de avond, maar nog steeds bloedheet. De reusachtige ventilatoren aan het plafond zorgen niet voor verkoeling, maar laten de hete lucht alleen sneller circuleren. Van tijd

tot tijd komt een schoonmaker de bloedspatten opdweilen. Twee mannen waggelen de kliniek binnen. Hun met bloed doordrenkte hemden hangen in flarden rond hun lijf. Ze beginnen onmiddellijk te vechten en kunnen met moeite door de portiers gescheiden worden. Ze worden gevolgd door een patiënt die zo beschonken is dat hij door drie man overeind moet worden gehouden. Hij draagt een ziekenhuis-pyjama, zodat hij na zijn opname aan zijn alcoholische excursie moet zijn begonnen.

In deze heksenketel doen Nayarath en zijn collega's hun werk met onverstoortbare efficiëntie. Verpleegsters krijgen instructies, familieleden worden gerustgesteld of tot kalmte gemaand. De patiënten wachten verdoofd door pijnstillers of drank op hun beurt.

Tijdens de korte theepauze in de kleine, bedompte dokterskamer, vertelt een vrouwelijke arts dat de dienst duurt van 20.00 uur tot 08.00 uur, een week op en een week af. Ze heeft het in het begin heel moeilijk gehad, zegt ze.

„Je wilt eenvoudig niet geloven dat mensen elkaar dit kunnen aandoen. Kinderen die hun ouders mishandelen, vrouwen en meisjes die verkracht worden nu is er een enorme toename van het aantal schotwonden. Dat is zo verontrustend, dat het nooit ophoudt en alleen maar erger wordt.”

Heimwee

Ze denken met heimwee aan de tijd, begin vorig jaar, toen Soweto na de zoveelste eruptie van geweld tot een 'onrustgebied' was verklaard en er een avondklok was ingesteld. „Zo rustig hebben we het nog nooit gehad. We konden zelfs een boek lezen en naar de tv kijken.” Dat was ook het geval tijdens de staking van het huishoudelijk personeel, die duurde van begin juni

tot half juli. „Het nadeel was dat het hier enorm smerig was, het voordeel dat de patiënten wegbleven,” grijnst Nayarath.

De staking is een van de dieptepunten uit de geschiedenis van het ziekenhuis. Stakers belegerden het ziekenhuis en bedreigden werkwilgen. Het huis van een verpleegster werd verwoest door een brandbom. Werkwilligen namen op hun beurt wraak op stakers, die en masse werden ontslagen. De sfeer was zo verziekt, dat het de vraag was of het Baragwanath ooit nog normaal zou kunnen functioneren. De crisis is nu, beweert iedereen, bezworen.

De werkdruk, de nooit aflatende stroom patiënten en de bureaucratie, zijn de belangrijkste klachten van de artsen. „We zijn eigenlijk te klein behuist, daarom moeten we vaak mensen voortijdig wegsturen. Op sommige afdelingen hadden we bijvoorbeeld maar één bed voor twee patiënten. Degene die er het minst beroerd aan toe was, moest op de grond slapen. Dat is nu verbeterd omdat er paviljoens bijgebouwd zijn. Maar over de apparatuur, de faciliteiten, mogen we niet klagen. Die zijn absoluut goed,” zegt Nayarath.

Hangend in zijn rolstoel wacht Hamilton Hlatshwayo (18) op verdere behandeling. Zijn linker oog is volkomen dichtgeslagen. „Ik had mijn zuster naar de winkel gestuurd om boodschappen te doen. En ik zie het gebeuren. Een paar tsotsi's (gangsters, red.) vallen haar aan en willen haar meenemen. Je weet wat er dan met haar gebeurt, dan wordt ze door de hele bende verkracht. Dus ik er op af. Ik was geen partij voor ze. Twee man hielden me vast en een ander sloeg er op los. Maar mijn zuster kon de benen nemen. Nee, het heeft geen zin op de politie te waarschuwen. Het is de tweede keer dat ik aangevallen ben.” En dan, na een korte pauze, „Toch

houd ik van Soweto. Als je de weg weet, is het een fantastische plek. Na een iets langere pauze: „Zou ik ooit nog iets met dit oog kunnen zien?”

Duitse studente

In een van de behandelruimten helpt Angelika Jahreis, een Duitse studente, met twee broeders een vrouw die in haar keel, borst en rug is gestoken. De wonden zijn diep en groot, waarschijnlijk veroorzaakt door een speer of dolk. Onder haar brancard heeft zich een plasje bloed gevormd.

Terwijl ze de wonden eerst schoon maakt en vervolgens hecht, vertelt Angelika (26) dat ze vier maanden stage loopt in 'Bara'. Ze blijft nog tot februari. Angelika onderbreekt haar relaas als ze de kermende vrouw van haar buik op haar rug moet keren. „Bara is terecht heel beroemd. Het is een heel goed 'derde-wereldziekenhuis'. De sfeer is uitstekend. De artsen zijn heel aardig en altijd bereid je iets te leren. Je merkt dat ze het niet voor het geld doen, maar dat ze de mensen willen helpen. Ik heb hier ontzettend veel geleerd.”

Haar vriendin Franke Klein-Inderfurth weet precies wat ze hier opgestoken heeft. „Het is hier niet zo academisch. Je leert hier op je ogen en op je handen te vertrouwen. Het is veel meer praktisch gericht dan in Duitsland.”

Ze lopen beiden op hun tandvlees, uitgeput door een rooster dat één keer in de vijf dagen een 24-uursdienst voorschrijft. „Maar het is een ervaring die we nooit zullen vergeten.”

Franke probeert even later bij een man een infuus in te brengen. Hij is volslagen laveloos en rolt lallend op zijn brancard van de ene op de ander zij. De sticker met 'spoed' is van zijn voorhoofd gezakt en heeft zich als een grotesk insect op een ooglid genesteld.

In de loop van de nacht, rond twee uur, lijkt de stroom patiënten iets af te nemen. Tijdens deze adem-pauze lijken Narayath en zijn collega's zich voor het eerst te ontspannen. Ze steken een sigaret op, vertellen anecdotes en geven zich bij een kop thee over aan bespiegelingen over hun ervaringen in het Baragwanath. Elke arts blijkt zijn eigen gruwelverhaal te hebben, dat blijft spoken hoe verwoed hij zij ook heeft geprobeerd het uit te drijven. Ze gaan over vrouwen die verkracht en mishandeld zijn, bejagden die door hun kinderen stelselmatig afgeranseld worden, kinderen die gruwelijk verminkt zijn.

Muti

Narayath vertelt dat hij in de vijf jaar in Baragwanath één keer heeft moeten huilen. „Ze brachten een jongetje binnen van drie jaar. Ze hadden hem op het open veld gevonden. Zijn penis, testikels en duimen waren afgehaakt. Dat was voor muti (ingedient voor een toverdrank, red.). Als je zo iets ziet, dan vraag je je af met wat voor mensen je je maken hebt.”

Narayath is bang voor Soweto en zijn inwoners, erkent hij. „Ik zou er voor nog geen miljoen door rijden. Dat is spelen met je leven. Laatst is een collega op weg naar huis dood geschoten. Zo maar, zonder aanleiding. Het is hier een jungle. De jongeren hebben respect voor niets en niemand. De enige regel is: als je iets wilt hebben, neem je het. En iedereen die je daarbij in de weg staat, maak je af. Dat is misschien nog het ergste wat de apartheid heeft aangericht. Die volstrekte normloosheid, die minachting voor het leven van een ander. Mijn god, wat haat ik de apartheid. Ze hebben willens en wetens een hele samenleving vernietigd. En er valt niets meer aan te doen. Wat kunnen we doen? Ja, dit, het stelpen van het bloed.”

(NOT: Dr. Narayath heet in werkelijkheid anders. De naamswijziging was op zijn verzoek.)

De omgangsregeling

„Alleen over mijn lijf krijgt hij nog eens de kans aan mijn kind te komen,” zegt de jonge vrouw bitter.

Gespannen bestudeert Erna (29 en gescheiden) voor de tiende maal het vonnis van de rechter. Op hetzelfde moment valt de groene parkiet in zijn kooi van zijn stokje. Alsof het een kind is, troost zij het gebroken bolletje dons in haar hand. Symbolisch bijna voor de manier waarop zij al jaren als een kloek waakt over haar eigen kind. Het vogeltje redt het niet.

De kleine Agnes (8) is al vier jaar niet meer op bezoek geweest bij haar wettelijke vader omdat haar moeder hem verdenkt van incest. Het kleine meisje was toen zij vier was plotseling rare spelletjes gaan demonstreren. Vooral een zetje van Erna had van de 'ondervraging' van het kind werk gemaakt en samen met haar aangifte gedaan. Het onderzoek op verdenking van overtreding van artikel 249 van het Wetboek van Strafrecht door de Kerkraadse politie heeft, zoals zo vaak in dit soort zaken, te weinig aanknopingspunten opgeleverd. Ex-man Peter ontken categorisch zijn kind ooit seksueel te hebben benaderd.

Op 3 mei 1990 besluit de officier van justitie de zaak te seponeren wegens gebrek aan bewijs. Dit ondanks de uitspraak van een kinderarts-psychiater, dat de verdenkingen 'wel eens zouden kunnen kloppen'. De psychiater wordt later na een klacht van vader Peter door het Medisch Tuchtcollege op de vingers getikt omdat hij te gemakkelijk verdachtmakingen heeft aangewakkerd.

Sinds dat sepot nu is het leed voor alle partijen nauwelijks te overzien. De familierechter krijgt weliswaar op 9 september 1991 partijen ter zitting alsnog zo ver dat er een regeling wordt getroffen. Drie dagen later barst de bom. Voor de deur van de woning van moeder komt het tot een ordinaire meppartij wanneer de kleine Agnes plotseling besluit niet mee te gaan met haar vader. „Opgefokt en opgestookt”, roept de schoonfamilie maar dat hebben ze geweten. Een zwager van moeder Erna pikt het niet. De eisende partij moet zich met verwondingen en blauwe plekken terugtrekken en spant een kort geding aan.

Het kort geding wordt een lang geding, omdat ook de rechter duidelijk worstelt met de moeilijke materie en de tegenstrijdige rapportages

van Kinderbescherming en andere hulpverleners. Erna zegt: „Uiteindelijk heb ik besloten geen bezoek toe te staan omdat ik de verantwoordelijkheid niet kan nemen. Bovendien wil kleine Agnes niet meer.”

Rechter Ballieux besluit uiteindelijk de omgangsregeling (zondags om de veertien dagen van 1 tot 5) toe te staan. Vooral de bereidwilligheid van Peter om zijn ouders in te schakelen bij die bezoeken lijkt de rechter gerust te stellen. Mr. Ballieux wijst heel opvallend de eis van de raadsman van Peter om Agnesje desnoods met de sterke arm naar haar vader te laten brengen van de hand. „Een te schokkende ingreep in de levenssfeer van het kind”, aldus de rechter.

Agnes is nog steeds niet op bezoek in Voerendaal geweest. Haar moeder legt vast elke veertien dagen 150 gulden opzij en is ondanks haar kleine bijstandsuitkering bereid jarenlang dat bedrag te storten. „Ik kan haar niet terugsturen naar die man,” zegt ze stijfkoppig. Haar raadsman mr. Roebroek wil vreemd genoeg geen woord over deze zaak kwijt en dus ook niet zeggen hoe het nu verder moet met Agnes en Erna.

„Sinds zij niet meer bij Peter komt, is zij rustiger en evenwichtiger geworden,” zegt haar moeder.

ROB PETERS

CATCH

CATCH is een internationaal opererend bedrijf, actief op het gebied van uitgeverij, distributie en de detailhandel van o.a. wenskaarten en postkaarten. CATCH heeft zich gespecialiseerd op het gebied van de kunst en fotografie.

Wij zoeken op zeer korte termijn

agenten

voor de groothandels-activiteiten in Duitsland.

FUNCTIE-EISEN: — verkoop-ervaring
— goede contactuele eigenschappen
— volledige beheersing van de Duitse en Nederlandse taal, zowel mondeling als schriftelijk.

Gaarne uw sollicitatiebrief inzenden binnen 14 dagen op het volgende adres:
CATCH NEDERLAND B.V.
Mississippihof 50, 3565 CG Utrecht
T.a.v. L. van Sandwijk. Tel. info: 030-612117

Boels

Boels Verhuur is een groeiende onderneming, met 6 vestigingen in binnen- en buitenland, die een uitgebreid assortiment artikelen verhuurt voor huwelijken, bruiloften, huizen, huizen en particulier. Een baan bij Boels Verhuur betekent met inzet en enthousiasme binnen een goed op elkaar afgestemd team, dat met grote betrokkenheid de onderneming verder uitbreidt.

In verband met een nieuwe te openen vestiging in Alen (D.) zoeken wij:

COMMERCEEL-TECHNISCHE MEDEWERKERS

die volledig zelfstandig een filiaal kunnen leiden (vakaturenummer 01.01)

Taak: — U beheert de klanten van de receptie en neemt alle commerciële beslissingen.
— U verzorgt de afname en/of retourname van de verhuurde machines, gereedschap en de afname van de administratieve gegevens.
— U bent verantwoordelijk voor het beheer van de machines en gereedschap.
— U bent verantwoordelijk voor het beheer van de machines en gereedschap.

Eisen: — U bent een zelfstandige ondernemer in verband met de afname van de machines en gereedschap.
— U bent een zelfstandige ondernemer in verband met de afname van de machines en gereedschap.
— U bent een zelfstandige ondernemer in verband met de afname van de machines en gereedschap.

Uw sollicitatiebrief en/of aanvraag van het vacaturenummer op brief of anderszins wordt niet teruggezonden. Verzend de brief aan: Boels Verhuur, Postbus 100, 1000 AA Amsterdam.

Garage Vanden is dealer voor Volkswagen en Audi in Oost- en Zuid-Limburg.

Zij wij gaan naar Volkswagen met het uitsluitend met een:

EERSTE AUTOMONTEUR

Opgeleid voor deze functie dienen te voldoen aan het volgende profiel:

- opleiding op M.T.S. niveau of gelijkwaardig
- voldoende persoonlijkheid
- kennis van de Nederlandse taal

W.A.M. Vanden

Garage Vanden B.V.
Postbus 2000, 6400 BA Heerlen
Tel. 043-412641

PRODUKTASSEMBLEURS

Voor een toeleveringsbedrijf van auto-onderdelen in Limburg. Wij zijn op zoek naar goed gemotiveerde medewerkers die in het bezit zijn van eigen vervoer.

De werkzaamheden bestaan uit het bedienen van machines en het assembleren van de producten. Er wordt gewerkt in 3 ploegendiensten en een vast dienstverband behoort tot de mogelijkheden.

Moet goede toekomstperspectieven worden er een goed salaris en reiskostenvergoeding geboden.

Gaarne uw sollicitatiebrief met foto en cv, direct contact op met de voorlichtingsbijeenkomst. Het adres is: Postbus 16, 043-713120. Het adres is: Postbus 16, 043-713120. Het adres is: Postbus 16, 043-713120.

Landgraaf, Postbus 44, 326395.

Uiteraard zal uw aanpak en inzet van welkom.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

HANSSEN

orthopedische schoentechniek
Landgraaf - Hoerisbroek - Ede

Hanssen Orthopedische Schoentechniek is een modern opgezette onderneming met een uitstekend personeel. Momenteel zijn er drie vestigingen met circa 30 medewerkers. In het kader van ontwikkeling en productie is er een dochteronderneming (samenwerkingsverband) met nog eens 18 medewerkers.

Door het enthousiasme van onze mensen en de hoge graad van kwaliteit alsook service kunnen wij alle wensen op het gebied van het werk aan bod. Wij trokken ons team op een aantal punten naar voren en zoeken hiervoor gemotiveerde kandidaten:

LEERLINGEN ORTHOPEDISCHE SCHOENTECHNIEK m/v

Een klantvriendelijke instelling en goede communicatieve vaardigheden maken mede deel uit van onze kwaliteit. Dat dienen dan ook uw eigenschappen te zijn, om als leerling een goede voorbereiding te krijgen op het werk. U bent verantwoordelijkheidsgevoel en u bent goed in teamverband werken. Gevraagd opleidingsniveau MBO. Leeftijd tussen de 20-25 jaar.

WIJ VRAGEN: m/v met verantwoordelijkheidsgevoel, met motivatie en ambitie voor hun werk. M/V die over de juiste mentaliteit beschikken om kollektief op een creatieve wijze een kwaliteitsproduct te kunnen vervaardigen. Leeftijd: maximaal 35 jaar.

WIJ BIEDEN: Een uitdagende functie met goede toekomstperspectieven, werken in een jong dynamisch team met een uitstekende sfeer. Een goede salariskring in overeenstemming met de waarde van de functie en goede werkomstandigheden.

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen richten aan:

HANSSEN orthopedische schoentechniek
T.a.v. de Heer P.C. van der Linden
Herweg 96
6373 VL Landgraaf

Voor meer inlichtingen tel.: 043-311681

Wij willen ons graag voorstellen aan u

Wij willen ons graag voorstellen aan u als een bedrijf dat u kan helpen met uw administratieve en financiële problemen. Wij zijn een bedrijf dat u kan helpen met uw administratieve en financiële problemen.

De Rabobank kent u natuurlijk al. Maar kent u ons ook als werkgever? Als bank die gaat werken met mensen uit de buurt. Mischien nog niet goed genoeg. En daarom willen we ons graag voorstellen.

De Rabobank Spekholzerheide is, net als alle andere Rabobanken, een typisch plaatselijke bank met een coöperatief karakter. Dat betekent simpelweg dat we een sterke band hebben met wat zich in onze buurt afspeelt. En dat we het belang van onze klanten als vooropstellen. Of dat nou particulieren, bedrijven of instellingen zijn.

Je kunt het beden van optimale service maar alleen maar blijven garanderen als je een financiële organisatie goed in elkaar zit.

Als groepshoofd van de administratieve afdeling van de Rabobank Spekholzerheide, draagt u wat dat betreft daartoe bij. Onder leiding van het hoofd beheers-technische zaken maakt u zich sterk om uw groep mensen zo goed mogelijk te laten presteren. U organiseert, motiveert en stuurt bij als dat nodig is.

Stuur uw brief naar de directie van de bank, Akerstraat 129, 6466 HE Kerkrade. Of bel met ons voor meer informatie met de heer J.M. Spek, hoofd beheers-technische zaken. Hij is te bereiken op (043) 41 00 44.

Rabobank Aangenaam.

smeets+zonen bv

ORTHOPEDISCHE SCHOENTECHNIEK

Voor ons bedrijf te Geleen zoeken wij

modeleur-schachtenmaker m/v

Taak: — Ontwerpen en maken van bovenwerkpatronen voor orthopedisch schoeisel.
— Leiding geven aan de afdeling stikken.

Vereisten: — Kennis van en ervaring met het vakgebied.
— Goede sociale en contactuele eigenschappen.
— Kunnen inspelen op nieuwe technieken en ontwikkelingen.

Salaries: — In overeenstemming met ervaring en opleiding.

Tevens is er plaatsingsmogelijkheid voor een assistent orthopedisch schoentechnicus m/v en een leerling-modeleur m/v

Informatie en sollicitatie:
Smeets en Zonen B.V.
Hofstraat 4, 6181 AR Geleen
Tel. 046-748451

ADELMEIJER ADVOCATEN

zoeken voor spoedige indiensttreding (40 uur p.w.)

RECEPTIONISTE/TELEFONISTE m/v

Gegadigde dienst

- zelfstandig en accuraat te kunnen werken;
- over goede contactuele eigenschappen te beschikken;
- goede verbale kennis van de Engelse en Duitse taal te hebben en in mindere mate van de Franse taal;
- bij voorkeur ervaring te hebben in een vergelijkbare functie.

TYPISTE m/v

Gegadigde dienst

- zelfstandig en accuraat te kunnen werken;
- te beschikken over minimaal HAVO-diploma, typediploma en aantekeningstypistenaardigheid;
- bekend te zijn met WP 4.2;
- goede kennis te hebben in woord en geschrift van Nederlands, Duits en Engels.

De functie biedt de mogelijkheid door te groeien naar secretaresse.

Schriftelijke sollicitaties voor één van de hierboven genoemde functies vergezeld van een recente foto gaarne binnen 10 dagen richten aan ons kantoor:

Postbus 200, 6400 BA Heerlen
Tel. 043-412641

wegenbouw limburg b.v.

Baanradweg 271, 6417 SR HEERLEN

vraagt op korte termijn

asfaltuitvoerder asfaltharkers walsmachinisten

Voor inlichtingen: de fr. S.M. Lemmens, n. 18.00 uur, tel. 043-647867.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

VOORLICHTINGSBIJENKOMST

WOENSDAG 20 JANUARI 1993 AANVANG 19.00 EINDE 21.00 UUR

NIEUW!!!

Vrije studierichting Europees Sociaal Beleid

European Social Policy

Gezondheid, Welzijn en Arbeid

- leidt op voor (staf)functies binnen Europa
- een half jaar studeren aan Anglia Polytechnic University in Cambridge
- stages in de Euregio
- toelating tot propedeuse:
 - HAVO, VWO- of driejarig MBO-diploma
- toelating tot hoofdijs:
 - propedeuse getuigschrift van de sector Hoger Geïntegreerd Onderwijs, sector Hoger Speciaal Aangeleerd Onderwijs, Sociale Wetenschappen of Gezondheidswetenschappen

Bezoekadres van de voorlichtingsbijeenkomst: Gouverneur van Hovelstraat 2 te Sittard.

HOGESCHOOL SITTARD

Informatie en aanmelding:
Sportcentrum 35, 6136 KX Sittard
Telefoon (043) 591212

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

HOGESCHOOL KATHOLIEKE L E E N

PART-TIME OPLEIDING MET PERSPECTIEF

PERSONEELBELEID / ARBEIDSMARKTBELEID

Cursusplaatsen: Tilburg - Sittard

Start: Augustus 1993

Erkend en goedgekeurd door het Ministerie van Onderwijs.

AP/PB 3-JARIG MBO

gericht op uitvoerende functies. Voorlopig diploma MAVO-4 of vergelijkbaar. Vanaf 2e studiejaar tot half-tijds vervolgopleiding vereist.

AP/PB 2-JARIG HBO

bestemd voor beleid- (onderwijs) en functionarissen. Voorlopig diploma MBO AP/PB of (na een vooropleiding) HBO-diploma c.q. universitaire opleiding en min. 2 jaar relevante praktijkervaring.

De MBO is primair gericht op functies op uitvoerend vlak. De HBO leidt op tot beroepsuitoefening op beleidsmatig/adviesniveau.

Aard van de opleiding:

De studie is beroepsbegeleidend en in hoge mate afgestemd op de praktijk van de student(e). Daarom is vanaf het 2e HBO-jaar minimaal een half-tijds functie vereist.

Lesdagen:

1 lesdag per week, naar keuze: op 'n woensdag (16.15-20.15 uur) of op zaterdag (09.30-13.30 uur).

OPEN DAGEN

TILBURG:

St. Josephstraat 108, Zaterdag 16 jan.: 10.00 - 12.00 uur. Maandag 18 jan.: 19.00 - 21.00 uur

SITTARD:

PABO-gebouw: Beukeboomweg 24, Maandag 18 jan.: 19.00 - 21.00 uur

Informatie en brochure:

Voor meer informatie bel voor Tilburg: 013-394188 en voor Sittard 046-599600 of schrijf naar: Opleiding AP/PB St. Josephstraat 137, 5017 GG Tilburg.

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE L E E N

BOEKHOUDEN (BKB en PDB), MBA, SPD 1 + 2

AVOND-HEAO (ACCOUNTANCY, BEDRIJFS-ECONOMISCH, COMMERCIEEL) LOONADMINISTRATIEUR EN NIMA-A

HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, SITTARD, VENLO, WIERT EN EINDHOVEN

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1 en NIMA-A worden met een examengarantie gegeven. Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 en 046-599539 (tijdens de kantooruren) of met de regiomanager G. Urselmann of u kunt ook schrijven naar Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg of u bezoekt een van de

STUDIEVOORLICHTINGSDAGEN:

Maastricht: Jeanne d'Arc College, Oude Molenweg 130, dinsd. 19 jan. 1993: 18.00-20.00 uur

Sittard: Hogeschool Katholieke Leergangen PABO, Beukeboomweg 24, donderd. 21 jan. 1993: 18.00-20.00 uur

Tilburg: Bernardinuscollege, Akerstraat 95, maand. 18 jan. 1993: 18.00-20.00 uur

De Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen is (naar zover het onderwijs onder de naleiding van de wet valt) aangewezen op grond van de Wet op het Hoger Onderwijs, uitvaardigd door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op de universitaire onderwijsinstellingen en het wet op de Stichting Hoger Onderwijs Zelf Hebben.

Instituut Notenboom

Perfekte mogelijkheden voor jonge mensen met interesse in hun carrière.

1- en 2 jarige beroepsopleidingen met rijksstudiefinanciering/o.v.jaarkaart.

BUSINESS
Euro Management
Marketing management
P.R. medewerker

HOTELMANAGEMENT
Hotelmanagement
Hotelmanagement superior

HOSPITALITY
European Hospitality
International Hospitality

TOERISME EN RECREATIE
Toerisme en recreatie binnenland
Toerisme en recreatie management
Toerisme en recreatie af- en toerisme
International toerisme en recreatie CEL

SECRETARIAAT
Internationaal Secretariaat
Diploma Secretariaat
Participatie Informatie

Instituut Notenboom is een toernooi-gevoerd opleidingsinstelling met vier hoofdopleidingen. Het Instituut heeft vestigingen in Eindhoven, Maastricht, Roermond en Venlo. Wij bieden je op vooruitgang met zowel nationale als internationale uitdagingen. Een geestige, creatieve en dynamische omgeving die elke leerling de kans geeft om zijn of haar talenten te ontwikkelen. Het Instituut Notenboom is een toernooi-gevoerd opleidingsinstelling met vier hoofdopleidingen. Het Instituut heeft vestigingen in Eindhoven, Maastricht, Roermond en Venlo. Wij bieden je op vooruitgang met zowel nationale als internationale uitdagingen. Een geestige, creatieve en dynamische omgeving die elke leerling de kans geeft om zijn of haar talenten te ontwikkelen.

BON VOOR CARRIEREPERSPECTIEF

Naam: _____
Adres: _____
Plaats: _____ Postcode: _____ LD 9.1

Gedownload door: Instituut Notenboom, Postbus 307, 5000 AH Eindhoven of belten naar het Nij. Secretariaat, Telefoon: 046-599539, 046-599540, 046-599541.

OPEN DAG MAASTRICHT 4 februari 1993

Gebouw 'Een Diner', 3e verd. Houten, 3-5 (aan Vrijthof)
Aanvang: 18.00 u. TOERISME-HOTELMAN. Aanvang: 19.45 u. BUSINESS/HOTEL-MANAGEMENT/SECRETARIAAT.

OP DE ARBEIDSMARKT IS VEEL VRAAG NAAR OPGELEIDEN

Voor meer informatie of een prospectus kunt u ook schrijven naar: 013-394188 (vrijdags tot 16.00 uur). Of bezoek onze info-dag.

WELKOM OP DE INFO-DAG
WOENSDAG 13 JAN.
19.00 - 21.00 uur
SITTARD, Parklaan 4

Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studietoelagen en u schiedende contact met eigen mogelijkheden.

LOGISTIEK MANAGEMENT

Schrijf nu in voor deze opleiding!

- Deze 1-jarige cursus vormt het eerste deel van de opleiding 'Fysieke Distributie' en 'Materieel Management'.
- Combinatie van de modules van deze logistieke vakken levert na één jaar het vakcertificaat 'Distributie en Vervoer op'.
- In het 2e cursusjaar leidt een aantal modules u tevens op voor NEVIE- en EVO-attestaten.
- Onderwijs in module van 8 weken; tentamenstelsel.

Start: 4 februari 1993
Tijdstip: dondags van 18.30-22.00 uur.
Plaats: Sittard, Parklaan 4.
Kosten: ca. fl. 700,- voor één volledig cursusjaar (jan. t/m jan.) voor 2 vakken.

OPEN LEERCENTRUM

SITTARD, PARKLAAN 4
INFO-NUMMER 046-599404

Een prima studie, in een fijne stad

Het Walram College Sittard heeft óók een MBO-opleiding voor jou!

Techniek

Mts

werktuigbouwkunde/electrotechniek/
fijnmechanische techniek/
materiaaltechnologie/korte opleiding
metaal/korte opleiding elektro/
telematika/werktuigbouwkundig
onderhoud

Mlo

laboratoriumtechniek/chemie/medisch/
technisch onderwijsassistent/materiaal-
techniek

Economie

Mbo

bedrijfsadministratie/secretariaat/
economisch administratief/commercieel
administratief/korte opleiding
bedrijfsadministratie/korte opleiding
secretariaat

Dienstverlening en Gezondheidszorg

Mdgo

verzorging/gespecialiseerd
verzorgende/ogogisch werk/
activiteitenbegeleiding/
sociaal-juridische dienstverlening/
mode en kleding

CIOS, Sport en bewegen

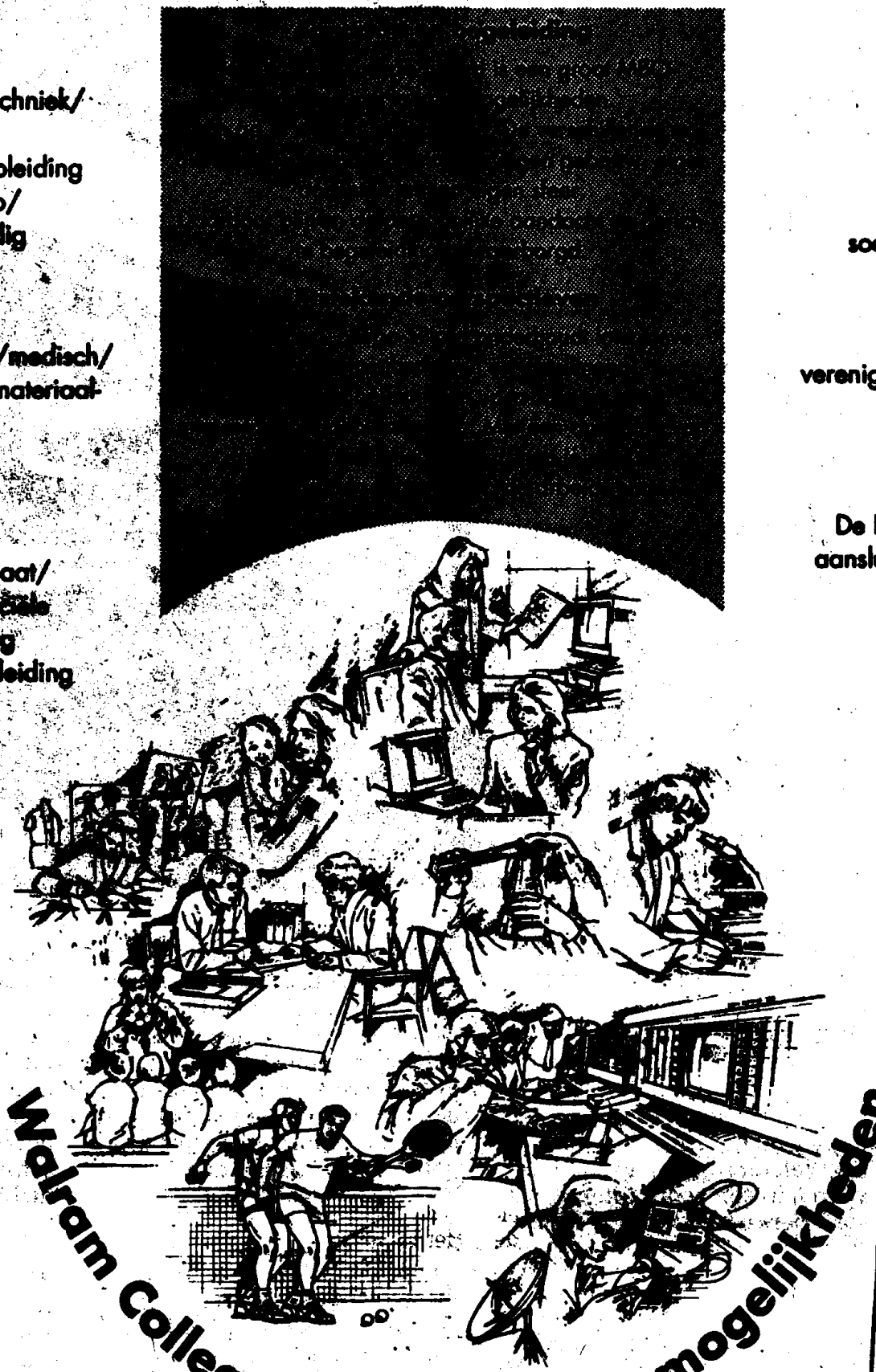
verenigingssport/sportieve recreatie &
vorming/zorg & hulpverlening

Havo/mbo

De Havo-opleiding die een soepele
aansluiting op een mbo-vervolgopleiding
garandeert.

Oriënteren en schakelen

Als je nog niet weet wat
je wilt of wat je kunt, of je mist
een of meerdere vakken, dan
kan het Walram College
Sittard je zeker verder
helpen.

Walram College: 'n wereld aan mogelijkheden

OPEN DAG

ZATERDAG

16 JANUARI

10.00-14.00 uur

Economie, Valkstraat 10
CIOS, Sport en bewegen,
Sportcentrumlaan 2
Havo/mbo,
Mgr. Cloessensstraat 4

OPEN DAG

ZATERDAG

23 JANUARI

10.00-14.00 uur

Techniek, Mts,
Valkstraat 10
Techniek, Mlo,
Montgomerystraat 7

Dienstverlening &
Gezondheidszorg,
(gespec.) verzorging,
Kennedysingel 18
Dienstverlening &
Gezondheidszorg,
overige opleidingen,
Leyenbroekweg 105A

KIJK-DOE-DAG

Meisjes & Techniek

DINSDAG

9 FEBRUARI

Valkstraat 10,

12.30-16.00 uur

walram college

sittard

Postbus 5280, 6130 PG Sittard

Tel: 046-59 86 84

Walram College: 'n wereld aan mogelijkheden

Het Advies- en Studiecencentrum en DSM-Centrale

Opleidingen bieden vanaf februari in Geleen aan:

Informatica cursussen:

- ♦ Kennismaking met de PC
- ♦ WordPerfect 5.1
- ♦ MS-DOS 5
- ♦ MS-Windows 3.1
- ♦ Lotus 123, versie 3.1
- ♦ DBASE IV

Informatie of aanmelding:

bel (045) 71 21 06 of bezoek de Informatiebijeenkomst
op woensdag 27 januari van 19.00 tot 20.30 uur,
DSM-Centrale Opleidingen, Burg. Lemmensstr. 300,
Geleen

DSM

ciens

Het leven op aarde in de vorm zoals wij die nu kennen eindigt over 1.500 miljoen jaar. Over 2.500 miljoen jaar wordt onze planeet net zo bar en uitgedroogd als Venus nu is. Alleen met spiegels of schaduw scheppende schermen zou de toenemende hitte van de zon nog enige tijd kunnen worden gekeerd. Anderzijds kan de toeloegang van het leven nog worden versneld door een botsing met een komeet of een ingrijpende verandering in de atmosfeer, zo blijkt uit berekeningen van Ken Caldeira en James Kasting van de Universiteit van Pennsylvania.

Naarmate de zon helderder en heeter wordt, daalt de hoeveelheid kooldioxyde in de atmosfeer – tot dat uiteindelijk planten niet meer

Toenemende hitte zon nauwelijks te keren Leven op aarde heeft nog twee miljard jaar

kunnen leven. „In prehistorische tijden zat er veel meer kooldioxyde in de atmosfeer, maar door de toenemende zonnehitte is al veel naar de ruimte ontsnapt. In feite is er nog maar zo weinig kooldioxyde in de atmosfeer over dat het heter worden van de zon nauwelijks

meer kan worden opgevangen. Het grootste deel van de kooldioxyde zal over rond 1.000 miljoen oftewel een miljard jaar uit het systeem van de aarde zijn verdwenen en dan begint het water in de ruimte te verdwijnen, omdat de aarde het kookpunt bereikt. Na twee miljard

jaar is al het water weg en dat betekent simpelweg: einde van al het leven.”

Spiegels of schaduwsystemen kunnen wellicht de ernstigste gevolgen van de uitdroging tijdelijk tegenhouden. Een andere oplos-

sing vormen gesloten systemen, waarin de cyclus van kooldioxyde, water en andere stoffen wordt gecontroleerd. Zulke systemen kunnen wellicht ook elders in de ruimte worden gevestigd. In die systemen zal men dan met weemoed kunnen terugdenken aan de koele, groene heuvels die de dan barre aarde eens bezat.

De overmaat aan kooldioxyde die nu vrijkomt door verbranding van fossiele brandstoffen zal pas over ruim één miljoen jaar effect hebben. Dit betekent dat het broeikas-effect door opwarming van de atmosfeer wel een probleem is voor het huidige leven op aarde, maar de toekomst van de planeet zelf in nog geen miljoenen jaren bedreigt.

nus. Om die reden werden zij Augustijner koorheren genoemd. Vooral in de eerste twee eeuwen van haar bestaan speelde Kloosterrade in geestelijk en materieel opzicht een prominente rol. Zo heeft de leefregel die de eerste abt Richer (1112-1122) samenstelde, invloed gehad op de regels van kloosters tot ver in het huidige Duitsland (met name Beieren) en in Oostenrijk. Ook St. Norbertus, de geestelijke vader van de Norbertijnen, heeft voor zijn kloosters veel profijt getrokken van die kloosterordering.

Vanaf het begin van de twaalfde eeuw werd de band tussen Kloosterrade en de hertogen van Limburg almaar nauwer. Diverse leden van dat geslacht lieten er zich begraven en enkelen van hun verwanten gingen in het aan de abdij verbonden vrouwenklooster. Rond het midden van de dertiende eeuw had de abdij zo'n 3.000 hectare aan grond. Uit een bewaard gebleven boekencatalogus blijkt, dat Kloosterrade een grote en welvoorzien bibliotheek bezat, die in het middeleeuwse Europa zeer vermaard was. Van de manuscripten zelf is weinig overgebleven, maar de inventaris alleen al levert een schat aan gegevens voor de bestudering van het geestelijke klimaat in de Nederlanden gedurende de middeleeuwen.

De zendingsdrang van de kanunniken mocht er ook zijn. Vanuit Kloosterrade werden filialen gesticht in Marienthal (Ahrthal), Sinich (Voerstreek) alsmede in Hooi-donk (bij Eindhoven), terwijl een negental kloosters in Friesland onder hun gezag stond. Daarnaast stuurden de Limburgers zielzorgers naar tal van parochies in binnen- en buitenland.

Na een periode van verval ging het Kloosterrade in de loop van de zeventiende en achttiende eeuw weer voor de wind. Vooral het delen van steenkolen was voor de kanunniken een lucratieve tijdsbesteding. Ook in politiek opzicht sprak Kloosterrade een woordje mee. Zo hadden de abten namens de geestelijke stand zitting in de Staten van 's-Hertogenrade en in de Staten van de Landen van Overmaas. In 1796 werd het klooster door de Fransen opgeheven.

Skelet

De geschiedenis van Kloosterrade is weliswaar in grote lijnen bekend, maar het is niet meer dan een – hier en daar rammellend – skelet. Het oorkondenboek moet ervoor zorgen dat er flink wat vlees op de botten komt. Daarnaast zullen ook historici die bijvoorbeeld de middeleeuwse staatkundige, administratieve, sociaal-economische, juridische of kerkgeschiedenis van Limburg bestuderen, over enkele jaren naar hartelust kunnen putten uit deze bronnenuitgave.

Historici krijgen kans om pijnlijk gemis weg te werken

Oorkondenboek Rolduc primeur voor Limburg

DOOR RENÉ VLEMS

Oorkondenboeken zijn per definitie geen folianten om lekker onderuit gezakt in één ruk uit te lezen. De begeleidende teksten bij de transcripties van de oorkonden zijn gortdroog en staan voor de leek vol geheimtaal. Voor kritisch vorschende historici zijn oorkondenboeken evenwel onmisbare draden van Ariadne waarlangs zij hun weg vinden in het doolhof van de geschiedenis van bijvoorbeeld een klooster, kerk of gerechtelijke instelling.

Van veel Nederlandse provincies en gewesten zijn in de loop der jaren oorkondenboeken verschenen, bijvoorbeeld van Holland en Zeeland, het Sticht Utrecht, Overijssel en van de graafschappen Gelre en Zutphen; sommige uitgaven zijn zelfs al meer dan honderd jaar oud. Limburgse geschiedkundigen moeten het daarentegen nog altijd zonder doen. Over pakweg vier jaar is het leed echter voor een deel geleden, want als alles volgens plan verloopt, verschijnt rond 1996 een oorkondenboek van het klooster Rolduc in Kerkrade. De stichting *Lève Rolduc* is kort vóór de jaarwisseling begonnen met dat halskarwei. De publicatie moet de eerste worden in een lange reeks van oorkondenboeken van Limburgse kerken, kapittels, kloosters en andere fondsen.

Het oorkondenboek Kloosterrade (de naam Rolduc raakte pas in de achttiende eeuw in zwang) zal de ontcijferde en becommentarieerde teksten bevatten van oorkonden en andere handschriften van de abdij vanaf haar stichting in 1104 tot ongeveer 1500. Volgens een voorzichtige schatting gaat het daarbij om ongeveer driehonderd stukken, die voor het merendeel te vinden zijn in het Maastrichtse Rijksarchief. Maar het is zeker niet gewaagd te veronderstellen dat gaandeweg de navorsingen in de archiefbestanden meer, nog onontgonnen materiaal boven water zal komen.

Het onderzoek, dat wordt verricht door de Nijmeegse historicus drs. V. Paquay, is een initiatief van de

● Luchtfoto van het kloostercomplex van Rolduc in Kerkrade.

Foto: DRIES LINSEN

stichting *Lève Rolduc*. Als wetenschappelijke *supervisors* zijn de professoren P. Leupen en P. Hendrikx ingehuurd. Beiden zijn verbonden aan de vakgroep Middeleeuwse Geschiedenis van de universiteit van Amsterdam. Een werkgroep onder leiding van oud-directeur J. Stassen van Rolduc heeft enkele jaren nodig gehad om de financiering rond te krijgen. De kosten, voor het leeuwedeel personeelslasten, zijn geraamd op 300.000 gulden.

Lappendeken

Dat Limburg, toch een provincie met een rijke middeleeuwse geschiedenis, nog altijd niet kan bogen op een oorkondenboek, is te wijten aan verschillende oorzaken. Om te beginnen is het aantal stukken voor een uitgave die de gehele provincie beslaat, onnoemelijk groot. Probleem is ook dat Limburg in het grijze verleden in staatkundig opzicht een bonte lappendeken was, waardoor vele bronnen berusten in binnen- en buitenlandse archieven. Het bijeenbrengen van al die archivalia stuit daarom op onoverkomelijke moeilijkheden van methodologische aard. Uitgave per fonds is bijgevolg het enige

alternatief. Met het oorkondenboek van Rolduc is daarmee in ieder geval een veelbelovend begin gemaakt.

Het samenstellen van een oorkondenboek is een vak apart en vereist een grondige kennis van de diplomatiek (oorkondenleer). Zo moet de diplomatiek gepokt en gemazeld zijn in het onderscheiden van de de betrouwbaarheid, de diverse functies alsmede in de verschillende, ontstaans- en overlevingsvormen van de oorkonden. Een oorkonde – in de Nederlandse archivistiek verwarrend genoeg aangeduid met de term akte – is volgens de diplomatiek een schriftelijk, in een bepaalde vorm gegoten bewijsstuk over een onderwerp van juridische aard, bijvoorbeeld een rechtshandeling, een rechtstoestand of een feitelijk gegeven dat rechtsgevolgen kan hebben. Te denken valt aan onder meer testamenten, trakaten, vergunningen, vonnissen, bullen, contractsluitingen; juridische documenten dus.

Omdat bij stukken met een juridische functie altijd de mogelijkheid van valsheid aanwezig is, richt het onderzoek van de diplomatiek

zich vooral op de echtheid van deze niet-verhalende bron. De betrouwbaarheid toetst hij vooral aan redactionele bijzonderheden (onder andere standaardformuleringen) en uiterlijke kenmerken (validatiemiddelen als handtekeningen, zegels en stempels) van de akten, die de middeleeuwse kanselarijen en gerechten hanteerden om de oorkonde bewijskracht mee te geven. Het doel van een oorkondenboek is die teksten voor verdere historische studie te ontsluiten door onder meer het leveren van transcripties en het geven van informatie over ontstaan, datering, wijze van overlevering, tekstvarianten en echtheid of valsheid.

De bewogen historie van Rolduc levert ontzettend veel voldoende materiaal voor een oorkondenboek. Kloosterrade werd gesticht in 1104, vooral dankzij de bemoeienis van de graaf van Saffenberg die aan weerszijden van de Duitse grens bij Kerkrade de lakens uitdeelde (het Land van Rode of Rade, langs het riviertje de Worm).

Het klooster ontwikkelde zich al snel tot een abdij van Reguliere Kanunniken, die leefden volgens de regels van de Heilige Augusti-

Geschiedenis Dubrovnik verleden tijd door granaten

Historische monumenten prooi van iedere oorlog

Nog maar nauwelijks een jaar geleden behoorde het Kroatische Dubrovnik tot één van de fraaiste historische steden van Europa. Ze was de trots van het toenmalige Joegoslavië. De Griekse, Romeinse, Byzantijnse, Venetiaanse en Turkse culturen gaven kleur aan het rijke architectonische palet van deze kustplaats aan de Adriatische Zee. Maar vorig jaar kreuende Dubrovnik onder de vernietigingsdrang van de Serviërs. De stad moest duizenden mortiergranaten en kanonschoten incasseren, waardoor grote delen van het historische centrum onherstelbaar werden beschadigd.

De hiernaast afgedrukte plattegrond geeft een goed beeld van de omvang van de vernielingen. Gebouwen die met zwart zijn aangegeven zijn volledig verwoest. Daaronder bevinden zich het dertiende eeuwse klooster van de Heilige Jacob, het veertiende eeuwse Dominicaner klooster, de zestiende eeuwse synagoge (op één na de oudste in Europa!), het zeventiende eeuwse Boskovicjeva-paleis, het Ikonenmuseum en het oude Raad-

huis. Gebouwen die gestippeld zijn weergegeven zijn gedeeltelijk verwoest en de gebouwen in grijs zijn licht beschadigd.

Het zijn gegevens uit een rapport van de Universiteit van Zagreb, waarin recente aanvallen op Dubrovnik niet zijn meegerekend. Kortgeleden nog liep de antieke omringing van de stad ernstige schade op.

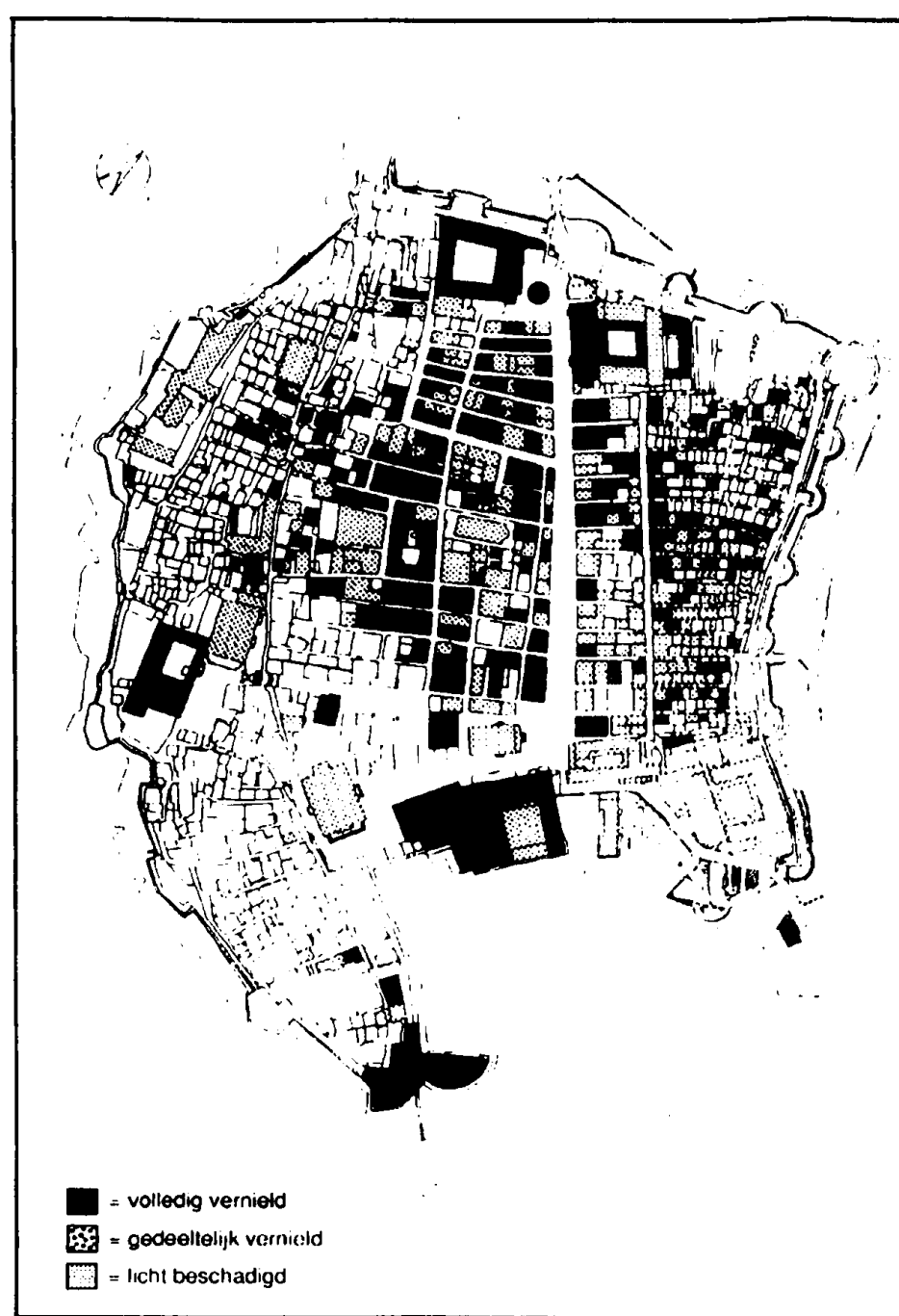
Dode letter

Nederland heeft het initiatief genomen om de in 1954 onder auspiciën van de Verenigde Naties ondertekende Conventie ter Bescherming van Cultureel Eigendom ten tijde van Gewapende Conflicten ingrijpend te wijzigen. Aanleiding zijn de recente verwoestingen van belangrijke historische monumenten in het voormalige Joegoslavië, maar ook in andere oorlogsgebieden, zoals Irak en Cambodja.

De 77 ondertekenaars van de Conventie ter Bescherming van Cultureel Eigendom – waaronder iro-

Joegoslavië – stellen dat 'schade aangebracht aan het culturele eigendom van welk volk dan ook, schade betekent aan het culturele erfgoed van de hele mensheid, omdat elk volk een bijdrage levert aan de culturen van de wereld'. De Unesco (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) is actief bezig om landen in oorlog te adviseren bij de bescherming van hun culturele erfgoed.

Tot nu toe echter is de Conventie van 1954 niets meer dan een dode letter gebleken. Het is maar de vraag of de beoogde wijzigingen, die een stringenter controle van de ondertekenaars vereisen, enig soelaas zal bieden. De jongste, en vaak moedwillige verwoestingen van historische monumenten in Bosnië-Herzegovina geeft wat dat betreft weinig reden tot optimisme. De actuele oorlogssituatie aldaar staat nog niet toe een beeld te krijgen van de omvang van verwoestingen aan historische monumenten, maar VN-waarnemers menen al wel dat de verwoestingen aldaar die van Kroatië zullen overtreffen.

Bijzondere eiwitten opgespoord

Het laboratorium voor moleculaire biologie van het biologisch centrum van de Rijksuniversiteit in Groningen heeft bij toeval eiwitten ontdekt met heel bijzondere eigenschappen, waarvan het bestaan tot nu toe onbekend was. Deze nieuwe wetenschap kan volgens prof. dr. J. Wessels wellicht van nut zijn bij de behandeling van mensen met een verzwakt afweersysteem, zoals aids-patiënten. De kleine eiwitten, hydrophobins genoemd, worden in grote hoeveelheden door schimmels gevormd. Daarom is het, aldus de hoogleraar, des te opmerkelijker dat de eiwitten zolang onopgemerkt konden blijven. De ontdekking is, zo meent prof. Wessels, niet alleen van belang voor een beter begrip van de groei en ontwikkeling van schimmels, maar vermoedelijk ook van zeer grote betekenis voor de praktijk. Hij verwacht van de ontdekking veel op technisch, medisch en biotechnologisch gebied.

Dino's ongekend populair

Groot is 'in' tegenwoordig; althans wat vroeger groot was en nu niet meer bestaat. Neem bijvoorbeeld de dinosaurussen. Al 65 miljoen jaar geleden uitgestorven en nu in alle soorten en maten verkrijgbaar als modellen of bouwpakketten bij speelgoedzaken. Dat geldt dan hoofdzakelijk de echt grote dino's zoals de Triceratops, Apatosaurus (vroeger Brontosaurus geheten), Stegosaurus en niet te vergeten de Tyrannosaurus.

Exposities over dino's zijn eveneens aan de orde van de dag. Bijvoorbeeld in het Emmeloordse Museum Schokland. De medewerkers van dit archeologisch, geologisch, historisch museum zijn erin geslaagd zeven complete mammoetskeletten van het Paleontologisch Instituut van de Academie der Wetenschappen in Moskou naar Emmeloord te halen. Op de foto is een medewerker van het Museum Schokland drukdoende één van de kolossale geraamten in elkaar te zetten.

Therapie bij rugpijn zinloos

Mensen met plotselinge, lage rugklachten hebben niets aan het volgen van een oefentherapie. De klachten worden daardoor soms zelfs erger. Dat concludeert drs. A. Faas in zijn proefschrift Oefentherapie bij acute lage rugpijn, waarop hij onlangs aan de Vrije Universiteit van Amsterdam is gepromoveerd. De oefentherapie die door Faas werd onderzocht, bestond uit het aanleren van oefeningen en het geven van adviezen voor autorijden, tillen, bukken, zitten en staan. De bedoeling van de therapie was dat de patiënt zichzelf beter zou kunnen redden. Volgens het proefschrift is er zelfs op langere termijn geen heil te verwachten van de oefentherapie. Artsen kunnen vaak geen oorzaak vinden voor rugklachten. Meestal gaan de klachten na vier tot zes weken vanzelf over, al keren ze regelmatig terug, meestal als gevolg van grote psychische spanningen. Faas stelt in zijn proefschrift dat bij acute rugpijn met een duur van minder dan zes weken volstaan kan worden met voorlichting door de huisarts. Wel moeten er ook pijnstillers en smeersels worden gebruikt. De huisarts dient volgens Faas tevens meer aandacht te hebben voor de emotionele problemen van de patiënt.

Zwitserse gletsjers krimpen

De gletsjers in Zwitserland zijn meer dan ooit gesmolten onder invloed van de milde winters en de warme zomers. Dat meldt de Zwitserse Academie van Wetenschappen. Het onderzoek, dat het seizoen 1990-1991 beslaat, heeft betrekking op 109 gletsjers. Vooral in Wallis in het zuiden is de toestand ernstig. Volgens de Academie heeft het volume van de gletsjers in de afgelopen 5.000 jaar nog nooit zo'n dieptepunt bereikt. Zo werd de Mont-Fort gletsjer in Wallis sinds 1988 221 meter korter. Ook de dikte van de gletsjers neemt af. In Zwitserland werd 112 jaar geleden begonnen met het bijhouden van de toestand van de gletsjers. De wetenschappers denken dat warme winden uit de Sahara en de zeven milde winters die Zwitserland de afgelopen jaren heeft gekend de volumedaling van de gletsjers veroorzaken. Over enkele eeuwen zullen de gletsjers in Zwitserland totaal zijn verdwenen, zo vrezen de deskundigen.

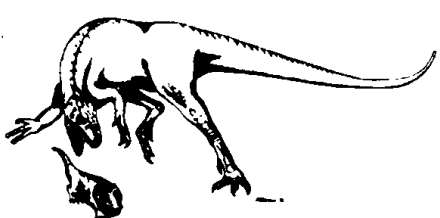

Politieagent schopt niet meer

Britse politieagenten die gaarne de punt van de laars gebruiken om hun argumenten kracht bij te zetten, moeten voortaan op hun hoede zijn. Onderzoekers van de universiteit van Strathclyde hebben een forensische test ontwikkeld, waaruit het ongeoorloofde gebruik van de politielars kan blijken. De test onderzocht getroffen namenlijst op een belangrijk onderdeel van de persoonlijke uitrusting van 'Bobby': zwarte schoenpoets. De test is ontwikkeld nadat een verdachte zich bekaagde over bruut politiegeweld. Daarbij ontdekte men dat zijn kleding grijze vlekjes vertoonde op plaatsen waar hij geschopt zou zijn. Nu is schoenpoets moeilijk aan te tonen, omdat het uit verschillende chemische stoffen bestaat. De nu ontwikkelde test onderzoekt zes van die stoffen. Samen geven de zes uitkomsten een welhaast sluitend bewijs voor de aanwezigheid van schoenpoets. Helemaal zeker zijn de onderzoekers niet. Daarom zoeken ze nu nog naar methoden om de zwarte schoenpoets te onderscheiden van andere kleuren. Oppassen dus voor agenten met ongepoetste schoenen.

Familie Tyrannosaurus groeit

Paleontologen hebben begin deze week de ontdekking gemeld van de meest primitieve dinosauriër die ooit is gevonden. Het reptiel, dat wordt beschouwd als een voorouder van de beruchte Tyrannosaurus Rex, was een vleeseter die op twee poten liep. De dinosauriër moet 225 miljoen jaar geleden hebben geleefd. Het skelet werd ontdekt door Amerikaanse en Argentijnse paleontologen aan de voet van het Andesgebergte in Argentinië. Opmerkelijk is dat in de zomer van vorig jaar in de Verenigde Staten het geraamte werd gevonden van een reptiel dat eveneens in de geschiedenisboeken is bijgeschreven als een verre voorvader van de Tyrannosaurus, één van de grootste vleesetende bewoners die de aarde ooit heeft gekend. De Eoraptor, zoals de nieuwe dino officieel heet, was daarentegen niet meer dan één meter lang en woog slechts 25 pond.

Geen verband vet en borstkanker

Is er een verband tussen het eten van veel vet en het krijgen van borstkanker? Het antwoord luidt: nee. Een recent gepubliceerd Amerikaans prospectief onderzoek, waarbij bijna 90.000 vrouwen tussen de 34 en 59 jaar acht jaar lang werden gevolgd, bevestigt de resultaten van kleinere onderzoeken: vrouwen die vet eten lopen niet meer kans op het krijgen van borstkanker dan vrouwen die hun dagelijkse vetconsumptie aanzienlijk beperken. Uit het onderzoek blijkt ook dat voedingsvezels in het eten geen (extra) bescherming bieden tegen het krijgen van borstkanker. Kunnen vrouwen nu weer met een gerust hart regelmatig een patatje op tafel zetten en 'mag' witbrood weer overheersen in het lunchpakket? Ook dat antwoord luidt: nee. Want wat voor borstkanker geldt, gaat juist niet op voor kanker van de dikke darm. Uit hetzelfde Amerikaanse onderzoek blijkt namelijk ook dat te veel vet in het eten de kans op dikke darmkanker wel doet toenemen, en dat voedingsvezels in het menu juist bescherming bieden tegen deze vorm van kanker. En bovendien: veel verzadigd vet behoort natuurlijk allang niet meer op tafel te komen vanwege een verhoogde kans op hart- en vaatziekten.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

ONS PROFIEL

AZL Beheer is een maatwerk-specialist op het gebied van financiële dienstverlening. De onderneming telt circa 230 medewerkers en heeft vestigingen in Heerlen (hoofdkantoor), Eindhoven en Amsterdam.

Onze dienstverlening, die met name is gericht op ondernemingen en bedrijfstakken, omvat advies, bemiddeling en uitvoering. Dit gebeurt vanuit vijf sectoren, waarbij de klant zowel het integrale pakket als onderdelen hieruit kan afnemen:

AZL Pensioenen: administratie en uitvoering

van collectieve pensioen- en VUT-regelingen.

AZL Actuarieel Bureau: actuariële adviezen en berekeningen ten behoeve van pensioenvoorzieningen.

AZL Pensioenadvisering: advisering aan het bedrijfsleven over pensioen in al haar facetten.

AZL Vermogensbeheer: vermogensbeheer voor pensioenfondsen en overige institutionele beleggers.

AZL Assurantiën: advies, bemiddeling en uitvoering met betrekking tot ziektekosten-, levens- en schadeverzekeringen.

Een ervaren pensioenadviseur m/v mag van ons het initiatief nemen

AZL PENSIOENADVISING

AZL Pensioenadvisering is het pensioenadviesbureau van AZL Beheer. De cliëntenkring bestaat uit ondernemingen en hun pensioenfondsen, werkgevers/werknemers-organisaties, vrije beroepsbeoefenaren en zelfstandigen. De advise-

administratie, fiscaal-juridische aspecten, actuariaat en vermogensbeheer. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de specifieke deskundigheden binnen onze gehele organisatie. Wegens uitbreiding van werkzaamheden willen wij graag in contact

komen met een initiatiefrijke pensioenadviseur, die rapporteert aan het Hoofd AZL Pensioenadvisering.

UW PROFIEL

U bent goed thuis in de collectieve pensioenvoorziening, zowel de verzekerde regelingen als de eigen beheer-fondsen. Uw contactuele en commerciële vaardigheden zijn tot ontwikkeling gekomen in een

adviserende functie. Uw opleiding ligt op academisch of HBO-niveau, aangevuld met vakdiploma's (bijvoorbeeld Actuarieel'A, Techniek Leven, Branche Leven). U gaat deels zelf uw werkzaamheden genereren.

UW REACTIE

Bent u geïnteresseerd in de functie van pensioenadviseur, richt dan uw sollicitatie aan AZL Beheer, t.a.v. de heer C.A.J. de Leeuw, Hoofd Algemene Zaken, Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen.

Voor nadere inlichtingen is de heer K. Damhof, Hoofd AZL Pensioenadvisering, bereikbaar op nummer 045-763278 of 043-633035 (privé). Een psychologisch en medisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

AZL Beheer

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van circa 1 miljoen inwoners. Het bedrijf heeft de afgelopen jaren een snelle groei doorgemaakt, vooral door de overname van een aantal gemeentelijke waterleidingbedrijven. De komende tijd zal de energie er vooral op gericht zijn de veranderingen die deze groei met zich heeft meegebracht te implementeren. Tegelijkertijd zal de continuïteit van een optimale drinkwatervoorziening alle aandacht krijgen.

Van de vier technische Sectoren is de Distributie met circa 250 medewerkers de meest omvangrijke. Wij zijn op zoek naar een

manager

die als Hoofd van de Sector Distributie rapporteert aan de Directie.

DE SECTOR

De Sector Distributie heeft tot taak de integrale zorg voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van de watertransportleidingen met inbegrip van de waarborging van de kwaliteit van het te distribueren drinkwater. Jaarlijks wordt er circa 300 km aan nieuwe leidingen t.b.v. uitbreiding en vervanging aangelegd. De hiermee gepaard gaande investeringen belopen rond 50 miljoen gulden per jaar. Aanleg en onderhoud van het leidingnet geschieden voor een groot deel vanuit negen districtsvestigingen, met elk circa 25 medewerkers.

De districtsvestigingen zijn het eerste aanspreekpunt voor onze afnemers. Binnen de Sector opereert een Stafbureau dat is belast met het ontwerp en de registratie van het leidingnet. Tevens draagt het Stafbureau zorg voor de technische en administratieve voorbereiding alsmede de begeleiding van de uitvoering en de nazorg van de leidingaanleg door onder meer tracéverkenning, vergunningverwerving en zakelijkrechtvestiging, materiaalplanning en aanbesteding alsmede projectverantwoording.

Met het oog op de toekomstige ontwikkelingen op het terrein van de distributie rapporteert aan het Hoofd van de Sector een Coördinator die is belast met de totstandkoming van een geautomatiseerd Leidingen Informatie Systeem (LIS).

De functie van Coördinator wordt erop gericht op de realisatie van een geautomatiseerd Leidingen Informatie Systeem (LIS) in het kader van de drinkwater als zodanig.

De Functie van Coördinator wordt erop gericht op de realisatie van een geautomatiseerd Leidingen Informatie Systeem (LIS) in het kader van de drinkwater als zodanig.

Waar nodig vertegenwoordigt u in dit kader het bedrijf in overlegssituaties met zowel overheden als het bedrijfsleven. Tot uw managementtaken behoren tevens het opstellen van plannen en begrotingen, het zorgdragen voor een adequate voortgangsbewaking en het mede ontwikkelen van het personeelsbeleid in de Sector, met inbegrip van het integraal bewaken van arbeidsomstandigheden.

UW PROFIEL

Voor deze verantwoordelijke en uitdagende functie is een technische opleiding, een aantoonbaar academisch denk- en werkniveau en ruime managementervaring noodzakelijk. U bent in staat doortastend op te treden en weet middels een toegankelijke opstelling motiverend en stimulerend leiding te geven aan de Sector en al zijn geledingen. Uw werkhouding kenmerkt zich door een praktische en resultaatgerichte instelling, waarin een bedrijfsmatige aanpak van zaken flexibiliteit en efficiency centraal staan. Uiteraard zijn uitstekende contactuele eigenschappen, gevoel voor organisatorisch verhoudingen en een goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid vereisten voor het succesvol vervullen van deze functie.

ARBEIDSVORWAARDEN

Onze arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO van de waterleidingbedrijven in N.V. vorm. Wij bieden een uitstekende goede arbeidsvoorwaarden, welvaartsvast pensioen, eindejaarsuitkering, verzekering. De functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

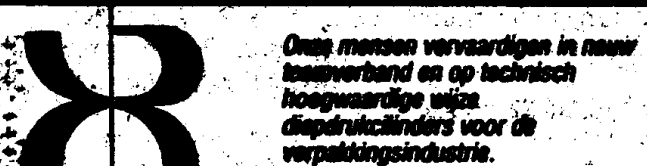
de functie is een functie van zowel

de functie is een functie van zowel

AKTIEVE ZAKENMENSEN

met een aanvangskapitaal van f 50.000,-. De therapie wordt krachtig ondersteund via de media. Geen concurrentie. Bekendheid bij fysiotherapeuten strekt tot aanbeveling. Winstmogelijkheden tussen f 140.000,- en f 200.000,-.

Richt uw schrijven om informatie aan: OLIGO HEALTH INSTITUTE, Postbus 2497, 1200 CL Hilversum.

Helio Repro BV stelt superieure eisen aan kwaliteit en vakmanschap en staat derhalve garant voor een uitstekend product.

Door een onstane vakature zoeken wij op korte termijn een:

ERVAREN ALLROUND LITHOGRAAF m/v

Beluist met bevestiging Sinter-system is een pr.

Een goede opleiding en ervaring in montage en/of lithografische werkzaamheden zijn een must.

Bent u geïnteresseerd in deze functie dan kunt u uw sollicitatie richten naar:

HELIO REPRO BV

Postbus 1004, 6400 BB Maastricht

Vogelzang Professioneel is een zaak gespecialiseerd in computer- en communicatie-apparatuur voor ondernemers en bedrijven die kwaliteit voorop stellen. Naast een compleet assortiment hard- en software biedt Vogelzang Professioneel vooral veel kennis. Daardoor kunnen wij onze klanten optimaal adviseren als het gaat om hardware- en softwarematige oplossingen. Vanwege een opvallende groei zoeken wij op korte termijn een:

ERVAREN ADVISEUR M/V Computersystemen

In Heerlen bent u het aanspreekpunt op de afdeling computers van Vogelzang Professioneel. Een belangrijk onderdeel van uw werk is het snel en vakkundig analyseren van de vraag van de klant en het zo goed mogelijk te adviseren. Als onderdeel van het verkoopproces verzorgt u onder meer vakkundige demonstraties in de showroom. Dat kan om een stand alone PC gaan, maar ook om een compleet netwerk inclusief software en opleidingen.

De belangrijkste eis is dat u goed meedenkt met klanten die automatisering als een essentieel onderdeel van hun bedrijfsvoering beschouwen. Daarvoor heeft u enerzijds een relevante opleiding op MBO/HBO niveau nodig. Anderzijds ruime ervaring met netwerken en besturingssystemen als DOS, OS/2, UNIX en Novell. Naast technische beschikt u ook ruimschoots over commerciële talenten. Uiteraard communiceert u makkelijk en overtuigend met onze klanten.

Een adviseur computersystemen staat bij Vogelzang Professioneel voor de uitdaging een stijgende lijn vast te houden. Daar staan een goed salaris en prima secundaire voorwaarden tegenover. Uw schriftelijke sollicitatie met pasfoto richt u aan Vogelzang Professioneel, t.a.v. de heer J.H.P.M. Bruggeman, Kruisstraat 12, 6411 BT Heerlen.

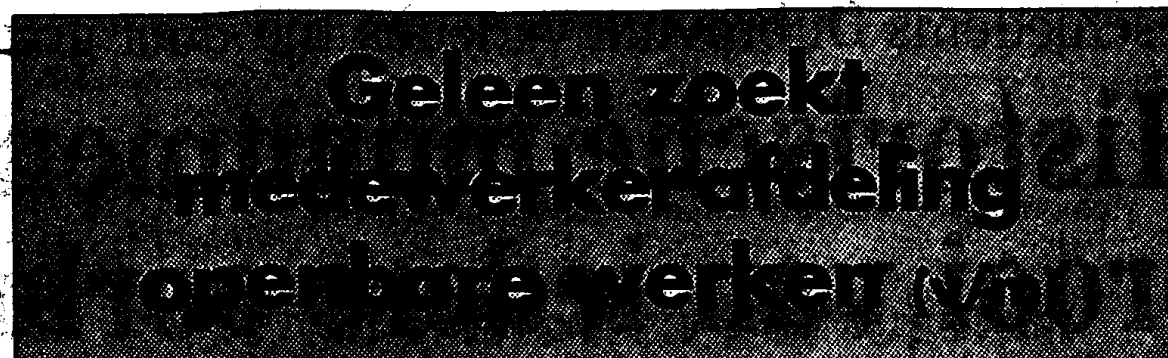
Geleert is een van de grotere gemeenten in Limburg (ca. 34.000 inwoners). Het is een veelzijdige stad en op vele gebieden een dynamische kern in de Westelijke Mijnstreek. Het is in Geleen prettig wonen en werken.

Voor deze functie worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Een psychotechnisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Nadere inlichtingen over de functie kunt u winnen bij het afdelingshoofd, de heer ing. A.R.A. van de Sande, telefoon 046-784627.

Schriftelijke sollicitaties dient u uiterlijk 18 januari 1993 te richten aan het college van Burgemeester en Wethouders en te zenden aan de personeelsadministratie, Postbus 610, 6160 AP Geleen, onder vermelding van vakantienummer: OW2082 D in de linkerbovenhoek van brief en enveloppe.

- Taken:
- Het ontwerpen van stelsels voor afvoer van afval- en regenwater ten behoeve van uitbreidings- en herinrichtingsgebieden;
 - Het maken van ontwerp- en bestektekeningen, bestekken en begrotingen op het gebied van civieltechnische werken en rioleringen;
 - Het voeren van voortgangskontrolle, kostenbewaking en correspondentie van de diverse projecten;
 - Het opstellen van berekeningen aangaande bouwgrondexploitatie;
 - Het uitbrengen van civieltechnische adviezen;
 - Het werken met geautomatiseerde beheerssystemen op het gebied van wegen en rioleringen;
 - Het voeren van intern en extern overleg.

- Functie-eisen:
- HTS Wag/Waterbouwkunde;
 - HBO-applicatie Bedrijfskunde strekt tot aanbeveling
 - De bereidheid om de eenjarige opleiding NVA Riolering te gaan volgen;
 - Kennis van geautomatiseerde (beheers)systemen;
 - Enkele jaren relevante werkervaring;
 - Een goede schriftelijke en mondelinge uitdrucksvaardigheid.

Salaris: Afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f. 5261,- bruto per maand. Na het behalen van de gevraagde opleiding behoort verdere doorgroei zeker tot de mogelijkheden.

Er was whisky in het spel toen de Beekse kunstenaar Arthur Spronken en bronsgieter Pie Sijen op het idee kwamen eigenhandig het paard van de Romeinse keizer/denker Marcus Aurelius 'te herscheppen'. Buiten het bereik van postbus 51 zijn wel meer goede ideeën geboren.

Een oorlogje rond man en paard

Elf jaar geleden haalden de Romeinen Marcus Aurelius na een bom-aanslag van de door Michelangelo ontworpen sokkel. Het beeld, naar schatting 1800 jaar geleden door onbekende grootheden geschapen, werd in 1983 in deplorabele toestand afgevoerd van het Romeinse Campodoglioplein.

door
EMILE
HOLLMAN

Aankankelijk zagen de Italianen wel iets in het idee van de kunstenaars uit Beek. Een stichting met louter kopstukken verleide sponsoren acht ton bijeen te brengen om de vervaardiging van een nieuw Marcus Aurelius te verzekeren. Dat was toen, negen jaar geleden. Nu, na een lange stilte rollebollen de Romeinse politici over straat met deze keer als inzet: waar blijft het beeld van Marcus Aurelius? Sommigen willen het oude beeld restaureren, anderen wijzen naar het Limburgse initiatief dat gesmoord werd in de Italiaanse bureaucratie.

De heuvel in Kelmond waar Arthur Spronken zich omringd weet door zijn vrouw de kunstenaressen, zijn zoon de kunstenaar, zijn paarden de kunst en zijn 22 echte paarden, is ongenaakbaar voor de 32 Italiaanse kranten die de afgelopen week over de kwestie schreven. Al vijf en een half jaar staat het immense paard, althans hoofd en hals, tussen de andere door Spronken geschapen paarden. Want dat moet je wel weten: de Beekse kunstenaar, zoon van een paardenhandelaar, is volstrekt geobsedeerd door paarden. Het was niet alleen de whisky die negen jaar geleden de creativiteit zo tot steun was. Indertijd ging het snel. Gouverneur Sjeng Kremers had geroepen dat kunstenaars zich meer moesten manifesteren, engageren. En dus stuurde Spronken hem zijn idee toe. De gouverneur pakte de handschoenen op, diens kabinetschef riep een stichting in het leven (die de naam kreeg van de keizer) waarin verder onder meer Robeco-president Scholten, de DSM-directeuren Van Liemt en Van Dijk en kunsthandelaar Noortman zitting hebben. Sjeng Kremers en Eelco Brinkman kenden toe hoe de akte werd gepasseerd.

Met de Cessna van Noortman vloegen Spronken en Sijen enkele malen naar Rome om de oude dood-

zieke Aurelius te polsen. De diplomatieke molen draaide op volle toeren, zelfs Koningin Beatrix vergat niet het beeld te bezichtigen tijdens een staatsbezoek in Italië. Een aantal Italianen bezocht de gieterij in Geveik en de kunstenaarsheuvel van Kelmond.

Spronken legt aan hen uit dat hij zal werken volgens de fotogrammetrische methode, dat wil zeggen dat het beeld niet aan de hand van de gebruikelijke siliconenmal gegoten zal worden maar aan de hand van een kaart waarop honderden hoogteverschillen worden aangegeven. Het beeld van hoofd en hals zoals je het nu op de heuvel kunt vinden is met behulp van die methode gemaakt. De fotogrammetrie overigens werd door Italianen gemaakt en betaald, de Nederlanders betaalden het gieten. Een en ander werd zelfs officieel vastgelegd in een cultureel contract tussen beide landen. Man en paard moeten samen vier miljoen gulden kosten. In het Kelmonder paardenhoofd zit nu acht ton.

Hoe voortvarend de stichting ook te werk ging, het werd heel stil, verdacht stil, rond het beeld van Marcus Aurelius. De stichting bleef trouw bijeen, dat wel. Maar wanneer brieven onbeantwoord blijven, dan is het vlot gedaan met het enthousiasme. De stichting leidde weliswaar geen slapend bestaan de afgelopen jaren, maar werd deze week wel hardhandig wakker geschud door de Italiaanse kranten.

Opeens eisen de Italiaanse Groenen de terugkeer van het origineel en betrekken zij de Romeinen in de discussie. Opeens besluiten politieke kopstukken dat man en paard op 21 april 1994 weer op het Capitool zullen staan. Opeens voert de krant La Repubblica professor Giovanni Urbani op, voormalig directeur van het Centraal

Instituut voor Restauraties. „Het hoofd van het paard van Marcus Aurelius is door de gieterij in Maastricht veel te mechanisch gesneden waardoor het er 'Japans' uit is gaan zien,” zegt deze. „De goede smaak, de cultuur de naam van Rome is hier in het geding. De minister van Cultureel Erfgoed moet zoeken naar een uitweg uit deze rampzalige ontwikkeling.” Arthur Spronken haalt zijn schouders op: „Nooit van de man gehoord. En Japans, wat nou Japans. Er is nog nooit een Italiaan hier

naar het beeld komen kijken.”

Het zou voor de hand liggen wanneer de stichting Marcus Aurelius deze man onmiddellijk naar Beek zou halen, maar Leo de Bruyn, secretaris van de stichting, ziet dat niet zitten.

Hij verwijst naar de Italiaanse desinteresse van de afgelopen jaren. „We hebben hen al zovaak uitgenodigd. We zouden het beeld wel op de paardewagen naar Italië kunnen zetten, maar wat haalt het uit als je niet welkom bent?”

Bij De Bruyn is geen optimisme meer te bespeuren. „Waar haal je vandaag de dag nog drie miljoen gulden vandaan? En bovendien, stel dat we dat beeld kunnen maken, hebben we dan de zekerheid dat het niet achter de rondodendron komt te staan maar op het Capitool?”

De stichting vergadert eind januari over haar voortbestaan. Ondanks alle publiciteit gelooft Arthur Spronken niet dat de stichting februari haalt. Net zo min als hij ge-

looft dat binnen nu en korte tijd iemand anders dan hijzelf het beeld van Marcus Aurelius opnieuw zou kunnen scheppen.

Een dergelijke klus klaar je met een team. „En buiten dat van ons is er geen team ter wereld die dat aan kan. De Italianen zijn goede bronsgieters, goede restaurateurs maar ze hebben op dit moment niemand die goed kan boetseren, het juiste materiaal voor handen heeft en bovendien over voldoende kennis aangaande de anatomie van paarden beschikt.”

Het oude beeld restaureren is volgens Spronken anno 1993 onmogelijk. Hij noemt het 'een man van 150 weer 20 maken'.

Bovendien kun je op/in het beeld 3240 reparaties tellen en is het voor een bedrag van 42 miljoen gulden verzekerd. Wie durft daar zijn vingers aan te branden? Arthur Spronken treedt alleen al de her-schepping 'met angst en schroom en zonder teveel bravuur' tegemoet, bewust als hij is van de schaduw die de meesters van weleer rond de authentieke Marcus Aurelius werpen.

Over de onwelwillendheid van de Italianen wil Spronken wel wat zeggen. Dat de politici van vandaag bijvoorbeeld niet op de hoogte zijn van afspraken die de vele regeringen uit het voorbij decennium maakten. Dat het chauvinisme opspelt bij de Europese eenwording. En dat Spronken Nederlandse is.

Oh ironie. De stichting Marcus Aurelius stelde zich indertijd ten doel het Beekse kunstwerk op de dag van de eenwording in Rome te onthullen.

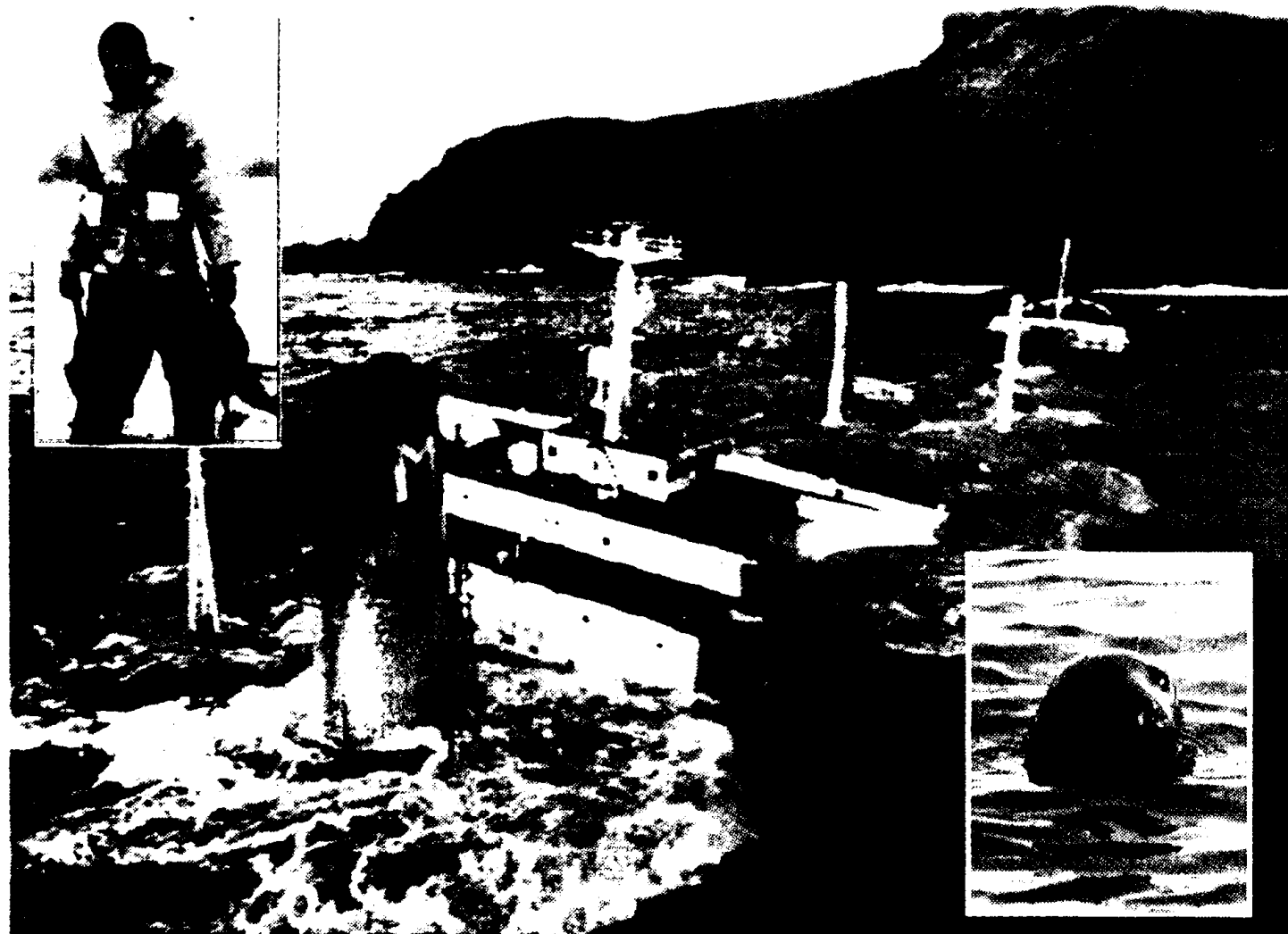
Spronken houdt zich liefst afzijdig van de Romeinse discussie. Hij vindt het een akelige gedachte te moeten redeneren met lieden die geen verstand van zaken hebben.

Al vijf jaar staat het paardenhoofd op het Zangersheide van de Kunst. Of het Rome haalt lijkt niet waarschijnlijk, het is zelfs waarschijnlijk dat dit beeld zijn tienduizendste verjaardag ooit zal vieren, bij leven en welzijn van de aarde. Tienduizend jaar! Waar zal Spronken zich druk over maken?

● Arthur Spronken hoog te paard: het kan nog tienduizend jaar duren.

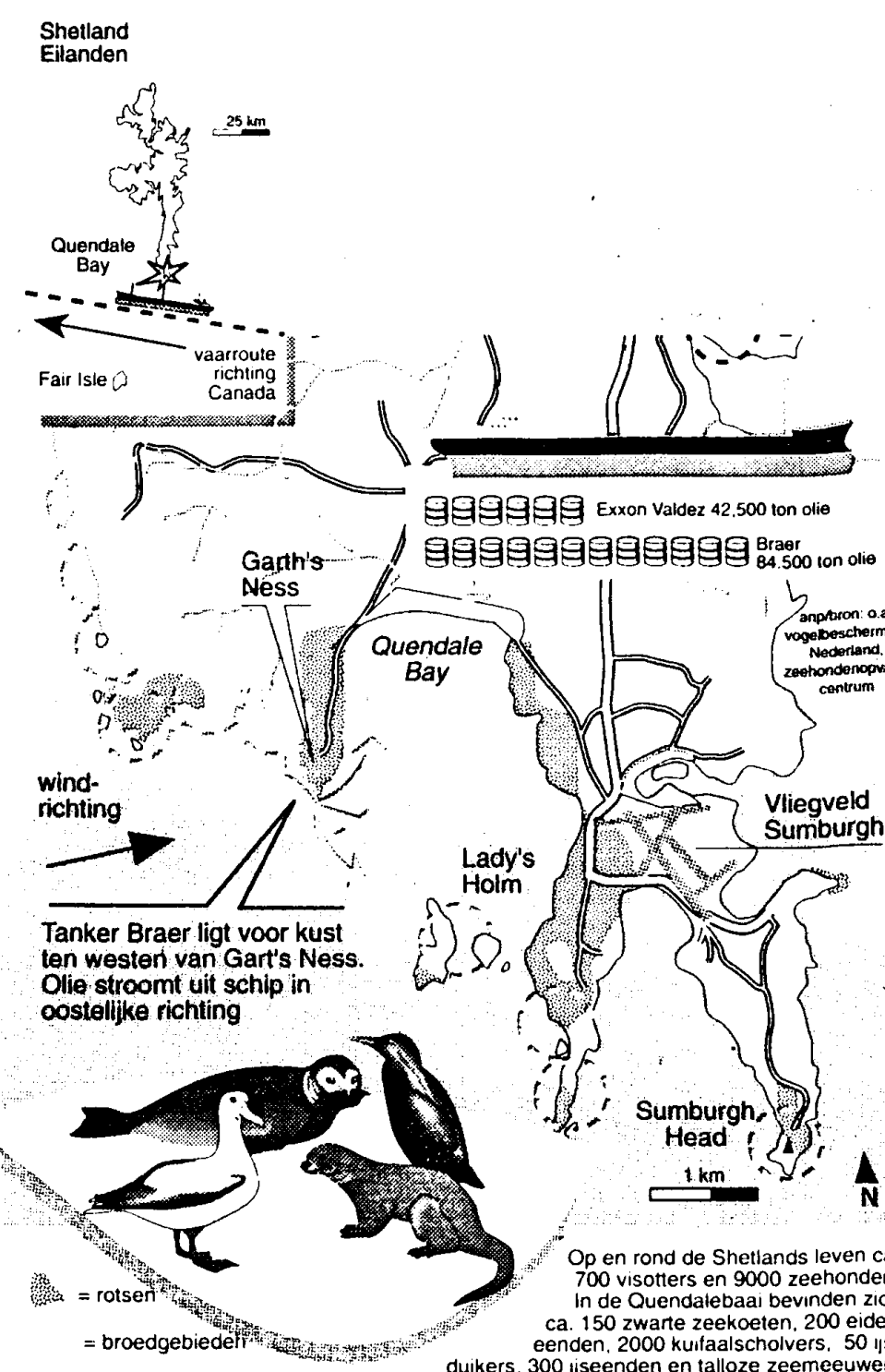
Foto: PETER ROOZEN

Shetland Eilanden: paradijs van ruige kusten, koude maar schone lucht, verkwikkende stormen, onbekommerd dierenleven, schapen die superieure wol leverden en nog beter vlees, aandoenlijke pony's met dikke jassen aan die overal tegen konden.

Je kon geen film op de televisie zien over watervogels, of er waren opnamen uit de Shetlands bij: de papegaaiduikers en de aalscholvers, de eidereenden en de Jan-van-Genten, de sterns en al die meeuwen en nog eens meeuwen.

Wat er na deze week rest van die idylle valt niet te overzien – maar de idylle van de 'ruige onschuld' is wel definitief verleden tijd...

Op en rond de Shetlands leven ca. 700 visotters en 9000 zeehonden. In de Quendalebaai bevinden zich ca. 150 zwarte zeezoeten, 200 eidereenden, 2000 kuilaalscholvers, 50 ijsduikers, 300 ijsseenden en talloze zee-meeuwen.

ander-

Z
ij
d
s

Olie

DOOR SANTE BRUN

Deze week zag ik twee brave koddabeiers in de al even brave gemeente waar ik woon hun dienst-Mercedes in het struikgewas verbergen en van daaruit bekeuringen (of vermaningen, dat kon ik zo gauw niet zien) uitspreken aan scholieren die zonder achterlicht fietsten, dat wel met drieën naast elkaar.

Op datzelfde moment stroomden duizenden tonnen ruwe olie uit een stuurloze tanker die was gestrand op de puntige rotskust van de Shetland eilanden.

De conclusie moet luiden dat de wet op het land beter wordt gehandhaafd dan op zee. Op het land hebben we alles tot in de kleinste details geregeld; de regel die op zee gelden zijn kennelijk opgesteld in nauwe samenwerking met de betrokkenen, die zo weinig mogelijk belemmeringen tussen zichzelf en het grote geld willen zien.

Als op het land dezelfde moraliteit heerste als op zee, dan had geen enkele auto behoorlijke remmen en verlichting. Bovendien werden dan zorgelijke types die hun trouwe vierwieler aan de kant willen zetten wegens totaal doorroosting, onthaald op de homerisch gelach van degenen die in zo'n toestand er pas echt lol in krijgen om door te kunnen.

Je krijgt bijna het gevoel dat de nauwelijks nog zin heeft iets te schrijven tegen het gajes dat zo kost verdient met het exploiteren van tankschepen. Het klinische eerlijk gezegd ook ongeveer. 'Het Heerlens Suffering Waarschuwt China Voor de Laatste Keer'. Op dit zelfde moment varen honderden wrakken roeiboten gevuld met dikke, dummen of andere olie of nog geheel andere troep over de zeeën van de wereld. De zeeën waar alle leven uit voortgekomen en waarvan de gezonde handhaving, meer nog dan die van de tropische regenwouden, noodzakelijk is voor de handhaving van het leven op aarde.

Om de paar maanden gebeurt het nu al: om zijn reis met een paar uur te bekorten (winst: 500 gulden per uur, ex btw) neemt zo'n tanker de bocht een beetje korter en loopt aan de grond. Of de slechte onderhouden motor (onderhoud kost 500 gulden per uur, ex btw) valt uit, en ook dan loopt de boot aan de grond. De bemanning maakt zich haastig uit de voeten. Iedereen wacht verder af waar het schip strandt.

De verzekering dekt de schade van het schip, de belastingbetaler van het dichtstbijzijnde land draagt voor de schoonmaakkosten en weer sterven enkele diersoorten definitief uit. Shetland wordt voorlopig alleen in de kwaliteit 'vettig zwart' te krijgen en op kermis kun je je kind beter geïntelijkt laten maken op een Shetlandpony. Een Shetlandpony eigenlijk.

Hoe kan ik mijn kinderen blijven voorhouden dat 'per ongeluk' tevens 'eigen schuld' kan zijn? dat niet geldt voor de simpele constructies maken waardoor altijd buiten schot blijven en aan de meest trieste ramp nog een mooie cent overhouden? En dan nog de brutaliteit hebben van ter plaatse een persconferentie geven onder het motto: 'Wij vinden het ook verschrikkelijk, maar gelukkig staan wij niet met de handen.' Waarom is die slimme waarom is de bemanning gearresteerd?

De tijd voor keiharde maatregelen is echt aangebroken. Dit is zaak van de Veiligheidsraad, moet regelen en met militaire middelen afdwingen dat bestaande tankers niet meer mogen uitvaren voor ze minstens dubbelwandig zijn gemaakt. Dat ingewikkelde juridische en zakelijke constructies die erop gericht zijn dat de eigenaar er alleen maar verdient en voor de vervelende kanten niet hoeft op te draaien verboden worden. We kunnen mensen naar de maan en verder brengen. We kunnen voedselhuil naar Somalië efficiënt organiseren. In dit geval wordt benzine misschien een kwartje liter duurder. Nou en? Niet van die ene zielige zeehonden aalscholver, maar gewoon.

Hoewel: zo'n vergoeding klapwiekende aalscholver natuurlijk hartverscheurend - zeg nou eens...

Proefschrift met vuistregels over invloed weer
Bij ontwerp flats met wind rekening houden

Veiligheid en comfort rond hoge gebouwen kunnen verbeterd worden als architecten al tijdens het ontwerp rekening houden met windhinder. Tot die conclusie komt drs. Marcel Bottema uit Eindhoven in het proefschrift 'Wind climate and urban geometry'. Hij geeft daarbij een aantal vuistregels voor architecten om het windklimaat reeds in een vroeg stadium van ontwerp te kunnen beoordelen.

Bij tijdens een flinke bries wel eens een bezoek heeft gebracht aan hoge woonflats of kantoorgebouwen, weet dat de wind het verblijf in deze gebouwen onaangenaam en zelfs gevaarlijk kan maken. Hoge gebouwen vangen nu eenmaal veel wind.

Experimenten in de windtunnel bevestigen dit beeld. Volgens Bottema komt een architect er meestal pas in het eindstadium van zijn ontwerp achter hoe het windklimaat van het ontworpen bouwplan zal zijn.

Nadat de maquette van het ontwerp in de windtunnel is beproefd, kan de architect beoordelen of er windhinder rond het bouwwerk zal ontstaan. Daardoor komt de architect niet toe aan het creëren van vol-

doende beschutting tegen wind. Dat een dergelijke beschutting nodig is mag blijken uit het feit dat in ons land windhinder in het open veld gedurende 22 procent van de tijd voorkomt en regen bijvoorbeeld slechts 7 procent.

„Aan de hand van de vuistregels uit mijn proefschrift kunnen architecten en opdrachtgevers al in de eerste ontwerpfasen aandacht schenken aan het windklimaat. Zonodig kunnen zij kiezen voor een beschutten- de ontwerpvariant en zo voor 'beter weer' zorgen aldus de 27-jarige Marcel Bottema.

Hij studeerde in 1988 aan de Universiteit van Utrecht af als meteoroloog. Bottema deed zijn promotie-onderzoek binnen de vakgroep Fysische aspecten rond de faculteit Bouwkunde van de TU Eindhoven.

Wind wordt hinderlijk vanaf 4 Beaufort (schaal waarop de windkracht wordt uitgezet). Er waait dan een matige wind met snelheden van ongeveer 20 tot 30 km/h. Gevaarlijk wordt het echter als de windkracht toeneemt tot 8 of nog hoger met snelheden van 60 tot ruim 100 km/h. Bij het ontwikkelen van de vuistregels heeft Bottema eerst onderzocht hoeveel beschutting er in Nederland nodig is voor optimaal comfort en veiligheid. Vervolgens heeft hij aan de hand van een stromings-simulatiemodel (een speciaal computerprogramma) berekend hoeveel beschutting aanwezig is rond een

groot aantal testgebouwen en -straten.

Hierbij heeft hij veranderingen aangebracht in de vorm, afmetingen en onderlinge rangschikking van de gebouwen. Ook de gegevens over de omgeving, bijvoorbeeld stadscentrum, polder en open water heeft hij gewijzigd.

De berekeningen resulteerden in een aantal vuistregels, die als hulpmiddel door architecten gebruikt kunnen worden bij hun ontwerpen voor hoogbouw.

Van essentieel belang is dat hoge gebouwen niet te veel wind mogen 'vangen' en dat de wind niet teveel in de straten mag 'duiken'. Daarom beveelt Bottema een gebouwhoogte aan die in stadscentra varieert van minder dan 20 meter in steden langs de kust tot maximaal 50 meter in de stadscentra in het binnenland. De aanbevolen straatlengte is kleiner dan acht keer de hoogte van de ontworpen gebouwen.

Van deze getallen kan worden afge- weken als er speciale ontwerpmaat- regelen genomen worden.

Deze vuistregels kunnen ook ge- bruikt worden als eerste controle- middel om na te gaan of het gewen- ste ontwerp na uitvoering een acceptabel windklimaat zal hebben.

Bottema verdedigt zijn dissertatie dinsdag 12 januari om vier uur in het auditorium van de Technische Universiteit Eindhoven.

Architectuurinstituut eind oktober open

Eind oktober is het zover. Dan opent het Nederlands Architec- tuurinstituut (NAi) de deuren van de nieuwe behuizing in het Museumpark in Rotterdam. In het door de Maastrichtse archi- tect Jo Coenen ontworpen ge- bouw zal zowel de geschiedenis van de Nederlandse architectuur als de hedendaagse ontwikke- ling onder de aandacht worden gebracht. Volgens directeur A. Duivesteyn wordt het instituut „een baken in het culturele land- schap, nationaal en internatio- naal.“

festeren op het podium van het internationale architectuurde- bat. Het NAI-archief omvat in totaal zo'n miljoen tekeningen, foto's, maquettes, meubelen en andere documenten van onder anderen Berlage, Rietveld, Dudok, maar ook van minder bekende archi- tecten en stedenbouwkundigen. Hoewel het Architectuurinsti- tuut volgens directeur Duive- steijn in één klap een van de best geoutilleerde archiefinstellingen van Nederland is en het instituut, als zodanig, internationaal, een voorbeeldfunctie zal vervullen is er op dit moment nog onvol- doende geld om het nieuwe ge- bouw goed in te richten. In de afgelopen maanden hebben al veel bedrijven en instellingen een bijdrage geleverd aan de in- richting van het archiefgebouw. Maar de komende maanden zal directeur Duivesteyn zich we- derom tot de particuliere sector en het bedrijfsleven moeten wenden om ook de rest van het gebouw goed ingericht te krij- gen.

Het architectuurinstituut vierde deze week het bereiken van het hoogste punt van de nieu- bouw. Tegelijkertijd werd het eerste bouwdeel, het archiefge- bouw, officieel opgeleverd en werd het startsein gegeven voor de verhuizing van de archieven en de collecties van Amsterdam naar Rotterdam. Ook werd het eerste exemplaar ten doop ge- houden van het tijdschrift Ar- chis dat voortaan als tweetalige editie verschijnt en zich daar- door nadrukkelijker kan mani-

Conferentie over zonne-energie

'Zonne-energie: het mondiale alter- natief'. Dit is het thema van de vier- de Nederlandse zonne-energie con- ferentie die op 1 en 2 april in het Kongrescentrum Koningshof in Veldhoven wordt gehouden. De laatste ontwikkelingen op het ge- bied van actieve en passieve ther- mische zonne-energie komen er aan bod.

Tijdens de conferentie, die georga- niseerd wordt door de Vereniging voor Zonne-energie ISES-Neder- land en de stichting Holland Solar, wordt de eerste Nederlandse zonne-

energieprijs uitgereikt. Aan de prijs is een bedrag verbonden van twee- duizend gulden. Het is de bedoeling een persoon of een groep mensen te onderscheiden die de toepassing van zonne-energie in hoge mate hebben bevorderd.

De conferentie wordt afgesloten met een forumdiscussie, waaraan vertegenwoordigers uit de politiek, techniek en wetenschap deelne- men.

Naast de conferentie wordt er een beurs gehouden waarop de Neder- landse industrie alle mogelijke toe- passingen van zonne-energie toont. De beurs, die ook zaterdag 3 april nog open is, is gratis toegankelijk voor iedereen.

• Het beoordelen van het windklimaat in een vroeg stadium van ontwerp kunnen veiligheid en comfort rond hoge gebouwen verbeteren. Foto: DRIES LINSSSEN

Van verpauperd gezellenhuis tot fraaie woningen

DOOR JO REIJNDERS

Een boerderijtje opknappen. Ook in Limburg zijn kleine en grote boerderijen herschapen in luxe woonparadijzen of knusse wonin- gen. 'Een opknappen' was er voor hoeve Lotbroek in de Hoensbroek- de wijk Nieuw Lotbroek niet bij.

Maar uiteindelijk is er toch een woonproject ontstaan, dat door de bewoners ervaren wordt als hun nieuwe woonparadijs. De lotgevallen van Hoeve Lotbroek zijn niet altijd even paradijselijk ge- weest. Toen markies Clement van Hoensbroeck zo'n honderdvijftig jaar geleden in de buurt van kasteel Hoensbroeck een typisch Limburgse gesloten hoeve liet bouwen, kon hij niet vermoeden wat dit gebouw ruim een eeuw later te wachten stond. In 1959 kochten de Oranje Nassau-mijnen de hoeve om er een gezellenhuis in te vestigen voor oempels afkomstig uit Italië en Spanje. Een grote verbouwing liet weinig heel van het monumentale karakter.

De mijnen verdwenen, en zo ook het gezellenhuis. Rijksgenoten uit Suriname en de Antillen kwamen weer werden de woonruimtes aangepast. Tenslotte kwam het ge- bouw in particuliere handen en ver- viel het zienderogen. Wat overbleef was een derderangs pension. Tot de kamersbewoners behoorden drugs- slaafden en prostituties. De cri- minaliteit nam toe en in de wijk Nieuw Lotbroek steeg het gevoel van onbehagen in nog grotere mate.

De gemeente Heerlen en woning- bouwvereniging De Voorzorg gin- gen op zoek naar een oplossing. Niet alleen voor de hoeve, maar ook voor de buurt. De Voorzorg had de hoeve inmiddels aangekocht en de

toekomst van het gebouw werd ge- regeld in een veelomvattende herin- richting van de buurt. Vijf flatge- bouwen aan de Mgr Hanssenlaan, die het renoveren niet meer waard waren, werden in samspraak met de bewoners gesloopt. Ze zijn in- middels vervangen door zevenen- veertig eengezinswoningen, die in een fraaie cirkel rondom een roton- de zijn gebouwd. Niet onbelangrijk neveneffect is dat de als racebaan bekend staande Mgr Hanssenlaan nu door de rotonde een veel rusti- ger karakter heeft gekregen. De hoeve kreeg een echte oprijlaan, waaraan nog eens veertien wonin- gen werden neergezet. Ze vormen de schakel tussen de hoeve en de moderne woningen aan het ronde plein. De huizen in de nieuwe oprij- laan zijn in vorm en steen aangepast aan de hoeve. Ze hebben leuke dak- kapellen en de nieuwe straat is voorzien van veel groen.

De hoeve zelf is met gebruikmaking van oorspronkelijke materialen zo- veel mogelijk in de oude glorie her- steld. Hoewel, niet als boerderij. Ook nu is de woonfunctie gehand- haafd. Maar uitgangspunt was wel dat het wonen in de hoeve een heel aparte dimensie moest krijgen. Comfortabel wonen in een Lim- burgse hoeve, omgeven door veel groen. En uiteraard betaalbaar.

Afgaand op de reactie van de bewo- ners is De Voorzorg in die opzet uit- stekend geslaagd. Een dik jaar wonen ze er nu. Een bont gezels- chap, van bejaarde tot advocaat, van arts tot bouwvakker. Voor die grote verscheidenheid is door de woningbouwvereniging bewust ge- kozen. Ook omdat in het complex een verscheidenheid van woningty- pes is gebouwd.

Aan de linker- en rechterzijde van

het poortgebouw zijn portiekwoni- gen, maisonnettes en gelijkvloerse woningen gemaakt. In grootte va- rieren ze van appartementen tot eengezinswoningen. De ruimte in de woningen is groter dan gemid- deld, omdat de afmetingen van de hoeve nu eenmaal anders zijn dan van gewone huizen.

Rondom het gebouw is voor veel groen gezorgd, zodat de agrarische afkomst van de hoeve zichtbaar blijft. Voor de liefhebbers zijn er enkele volkstuintjes. Daarvoor lo- pen de bewoners overigens nog niet erg warm. In overleg met de wo- ningbouwvereniging hebben ze daarom voorlopig maar op de grond van enkele tuintjes gras ingezaaid, zodat er wat gesport kan worden.

In een van de woningen van het poortgebouw woont huismeester Karel Smits. Voor zover nodig is hij de bindende factor tussen de bewo- ners van de 27 woningen in de hoe- ve. Iedereen kent iedereen, of het nu de boven- of de overburen zijn.

Hekken of andere hindernissen in tuintjes of op het terras achter de woningen zijn verboden. Daarin is De Voorzorg streng. Volgens Frans de Waal, hoofd verhuur- en bewo- nerszaken van De Voorzorg, mag het landelijke karakter van Hoeve Lotbroek onder geen beding wor- den aangetast. En daar hebben de bewoners geen enkele moeite mee.

Of zoals een van hen, Marcel Wijs- hoff het uitdrukt: „Iedereen die hier is komen wonen, heeft bewust voor deze woonvorm gekozen. Er is geen behoefte aan een garage naast het huis, of allerlei schuurtjes die de zaak ontseren. De gezamenlijke open ruimtes rondom het gebouw

• Enkele bewoners van Hoeve Lotbroek op de binnenplaats. Foto: CHRISTA HALBESMA

zijn er voor ons allemaal. Er zijn ontzettend veel leuke contacten tus- sen de bewoners onderling. Jong en oud pakt zich samen. Iemand die helemaal teruggetrokken wil leven, past hier niet bij.“

De renovatie van Hoeve Lotbroek heeft ruim vier miljoen gulden ge- kost. Samen met de woningen aan oprijlaan en plein is er in Nieuw Lotbroek in totaal voor dik twaalf miljoen ge- en verbouwd.

Decoratief services

Met de vernieuwde aandacht voor de mooi gedekte tafel is ook de be- langstelling voor gedecoreerd ser- vies weer toegenomen. Villeroy & Boch brengt reeds jaren serviezen en heel bijzondere tafellakens van Gallo Design. Onlangs werd onder deze naam een aantal nieuwe ont- werpen geïntroduceerd, uitgevoerd in fraai porselein, glas, textiel en metaal.

Decor Acanthus heeft als basis een acanthusblad. Op open dienschalen en borden is dit decor in klassiek okergeel aangebracht. Op dekscha- len, kopjes en kannen is hieraan nog een medaillon toegevoegd. Ool zijn cakeschalen, bloempotten en kaarsenstandaards met dit motie- verkrijgbaar.

Het Bone China servies Ornament heeft een opmerkelijke en sierlijk randdecoratie. Het stijlvolle zwart wit-decor wordt gecombineerd met warme kleuraccenten.

Ornamento en Acanthus zijn beide- toegepast op een nieuw serviesmo- del van de ontwerpster Michel Zahn. Zij heeft zich hierbij onder meer laten inspireren door de mo- dellen van koffie- en theepotten zoals die vroeger alleen in zilver er- tin werden uitgevoerd. De nieuw- serviezen kunnen probleemloos in de afwasmachine worden gereinigd.

Gallo Design omvat twee nieu- series. Windroze is vervaardigd van vitroporselein met een klassiek ge- marmerd motief en verkrijgbaar in drie verschillende kleurcombinas- ties. Type Damast is eveneens uit- gevoerd in keramisch glas, waarbij motieven van dieprode vruchten zijn gecombineerd met groen blad.

Gallo Top is een noviteit op het ge- bied van tafeltexiel. Het gaat hier- bij om een serie tafellakens waar- van de topvezels zijn afgewerkt met een coating, waardoor gemorst- wijn, limonade en jam er niet in- trekken en dus gemakkelijk zijn t- verwijderen.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

SCHINVELD, Bouwbergstr. 118, eengezinsw. met 2 slaapk. en tuin met achtertuin f 98.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN, Oude Landgraaf 56, appartement op begane grond met kleine achtertuin, 2 slaapk., f 125.000,-

HEERLEN, Hertstr. 7, woonh. met garage en sauna in de kelder, f 129.500,- k.k.

HEERLEN Lokerstr. 50, in centrum Heerleheide gelegen grote woning met 3 slaapk. Huis verkeert in prima staat. f 130.000,- k.k.

KERKRADE-WEST, Akerstraat 167-a, appartement met 2 slaapk., mooi in orde, met lift, f 135.000,- k.k.

BRUNSSUM, Op den Hoes 131, eengezinsw. met alle comfort, 2 slaapk., in goede staat, f 135.000,- k.k.

UBACH O.WORMS, Kantstr. 96, oudere, grote, goed onderhouden woning met tuin, f 136.000,- k.k.

KERKRADE-WEST, Akerstr. 159-d, appartement op beg. gr. met prachtige keuken, 2 slaapk., f 145.000,- k.k.

KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 183-a, hoekh. met garage, 3 slaapk., bwj. '82, f 160.000,- k.k.

HEERLEN-Heerlebaan, Silhof 73, eengezinsw. met gar., mogelijk deel premie overdraagbaar, f 160.000,- k.k.

BRUNSSUM, Ringoven 7, ruime woning met inpandige garage, in keurige staat, 3 slaapk., f 175.000,- k.k.

SUSTEREN, Feurthstr. 1-b, goed onderh. woonh. met inpandige gar., in keurige staat, 3 slaapk., f 176.000,- k.k.

STEIN, GrasGraeffen 33, 2/1 kap met garage, 3 slaapk. en vaste trap naar zolder f 185.000,- k.k.

HOENSBROEK, Amstenraderweg 112, 2/1 kap met garage. Voor liefhebber van veel ruimte, f 190.000,- k.k.

SCHAESBERG, W. Kloosstr. 10, 2/1 kap met garage, diverse extra's f 195.000,- k.k.

KERKRADE-WEST, Heiveldstr. 125, woonh. met werkplaats, voor vele doeleinden geschikt, f 195.000,- k.k.

SITTARD, Daelenbroekstr. 17, 1/2 vrijst. woonh. met 3 slaapk., overdekt terras, grote garage. Alles in prima staat. f 210.000,- k.k.

SIMPELVELD, Houbierstr. 9, vrijst. huis op perc. van ca. 460 m2, 3 slaapk. Het huis is voorzien van rolluiken, f 265.000,- k.k.
Inruilen is bij ons mogelijk.

Wijman & Partners Vastgoed

Schelsberg 149, Heerlen. Tel. 045-728671.

Heerlen

Halfvrijst. woning, luxe uitgeroofd met gar. en berging, luxe keuken, 3 slpk., en tuin op het zuiden. Deze woning moet u van binnen zien! Vraagprijs f 185.000,- k.k.

Mak. kantoor L. Janssen b.v. Tel. 046-335840.

Te Genk super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs plm. 13.000.000,- Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Te koop "Douve Weien", gesch. PATIO-BUNGALOW, wask., twee slpk. met mog. voor derde, twee badk. met ligb. en douche, gr. woonk. en open keuken ca. 50 m2, patio'tuin en berging. Prijs f 230.000,- k.k. Tel. 0445-428365.

Landgraaf

In Ubach over Worms een leuk gesit. tussengelegen woonh. (bwj. '83) met berging en tuin. Ind.: beg. gr. gang, toilet, woonkamer met open keuken. Verd.: badkamer, 3 slpk., zolder. c.v. Prijs slechts f 139.000,- k.k.

LIVAC B.V.

Akerstraat Nrd 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Te koop gevraagd

Woonhuis gelegen in Wylré.

Reacties met prijs, ligging en event. foto. Br.o.n.r. B-3414, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop

Nieuwstadt

een vrijstaand woonhuis met garage en bijkeuk., L-kamer 48 m2, royale keuken 4 slaapkamers, compl. badkamer, ruime bergzolder. Grote tuin. Prijs f 269.000,- k.k. Moet van binnen gezien. Vandaag open huis. Bel 04498-54440.

Munstergeleen, Kerkstraat 22

Pal in de dorpskern gelegen, zeer royaal opgezet, in perfecte staat verkend en degelijk gebouwde 2/1 kapper met c.v. berging, voor- en ca. 22 mtr. diepe achtertuin met vrije achterom.

Ind.: ruime entree, sfeervolle woonkamer ca. 34 mtr. grote luxe betegelde eetkeuken met div. app. diepe zeer grote kelder, bijkeuken, c.q. inpandige berging, betegelde douche, toilet. Te verd.: 3 slpkms. 2e verd.: ruime zolder welke bereikbaar is middels vaste trap. EXTRA'S: *Het gehele pand bevat kunststof kozijnen met thermopane beglazing

*Achter over de volle breedte uitgebouwd *Deels voorzien van elektrische rolluiken KOOPPRIJS LET OP!!! f 149.500,- k.k. INRUIL HUIDIGE WONING MOGELIJK!!! DENIS VASTGOED 040-518428.

Beek-Klein Genhout

Carré boerderij!

Uniek!!!!!!

Perceel opp. 2.000 m2, inhoud 2.350 m3, ind.: L-vorm. woonk. 90 m2 met openhaard partij, ruime keuken 30 m2, div. royale slaapkamers, luxe badk., royaal terras geh. omsloten met schitt. aangel. tuin met vijver, opslag. en kelders, pand is geheel gerest. in 1982 met hoogw. materialen. Vr.pr. f 695.000,- k.k.

John Seegers o.g. 046-525318.

Gulpen Oude Akerweg

Rustig gele. halfv. woonhuis met tuin circa 450 m2. Ind.: kelder, beg. gr.: hal, toilet, keuken, woonkamer; te verd.: 3 slpk., douche, garage en berging, vr.pr. f 189.000,- k.k. Incl. Adviesburo J.C.M. Janssen. Tel. 045-316161, 's zaterdags geop. v.a. 10.00 tot 14.00 uur.

Halfvrijstaand woonhuis

op 420 m2. Bijz. architectuur, bwj. 1988. Onderkelderd. 4 slpk. C.V. gas, gar. f 265.000,- Sibbe.

Makko Gulpen

Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182, NVM-makelaar.

De NVM Hypotheekshop

adviseert over hypotheek van vrijwel alle banken of andere geldverstrekkers.

Waar u ook koopt, informeer daarom eerst bij ons (zonder kosten) naar uw mogelijkheden.

Maak vrijblijvend een afspraak voor een goed advies.

NVM
HYPOTHEEK
SHOP

Hypotheekshop

Heerlenseweg 22
Landgraaf
telefoon 045-326680

Wilt u uw huis verkopen?

Voor ons geen probleem!

Makelaarskantoor:

Cordes & Kramer

Kohlscheid (Dld)

Tel. 09-49240759596

Aachen (Dld)

Tel./Fax: 09-4924120800

Schinveld

Modern woonhuis
* geschakeld met dubbele garage
* bouwjaar 1989
* perceelsoppervlakte 369 m2; op zuiden
* woonkamer 50m2
* moderne keuken met apparatuur en waskeuken
* studeerkamer, 3 slaapkamers en badkamer
* optimaal geïsoleerd.

Koopprijs f 235.000,- k.k

Troost onroerend goed, Heerlen

Telefoon 045 - 71 79 76.

Puth - Kerkweg 78

Heden open huis 13.00-15.00 uur

Groot boerenwoonhuis met garage, grote tuin 1050 m2. Ind.: kelder, ruime woonkamer met witte aanbouwkeuken (open) totaal 50 m2, aparte studeerkamer; te verdieping: 3 ruime slpk., badkamer gelijkvloers en badk. op 1e verd., zolder vaste trap, geheel gerenoveerd, nieuw dak, nieuwe c.v., nieuwe elektr., alles dubbel glas en kunststof kozijnen. Kom vandaag vrijblijvend kijken! Vr. f 249.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

Loods

v/h veelal (600 m2) met ondergr. erf en terrein ca. 4.000 m2. Afhankelijk van toekomst. bestemm. kan over aankoop nabijgelegen woning onderhandeld worden. Buiten Margraten gelegen.

Makko Gulpen

Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182, NVM-makelaar.

HEERLEN.

Halfvrijst. woonh. m. gar. en tuin. Ind.: 2 keld., c.v.-ruimte, serre, entree, hal, toil., keuk., L-vorm. woonkam., 3 slaapkam., doucheruimte. Ged. alum. ramen m. dubb. begl. mod. keuk., open haard., c.v. op gas, opp. ca. 400 m2, inh. ca. 500 m3. Prijs op aanvraag.

TAXATIES

Betreffende onroerend goed.

Voor alle doeleinden.

Ook op korte termijn.

MEER DAN 25 JAAR ERVARING!

NVM

Onroerend Goed Makelaardij

LEENAERS b.v.

Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen

Telefoon: 045-719637

MerkeleBEEK, Geerstr. 18, halfvrijst. woonhuis met vrij uitzicht en tuin op het zuiden. Ind.: 2-vorm. living, keuken, 3 slpkms. badk. met ligb. garage, zolder. Inruil pand Brunssum mogelijk. Vr.pr. f 185.000,- k.k. Offermans Borger en Partners Vastgoed. Tel. 046-740535 b.g.g. 046-752193.

Vrijstaand woonhuis met 4 slaapk. en dubb. garage te Doenrade/Schinnen. f 325.000,- k.k.

Wegens snelle en goede verkoop

panden

voor de verkoopbemiddeling gevraagd.

MAKELAARDIJ

HONINGS

Deken Quodbachlaan 13 Kerkrade. 045-460444.

HEERLEN

Gouverneurstr. 33. Royale DRIVE-IN-WONING met tuin, in rustige woonbuurt. Slechts 3 min. van autosnelweg. Ind.: o.a. hal, grote L-woonkmr., compl. keuken, berg., 2 en 1 slpkms., garage. Pand is uitst. onderh. Vraagprijs f 178.500,- k.k. Mon Beugels

Verzekeringen/Onroerend Goed Oirsbeek.

04492-4007.

Te huur gevraagd

Met SPOED te h. gevr. etage/app. nabij Heerlen-C. voor juffrouw. 045-719637.

Te h. gevr. WOONRUIMTE met tuin voor 1 pers., omg. Roermond. Tel. 04492-1518.

Te huur gevr. indien mogelijk per 1 maart 1993 eengezinswoning ROERMOND of omgeving. 05910-31821.

Te h. gevr. WOONRUIMTE in Geleen of omgev., min. 2 slaapk., max. huurpr. tot f 600,-. Tel. 045-274018.

Zeet nette gesitueerde dame zoekt HUIS met kleine tuin of grote woning met terras of balkon. 045-453823.

Limburgs Dagblad

Onroerend goed te huur gevraagd: Te huur gevraagd voor Deense familie

Ruim vrijstaand huis

Gelegen in straat van max. 20 km. van Brunssum. Ind. 4 slpk., grote woonkamer, aparte eetkamer, dichte keuken, garage en tuin. Geschikt voor het vervullen van representatieve functies. Reacties te richten aan:

DANISH LIASON OFFICE

Tel. 045-262261.

Onroerend goed te huur aangeboden

Prachtig gelegen 4/5 kamer-appartement met c.v. op de HEESBERG, gunstig t.o.v. het centrum van Heerlen. Huurprijs f 650,- f 725,- per mnd. Inlichtingen: De Boer, Den Hartog, Hooft B.V. Tel. 020-5405540 (9.00-12.00).

NUTH, woning te h. van 15-01-93 tot 15-06-93, volledige gemeubeld, f 1.250,- p.m. incl. Tel. 045-242275.

Te huur regio VAALS, landelijk gelegen appartement, veel comfort. Tel. 045-444913.

Te huur APPARTEMENT te Valkenburg. 04406-13178 b.g.g. 15390, taxnr. 12166.

Te huur 2-pers. APPARTEMENT, compl. ingerichte keuken en badkamer. Tel. 04498-59350.

Te huur gemeubeld AP-APARTEMENT 2 à 4 persoons van jan. tot juni. 045-441428. Heihof, Simpelveld.

Per direct te huur gelijkvloers prachtig 1-pers. APPARTEMENT gestoff. event. gemeub. Parking en grote tuin aanw. Lst. werkende meise of vrouw. Huurprijs f 750,- all-in. Houthemerweg 21, Meerßen.

"Het Bastion" BV verhuurt te SITTARD Rijksweg Noord een 1-kamerflat (studio) f 412,- en f 75,-. Er is een selectieprocedure. Inl. "Het Bastion" BV, p.g. Margrietstr. 105, 6191 XG Beek. Tel. 046-375045.

Te huur vakantie BUNGA-Low, compl. inger. tot 4 pers. Geleg. 5 km. van Maastricht. Vrij tot juni '93. Inl. 04407-1321.

HOENSBROEK te huur mooi appartement v. werkend pers. Ind.: woonk., keuken, slpk., douche toilet en berging. f 795,- p.mnd. all in. Tel. 045-527028.

BRUNSSUM centr. residentie Vijverpark, te h. prachtig appartement m. woonk./op. keuken, (100 x 480 m), 3 slpk., balkon, 18 m2 op zuiden m. schitterend uitzicht op vijverpark. f 1.450,- incl. servicekosten. Tel. 09-328.971.1028 na 14.00 u.

Gemeubelde luxeuzen STUDIO'S te Valkenburg. Voor info. tel. 04406-16181.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop -

Geen kosten

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met grote tuin tot ca. f 150.000,- opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Waarom verkopen

zoveel mensen uitgerend door ons hun huis?

* KORREKTE EN DESKUNDIGE WERKWIJZE

* GROOT AANTAL KOOPINTERESSENTEN

* OPTIMALE KOOPPRIJS

* ONZE GUNSTIGE FINANCIERINGEN MAKEN DE BESLISSING VOOR EEN KOPER MAKELIJK

* WIJ VERZORGEN ALLES VOOR U TOT NA DE ONTVANGST VAN DE KOOPPRIJS

* MEER DAN 1000 TEVREDEN CLIENTEN BEVESTIGEN ONS SUCCES

Wilt U uw huis in het grensgebied verkopen, bel ons!

Ook als u zelf niet wilt verkopen, maar een huis weet, dat te koop is, belt u ons.

Als dank nemen alle verkopers en bemiddelaars deel aan onze jaarlijkse loterij. Hoofdprijs 2 dagen Euro Disney

Paris voor 4 pers. en nog 9 andere interessante prijzen. U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling f 250,-.

☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Bespaar tienduizenden gulden op uw hypotheek!

Altijd de goedkoopste tarieven en de beste adviezen.

Heeft U al een offerte?

Geen probleem, maak snel een afspraak.

KIJK, VERGIJL EN BESPAAR U RIJK.

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG

B. de Hesselplein 13 - Heerlen

045-741616

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Bedrijvenpark

Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald.

Koopprijs op aanvraag.

Inl. Grouwels/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

a.s. Dinsdag 12-01-'93 OPEN HUIS 16.00-17.00 uur

Nuth, Molenveld 22

op toplokatie een uniek mooi en werkelijk schitterend geheel!

Monumentale boerderij met

garage en paardestallen op een perceel van maar liefst 1.100 m2

Het geheel dient volledig verbouwd te worden, waarvoor gezien het feit dat het monumentenzorg betreft diverse subsidies verkrijgbaar zijn.

Koopsom f 129.500,- k.k.

Inruil huidige woning mogelijk!!!

Denis Vastgoed, 040-518428.

GELEEN, Napoleonsbaan 107

Kolossaal, zeer groot en uiterst degelijk gebouwd, vrijstaand woonhuis met garage en prachtige tuin op een perceel van maar liefst 800 m2.

Gezien de ruimte rondom het pand is dit geheel ook zeer geschikt voor zakelijke doeleinden.

Ind. entree, toilet, royale steervolle woonkamer 45 m2 met serre, aparte keuken, diepe kelder. 1e verd.: complete luxe badkamer met ligbad en 2e toilet, 3 ruime slaapkamers. 2e verd.: bereikbaar middels vaste trap en uitkomend op grote zolder met diverse mogelijkheden.

KOOPPRIJS f 169.000,- K.K.

INRUIL HUIDIGE WONING MOGELIJK!!!

Denis Vastgoed 040-518428.

Woonhuis verkopen???

Heerlen, (Passage) Oude Veemarktstraat 4

Bedrijfsruimte (winkel). Circa 150 m² op de begane grond met toiletgroep. De kelderverdieping is als keuken ingericht.

Het object is o.a. geschikt als biljartcafé, restaurantje, koffie-shop of iets dergelijks.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met:

BC Makelaardij

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen - 045-712040

Wij vragen voor serieuze gegadigden BUNGALOWS EN (LAND)HUIZEN

- * In Heerlen en directe omgeving;
- * In Brunsum, Landgraaf en Kerkrade;
- * In Simpelveld en Vaals;
- * In Nuth en (gemeente) Schinnen;
- * In prijsklassen van f 250.000,- en (véél) hoger;
- * met exclusieve uitstraling;
- * ook met oplevering op termijn.

Neem met ons kantoor contact op om GEHEEL KOSTeloos EN VRIJBLIJVEND

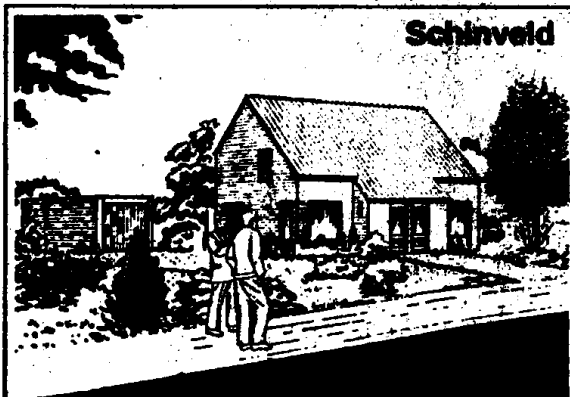
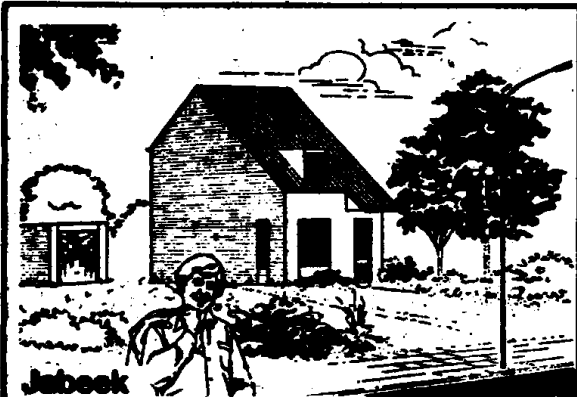
en vertrouwelijk de mogelijkheden voor
* vakkundige (25 jaar ervaring) en
* discrete (vaak zonder publiciteit) verkoop van uw
pand te bespreken.

TROOST
ONROEREND GOED
HEERLEN, TEL. 045-717976.

PRACHTIG WONEN IN SCHINVELD EN JABEEK

Op uitstekende locaties te Schinveld, Achter gonne Berg en Jabeeek, in de
Dreef worden mooie woningen gebouwd in verschillende types

Schinveld

De vriendelijke architectuur van deze vrijstaande en halfvrijstaande woningen.
is kenmerkend voor deze woningen terwijl de goede ligging en de comfortabele
indeling borg staan voor optimaal woongenot.

- * Woon-/zitkamer met dichte keuken
- * 1e verdieping: 3 slaapkamers
- * Frazie badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet
- * Vaste trap naar 2e verd. waar hobbyruimte en/of 4e slaapkamer
- * Ruime garages
- * Met of zonder dakkapel
- * Goed geïsoleerd met dubbel glas, vloer-, gevel- en dakisolatie
- * C.V./combi-ketel met warmwatervoorziening
- * Eventueel eigen wens voor tegels, sanitair (voor zover mogelijk)
- * Ruime achtertuinen
- * Oppervlakte van ± 220 of ± 338 m² naar keuze

Prijzen: vanaf f 199.500,- v.o.n. te Jabeeek
vanaf f 186.350,- v.o.n. te Schinveld

Alle woningen worden onder volledige garantie van Stichting Woningwaarborg gebouwd.

Wij kunnen u aantrekkelijke financieringsmogelijkheden bieden.
Een uitgebreide documentatiemap zenden wij u op verzoek toe.

Bezoek ma. t/m vrijd. van 9.00 tot 17.30 uur, zaterdag v. 10.00 tot 13.00 uur

VAN DER LOO LIMBURG MAKELAARDIJ B.V.
MAKELAAR EN BEËDIGD TAXATEUR

SITTARD - Rijksweg Zuid 38, tel. 046-522323

De huizenkoper

Bijna iedereen die voor het eerst een huis koopt, maakt dezelfde

vergissing: teveel met het huis bezig, en te weinig met de hypotheek.

En als er al vragen worden gesteld over de hypotheek dan zijn het:

hoeveel kunnen we krijgen? En: wat is het laagste rentepercentage?

Begrijpelijk, maar niet handig. Want die tienden van procenten

die nu zo belangrijk lijken, schelen hooguit een paar tientjes per maand - bruto. Maar wat straks veel meer geld kan opleveren - netto, zijn zaken als rentebedenktijd, meeverhuizen en boetevrij aflossen.

Nu horen we u al denken, dat vertelt de ABN AMRO bank niet uit edelmoedigheid. En daar heeft u gelijk in.

ABN AMRO heeft een paar heel goede hypotheekvormen, al zeggen we het zelf. Die zijn o.a. zo goed omdat ze heel flexibel zijn. Terwijl toch de rente heel acceptabel is, en 't u ook nog wel eens mee zou kunnen vallen tot hoe ver we willen gaan.

De beste manier om dat uit te vinden, is door eens te komen praten. Dat verplicht tot niets en dat kost niets... tenminste, niet meer dan een half uurtje.

Info: bij alle ABN-AMRO-kantoren

ABN-AMRO De bank

TE KOOP

GULPEN
Rijksweg 32
Café met zaal op verdieping en bovenwoning, achterom bereikbaar. Woon-/zitkamer en drie slaapkamers. Zolder bereikbaar via vaste trap. Prijs f 250.000,- k.k.

HEERLEN
De Hesseleplein 17
Tussengelegen karakteristiek herenhuis aan plantsoen gelegen. Indeling o.a. vestibule, provisiekelder, hal met toegang naar woonkamer en suite en tuinkamer. Dichte keuken met toegang tot omsloten tuin. Totaal 4 slaapkamers, bad, met ligbad, v.w. en 2e toilet, en vaste trap naar zolder. Prijs f 198.000,- k.k.

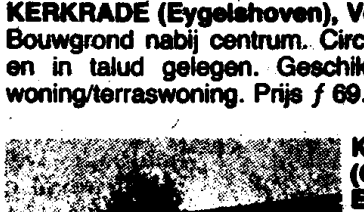
HEERLEN (centrum), Kruisstraat 57
Ruim woonhuis met dubbele garage, werkplaats, magazijnen en kantoorruimten. Indeling woonhuis: kelder, hal met toilet, gezellige woonkamer met parket en open haard, ruime eetkamer met toegang tot een stadstuin. Vijf slaapkamers en badkamer met o.a. ligbad/douche. Zolder. Prijs f 275.000,- k.k.

HEERLEN
Amsterdamstraat 98
Tussengelegen woonhuis, met tuin (achterom bereikbaar). Ind.: entree met gastentoilet en trap naar verdieping. Woonkamer met luideuren naar terras en tuin. Keuken met eiken installatie, voorzien van div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met douche en v.w. Vliering. Prijs f 98.000,- k.k.

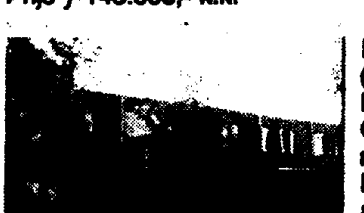
KANNE-RIEMST
(België) Avergat 46
Halfvrijstaand, gerenoveerd woonhuis met diverse terrassen en tuin. Entree: eetkamer met losse haard, zitkamer met toegang naar terras. Ontvangstuindeur met open haard en aansluitend garage/berging. Dichte keuken met apparatuur en veel berging. Verdieping met toilet, twee slaapkamers, waar van een met ligbad. Separate badkamer met douche. Prijs f 239.000,- k.k.

KERKRADE (Eygelshoven), Veldhofstraat 138
Bougrond nabij centrum. Circa 480 m² oppervlakte in en talud gelegen. Geschikt voor type drive-inwoning/terraswoning. Prijs f 69.000,- k.k.

KERKRADE-WEST
(Grecht), Ellegracht 28
Aan woonerf gelegen woning met berging, aan de voorzijde. Entree met garderobe naar open keuken en ruime woonkamer met toegang tot de achtertuin. Trap naar verdieping, elwaar drie slaapkamers, een badkamer met ligbad, v.w. en toilet. De achterzijde is vrij gelegen en biedt optimale privacy. Prijs f 145.000,- k.k.

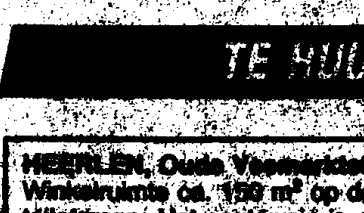
KERKRADE-WEST
(Grecht), Ellegracht 5
Geschiedkundig woonhuis met losse berging. Eetkamer en keuken aan de voorzijde, terwijl de woonkamer met toegang tot de tuin zich aan de achterzijde bevindt. De achtertuin is middels een pad bereikbaar. Op de verdieping bevinden zich drie slaapkamers en een betegelde badkamer met o.a. ligbad, v.w. en 2e toilet. Prijs f 145.000,- k.k.

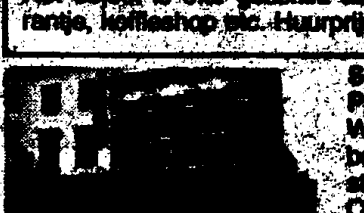
KERKRADE
Lindenlaan 100
Dubbel (hoek)huis met winkel/woonruimte en garage. Entree, met gang naar woon-/zitkamer en suite, eetkamer, en toilet. Woonkamer ca. 30 m² met tegelvloer en toegang naar zitkamer en keuken. Zestien slaapkamers op 1e verdieping met o.a. dakterras en voormalige keuken. Deze verdieping is als aparte woonwoning in te delen. Zolder via vaste trap bereikbaar alwaar bergzolder en mansardkamer. Prijs f 259.000,- k.k.

SCHAESBERG
(Landgraaf), Leemveld 7
Tussengelegen woonhuis met tuin. Woonkamer in achtertuin gelegen met open keuken en toegang naar achtertuin. Tien slaapkamers met douche en v.w., berging. 2e verdieping: twee slaapkamers. Prijs f 149.500,- k.k.

HEERLEN, Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte ca. 150 m² op de begane grond met toiletgroep. Het object is o.a. geschikt als biljartcafé, restaurantje, koffie-shop etc. Huurprijs f 21.000,- p.jaar.

SITTARD
Pulverstraat 1
Winkelruimte, optimaal geschikt voor op loopstand van de markt. Oppervlakte is ca. 200 m² en de frontbreedte is ruim 10 meter, twee magazijnruimten van ca. 70 m² en 50 m², welke middels de Pulverstraat bereikbaar zijn. Gedeserveerd onderkelderd. Huurprijs f 56.000,- per jaar.

TE HUUR

HOENSBROEK

Vraagprijs f 235.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden vrijstaand woonhuis met grote garage en tuin.
INDELING: Sout.: ruime prov. kelder. Beg.: entree, garderoben, bet. toilet, ruime woonkamer met parketvloer en open haard, moderne keuken met installaties en schuifpui naar tuin, bijkeuken met aansluiting wasmachine, ruime garage met loopdeur. 1e verd.: overloop 3 slaapk., betegelde badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, perceeloppervlakte 237 m². Een huis dat beslist van binnen gezien moet worden.

HEERLEN

Vraagprijs f 205.000,- k.k.

Goed onderhouden vrijstaand woonhuis met grote tuin.
INDELING: Sout.: div. prov. kelder. Beg.: entree, nieuw toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, grote tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 433 m². Aanvaarding op korte termijn. EEN PAND DAT BESLIST VAN BINNEN GEZIEN MOET WORDEN.

verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 433 m². Aanvaarding op korte termijn. EEN PAND DAT BESLIST VAN BINNEN GEZIEN MOET WORDEN.

LANDGRAAF (Schaesberg)

Vraagprijs f 195.000,- k.k.

Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage en tuin.
INDELING: Beg.: entree, bet. toilet, kelderlaast, L-vorm. woonkamer, keuken met aansluiting wasmachine, serre, garage met hobbyruimte en smeerput, e.v.-ruimte (gas-c.v. '88) tuin met terras. 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met o.a. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare ruime hobbyzolder. Alg.: goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 268 m². Aanvaarding uiterlijk december '93.

PUTH (SCHINNEN)

Vraagprijs f 85.000,- k.k.

INDELING: Sout.: prov. kelder. Beg.: entree, 1/2 bet. toilet, woonkamer, eetkamer, servieskast, bijkeuken, badkamer met douche, tuin (mogelijkheid tot). 1e verd.: 3 slaapk., 2e verd.: zolder. Alg.: redelijk goede staat van onderhoud, geen c.v. wel geschaard. Oorspronkelijk bouwjaar 1922. Aanvaarding op korte termijn.

BINGELRADE

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING: Sout.: prov. kelder. Beg.: entree, 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (gas-c.v. '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 145.000,- k.k.

Goed onderhouden woonhuis met tuin, achtergang en veel ruimte.
INDELING: Sout.: prov. kelder. Beg.: entree, ruime woonkamer, parketvloer, keuken, bijkeuken, nieuwe badkamer (toilet en douche), berging. 1e verd.: overloop 2 slaapk., badkamer met o.a. dubbel glas, nieuwe HR-ketel, onlangs geheel geschilderd, aanvaarding op korte termijn.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Beleggingspand met achtergang: parkeerplaats(en) en garage(s) nabij het centrum van Hoesbroek. Object is geschikt in twee huizen met diverse kamers. Object verkeert in een goede staat (lage onderhoudskosten). Bruto huurprijs f 20.800,- per jaar. Perc.opp. v. 500 m². Pand is verhuurd tot juli 1993, daarna mogelijkheid voor dubbele bewoning.

MAASTRICHT

Vraagprijs f 236.000,- k.k.

Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage en tuin, in een goede wijk van Maastricht.
INDELING: Beg.: entree, hal, bet. toilet, ruime woonkamer, parketvloer, keuken, bijkeuken, nieuwe badkamer (toilet en douche), berging. 1e verd.: overloop 2 slaapk., badkamer met o.a. dubbel glas, nieuwe HR-ketel, onlangs geheel geschilderd, aanvaarding op korte termijn.

MAASTRICHT

Vraagprijs f 429.000,- k.k.

Ruim halfvrijst. woonh. met inpandige garage en tuin in de wijk Blesland (uitstekende locatie).
INDELING: Sout.: gang/hal, bet. toilet, garage (4,50 m x 10,00 m), e.v.-ruimte. Beg.: entree, ruime woonkamer, parketvloer, keuken, bijkeuken, nieuwe badkamer (toilet en douche), berging. 1e verd.: overloop 2 slaapk., badkamer met o.a. dubbel glas, nieuwe HR-ketel, onlangs geheel geschilderd, aanvaarding op korte termijn.

MAASTRICHT

Vraagprijs f 429.000,- k.k.

Ruim halfvrijst. woonh. met inpandige garage en tuin in de wijk Blesland (uitstekende locatie).
INDELING: Sout.: gang/hal, bet. toilet, garage (4,50 m x 10,00 m), e.v.-ruimte. Beg.: entree, ruime woonkamer, parketvloer, keuken, bijkeuken, nieuwe badkamer (toilet en douche), berging. 1e verd.: overloop 2 slaapk., badkamer met o.a. dubbel glas, nieuwe HR-ketel, onlangs geheel geschilderd, aanvaarding op korte termijn.

MAASTRICHT

Vraagprijs f 429.000,- k.k.

Ruim halfvrijst. woonh. met inpandige garage en tuin in de wijk Blesland (uitstekende locatie).
INDELING: Sout.: gang/hal, bet. toilet, garage (4,50 m x 10,00 m), e.v.-ruimte. Beg.: entree, ruime woonkamer, parketvloer, keuken, bijkeuken, nieuwe badkamer (toilet en douche), berging. 1e verd.: overloop 2 slaapk., badkamer met o.a. dubbel glas, nieuwe HR-ketel, onlangs geheel geschilderd, aanvaarding op korte termijn.

MAASTRICHT

Vraagprijs f 429.000,- k.k.

Ruim halfvrijst. woonh. met inpandige garage en tuin in de wijk Blesland (uitstekende locatie).
INDELING: Sout.: gang/hal, bet. toilet, garage (4,50 m x 10,00 m), e.v.-ruimte. Beg.: entree, ruime woonkamer, parketvloer, keuken, bijkeuken, nieuwe badkamer (toilet en douche), berging. 1e verd.: overloop 2 slaapk., badkamer met o.a. dubbel glas, nieuwe HR-ketel, onlangs geheel geschilderd, aanvaarding op korte termijn.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 42.000,- k.k.

Goed gelegen appartement in het 'harte' van Hoesbroek.
INDELING: Sout.: berging. Par. (2e verd.): keuken, bet. badkamer met toilet en vaste w. 1 slaapkamer, woonkamer. Alg.: goede lokale onderhoudsstand: goed. Kunststof kozijnen dubbel glas.

NUTH

Vraagprijs f 224.000,- k.k.

En in sublieme staat verkerend halfvrijst. woonh. met garage, carport en tuin.
INDELING: Beg.: entree, bet. toilet, L-vorm. woonkamer, keuken met aansluiting wasmachine, serre, garage, tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel, hangtoilet. 2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder. 4e verd.: uitstekkende staat, modern (o.a. duurzame) dem. sanitair, parket beg. gr. 1e en 2e verd. dubbelboord, luxe keuken, gehele pand dubbelboord. Modern woonhuis dat beslist van binnen moet worden.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Goed onderhouden schakelwoning met garage, tuin, goede buurt van Hoesbroek (Wijk 1).
INDELING: Beg.: entree, bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met aansluiting wasmachine, serre, garage, tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: goede staat van onderhoud, pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 222 m². Aanvaarding direct.

WITTEM

Vraagprijs f 285.000,- k.k.

Landelijk gesitueerde voormalige boerenwoning met deeltijds monument, op bijna 1000 m² grond.
INDELING: Beg.: entree, ruime woonkamer, keuken met aansluiting wasmachine, serre, garage, tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: goede staat van onderhoud, pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 222 m². Aanvaarding direct.

WITTEM

Vraagprijs f 285.000,- k.k.

Landelijk gesitueerde voormalige boerenwoning met deeltijds monument, op bijna 1000 m² grond.
INDELING: Beg.: entree, ruime woonkamer, keuken met aansluiting wasmachine, serre, garage, tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: goede staat van onderhoud, pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 222 m². Aanvaarding direct.

WITTEM

Vraagprijs f 285.000,- k.k.

Landelijk gesitueerde voormalige boerenwoning met deeltijds monument, op bijna 1000 m² grond.
INDELING: Beg.: entree, ruime woonkamer, keuken met aansluiting wasmachine, serre, garage, tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: goede staat van onderhoud, pand voorzien van rolluiken, perceeloppervlakte 222 m². Aanvaarding direct.

NIEUWBOUW

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Op een uitstekende locatie wordt binnenkort met de bouw van 10 luxe eengezinswoningen. De woningen zijn goed geïsoleerd en er is de mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.: entree, half bet. toilet met tuin, L-vorm. woonkamer met tuintoilet, keuken, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vliettrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: met uw wensen kan de bouw rekening gehouden worden, zoals trap, garage, tegelwerk e.d.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN?

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalage St.-Franciscusweg 16, Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21 te Aken.

ONROERENDE ZAKEN

AMSTENRADE

Hommerterweg 257. Halfvrijst. royaal diep herenhuis, opp. 610 m² grote beschermde tuin op Z met terras en vijverpartij. Pand is geheel gerenov., dubbel glas, nieuwe hardh. kozijnen, vloeren vloer op parterre, kelder, g. eetkeuken, grote kamer, div. bergingen, g. moderne badkamer, pand is modern ingericht. **Vr.pr. f 229.000,- k.k.**

BOCHOLTZ

Pr. Hendrikstr. 8. Vrijstaand woonhuis met garage en oprit voor meerdere auto's, ruime woonk. met parket, zeer grote aanbouwkeuken met alle app., 3 slk., zolder, rondom rolluiken. **Vr.pr. f 202.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Klingbenden 53. Op goede locatie, halfvrijst. woonhuis met garage. Ind.: ruime hal met toilet, 2 kelders, kamer en keuken (met luxe installatie) 42 m², 3 ruime slk., badkamer met ligbad, douche en 2e toilet. Zolder evt. 4e slk. Beneden dubbele beglazing, bovenverd. rolluiken. Pand met beslist van binnen gezien worden. **Vr.pr. f 224.000,- k.k.**

EYGENSHOVEN

Kwikstaartstr. 5. Ruim, goed onderh. geschakeld woonh. met ruime garage met zolder, ruime woonk. met laminaat, achterk. voorzien van rolluiken, 3 slk., zolder, jonge kinderv. buurt. **Vr.pr. f 179.000,- k.k.**

GELEEN

Dualstr. 74. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en berging. Eventueel te combineren als praktijk/zakenvand, 3 ruime slk., perceelopp. 363 m². Zolder te gebr. als extra appartement. **Vr.pr. f 256.000,- k.k.**

HEERLEN

Op beste stand gelegen vrijstaand woonhuis met inpandige ruime garage, geheel onderkelder, royale woonk., gesl. keuk., 3 slk., mooie tuin, perceelopp. 480 m². **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

Emststraat 3. Mooi tussengel. woonhuis met garage, tuin op zuid, met blijvend uitzicht, 3 slk., vaste trap naar zolder, alwaar mogelijk 4e slk., bwj. 81. **Vr.pr. f 149.000,- k.k.**

Frankenlaan 9. (Wetten) Halfvrijst. ruime drive-in woning met garage voor twee auto's, woonk. 35 m², serre, 3 slk., badkamer met ligbad en douche, grote tuin op Z/W. Perfecte staat van onderhoud! **Vr.pr. f 194.000,- k.k.**

Palenbergstr. 3. Goed gel. halfvrijst. herenhuis met grote tuin (achter blijvend vrij uitzicht), grote L-woonkamer, grote keuk., 4 slk. **Vr.pr. f 164.000,- k.k.**

Voskullenweg 19. Tussengel. ruim woonhuis met serre en grote tuin op west, kunststof ramen met dubbel glas, achterom bereikbaar, mog. h. voor garage. **Vr.pr. f 142.000,- k.k.**

Winterstr. 16. Ruim halfvrijst. perfect onderh. woonhuis met garage nabij centr., architectonisch nieuw verbouwd van binnen, woonk. met open haard en open vide, parterre voorzien van marmervloer, 2 ruime slk., huis met veel daglicht! **Vr.pr. f 259.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Noerbrakerstraat 7. Van binnen fantastisch verbouwd halfvrijst. ruim goed onderh. woonhuis met garage, zeer ruime uitgebouwde woonk. met open haard, schuifdeuren naar tuin, schitterende Amerikaanse aanbouwkeuken, 3 ruime slk., luxe badk., tuin op Z/W. Bwj. 74. Dit huis moet u van binnen zien! **Vr.pr. f 249.000,- k.k.**

KERKRADE

Bernard Pothasstr. 13. goed onderhouden tussengel. woonhuis. L-woonk. 34 m², gesl. witte keukens 7,5 m², tuin op Z/W, 3 slk., zolder te ber. via vlieztrap. **Vr.pr. f 189.000,- k.k.**

Drievoegelstr. 151A. Vrijst. woonhuis met ruime garage (65 m²) met zolder, woonk., 3 slk., vaste trap zolder 40 m², perc. opp. 1325 m². **Vr.pr. f 309.000,- k.k.**

Eiberveldstr. 490. Leuk ruim tussengel. geschakeld woonhuis met grote aangelegde tuin op W. en garage. L-woonk. 35 m² met o.h. 3 ruime slk., bwj. 72. **Vr.pr. f 179.000,- k.k.**

Kloosterbosstraat 4. Appartement gelegen op parterre. Woonk. met balkon, gesl. keukens, 2 slk. en berging. **Vr.pr. f 122.000,- k.k.**

Kloosterbosstraat 24. Appartement gel. op tweede verdieping. Woonk. met balkon, gesl. keukens, 2 slk., berging. **Vr.pr. f 114.000,- k.k.**

Schaesbergerstraat 87. Vrijstaand ruim woonhuis op 627 m² grond, woonk. 44 m², hallofen witte aanbouwkeuken 14 m², 3 slk., zolder 80 m², voorzien van kunststof ramen met dubbel glas, tuin op zuid-west, carport/garage. Perfect gerenoveerd! **Vr.pr. f 269.000,- k.k.**

Schoolstr. 5. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage, woonk. ± 30 m², 3 slk., rondom rolluiken, perc.opp. 198 m², bwj. 89. **Vr.pr. f 209.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Ann de Beuk 20
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

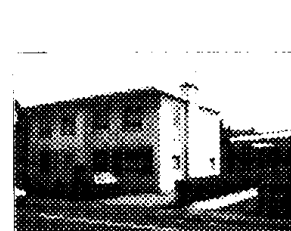
Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

Landgraaf
Schitterend in 't groen gel. landhuis met royale woonkamer 75 m² met open haard, kantoort. ± 20 m², royale aanbouwkeuken 16 m² met kookeiland, 3 slk., geheel onderkelderd met 2 garages en hobbyruimtes. Uitstekend aangelegde tuin op Z/W. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud.

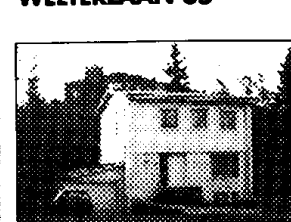
BESTAANDE WONINGEN

HEERLEN, HEUVELWEG 36

Halfvrijst. woonh. m.c.v., oprit, erf en bedrijfsruimte. Ind. prov./waskelder, hal, woonk., keuken m. witte inr. en app. 1e Verd.: 3 slkps., badk. m. douche en v.w. luids ca. 200 m², met c.v. en in redelijke staat. Bwjr. 1950 Aanv. direct. **Prijs: f. 239.000,- k.k.**

HEERLEN, WELTERLAAN 35

Vrijst. woonh. m.c.v., garage en rondom tuin. Ind.: souterrain met portaal, was- en provisiekelder en werkkamer. Beg. gr.: hal, woonk. keuken m. luxe witte keukennr. 1e Verd.: 3 slaapk. en kleine kamer m. aansluiting badk. met ligbad, v.w. en 2e toilet. Perc. opp. 647 m². Gelegen nabij auto-weg aansluit. A 79 en N 281. Bwjr. '62. Aanv. in overleg. **Prijs: f. 325.000,- k.k.**

SPOED !!
Wegens grote vraag en onze snelle verkoop, vragen wij met spoed woningen en landhuizen in de Oostelijke Mijnstreek. Maak vrijblijvend een afspraak

HOENSBROEK, HOOFDSTRAAT 6

Centrum. Winkel-woonhuis met c.v. Achtergang op achterzijde. Ind.: kleine kelderberging. Beg. gr. winkelruimte (ca. 33 m²), keuken, bij-keuken, toilet en berging. 1e Verd.: woonkamer, slaapk. en badkamer. 2e Verd.: via vaste trap, 2 slaapkamers. **Prijs: f. 129.000,- k.k.**

aquina

Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum
L. Aquina en E. Weerts
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
oók zaterdags: 10.00-13.00 uur
Tel. 045 - 715566

• BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW •

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag gratis ons huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM
Woonhuis met bet. binnenpl. Buitenberging. Mogelijkh. voor gar. Woonk. met plav. vl. en fraaie open haardpartij en open keuken met eiken aanbouwcombi. incl. app. tot ca. 44 m². 2 slaapk. Badk. Zolder met 3e slaapk. Berging. Grotendeels hardh. koz. en dubb. begl. Roll. Bwjr. 1928. **Prijs f 134.000,- k.k. 6605**

BRUNSSUM
Rustig gel. comfortabel woonhuis met inpand. gar. Zonnige tuin. Berging. Grote provisie-/bergruimte. Woonk. met fraaie open haardpartij en open keuken met compl. install. en inbouwapp., tot ca. 43 m². 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Ruime hobby-/bergzolder. Goede isol. Hardh. koz. Bwjr. 1979. **Prijs f 179.000,- k.k. 6681**

BRUNSSUM
Centraal, op bovenste verd. gel. appartement met lift. Kelderberging. Woonk. Keukens. 3 slaapk. Badk. met douche. Kunstst. koz. met dubb. begl. Schitterend uitzicht. **Prijs f 119.000,- k.k. 6747**

HEERLEN
Palemig. Ruime hoekwoning met zeer grote tuin. Sout.: Geh. onderkelderd, 3 ruimten. Part.: Woonk. Grote keukens. 2 bergingen. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. met ligb. 2e verd.: 2 slaapk. 2 bergingen. **Prijs f 189.000,- k.k. 6743**

HEERLEN
Nabij centrum gel. royaal, halfvrijst. herenhuis met tuin. Sep. praktijkruimte. Gar. Grote woonk. met erker en parketvl. Keuken met app. Bijkeuken. 1e verd.: 3 ruime slaapk. Badk. met ligb. 2e verd.: 2 slaapk. Vide. Berging. Ged. dubb. begl. en roll. **Prijs f 239.000,- k.k. 6807**

HEERLEN
Centrum. Goed en centraal gel. sfeervol halfvrijst. woonhuis met zonnige tuin. Terras. Gar. Kelder. Voor- en achterk. met parketvl. en open haard en half open keuken met luxe install., tot ca. 50 m². Bijkeuken. Berging. 3 slaapk. Luxe badk. Dakterras. Vaste trap naar 2e verd. met atelier. Keukenblok. Douche. Grotendeels geïsol. Uitz. gerenoveerd. **Prijs f 235.000,- k.k. 6635**

HEERLEN
Wetten. Op een hoek gel. drive-in woning met leuke tuin. Gar. Berging. Hobbyk. Woonk. ca. 33 m². Ruime eetkeuken. 3 slaapk. Badk. met 2e toilet. **Prijs f 139.500,- k.k. 6742**

HEERLEN

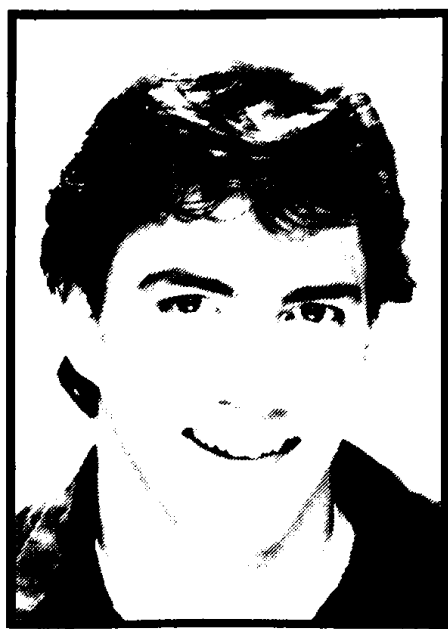
Knappe meiden en gespierde binken in nieuwe Veronica-serie

● Alison Parker (Courtney Thorne-Smith).

● Jane Mancini (Josie Bissett).

● Billy Campbell (Andrew Shue).

● Sandy Louise Harling (Amy Locane).

● Rhonda Blair (Vanessa Williams).

Melrose Place ruigere versie Beverly Hills

Van onze rtv-redactie

HEERLEN - Heel even heb je het idee dat je naar de verkeerde serie zit te kijken. Dat je per ongeluk op de afstandsbediening hebt gedrukt en ineens bij RTL4 terecht bent gekomen. Oorzaak van de verwarring zijn Kelly, Donna en David uit de razendpopulaire RTL4-serie Beverly Hills 90210. In een rode open sportwagen rijden ze dinsdagavond het decor van de nieuwe Veronica-serie Melrose Place binnen, die om 20.20 uur begint op Nederland 2.

De drie jonge acteurs en hun collega Steve hebben een rol in Melrose Place, een zogeheten spin-off (serie die afgeleid is van bestaande serie) van Beverly Hills 90210. In Beverly Hills bezetten ze de hoofdrollen. In Melrose Place niet. Daar draait het om acht jonge mensen van in de twintig die voor het eerst op zichzelf wonen in het appartementencomplex Melrose Place in Los Angeles. Ze zijn verliefd,

hebben liefdesverdriet, zoeken werk, worden ontslagen en liggen veel in en rond het zwembad op de binneplaats. Kortom: ze maken kennis met de wereld van volwassenen zonder de steun, bescherming en comfort van de ouders. Ze moeten hun eigen boontjes zien te doppen.

Het grote - en misschien zelfs wel enige - verschil met Beverly Hills 90210 is dat Melrose Place 'ruiger' is en geen nadrukkelijk moraal heeft. In elke aflevering van Beverly Hills zit een opvoedkundig lesje voor de kijkers. In Melrose Place tref je de acteurs vaker vriend aan. Het is allemaal minder braaf dan in Beverly Hills. Waar in Beverly Hills kalverliefdes ontstaan en schoolcijfers belangrijk zijn, draait het in Melrose Place om serieuze verhoudingen en startende carrières.

Top 20

In Amerika trekt Melrose Place inmiddels meer kijkers dan Beverly Hills. De eerste aflevering in juli vorig jaar trok direct 16 miljoen kijkers in de VS en kwam daarmee in de Top 20 van best bekeken programma's. In de tweede week was Melrose

Place al de meest populaire serie onder tieners.

De serie is evenals Beverly Hills van de makers Darren Star, Aaron Spelling en E. Duke Vincent. De acht hoofdpersonen in de serie zijn Alison Parker (gespeeld door Courtney Thorne-Smith), Billy Campbell (Andrew Shue), Jake Hanson (Grant Show), Michael Mancini (Thomas Calabro), Jane Mancini (Josie Bissett), Sandy Louise Harling (Amy Locane), Matt Fielding (Doug Savant) en Rhonda Blair (Vanessa Williams). Deze laatste is overigens niet de ex-Miss USA die nu een carrière als zangeres heeft.

De acteurs zijn allemaal even mooi en aardig. De meiden zijn slank en de heren flink gespierd. Allemaal rijp om ook hier in Nederland uit te groeien tot grote idolen. In de pilot die Veronica dinsdagavond uitzendt is te zien hoe Alison haar kamergenootje kwijtraakt en ten einde raad een mannelijke kamergenoot, Billy Campbell, in de arm neemt om de huur van het appartement in ieder geval te kunnen betalen. Dat leidt tot de nodige botsingen over privacy en afspraken in de huishouding. Alison is een serieus type terwijl Billy prettig gestoord is. Hun verhouding is -

● Jake Hanson (Grant Show).

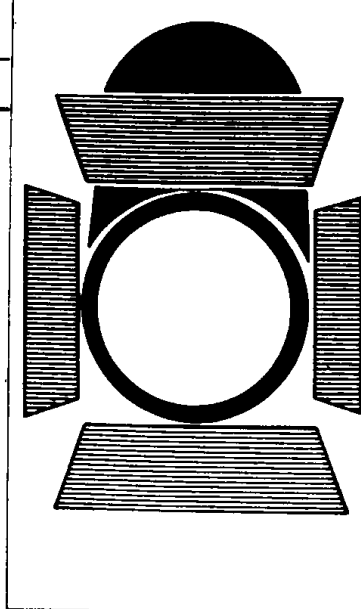
● Michael Mancini (Thomas Calabro). Foto's: VERONICA

in ieder geval in het begin - puur platonisch.

Darren Star, creatief en uitvoerend producent van Melrose Place, kwam in het najaar van 1991 op het idee om een spin-off van Beverly Hills te maken toen duidelijk werd dat met de serie goud te verdienen was. „Het was

niet de bedoeling om een nieuwe serie te maken die Beverly Hills overbodig zou maken. Het moest een serie zijn die toch helemaal op zichzelf kan staan.”

Melrose Place wordt na dinsdagavond steeds op de zaterdag uitgezonden om 19.20 uur.

Barbier van Sevilla live bij Omroep Limburg

Van onze rtv-redactie

MAASTRICHT - De première van De Barbier van Sevilla door Opera Zuid wordt zaterdag 16 januari vanaf 20.00 uur rechtstreeks uitgezonden door Omroep Limburg. De voorstelling vindt plaats in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Ook de twee vorige producties van Opera Zuid waren te horen bij Omroep Limburg.

Rossini's opera buffa 'Il barbiere di Siviglia' staat bij Opera Zuid onder regie van de Zwitser Reto Nickler. Er wordt meegewerkt door het Limburgs Symphonie Orkest, het koor van het Maastrichts Conservatorium en de zangers Ian Thompson, Annina Papazian, Henk van Heijnsbergen en de Limburgse zangers Angelina Ruzzafante en Jan Alofs. De muzikale leiding is in handen van Maurizio di Robbio.

Massaal aantal kandidaten voor Songfestival België

DOOR HARRIE CREMERS

KNOKKE/HEERLEN - Tijdens een rechtstreekse tv-uitzending op zaterdag 6 maart beslist de BRTN wie België dit jaar op het Eurovisie Songfestival zal vertegenwoordigen.

Maar liefst 160 zangers, zangeressen en groepen hebben zich in de afgelopen weken kandidaat gesteld voor dit liedjesspektakel, dat op 15 mei in het Ierse Millstreet plaatsvindt. De BRTN in Brussel heeft inmiddels veertig kandidaten geselecteerd, die het tijdens vier voorronden op de zaterdagen 6, 13, 20 en 27 februari in het Casino van Knokke tegen elkaar zullen opnemen.

Aan de finale nemen twaalf kandidaten deel: drie uit elke voorronde. Aan de voorselecties van Eurosong in België doen onder andere mee: John Terra, Mieke, Petra, Toast, Gene Summer, Wendy van Wanten, Roestvrij, Toast, Liz Larssen, Kim en Ricky Fleming.

● Wendy van Wanten, in ons land bekend door het inmiddels beëindigde Veronica-programma Erotica, één van de kandidaten.

Foto: GPD

NOS-voorzitter bepleit samenwerking 'Hilversum zal zich moeten vernieuwen'

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Als Hilversum wil overleven, zal het moeten vernieuwen. Dat verklaarde NOS-voorzitter Max de Jong gis-

teren in zijn nieuwjaarstoespraak.

Volgens De Jong kan de publieke omroep alleen met „krachtige overtuiging, en zelfbewustheid leid“ overeind blijven. Samenwerking per net, zowel voor televisie als voor radio, noemt de NOS-voorzitter prioriteit nummer één. „Als wij daartoe niet in staat zijn“, meent De Jong, „verliest Hilversum naar mijn stelling overtuiging haar toekomstige positie en staan daarmee tv en radio netten, werkgelegenheid en zelfs het wezen van de publieke omroep op lange termijn als geheel op het spel.“ Op het prioriteitenlijstje van Max de Jonge

● NOS-voorzitter Max de Jong: „Samenwerking per net is prioriteit nummer één.“ Foto: KIPPA

staat ook een nieuwe dynamische organisatie, die per net de coördinatie regelt.

De Jong is van oordeel dat de publieke omroep in Nederland een unieke positie inneemt. „In ons vakgebied is de publieke omroep nog altijd toonaangevend. De grote uitdaging ligt in de wil ook in de nieuwe tijd een leidende rol op ons terrein te blijven spelen. Wij kunnen daar in alleen slagen, als we bereid zijn een formeel proces van veranderingen daadwerkelijk aan te vatten.”

Over samenwerking zei hij: „De individuele omroepen zullen elkaar hard - en heel hard - nodig hebben. Dat betekent een wettelijk andere uitgangspositie dan in het verleden het geval was.”

'Het produkt' Danny de Munk blijft populair Musicalster eindelijk af van kinderster-imago

DOOR MONIQUE BRANDT

MONNICKENDAM - Het jaar 1992 was een jubileumjaar voor de 22-jarige Danny de Munk. Precies tien jaar geleden ontdekte filmer Guido Pieters het Amsterdamse straatschoffie met het guttige koppie voor de hoofdrol in de speelfilm Ciske de Rat. Daarna ging het hard voor de toen twaalfjarige jongen. De film bezorgde hem roem en succes, maar ook het vrijwel onuitwisbare stempel 'kindersterretje'. Het Shirley Temple-effect lag op de loer, maar hem lukte het om het hardnekkige imago van zich af te schudden. Nu stromen de aanbiedingen binnen, vervult hij de hoofdrol in de musical Cyrano (dit jaar met Amerikaanse cast op Broadway) en werkt aan nieuwe engelstalige cd.

Twee jaar lang was hij 'weg', maar die periode was, zo bleek achteraf, een stilte voor de storm. Danny is terug, volwassen, rijper, maar onmiskenbaar 'onze' Danny. Na zijn hoofdrol in de kassaklapper Les Misérables viert hij nu triomfen in de musical Cyrano. Daarnaast broedt hij allerhande artistieke plannetjes uit, zoals de productie van een engelstalige cd.

De gedwongen rustperiode is dan ook helemaal niet zo negatief geweest, moet hij nu constateren. Danny, lang krullend haar, een kleurige blouse en ernstige ogen, staart bedachtzaam voor zich uit.

„Ik had het nodig. Het was al die jaren zo ontzettend druk geweest. Ik heb drie films gemaakt, vier cd's, een ontelbaar aantal single's. Het was zo hectisch, die hele periode. Ik heb het min of meer als een soort roes beleefd. En toen kon ik eindelijk de dingen inhalen die ik gemist had, die mijn leeftijdgenoten wel gewoon konden doen.

Ik bleef niet thuis zitten treuren. Ik ben flink op stap geweest, mag ik wel zeggen. Veel meisjes in het spel, ook. Daarnaast bleef ik wel aan mezelf schaven, ik nam zang- en spraaklessen. Ik heb eigenlijk nooit geloofd dat het echt afgelopen zou zijn, nou ja, heel soms misschien, in momenten van twijfel. Maar ik weet wat ik kan, en dat is meer dan een rol als Ciske de Rat.”

Imago

„Natuurlijk heb ik moeite gehad om van dat imago af te komen. Mensen zagen me altijd alleen maar als dat brutale Amsterdamse straatschoffie. Er waren zelfs veel fans die zich opeens van me afkeerden. Omdat ik volwassen werd. Die waren echt vreselijk boos. Ik moest eens voetballen met een artiestenelftal, en kreeg constant rotopmerkingen naar mijn hoofd geslingerd. 'De Munk, vreselijke hufter'. Ik kan

wel zeggen dat ik me daar niets van aantrek, maar het doet toch pijn. Je leert op een harde manier hoe betrekkelijk je populariteit is.”

„Toen Guido Pieters me ontdekte was ik twaalf, en ik begon meteen op een volwassen manier te werken. Je wordt daardoor natuurlijk wat sneller rijp dan een andere jongen van 22. Ik vond het allemaal even prachtig. Bij ons lagen de meisjes in de tuin, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Mijn moeder vroeg ze aanvankelijk nog wel eens binnen voor een kopje thee, maar op een gegeven moment werd dat wel erg druk. Maar je krijgt natuurlijk ook te maken met de andere kant van de medaille, een hoop jaloezie ook.

Even over de musical Les Misérables. In advertenties werd gevraagd naar spelers. Het artiestenbloed kriebelde danig en Danny meldde zich zodoende onmiddellijk aan. Producent Joop van den Ende had aanvankelijk zo zijn twijfels, maar de Engelse regisseurs waren dolenthousiast. 'Jesus, what a voice!'. Op dat moment ging de deur open naar een tweede carrière. Niet als kinderster, maar als volwassen zanger en acteur. Na twee seizoenen 'Les Mis' werd hij gevraagd voor de musical Cyrano, die volgend jaar met een Amerikaanse cast op Broadway te zien is.

„Een ontzettende uitdaging, Cyrano. In 'Les Mis' was ik Marius, waren er acht belangrijke rollen. Ik heb er veel van geleerd, ik heb meer zelfvertrou-

● Danny de Munk: „Het is mijn grote droom om vreselijk beroemd te worden.“ Foto: GPD

IN DE BENEN! PERIDA RUIMT ZITMEUBELEN OP!

Als u nu in de benen gaat en vervolgens in uw auto springt dan kunt u bij Perida weer rustig uitpuffen. Van 9 t/m 23 januari staat een groot aantal zitmeubelen van stof en leer riant in de opruiming. Dat betekent dubbelop korting op topkwaliteit, want Perida is ontwerper én fabrikant van superieur zitcomfort.

PERIDA HEERLEN, WOONBOULEVARD IN DE CRAMER 170 TELEFOON 045 / 75 42 91

TOT 40% KORTING OP FABRIEKSPRIJZEN BIJ PERIDA.

Executieverkoop

Op woensdag, 13 januari 1993 om 11.00 uur, vindt een openbare verkoop plaats. De verkoop komt voor rekening van Kruiswits Techno Services (KTS) BV.

De verkoop wordt aangeboden:

kantoorinventaris

o.a. 1 elect. typemachine Sharp, 1 fax apparaat Ricoh, 1 copier-apparaat Toshiba BD 3301, diverse stalen kasten en bure's.

machines

o.a. lastrak's Kemppi FU 20, Kemppi Tyberg 303, slijpmachines Bosch, kantjesmachine, 1 meubelmachine e.schaar Bombed Paris, afkortflex Makita, 1 puntlase-apparaat Eurolas, elect. knibbelchaar Bosch, diverse handgereedschappen en metalen werktafels, anderij metaal.

De plaats van verkoop is Café Neerland, Juliana 56 te Papenhoven (Bom). De goederen zijn te bezichtigen op woensdag 13 januari van 9.00 uur tot 10.30 uur, aan de Berghaven 9 te Papenhoven (Bom). Alleen contante betaling. Geen opgeld. Tevens bestaat de mogelijkheid schriftelijk een bod uit te brengen op alle goederen voor aanvang van de verkoop, gericht aan de deurwaarder belast met de executie.

De verkoop vindt plaats in opdracht van de ontvanger van de Belastingdienst Ondernemingen, Roermond, Godeweerdsingel 10, Roermond. Telefoon voor inlichtingen 045-738183 tussen 9.00 en 10.00 uur.

De deurwaarder belast met de executie

Belastingdienst

MURA PARKET

045 - 52985129

Speciale aanbieding:

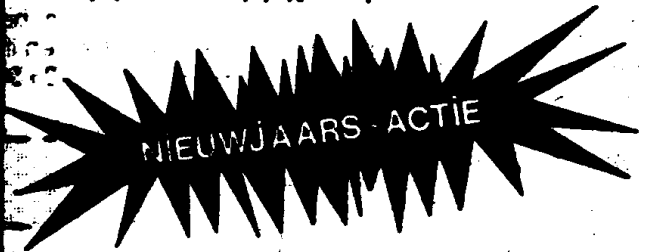
Massief Eiken Boerdorpplanken

Wij verzorgen u:

Wij adviseren u voor het overschrijven van bestaande vloeren, de juiste de scherpe prijs van: 119,- m².

Wij u dus voor: kwaliteit, service en een lage prijs?

Wij zijn wijzigend voor een prijsopgave en profiteren van onze kwaliteit

TE KOOP

bij de makelaar van Limburgse huize....

Apert, Kruiswitsstraat 396.000,- k.k.
Familiehotel in het centrum van het dorp, 7 gastenkamers. Bouwvergunning voor nog 7 kamers. Heet met eigen 80 zitplaatsen, eigen terras en parkeerplaats. Ook andere richtingen zijn mogelijk, o.a. Chinese-Indische rest. of lunchroom (incl. invent.).

Hoensbroek, Kerkstraat 130.000,- k.k.
Halfvrij, woonhuis met c.v. en grote tuin. Ind.: prov. kelder, hal met toilet, fraaie badkamer, woonk. met open haarden, ouderlijk slaapk. Op 1e verd. is 'n grote zolderwoning. Het huis is in 1986 totaal gerenoveerd en is moderniseerd en is voorzien van o.a. rolluiken en aluminium beglazing. Perc.opp. 210 m².

Steenwijk, Mgr. Leboerstraat 155.000,- k.k.
Staat halfvrij, huis in het centrum met 'n grote tuin. Ind.: prov. kelder, hal, woonk., mooie keuken, toilet, badkamer. Op de 1e verd.: 2 slaapk. op kasse badkamer. Op de 2e verd. (via vaste trap) is 'n grote zolder. Het huis is in 1986 totaal gerenoveerd (o.a. nieuw gasfornuis, dub. glas, electr., c.v.-gasboiler). Er is de mogelijkheid om 'n garage te bouwen. Perc.opp. 224 m².

Beek, Dorpsstraat 148.000,- k.k.
Nieuw voltooide woning met schuur en garage. Het pand staat op de monumentenlijst. Restauratie is noodzakelijk. Perc.opp. 150 m² en 29 m².

Utrecht, Bergstraat 195.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis/bedrijfspand met binnenplaats en garage. Ruim pand (5 slaapkamers) met veel mogelijkheden o.a. dubbele bewoning, appartementen, koffi-shop, atelier etc.

Zaterdag is ons kantoor geopend van 10.00 - 13.00 uur

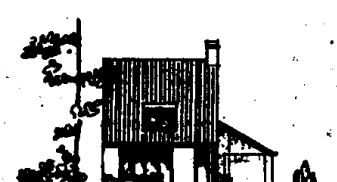
WONCKEN & MERTENS
MAKELAARDIJ OG/ VERZEKERINGEN EN GELDZAKEN

Rijksweg 9 6271 AB Gulpen
tel.: 04450-1724/1754 fax.: 04450-1780

HOENSBRÖEK
f 220.000,- k.k.
Vrijst. goed onderhouden woonhuis met garage. Ind.: sout. kelder. Beg. gr.: hal, woonkamer met parketvloer en voorzet-open haard

ca. 38 m², keuken met elken installatie, bijkeuken, overdekt terras, tuin op het zuiden. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: zolder te bereiken via vaste trap, alwaar 1 slaapkamer. Aanvaarding in overleg.

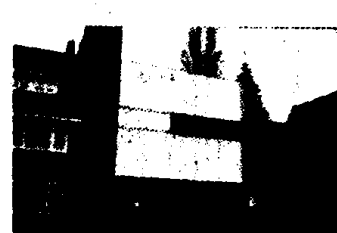
KLIMMEN
f 315.000,- v.o.n.
Nieuwbouw, VRIJSTAAND WOONHUIS
Grondopp. ca. 600 m², tuin zuidwesten.

Indeling: begane grond: hal, woonkamer 10.40 x 5.90/3.40 (47 m²), keuken 3.30 x 2.30, bijkeuken, garage 6.20 x 2.90. 1e verdieping: 3 slaapkamers (mogelijk 4), badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verdieping: zolderwoning te bereiken via vaste trap.

SPAUBEEK f 180.000,- k.k.
Ind.: beg. gr.: hal, toilet, woonkamer, dichte keuken met inbouwapp., terras + tuin en garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: vloering. Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSPANDEN

GULPEN f 129.000,- k.k.
Winkelruimte, opp. 70 m² incl. kantoor, toilet en kitchenette. Aanvaarding: vrijwel direct.

HEERLEN (HEERLERHEIDE)
f 700.000,- k.k.
Showroom, magazijn, werkplaats op 1800 m² grond voor diverse branches geschikt.

- * Opp. showroom o.g. winkel ca. 550 m².
- * Opp. kantoren ca. 150 m².
- * Opp. werkplaats en magazijn ca. 500 m².
- * 2e verdieping: appartement.
- * Voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein.
- * Aanvaarding direct.

makelaardij ERNENS

Hooftstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Ridder Hoen Bridge Toernooi '93

INTERNATIONAAL SENIOREN 50+ EVENEMENT

Zondag 7 februari in Kasteel Hoensbroek te Hoensbroek om 10.30 uur

Voor iedere brider van 50 jaar en ouder wordt dit paren-toernooi van 42 spellen georganiseerd.

Er zijn 3 groepen:

- A. hoofdklasse en hoger
- B. 1e klasse en lager
- C. thuisbridgers en beginners

Zaterdag 6 februari om 14.00 uur het "RIDDESLAG TOERNOOI"

Dan worden er 21 spellen gespeeld.

U kunt aan beide toernooien deelnemen of aan één.

Inschrijving mogelijk tot 1 februari. Voor folder en inlichtingen:

Mevr. R.Hendriks/ Hr. J.P.Oosterwijk
Rhodestraat 6, 6363 AZ Wijnandrade
Tel. 045 - 24 13 46
(b.g.g. 046-745795 of 516376)

WILT U MIJN KIND REDDEN?

50 gulden kunt u een kind redden van lepra.

Geef om lepra

50500

Lepra stichting Amsterdam

LAAT CARAPATIËNTEN NIET STIKKEN

Astma Fonds
Giro 55055
bank 70.70.120

Bên er als de kippen bij...

WENMEEKERS MEUBELN

Industrieterrein Jagersburg, 3680 Tel. 09-32.89.56.57.1
Wenmeekers is te bereiken via Jagersburg.
Open: maandag, woensdag, donderdag, zaterdag 10-17 u.
vrijdag en zondag 10-12.00 uur. ZONDAG 10.00-18.00 u.

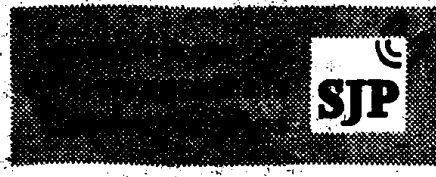
hoe aantrekkelijk was u in '92 op de Arbeidsmarkt?

Hebt u als een magneet op de markt gewerkt? Stak uw advertentie of andere wervinguiting met kop en schouders boven de rest uit? Zet dan nu uw werk van 1992 in naar de SJP Jaarprijs Personeelsadvertenties.

Dit jaar kent de SJP Magazine toe aan de creatiefste en effectiefste wervinguitingen van '92. Drie deskundige jury's - een Creativiteitsjury, een Effectiviteitsjury en een Doelgroepjury, dit jaar gericht op gezondheidszorg - buigen zich vol aandacht over uw uitingen. Of dat nu losse advertenties, complete campagnes, TV-commercials of

mailings zijn. Zo lang het maar met personeelswerving te maken heeft. U kunt nu laten zien hoe aantrekkelijk u was. Als u naar Isabelle Wouters van de SJP belt, 020 - 6386691, hebt u binnen een paar dagen de inschrijfformulieren en het inzendingreglement in huis. En zeg nou zelf... zo'n Magazine, dat is toch wel heel aantrekkelijk?

Veilig Verkeer Nederland

SCHIELT JE PA EVEN 'N HONDERDJE VOOR.

GEZOCHT: DAGBLADBEZORGERS M/V

ZONDER NIEUWE HELDEN IS DE KRANT NERGENS.

Nederland 1

NOS/Avro
07.30 Alles kits, gevarieerd kinder-
magazine met o.a.:
07.32 Klekeboe.
07.43 Spelefoon.
07.46 Pipi Langkous.
08.11 Ontbijt van de week.
08.44 Tekenfilmfestival.
08.51 Weeknieuws.
09.00 Woof.
09.27 Rescue Rangers.
09.49 Onderzoek van de week.
10.04 Ducktales. Afl.: Een blik in de toekomst.
10.27-10.29 Spelefoon-finale.
10.33 Nieuws voor doven.
10.50 ••• Journaal.
10.55 Letterland, 7-delige informatie-
serie voor kinderen en hun ou-
ders. Afl. 6.
10.58 Heb ik iets gemist? Terugblik
op delen van programma's van de af-
gelopen week.
11.16 Forza TV, jongerenmagazine.
11.45 Boggle, woordspel.
11.55 Sesamstraat, gevarieerd kin-
dermagazine. Vandaag: Taal.
12.30 (TT) Jeugdjournaal.
12.40 Ko de Boswachter, milieuma-
gazine voor de jeugd.
12.57 De sterkste man van Neder-
land. Acht zwaargewichten strijden
om de titel Sterkste man van Neder-
land.
13.00 ••• (TT) Journaal.
13.05 Twins, Amer. speelfilm uit 1988
van Ivan Reitman. Met: Arnold
Schwarzenegger, Danny DeVito e.a.
De naïeve krachtpatser Julius krijgt
op z'n 35ste te horen dat hij een
tweelingbroer heeft en gaat meteen
naar hem op zoek. Broertje Vincent
blijkt een driffig onderdeurte te zijn.
13.15 Glamourland, society-magazi-
ne van en met Gert Jan Dröge. In
deze aflevering brengt hij een bezoek
aan het 25-jarig jubileumfeest van
plastic chirurg dr. Molenaar en
stort hij zich in het feestgedruis op
het filmfestival in Cannes.
13.45 Karel, talkshow met Karel van
de Graaf.
13.51 The late show, Amerikaanse
speelfilm uit 1977 van Robert Benton.
01.00-01.05 ••• Journaal.

Nederland 2

NOS/VOO
10.00 Ontdek de psychologie, les 14
10.30 Schoner produceren, les 8.
11.00 You're welcome, cursus En-
gels, les 15.
11.30-12.00 Kennissystemen, afl. 2.
13.00-13.07 Nieuws voor doven en
slechthorenden.
15.35 Blinde hartstocht, Australische
soapserie.
16.00 ••• Journaal.
16.10 Samson. Belgisch kindermaga-
zine. Afl.: Octaaf miljoenair.
16.50 (TT) B.O.O.S. Jeugdprogram-
ma. Presentatie: Bart de Graaf.
17.20 ••• Top 40, popmuziek gepre-
senteerd door Gijs Staverman.
18.00 ••• Journaal.
18.20 Discover the world. Serie over
het internationale surfcircus. Afl. 2:
Aruba.
18.50 Step by step. Amerikaanse co-
medyserie. Afl.: Dansen met Amor.
Frank wil Carol mee uit nemen maar
Carol moet naar een dansavond op
Als school om toezicht te houden.
Frank besluit haar dan maar te verge-
zellen.
19.15 Wiseguy, Amerikaanse mis-
daadserie. Afl.: Geestelijke marteling.
Vinnie wordt voor onderzoek naar
een kliniek gestuurd. Daar wordt ook
de geestelijk gestoorde ex-agent
Elias verpleegd, die in Vinnie de ver-
persoonlijking van het bureau ziet. Hij
vervalst Vinnies dossier, waardoor
Vinnie voor gek wordt verklaard.
20.05 ••• Veronica award. Live uit-
zending van de uitreiking van deze
prijs. Met o.a. BZN, Gerard Joling en
René Froger.
21.50 Zaterdagavond café, comedy
waarin fictie en werkelijkheid door
elkaar heenlopen. Afl. 12.
22.20 (TT) Casino Royal, spelpro-
gramma gepresenteerd door Marc
Klein Essink.
22.45 Joy in love. Franse erotische
serie. Afl. 5.
23.10 ••• Skybound, 13-delige serie
over de luchtvaart. Afl. 6: New pio-
neers.
23.35 Explorer. Natuurdocumentaire
serie. Afl.: Schitterende stenen.
00.25-00.30 ••• Journaal.

Nederland 3

NOS/Vara
08.53-09.00 Nieuws voor doven en
slechthorenden.
15.00-16.30 NK Marathon schaat-
sen, rechtstreeks verslag vanuit Den
Haag.
17.31 De grote Meneer Kaktus
Show, kinderprogramma met Peter
Jan Rens, e.a.
18.00 ••• Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Kassal. Consumentenrubriek
gepresenteerd door Felix Meurders.
18.52 (TT) Lingo, woordspel. Presen-
tatie: Francois Boulange.
19.20 12 Steden, 13 ongelukken. Se-
rie gedramatiseerde verkeersongel-
ukken.
Afl. 15: Verkeers kans. Presentatie:
Jan Douwe Kroeske.
19.49 ••• Flying doctors, Australi-
sche serie. Afl.: Dromen zijn bedrog.
Guy en Rowie hebben ruzie. Guy ziet
niets in Rowies plan een speciaal
medisch programma op te zetten
voor outback-vrouwen. Wanneer Ro-
wies vader wordt opgenomen en Guy
hem weigert te vertellen wat hij man-
keert, barst de bom.
20.39 (TT) Zeg 'ns AAA, Nederlandse
comedyserie.
Tot grote schrik van Wip en Lydie
maakt tot groot plezier van Hans krijgt
de familie Van der Ploeg 's avonds
laait nog bezoek.
21.07 Sonja, talkshow vanuit de Rode
Hoed in Amsterdam, gepresenteerd
door Sonja Barend.
22.00 ••• (TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova, actualiteitenprogramma.
Presentatie: Paul Witterman.
23.18 Cabaretstafette. Vierdelige se-
rie programma's voor jong cabareta-
nt, vanuit 'De Kleine Komedie' in
Amsterdam, met Ivo de Wijs, vaste
gast Hans Dorrestein en de cabaret-
groepen Basterd, Bloedend Hart en
Hester Macrander. Deel 2.
00.02 Museumsschatten. Achtergron-
den bij kunstvoorwerpen.
Afl.: De buitenkant van het Rijksmu-
seum.
00.11-00.16 Nieuws voor doven en
slechthorenden.

RTL4

07.00 Telekids, kinderprogramma met
tekenfilms.
12.00 De zaterdagavondshow,
showprogramma. (herh.).
12.55 Liefde op het eerste gezicht,
showprogramma. (herh.).
13.40 Wedden dat, spelprogramma.
15.05 The adventures of Hercules.
Amerikaanse speelfilm uit 1983.
Zeus ziet vanaf de maan toe hoe
Hercules alles in het werk stelt om
prinses Arianna uit de handen van
haar wrede ontvoerders te redden.
17.00 Dinosaurs, Amerikaanse serie.
17.30 Tineke, weekendprogramma.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Tineke, deel twee.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Het weer.
20.00 De miniplaybackshow. Pro-
gramma waarin kinderen hun favorie-
te zanger(es) of popgroep imiteren.
21.05 Vrouwenvleugel, Nederlandse
serie.
22.00 No way out, Amerikaanse
speelfilm uit 1987.
Commandant Tom Farrell wordt over-
geplaatst naar de staf van de secre-
taris van Defensie, David Brice. Zijn
baan neemt een onverwachte wending
wanneer hij de dood van Susan
Atwell moet onderzoeken. Hem wordt
verteld dat de moordenaar een Rus-
sisch agent is maar Farrell weet dat
er niets van dit verhaal klopt... hij was
namelijk de minnaar van het meisje.
Met o.a. Kevin Costner, Gene Hack-
man en Sean Young.
00.00 Laatste nieuws.
00.15 The aliens are coming, Ameri-
kaanse speelfilm uit 1980.
Wanneer de astrofysicus Scott Dry-
den en zijn assistente Gwen een
ruimteschip zien landen in de Neva-
da woestijn, besluiten ze, zonder
iemand in te lichten, op onderzoek uit
te gaan. Al snel komen ze erachter
dat de aliens bezit hebben genomen
van de lichamen van twee technici.
01.50 Faar in Fun Park, Amerikaanse
film. Simon Templar arriveert in Aus-
tralië om de verdwijning van de doch-
ter van een Chinese cliënt te onder-
zoeken.
03.25 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Het slimme kanaal. met: Ecolo-
gisch tuineren. Afl. 1.
10.30 Personal upgrade, computer-
serie. Afl. 6: Kijk, kies, koop plot.
11.00 Take it easy, Cursus Engels.
11.30 Gezond ondernemen, serie.
12.00 Couleur locale. Magazine met
reportages over mensen.
12.30-12.50 Affiche, kunstmagazine.
14.45 The big steal. Amerikaanse
avonturenfilm uit 1949.
16.00 Première film & video.
16.30 TV 1 - Top 30. De 30 bestver-
kochte singles in Vlaanderen.
17.00 Kelly. Australische jeugdserie.
17.25 Sleutel. Actueel magazine.
Vandaag: Sleutel met slaganden.
17.50 Musti, tekenfilmserie.
17.55 Tik tak, animatieserie. Afl. 9.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel (Saved by
the bell), comedy. Afl. 4: The gift.
18.40 Vlaanderen vakantieland, toer-
istische portretten uit binnen- (Lim-
burg - schoolcursus) en buitenland
(Tunisië). Toeristisch journaal.
19.20 Joker en lottotrekking.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 R.I.P., serie. Afl. 1.
20.30 Weekendfilm: Sarah, plain
and tall, Amerikaanse tv-film naar
het boek van Patricia MacLachlan.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00-00.40 Nachtfilm: A Chinese
ghost story 2.
Hongkongse filmkomedie uit 1990
van Ching Siu-Tung.

België/TV2

19.00 Diamond awards festival.
20.30 Grusse aus Wien, operettecon-
cert met polka's, walsen en fragmen-
ten uit operettes van Ziehrer. Deel 1.
21.30 Vuurvogel, met om: The mak-
ing of Sgt. Pepper.
Unieke beelden van de Beatles tij-
dens opnamesessies van het album
Sergeant Pepper's Lonely Hearts
Club Band 25 jaar geleden.
22.30-23.45 Nieuwjaarsconcert van
de Vlaamse Regering.

België/RTBF 1

10.55 Magazine voor Turkse migranten.
11.25 Cursus Nederlands. 11.55
Cursus Duits. 12.25 Objectif Europe.
13.00 Nieuws. 13.20 When your lover
leaves. Amer. speelfilm. 14.55 Filmru-
briek. 15.05 Ecran témoin. 16.50 Film-
magazine. 17.10 Noubia noubia. 17.55
Gourmandises. 18.15 Télétourisme.
18.50 Gènes en herbe. 19.30 Journ.
20.05 Le jardin extraordinaire. 20.50
The case of the fatal fiction. Amer.
misdaadfilm. 22.25 Verkeersstips. 22.35
Sportprogr. 23.30-23.50 Nieuws.

België/Télé 21

13.00 La pensee socialiste. 13.30 Filo-
sophisch magazine. 14.00 Uitzending
in dialect. 15.50 Reflets (Images d'ai-
leurs). 16.45 Sindbad. 17.15 Docu-
ment: Notre siècle. 18.10 Musique:
Liverpool, you'll never walk alone.
19.30 Journ. 20.00 Azimuts. 20.30 Do-
cumentaire over Tsjetschen-volk in
voormalige Russische Groznyj-provincie.
21.00 Magazine Littéraire: Hubert
Nyssen. 22.00 Journ. 22.30 Filmru-
briek. 22.40-00.15 Secret love, hidden
faces. Chinees/Japanse speelfilm.

TV 5

06.00 Ochtend/middagprogr. 18.00
Questions pour un champion. 18.30
Nieuws. 18.50 Revue de presse Cana-
dienne. 19.00 Découverte. 19.30 Bel-
gisch nieuws. 20.00 Thalassa. 21.00
Nieuws. 21.30 Le gang des tractions.
23.35 Nieuws. 00.35 La bande des six.
01.25-01.55 La trompette enchantée.

RAI UNO

06.00 Ochtend/middagprogr. 18.00 Te-
lejournal Uno. 18.10 Estrazioni del
lotto. 18.15 Parola e vita: Il vangelo
della domenica. 18.30 Da Assisi. 19.40
Almanacco del giorno dopo. 19.50 Che
tempo fa. 20.00 Telegiornale Uno.
20.25 Telegiornale Uno Sport. 20.40
Felipe ha gli occhi azzurri. 22.10 Come
nasce un capolavoro. 22.45 Telegio-
rnale Uno - Linea Notte. 23.00 Speciale
TGI. 00.00 Telegiornale Uno - Che
tempo fa. 00.30 Appuntamento al cine-
ma. 00.35 Obolom, film. Aansl.:
Nachtprogrammering.

BBC 1

06.00 Champion the wonder horse.
08.25 nws. 08.30 Henry's cat. 08.35
Wiz Bang. 08.50 Little bits. 09.10 Eggs
'n' Baker. 09.35 Tom and Jerry: Great-
test hits. 10.00 Going live! 13.12 nws.
13.15 Grandstand. Met om: 13.20
Voetbalmagazine; 14.00 nws; 14.05
Paardenkoersen; 14.25 Skiën: Afdaling
voor heren om de wereldbeker; 14.40
Paardenkoersen; 14.55 Tafeltennis:
Engeland - Frankrijk; 15.10 Paarden-
koersen; 15.30 Tafeltennis: Engeland -
Frankrijk; 16.00 Rugby league: Regal
Trophy, live; 16.45 Voetbal ruststan-
den; 16.55 Rugby league, vervolg;
17.35 voetbal-uitslagen. 18.15 nws.
18.25 Regionaal nws. 18.30 Dad's ar-
my, comedyserie. 19.00 That's show-
business. 19.30 Noel's house party.
20.25 The Paul Daniels magic show.
21.15 Casualty, ziekenhuisserie. 22.05
nws en sport. 22.25 Memories of mur-
der, speelfilm uit 1990. 00.00 Voetbal-
magazine met filsen en uitslagen van
Premier league-wedstrijden. 01.00
Theatre of blood, Engelse speelfilm uit
1973.

BBC 2

09.00 Open university. 10.05 The
man in the iron mask, Amer. speelfilm
uit 1939. 11.50 Made by man. Van-
dag: portret van een wagenmaker.
12.10 Documentaire over de waarheid

achter het verhaal uit Somerset over
de Heilige Graal. 12.40 Tweedelige na-
tuurfilm over een vossenfamilie. 13.10
The heart of the matter, Engelse
speelfilm uit 1954. 14.50 Magazine
voor migranten uit Azië. 15.20 Tanha-
lyan, serie. 16.00 Les girls, Amer. mu-
sical uit 1957. 17.50 World darts. 20.20
nws en sport. 20.35 Crufts 1993, voor-
uitblik op deze hondenshow. 21.05
Arena: The Graham Greene Trilogy
portret van deze schrijver (2). 22.00
Moving pictures, serie over de film.
Vandaag: het 40-jarig bestaan van ci-
nemascope met o.a. fragmenten uit
Blue Velvet. 22.55 The vampyr -
soap opera, serie. 00.55-02.55 Blue
velvet, Amer. speelfilm uit 1986.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Ski report. 10.30
Int. motorsport. 11.30 Saturday alive
met: Worldcup skiën. Afdaling heren.
Worldcup skiën: Afdaling dames; Kun-
strijden op de schaats; Utslagen: Utsla-
ge Frankrijk; Tennis: Hopman Cup
Worldcup skiën, heren; Langlaufen: 10
km dames en 15 km heren; Tennis
Hopman cup, heren. (18.00-18.05 Euro-
scores). 22.00 Boksen. 23.00 Euro-
scores. 00.00-01.00 Kickboksen.

Sportnet

06.30 Tennis. EK voor landenteams
08.00 GB volleybaltoern. vanuit Aft.
werpen. 09.00 NHL review. 10.00
Autosport. 10.30 Deutsche Tourenwa-
gkamp. 11.30 Int. sport magazine. 12.00
Paris-Dakar Rally 1993. 12.30 NBA
action. 13.00 Kickboksen. 14.00 NBA
basketball. 16.00 Motorsport. 16.30
Paris-Dakar Rally 1993. 17.00 Pro Sur-
perbike 1992. 17.30 Volleybaltoern.
18.30 GO. 19.30 Kickboksen. 20.30
Boksen. 21.30 Paris-Dakar Rally 1993.
22.00 Snooker. 00.00 Paris-Dakar Ra-
ly 1993. 00.30 Watersport. 01.30 NFL
Amer. football. 03.00 NBA action
04.00 Bowling. 05.00 Basketball
07.00-08.00 Franse ijsrace-trofee.

Super Channel

05.00 The mix. 06.30 Hello Austria
hello Vienna. 07.00 Super shop. 07.30
Business weekly. 08.00 ITN world
news. 08.30 Report. 09.00 Super shop.
10.30 Sportprogr. 11.00 The mix. 12.00
C & A Mix. 13.00 The mix. 13.30 Scores
on Super. 14.00 Youthquake. 14.30
Eco record. 15.00 The travel magazine.
Vandaag: De Bahama's en Loo-
bon. 15.30 Beyond tomorrow. 16.00
Wild America. 16.30 Survival. 17.00
Scene on Super. 17.30 Absolutely. 18.00
18.30 Videofashion. 19.00 Matinee
the movies. 20.15 Dick Tracy versus
Cueball, Amer. speelfilm uit 1946.
21.30 Film Europe. 22.00 ITN world
news. 22.30 High aspirations. 23.00
Scene on Super. 23.30 Hang loose
00.00 Don't watch alone! ••• Condene-
d to live, Amer. speelfilm uit 1935.
01.10 The mix. 02.00 China news Eu-
rope, met om 2.00 Prime time news (in
Engels) en vanaf 3.30 Herhalings in
het Mandarijn en Cantonees. 05.00
The mix.

MTV

08.00 Awake on the wildside. 11.00
The big picture. 11.30 US Top 20 vide-
countdown. 13.30 XPO. 14.00 The pul-
se. 14.30 Paul King. 16.30 Yo! Rap
today. 17.30 The real world. 18.30 The
big picture. 19.00 European top 20.
21.00 Saturday night live video.
21.30 Sports. 22.00 The soul of
23.30 Partyzone. 01.00 Kristiane
ker. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World busi-
ness this week. 11.10 Larry King
12.40 International correspondents.
14.10 The big story. 15.10 Health
works. 15.40 Moneyweek. 16.10 Sci-
ence and technology week. 16.40 Styl-
with Elsa Kienisch. 17.10 Showbiz
this week. 18.40 Evans and Novak. 19.00
World business this week. 19.40 News
maker Saturday. 20.10 Healthweek.
20.40 Style with Elsa Kienisch. 21.10
Your money. 21.40 International cor-
respondents. 22.40 Futurewatch. 23.00
Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle
01.10 The big story. 02.40 Showbiz
this week. 03.00 Reliable sources.
05.10 The Capital gang.

radio

Duitsland 1

08.00 Tagesschau, spelprogramma.
09.03 Ping pong, spelprogramma.
09.45 ••• Tele-Gym. Aerobics.
10.00 Heute.
10.03 Die Angst ins Angesicht, por-
tret van top-wetenschappers op het
gebied van virus-onderzoek.
10.45 ARD-Ratgeber. Reize. Vakan-
cie-magazine met vandaag o.a. San
Francisco en Venetië in de winter.
11.00 Heute.
11.03 Scheherazade (Sheherazade),
Frans/Italiaanse speelfilm uit 1990.
12.40 Bilder aus Amerika. Vandaag:
Long Island - Das Paradies der New
Yorker. (herh.).
12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.05 Europamagazin.
13.08 Der Koloss von Rügen. Docu-
mentaire over de nazi-badplaats Pro-
ria op het eiland Rügen.
13.15 The king of the grizzlies. Ame-
rikaanse Walt Disney-film uit 1970.
13.45 Ersten.
14.00 Disney Club, kindermagazine.
14.05 Sportschau.
14.10 Wirklich unglaublich, serie on-
verwachte verhalen (1).
14.45 Wirklich unglaublich, serie (2).
15.15 Sportschau.
15.30 Tagesschau.
16.00 (TT) Tagesschau.
16.15 (TT) The spy who loved me.
Engelse speelfilm uit 1977. Met: Ro-
bert Moore, Curd Jürgens e.a.
In Londen en Moskou ontstaat grote
paniek als een Britse en Russische
onderzoeker met atoomraketten aan
boord verdwijnen. James Bond en
zijn Russische collega Anya Amoso-
va krijgen de opdracht een microfilm
te vinden, die licht in de zaak kan
brengen.
16.24 Tagesthemens-Telegramm.
16.25 Tagesthemens.
16.40 (TT) Das Wort zum Sonntag.
16.45 (OO) Nacht im Rio, reportage
over het bruisende nachtleven.
16.46 Tagesschau.
16.48 Mona Lisa, Engelse komische
thriller uit 1986 van Neil Jordan. Met
Bob Hoskins, Michael Caine e.a.
17.00 Tagesschau.
01.35-01.40 Z.E.N. Kostbarkeiten aus
Österreich: Bernardo Belotto, genannt
Canaletto Wiener Veduten.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa, informa-
tie en actualiteiten in het Turks, Kroa-
tisch en Pools.
09.00 Heute.
09.03 Nachbarn, magazine voor bui-
tenlanders en Duitsers. (herh.).
09.45 ••• Tele-Gym, aerobics.
10.00 Heute.
10.03 Die Angst ins Angesicht, por-
tret van top-wetenschappers op het
gebied van virus-onderzoek.
10.45 ZDF Sport extra. Skiën: Afdal-
ing dames om de wereldbeker vanuit
Cortina d'Ampezzo; Afdaling heren
om de wereldbeker vanuit Garmisch-
Partenkirchen.
13.00 Heute.
13.05 Diese Woche, weekoverzicht.
13.25 ••• Jerry Lewis: Der Prügelkna-
be (The stooge), Amerikaanse spee-
lfilm uit 1952 van Norman Taurog.
15.00 Mumsins, tekenfilmserie.
15.20 Helme Heine: Sauerkraut, te-
kenfilmserie. Afl.: Freitag, der 13.
15.45 FM, familiemagazine. Vandaag:
over autistische kinderen.
16.15 ••• Der heisse Draht zum ZDF.
Live amusementsprogramma.
17.00 Heute.
17.15 Länderspiegel.
17.55 Moment mal.
18.05 Die fliegenden Ärzte (Flying
doctors), serie. Afl.: Roxanne. (Ca.
18.30 Heute-nieuwsflits).
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der grosse Preis, spelpro-
gramma t.b.v. de Aktion Sorgenkind.
Gasten: Flairick, Paolo Conte e.a.
21.00 Gusti Bayrammer in 'Weiss-
blaue Geschichten' Twee verhalen
met Gusti Bayrammer in de hoofd-
rol: Die Doppelgänger.
21.45 Heute-journaal.
22.00 Das aktuelle Sportstudio,
sportmagazine met o.a. Zaalvoetbal:
Toernooi van Hamburg; Skiën: Afdal-
ing heren om de wereldbeker; Tennis:
ATP-toernooi voor heren; Volley-
bal: Int. damestoonooi.
23.20 ••• Der Kommissar, Duitse mis-
daadserie. Afl.: Der Tod fährt 1.
00.15 Heute.
00.20-02.45 Das war der Wilde Wes-
ten (How the West was won), Ameri-
kaanse speelfilm uit 1962. Met: Car-
roll Baker, Henry Fonda e.a.

Duitsland 3 West

09.00 Teletekst. 09.05 Tele-Gym.
10.20 Literair magazine met de meest
recente uitgaves. 10.00 Cursus Rus-
sisch. 10.30 Cursus Spaans voor be-
ginners. 10.45 Cursus Spaans voor
beginners. 11.00 Serie over Amerika.
11.30 FernUniversität im Dritten. 12.00
Cursus spreken in het openbaar. 12.15
Reportage over een man met strotte-
hoofdkanker. 13.00 Cursus Duits.
13.30 Cursus wiskunde. 14.00 Marien-
hof, serie. 14.50 West 3 aktuell. 15.00
Sport 3 extra. 17.00 Reportage over
het toenemende gebruik van medicijn-
en. 17.45 Milieumagazine. Vandaag:
Der Hauberg, over bossen die te vroeg
gekap worden. 18.00 Aktuelle Minute.
18.01 Hier und Heute unterwegs. 18.30
(TT) Als die Tiere den Wald verliessen.
19.00 Aktuelle Stunde. Reg. magazine.
19.30 Die Sprache der Tiere, natuurse-
rie. 20.00 Last night of the Proms.
Concert van het BBC Symfonie Orkest
o.l.v. Andrew Davis vanuit de Royal Al-
bert Hall in Londen. Uitgevoerd worden
werken van Elgar, Arne, Korngold, Ca-
talan, Puccini en Brahms. 21.50 Re-
portages uit Vietnam, China en Pakis-
tan. 22.35 Kultur im Gespräch. 23.20
Rocklife, muziekspesials, met vandaag
The Piano Has Been Drinking. 00.20
Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.40 Cursus Duits. 13.10 Cursus wis-
kunde. 13.40 Cursus Engels. 14.10
Marienhof, Duitse serie. Afl.: Rollen-
tausch. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Das
Beste aus der Hobbythek, hobbyru-
briek. Vandaag: Rund ums Kerzenlicht.
17.30 Serie over de ontwikkeling van
de radio. 18.00 Samstags um sechs.
18.30 Glasakten. 19.15 Documentaire
over de opvattingen van protestante
christenen over Maria en de Mariaver-
ering. 19.45 Kanal Fatal, slapstick en
sketches. 20.15 Documentaire over
elanden in de wildernis van Alaska.
21.00 Nieuws. 21.15 Alles in Budder.
Klucht in Karlsruhe dialect. 22.45 Pa-
ris Crazy Horse, documentaire. 23.40
Monty Python's Flying Circus, Engelse
humor. 00.10 Laatste nieuws. 01.15
Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

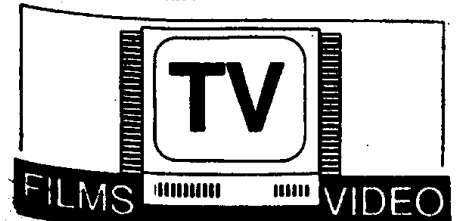
06.00 Belle und Sebastian, teken-
filmserie.
06.25 Bob der Flaschengeist, serie.
06.50 Prinzessin Lila und die Smog-
gles, tekenfilmserie.
07.15 Piff und Herkules, tekenfilm.
07.30 Cubitus, tekenfilmserie.
08.00 Maus reiss aus, spelshow.
08.15 Zalda, tekenfilmserie.
09.00 Beverly Hills Teens, Ameri-
kaanse tekenfilmserie.
09.25 Lucky Luke, tekenfilmserie.
09.50 Die Sechsmillionen-Dollar-
Familie (The Bionic Six), Amerikaan-
se tekenfilmserie.
10.15 Marvel Universum, met de te-
kenfilms: Spiderman 5000, Hulk, Der
unbesiegbare Ironman en de Teen-
age mutant hero turtles.
12.00 Winspector (Winspector-spezial
rescue police task force), Japanse
sf-serie.
12.25 Michel Vaillant, tekenfilmserie.
12.50 Full house, Amerikaanse co-
medyserie. Afl.: Drei tolle Angler.
13.20 Der Prinz von Bel-Air (The
fresh prince of Bel-Air), comedyserie.
Afl.: Der Klub der lauben Dichter.
13.45 Ultraman - Mein geheimes Ich
(My secret identity), Amerikaanse se-
rie. Afl.: Hausarrest. (herh.).
14.10 Polizeibericht (New dragnet),
Amer. politserie. Afl.: Heisse Chips.
14.55 Knight rider, Amerikaanse
avonturenserie. (herh.).
15.50 The A-Team Amer. avonturen-
serie. Afl.: Marias Mutter. (herh.).
16.45 21, Jump Street - Tatort Klas-
senzimmer (21, Jump Street), Ameri-
kaanse misdaadserie. (herh.).
17.45 Wer kann, der kann. Karaoke-
show met Ingolf Lück.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210, Ameri-
kaanse serie. Afl.: Der kleine Bruder.
20.15 Jassas, der Storch. Klucht.
21.45 Heiden in Action: Der Greiter
(L'alpaguer), Franse actiefilm.
23.30 Reifeprüfung auf der Schul-
bank, Duitse softseksfilm. (herh.).
01.05 Männermagazin M.
01.40 Tutti frutti, erotische spel.
02.30 Serie rose, erotische serie.
03.00 Im Wendekreis des Störchens
(Tornado), Ital. actiefilm. (herh.).
04.25 The A-Team (herh.).
05.10 Night Rider, (herh.).

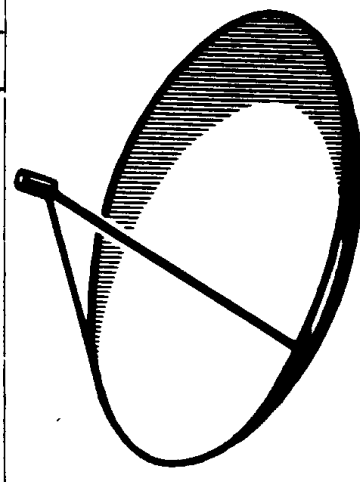
● Bob Hoskins en Cathy
Tyson in 'Mona Lisa'.
(Duitsland 1 - 23.48 uur).

SAT 1

06.05 Punkt, Punkt, Punkt, woordspel.
06.35 Nachbarn, serie. 07.00 Reinhold
Messner - Zwischen Himmel und Erde.
07.30 Quär Beet. 10.00 DROPS! Actie-
quiz. 10.30 Wirtschaftssport. 11.00
Glücksrad, spelprogr. 11.40 Asterix,
der Gallier, tekenfilm. 13.00 Helen of
Troy, Amer. speelfilm uit 1955. 15.00
Three on a couch, Amer. speelfilm uit
1965 van Jerry Lewis. 16.55 5 mal 5,
woordspel. 17.25 Geh aufs Ganzel,
spelprogr. 18.00 ran, voetbalmagazine.
18.25 Die Mike Krüger Show, gev.
progr. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad.
20.15 Murder by the book, Amer. tv-
film. 22.00 Mann-o-Mann, spelprogr.
Aansl.: TopNEWS. 23.00 Midnight wo-
man, Amer. erotische speelfilm. 00.25
Grimms Märchen von lusternen Pärchen,
Duitse erotische speelfilm uit
1969 van Rolf Thiele. 01.55 Intime
Stunden der Lust (Midnight woman).
03.15 Die Mike Krüger Show. 04.05 5
mal 5, spelprogramma. 04.30 Geh aufs
Ganzel, spelprogramma.

Duitsland 1
11.03. Les 1001 Nuits - (1990-F/GB/MA). Weelderig spektakel voor alle leeftijden van Philippe de Braca met Thierry Lhermitte en Gérard Jugnot. Mengeling van magische sprookjes en high-tech toverkunsten.

Nederland 1

KRO/NCRV/AVRO/NOS.
10.45 Eucharistieviering. Vanuit de Franciscus Xaveriuskerk in Amersfoort.
11.56 IOS magazine. Magazine met actuele en religieuze onderwerpen.
15.27 De rest is stilte. 7-delige documentaire over het omgaan met de dood. Afl. 2: Over het omgaan met lijden.
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Het gezongen woord. Samenhangend.
16.30 Waar blijft je anders. Discussieprogramma o.l.v. Ruud Foppen over geloof en tradities.
17.00 Nota bene. Kerkelijke agenda.
17.05 Opium. Wekelijks kunst- en cultuurprogramma vanuit Take Five in Amsterdam. Presentatie: Tineke de Groot.
17.30 Een concert gebouwd. Het Koninklijk Concertgebouworkest o.l.v. Riccardo Chailly gefilmd tijdens repetities en uitvoering van de Turangila-Symphonie van Messiaen.
18.15 Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Boos.
19.00 Nijntje. Kinderserie. Afl.: Het feest van Nijntje.
19.35 CRASH: 1 For U, jongerenmagazine.
19.00 Abdijen in West-Europa. documentaire. Afl. 10: Camaldulense, in Monasterio di Camaldoli, Italië.
19.28 Natuur in eigen land. Natuurserie. Afl. 8: Het Hijkerveld.
20.00 (••+TT) Journaal.
20.14 (TT) In de hoofdrol. Programma met Mies Bouwman over een bekende Nederlander.
21.17 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.54 Vreemde praktijken. Nederlandse comedyserie. Afl. 1: Op deez' heugelijke dag. Elise moet op het 40-jarig huwelijksfeest van zijn ouders iets voordragen. Iedereen wordt ingeschakeld om iets leuks te verzinnen.
22.22 Kruispunt. Magazine over kerk en samenleving.
22.57 •• Journaal.

Nederland 2

Veronica/Tros/Teleac/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 TROS/Veronica sport. Sportmagazine met Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
13.00 Frysian Boppe. Praatprogramma met Nederlandse onderlinge.
13.30 Oom Hedidouane. Kleuterprogramma voor Marokkaanse kinderen.
13.35 Najib. Praatprogramma met Nederlandse en Marokkaanse gasten.
14.15 Aktuël. Wekelijks programma met actualiteiten uit Turkije en Nederland.
14.45 Levenslied in honderd verzen. Documentaire over Javanen in Suriname en Nederland.
16.00 •• Journaal.
16.05 De Spaanse erfenis. Voorlichtingsprogramma.
16.10 Omgaan met stress. Les 1.
16.40 Japans voor beginners. Les 8.
17.15 Blinde hartstocht. Australische soapserie.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Afl. 8. Herh.
18.00 •• Journaal.
18.10 Drama in muziek. Serie. Afl. 3: Mahlers alma mater. Met: Camilla Braaksma, Serge-Henri Valcke, Niek Pancras e.a.
18.50 Candid camera. Programma met de verborgen camera. Presentatie: Dom Deluise.
19.11 TV-dokter. Medische tip.
19.13 Weet u dat...? Over psychologie.
19.20 Geschiedenis van het geld. Numismatiek. Les 7.
19.55 Noble House. 4-delige Engelse miniserie uit 1988 naar de bestseller van Clavell.
21.30 Het zijn toch weer die Hollanders. Programma's over mensen met originele ideeën en oplossingen.
22.00 Algemeen voorlichtingsprogramma.
22.25 Resultaten van 35 jaar ruimtevaart. Les 6.
22.55 Nieuw Burgerlijk Wetboek. Les 6.
23.25 •• Journaal.

Nederland 3

VPRO/Vara/NOS
08.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met De grote dikke beer vertelt, Dag meneer de Koekepeer, Smeekkes, Lotte, De boefjes, De grote Laura en Lena Fijnbeenshow, Geheim gebied en (TT) Butter, cheese and dellaworks.
11.00 Muziek op zondag. J'ai été au bal, serie van 4 muziekdocumentaires. Deel 3: De Cajun en Zydeco muziek uit Louisiana. Deze keer een documentaire van Les Blank, Cris Strachwitz en Maureen Gosling uit Louisiana met o.a. Michael Doucet, Beausoleil, Clifton Chenier en Queen Ida.
12.00-12.45 Het Capitool. Actueel discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen/Charles Groenhuijsen/Henk van Hoorn/Fred Verbaak.
12.45-13.39 De VARA matinee. Klassieke muziek met het Rotterdams Filharmonisch Orkest o.l.v. Valery Gergiev. Uitgevoerd worden werken van Prokofjev, M.m.v. Vadim Repin, viool.
18.00 •• Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia. Met de gespeelde wedstrijden in Italië.
18.35 Een film van de Stichting Werkenrode.
18.45 (TT) Studio sport.
20.00 •• Journaal.
20.13 Buren. Driedelige serie van Frans Bromet over buren en wat ze elkaar zoal aandoen.
20.41 The powers that be. Amerikaanse comedyserie van Norman Lear, met John Forsythe, Holland Taylor, Eve Gordon e.a. Senator Powers kampt met een zware machtsstrijd binnen zijn gezin.
21.09 Een schitterend ongeluk. 7-delige tv-vertelling van Wim Kayser. Deel 3: De laatste wijkpiaats van de mensheid - De filosoof Daniel C. Dennett over computers die verdriet hebben.
22.58 About face. Engelse comedyserie met Maureen Lipman waarin zij diverse, uiteenlopende rollen speelt. Vanavond: Gracie.
23.22-23.27 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Telekids.
12.00 The Fanelli Boys. Amerikaanse serie.
12.25 Captain's courageous. Amerikaanse speelfilm uit 1977. Regie: Harvey Hart. Tijdens een tocht op een luxe boot van zijn vader ten tijde van de vorige eeuw, slaat de veertienjarige Harvey Cheyne overboord. Hij wordt opgepikt door een vissersboot. De bemanning wordt door de jongen onbeschoft behandeld maar de uitbarstingen worden niet getolereerd en al snel wordt hij door iedereen genegeerd. De kapitein heeft echter het respect van de jongen en moet hij zijn houding herzien en wint daarmee de vriendschap van de bemanning. Rolverdeling: Disko Troop: Karl Malden, Manuel, Ricardo Montalban, Cheyenne: Frits Weaver. Dan: Johnny Doran e.a.
14.10 Booker. Amerikaanse serie.
15.00 St Elsewhere. Amerikaanse serie.
15.50 FilmNet Info.
16.00 The upperhand. Engelse comedyserie.
16.30 Gezondheid.
17.00 Snowmagazine.
17.30 Regina auf den Stufen. Duitse serie in tien delen.
18.00 Journaal.
18.10 Regina auf den Stufen. Duitse serie. Vervolg van 17.30 uur.
18.45 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaires.
19.30 Journaal.
20.00 The fresh prince of Bel Air. Amerikaanse comedyserie.
20.30 Tropical heat. Amerikaanse serie.
21.25 Home improvement. Amerikaanse comedyserie.
21.55 RTL sport: Voetbal.
23.00 The magistrate. Zesdelige miniserie met Franco Nero, Catharine Wilkin e.a.
00.00 Journaal.
00.15 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
01.00 As the world turns. Amerikaanse serie.
01.50 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Kindermagazine.
10.00 Eucharistieviering. Vanuit Brussel.
11.00 De zevende dag. Praatcafé.
12.45 Sportmiddag.
13.15 De ganeprinses en Falada. Duitse jeugdfilm van Konrad Petzold. Met: Dana Moravkova, Michaela Kuklova, Eberhard Melles e.a.
14.30 Knettergek. Australische jeugdsérie.
15.00 River kings. Australische serie.
16.00 1 voor iedereen. Gevarieerd magazine.
17.00 Cordon Bleu. Culinaire serie.
17.30 Beestenbos is boos. Europese tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Wonderjaren. Amerikaanse comedyserie.
18.35 1000 seconden. Culinaire programma.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 FC De Kampioenen. Vlaamse comedyserie. Afl. 1: De nieuwe truitjes. DDT heeft zijn garage naast het terrein van FC De Kampioenen. Als er voor de zoveelste maal een bal door de ruiten vliegt, besluit hij wraak te nemen.
21.00 De zomer van '45. Nederlandse serie. Met: Wil van Kralingen, Renée Fokker, David Palfrey e.a.
22.00 De pré historie. Montageprogramma.
22.30 Vandaag en Sport.
22.50 Ziggurat. Kunstmagazine.

België/TV 2

13.40-17.00 Sport extra. Met de Belgische kampioenschappen veldrijden in Koersel; samenvatting van de kampioenschappen voor nieuwelingen, junioren en categorie D; interview met de Belgische amateurkampioen; BK voor profs; ijshockey.

België/RTBF 1

12.00 Mise au point. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 Le cadeau. Franse komedie uit 1981 van Michel Lang. 15.05 Les chevaliers du ciel. 15.35 Jeunes solistes. 16.25 Noubouba. 16.55 L'histoire de la ville Jérusalem. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Un cas pour deux. 21.45 Intérieur nuit. 22.15 Regards alternés.

België/Télé 21

10.00 Radio 21. 12.30 Azimuts. 13.00 Document. 13.30 Art 21. 14.30 Cyclocross. 16.40 Musique: La danse du siècle. 17.40 Magazine littéraire. 18.40 Carré noir. 19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.00 Retro 21. 21.45 Journaal en weerbericht. 22.15 Reflets. 23.10 Week-end sportif.

TV 5

06.00 Chasses-croisés. 07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. 07.35 Nieuwsflits. 07.40 Méthode Victor. 07.55 Nieuwsflits. 08.00 Canadese nieuws. 08.25 Weerbericht. 08.30 Nieuwsflits. 09.00 Envoies spéciaux. Informatief magazine. Herh. 10.15 Planète musique, met om: 10.15 Musiques au cœur: L'Opéra de Paris. Een blik achter de schermen van het Ecole du ballet van de L'Opéra van Parijs. 11.30 Symphonie de Linz. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Référence. 12.30 Correspondances. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 L'école des fans. Amusementsprogramma. 14.00 Trente millions d'amis. Dierenprogramma. 14.30 Faut pas rêver. Gevarieerd magazine. Herh. 15.30 Embarquement porte n° 1. Documentaire over Europese steden. 16.00 Nieuws. 16.10 Correspondance. Herh. 16.15 Le monde est à vous. Amusementsprogramma. Presentatie: Jacques Martin. 17.55 Bon weekend. Humoristisch magazine met Bernard Faure. 18.30 Nieuws. 19.00 On aura tout vu. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 7 sur 7. Actualiteitenmagazine. Presentatie: Anne Sinclair. 21.00 Nieuws en Europees weerbericht. 21.30 Les tisserands du pouvoir. Miniserie in 2 delen. Met: Gratin Gelin, Michel Forget, Dominique Michel e.a. Deel 2. 23.00 Nieuws. 23.20 Weerbericht. 23.25 Grand écran. Film-magazine. 00.00 Divan. Henri Chapier in gesprek met Smain. 00.40 L'heure de vérité. Politiek magazine. Presentatie: Henri de Vireu. 01.30 L'invité de TV5. Herh.

RAI UNO

06.00 La straordinaria storia d'Italia. 07.00 Dadaupa. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 La banda dello zecchino. 09.10 Skien. 09.45 Skien. 10.55 Eucharistieviering. 11.55 Parola e vita. 12.15 Linea verde. 13.00 TG L'Unità. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto tv radiocorriere. 14.15 Sportnieuws. 14.25 Domenica in. 18.00 Nieuws. 18.10 Domenico in. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 Speelfilm. 00.00 Laatste nieuws en weerbericht. 00.30 Notte rock. 01.15 Speelfilms.

BBC 1

08.25 The high Chaparral. 09.15 Breakfast with Frost. 10.15 The Good Book guide. 10.30 This is the day. 11.00 See hear! 11.30 Help your child with reading. 11.45 Cursus Italiaans. 12.00 Career ahead. 12.30 Channel hopping. 13.00 Advice shop. 13.30 Country file. 13.55 Weekweerbericht. 14.00 Nieuws en weerbericht. 15.00 (TT) EastEnders. 16.00 (TT) Colombo.

17.10 Bugs Bunny. 17.20 (TT) Bite-back. 18.00 The clothes show. 18.25 (TT) Antiques roadshow. 19.10 Nieuws en weerbericht. 19.25 (TT) Songs o' praise. 20.00 (TT) As time goes by. 20.30 (TT) Lovejoy. 21.20 (TT) The haunt me. 21.50 (TT) Nieuws en weerbericht. 22.05 Gallowglass. 23.00 Mastermind. 23.30 Heart of the matter. 00.05 What shall we tell the children. 00.25 (TT) Famously fluent. 00.30 The sky at night. 00.50 Tanhaiyan. 01.30 Weerbericht.

BBC 2

08.30 Felix the cat. 08.45 Playdays. 09.10 Smoggies. 09.35 (TT) Telling tales. 09.50 Christopher Crocodile. 09.55 Superbuds. 10.15 (TT) The animals o' Farthing Wood. 10.40 The wetter the better. 11.05 Teenage mutant herf Turtles. 11.30 (TT) Maid Marian and her merry men. 11.55 Blue Peter on nibus. 12.45 The O-Zone. 13.00 (TT) Thunderbirds. 13.50 The invaders. 14.40 Tex Avery. 15.00 Millennium. 15.55 Revolving doors. 17.35 Ski Sun day. 18.10 Rugby special. 19.10 (TT) Natural world. 20.00 The money pit gamma. 20.40 The 1993 London International Boatshow. 21.30 The international Classical Music Awards. 22.30 (TT) Arena: The Graham Green Trio. 23.30 (TT) Memento mori. 01.41 Later, with Jools Holland.

Sportnet

08.00 Volleyball. 09.00 Bowling. 10.00 Faszination Motorsport. 11.00 Boksen. 13.00 Auto- en motorsport. 14.00 Snooker. 16.00 Motorsport. 16.30 Auto- en motorsport. 17.30 Volleyball. 18.30 International sport magazine. 19.00 Basketball. 21.00 Autosport. 21.30 Auto- en motorsport. 22.00 Voetbal. 00.00 Auto- en motorsport. 00.30 Watersport. 01.30 Internationaal sport magazine.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Sunday alive. 21.00 Euroscores. 22.00 Tennis. 00.00 Euroscores.

Super Channel

05.00 The mix. 06.00 Hello Austria. 06.30 Super shop. 08.00 ITN world news. 08.30 Thailand pagoda. 09.00 Kenneth Copeland. 09.30 The mix. 10.00 This is your day. 10.30 Super shop. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Die Welt von Morgen. 13.30 The world tomorrow. 14.00 It is written. 14.30 Absolutely live. 15.30 Touristic magazin. 16.00 Europa journal. 16.30 Pro superhits. 19.00 Sports special. 19.30 Hang loose. 19.00 Videofashion. 19.30 West of Moscow. 19.00 Businessweek. 19.30 European magazines. 20.00 The Sunday movie. 22.00 ITN world news. 22.30 The rogues. 23.30 High aspirations. 00.00 The mix. 02.00 CNN na news Europe. 05.00 The mix.

MTV

08.00 Awake on the wildside. 11.30 European top 20. 13.30 XPO. 14.00 The big picture. 14.30 Kristiane Backer. 19.00 US top 20 video countdown. 21.00 120 Minutes. 23.00 XPO. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Kristiane Backer. 03.00 Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. 07.40 Healthworld. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The Big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 12.40 Style with Elsa Kienisch. 13.40 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker Sunday. 17.10 CNN Travel guide. 18.00 World business this week. 18.40 International correspondents. 19.10 Futurwatch. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 CNN World report. 00.00 This week in the NBA. 03.00 Sports reports.

radio

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Kindermagazine.
10.00 Das war einmal... 1964. Documentaire.
10.30 Europäische Profile.
11.00 Koptball. Spelprogramma.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus.
12.00 •• Presseclub.
12.45 Programma-overzicht.
12.47 Tagesschau.
13.10 Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 Musiktreffzüge.
13.45 (TT) Als die Tiere den Wald verliessen. Tekstfilmserie.
14.15 Zaster, Zoff und die Reuzen. Komische misdaadserie.
14.50 Tagesschau.
15.05 Der Mann vom grossen Fluss. Amerikaanse western.
16.45 Film aktuell.
17.00 ARD-Ratgeber: Recht.
17.30 Regenbogen. Documentaire.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 Weltspiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Tatort. Misdaadserie.
21.54 Tagesthemen-Telegramm.
21.55 Die Kriminalpolizei rät.
22.00 Tagesthemen.
22.15 Kulturreport.
22.45 (••+TT) Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Philip Kaufman naar de roman van Milan Kundera. Met: Daniel Day-Lewis, Juliette Binoche, Lena Olin e.a. Tomas is een jonge chirurg in Praag. Zijn zwak is dat hij geen enkele vrouw kan weerstaan. Als hij Teresa ontmoet is hij zo onder de indruk van dit gevoelige schepseltje, dat hij op slag verliefd raakt en met haar trouwt. Dit is overigens geen reden voor hem om zijn andere minnaressen, waaronder de excentrieke kunstenaar Sabina, op te geven.
01.30 Tagesschau.
01.35-01.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Kostbarkeiten aus Österreich.

Duitsland 2

08.30 Programma-overzicht.
08.32 •• Musik-Zeit. Lieder van Händel, Schumann en R. Strauss en spirituals.
09.15 Zur Zeit. Magazine over kerk en samenleving.
09.30 Eucharistieviering. R.K.-kerkdienst vanuit de Abtei St. Matthias te Trier.
10.15 Matinee: Und trotzdem. Portret van zangeres Eva Busch.
11.10 •• Das Sonntagskonzert. Vorige aflevering.
11.55 Programma-overzicht 3sat.
11.58 heute.
12.00 Ski-Weltcup. Slalom heren om de wereldbeker.
13.15 Damals.
13.30 Siebenstein. Popenserie.
13.55 Memory. Spelshow.
14.15 Kartunel. Duitse serie over kinderen, die uit verschillende landen naar Duitsland komen.
14.45 Ganz persönlich.
15.15 Aktion 240. Balans. Aansl. Der grosse Preis.
15.25 heute.
15.30 Dr. Mag. Magazine voor tieners.
15.55 Sport extra. Met o.a. zaalvoetbal en skiën.
18.15 ML Mona Lisa.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 •• Menschen '92.
21.15 Harem - Die Welt hinter dem Schleier. Documentaire over het verschijnsel harem in de islamitische cultuur. In een voormalig harempaleis dat thans dienst doet als hotel wordt met behulp van Marokkaanse vrouwen het leven in een klassieke harem nabootst.
22.00 heute.
22.10 Sport am Sonntag.
22.15 •• Die Ehre der Prizzis. Amerikaanse speelfilm uit 1985.
00.20 heute.
00.25-02.00 ■ Der Greifer. Duitse speelfilm uit 1957 van Eugen York. Met: Hans Albers, Hansjörg Felmy, Susanne Cramer e.a. Commissaris Otto Friedrich Dennert wil voor zijn pensionering nog één grote zaak oplossen: de moord op vijf vrouwen, die allemaal door dezelfde dader om het leven gebracht zijn.

Duitsland 3 West

08.30 Cursus scheikunde. 09.00 Cursus geschiedenis. 09.30 Cursus overzicht. 10.00 Cursus Engels. 10.30 Antoine en Colette. Franse speelfilm uit 1961. 11.00 Ihre Heimat - unsere Heimat. 12.00 Wildnis Ostafrika. 13.10 Das war's - diese Woche. 13.40 Sonntagsgespräch. 13.55 Rückblende: vor 40 Jahren. 14.10 Türkei - Land, Leute und Sprache. 14.40 West 3 aktuell. 14.45 Marienhof. Duitse serie. 15.35 ■ Sie küsst und sie schlügen ihn, Franse speelfilm uit 1958. 17.15 Künstler machen Filme. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Matt und Jenny, kinderserie. 18.30 Gott und die Welt. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Morgen in Alabama. tv-spel. 22.00 West 3 aktuell. 22.10 Schmidtliander. 23.10 Köln lacht. 23.40 CIA - Waffe im Kalten Krieg, documentaire serie. 00.25 Experimente. 00.48 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstöße. 08.00 Cursus Frans. 08.30 Cursus Scheikunde. 09.00 Cursus geschiedenis. 09.30 Cursus informatie. 10.00 Kinderkino. 10.10 Es geschah am See, speelfilm. 11.30 Tele-Akademie. Spreekbeurt Prof. dr. K. Collatz. 12.15 Amerika heute. 13.00 Ihre Heimat - unsere Heimat. 14.00 Marienhof. 14.50 Ping-Pong. 15.30 Wildnis Ostafrika. 16.15 Der Erde, der Himmel und die Dinge dazwischen. 16.45 Eisenbahnromantik. 17.15 Der Riss durch das rote Reich. 18.00 Der Wind. 18.30 Macher - König der Königinnen. Portret van oergelbouwer Wolfgang Oberlinger. 19.00 Die Schlagerparade der Volksmusik. 19.45 Das war einmal... 1964. 20.15 Portret van de filosoof Friedrich Nietzsche. 21.00 Nieuws. 21.05 Bedrohte Völker. Pikuri. 21.50 Flutlicht. Sportmagazine. 22.45 Wortwechsel. Martin-Jochen Schulz interviewt Adolf Holi. 23.30 Billy, how did you do it?, 6-delige serie waarin regisseur Billy Wilder vertelt over zijn leven en werk. Afl. 1. 00.15 Laatste nieuws. 00.20 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

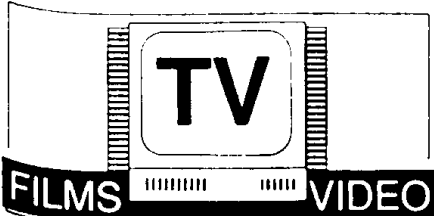
06.00 Li-La-Launeland.
08.30 Hanna Barbera - Party.
10.00 Kunst und Botschaft. Serie kunstbeschouwingen.
10.10 Zurück in die Vergangenheit. Amerikaanse serie.
11.00 Die Himmelhunde von Borogora Amerikaanse avonturenserie.
12.00 Tropical Heat. Amerikaanse serie.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie.
13.30 Disney Film Parade. Der Millionenschatz.
16.00 Der rote Blitz. Amerikaanse serie.
16.55 Buddy fängt nur grosse Fische. Italiaans-Franse speelfilm uit 1973 van Steno. Met: Bud Spencer, Alberto Maria Merli, Raymond Pellegrini e.a. Herh.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Mini Playback Show. Presentatie: Marijke Amado.
20.15 Traumhochzeit. Spelshow met aanstaande bruidsparen. Presentatie: Linda de Mol.
21.55 Spiegel TV. Actualiteiten.
22.40 Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: Portret van de vrouwelijke popgroep Babes in Toyland.
23.00 Happy Playbox Hour. Met: Playbox Late Night en Liebesstunden.
00.00 Kanal 4 - Dokumentation. Ohnmacht, eine deutsche Geschichte, documentaire.
00.35 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie. Herh.
01.00 Eine schrecklich nette Familie. Amerikaanse serie. Afl.: Die Freuden der Rache.
01.30 Wer ist hier der Boss? Amerikaanse serie. Afl.: Die verkrachte Existenz.
02.00 Hans Meiser Show. Talkshow. Herh.
02.55 Explosiv - Das Magazin. Herh.
03.20 Mord ist ihr Hobby. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Tod einer Legende.
04.15 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie. Herh.
04.45 Unglaublich aber wahr. Serie over onwaarschijnlijke maar ware gebeurtenissen.
05.10 Elf 99. Live magazine. Herh.

● Günther Lamprecht in 'Tatort - Berlin, beste Lage'. (Duitsland 1 - 20.15 uur)

SAT 1

05.00 Der Untergang von Troja. 06.55 Drei auf einer Couch. 10.25 Irre jagen Irre, tv-film. Herh. 12.10 Zauber der Berge. 12.40 Auf den Spuren der Altmächigen. 13.10 Black - Der schwarze Blitz. 13.40 Drei Strolche der Wildnis - Frei geboren, Engelse speelfilm uit 1972. 15.15 Der Todesritt der glorreichen Sieben. 17.00 Tarzan, Amerikaanse avonturenserie. 17.30 Die Abenteuer des jungen Indiana Jones, Amerikaanse avonturenserie. 18.30 ransissimo. voetbal. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. Spelprogramma. 20.15 Manhunt - Eine Stadt jagt einen Mörder, Amerikaanse tv-film uit 1989. 22.00 Talk im Turn. Talkshow met Erich Böhme. Aansl. TopNEWS. 23.25 Ich bekenne. Psychologische talkshow waarin mensen hun ziel blootleggen. Presentatie: Sibylle Storkebaum. 23.55 Der Todesritt der glorreichen Sieben, Amerikaanse western. Herh. 01.40 Programma-overzicht. 01.45 Sat 1 Text.

RTL Television
13.30 uur - Moonspinners - (1964-GB/USA) Vriendelijke Disney-triller van James Neilson waarin het nichtje Hayley Mills en haar tante op Kreta verwikkeld raken in een juwelensmokkel.

Duitsland 1
15.05 uur - Shenandoah - (1965-USA) Opwindend, goed gespeeld drama van Andrew V. MacLaglen over een weduwnaar en zijn gezin ten tijde van de Amerikaanse Burgeroorlog. Met: James Stewart en Dough McClure.

Duitsland 3 West
15.35 uur - Les Quatre Cents Coups - (1959-F) De problemen van de twaalfjarige Jean-Pierre Léaud in een liefdeloos gezin, en later in een opvoedingsgesticht. Regie-debuut van criticus Francois Truffaut.

● Juliette Binoche en Daniel Day-Lewis in 'Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins'. (Duitsland 1 - 22.45 uur)

RTL Television

16.55 uur - Piedone lo Sbirro - (1973-I/F) De goedgehartige kolos Bud Spencer leidt de politie een 'vuistje' in de strijd tegen de Marokkaanse onderwereld en hun drugshandel. Regie: Steno.

Super Channel

20.00 uur - Second Time Lucky - (1984-AUS/NZ/USA) Niet geestige, seksachtige komedie van Michael Anderson. God en de Duivel doen de zondeval nog eens over in de persoon van student Roger Wilson.

Duitsland 2

00.25 uur - Der Greifer - (1957-D) De politieman die het Ruhrgebied schoonveegde besluit na zijn pensionering een oude zaak op te nemen. Met: Hans Albers en Hansjörg Felmy. Regie: Eugen York.

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. (met om 11.10 Wi egi san). 12.07 AVRO Radiogedraai. 14.05 Langs de lijn. 18.10 Aktuelle zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Terug naar de toekomst. 22.04 3 d. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgsport. 1.02 Nieuws. 2.02 Clear Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen

Radio 2

7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziek-moziek. 11.04 Andermans veren. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De Familie Doornse. 12.30 Het chalet. 12.35 Een dik uur ischa. 13.52 De wijde blik. 14.04 Zaal op zondag. 16.50 Borsthoekje. 17.04 Van o tot 80. 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert. 18.30 Het radio-archief. 19.04 KRO's Country time. 20.04 Levenslied in honderd verzen. 21.04 Daar word ik stil van. 21.30 Op de eerste rang. 23.04-24.00 Jazz-connection.

Radio 3

6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Sommer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de nationale top 100. 19.04 TROS Dan-dance. 20.04 Close dan-dance. 21.04 Soft cd-show. 22.04 De cd-show. 2.02 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4

7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtdenstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtdenconcert. 1. Radio Film. Ork. met violi. 11. Pianomuz. 13.02 Diskobal. 14.15 Het middagconcert. Residentie ork. (In de pauze: Praten over muziek) 16.00 De Nederlanden. A. Beiaardmuz. B. Blok-fluonates. 17.00 Laatste liedjes, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continú klassiek. 20.02 Specialiteit a la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek.

Radio 5

LUND BURG

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg

Illustration: Ann-Marie
Lundborg